XLVI. évfolyam. Nagykanizsa, 1919. december 2. Kedd. 274. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA, Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavállalat Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap koraréggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: vidékre postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 15 K.
Negyed évre . . 45 „
Félévre . . . 90 „
Egész évre . . 180 „

Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magánközleményeket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal.

A politika hirei.

Budapest, dec. 1. Az országos nemzeti pártban nyugodtan néznek azon tárgyalások elé, melyeket a párt megbizottai: *Ábrahám* Dezső, *Bartha* Albert, *Dingha* Béla, *Kmetty* Károly, *Létay* Ernő lefolytattak a nemzeti egység pártja tárgyában a régi munkapárt kiküldötteivel. A fuzió iránt nemcsak ezen két pártban, hanem ezen pártokon kivül is nagy az érdeklődés, különösen a pártonkivüli politikusok tekintélyes része várja nagy izgalommal ezen tárgyalasok eredményét.

Nagy érdeklődés kiséri *Apponyi* Albert gróf és *Andrássy* Gyula gróf pártalakitási szándékat is. Apponyi ezen a héten visszaérkezik Budapestre és bizonyos, hogy részt fog venni a politikai életben.

A mára tervezett minisztertanács elmarad és csak holnap este tartják meg.

Szanzációs vallomás a Tisza-ügyben.

Budapest, dec. 1. A Tisza-ügy hullámai mind szenzációsabbra csapnak. A *Magyarország* minapi száma megirta, hogy Hübner százados, akit a gyilkosság ügyében szintén kihallgattak, rendkivül kompromittáló vallomást tett a jelenlegi politikai élet egyik aktiv tagja ellen is. A „Magyarország" szenzációs közleményére a budapesti lapok tudósitói érdeklődni kezdtek a rendőrségen, hogy mennyiben felel meg az a valóságnak s mik ebben a dologban a fejlemények. Az információt Dorning Henrih dr. rendőrfőtanácsostól kérték. Dorning a cikkben közölt tényállást — hogy tunniillik a szóban forgó aktiv politikus ellen sulyos vallomást tett a százados — egy szóval sem cáfolta meg, sőt hallgatólagosan megerősitette ezt, azon kijelentés mellett, hogy a rendőrségnek nem áll módjában Hübner százados vallomását nyilvánosság elé vinni. Az erről felvett jegyzőkönyv egyébként is már az ügyészségen van s annak tartalmáról kimeritőbben csak az ügyészség vagy a vizsgálóbiró tehet közlést. A Magyarország legujabb száma egyébként a szenzációs cikk folytatásaként a következőket irja:

A tényállás az, hogy Hübner százados a Tisza-gyilkosság bünügyébe teljes határozottsággal belekeverte annak a politikusnak a személyét, aki ellen megelőzőleg is hangzott el néhány kompromitálóbb vallomás. A rendőrségen rögtön felismerték a százados vallomásának politikai jelentőségét, miért is Hübnert ráakarták venni, hogy vallomásának ezen részét vonja vissza. A százados azonban követelte, hogy a Büntetőtörvénykönyv vonatkozó szakaszának megfelelően vallomása ezen részét is foglalják jegyzőkönyvbe. Ez azután meg is történt.

A munkásbiztositó autonómiája.

Budapest, dec. 1. Néhány hete történt csak, hogy a kormány az összes munkásbiztositó pénztárakat államositotta s az állami kezelésbe vétel azóta mindenütt meg is történt. Az államositás azonban igen rövid ideig tartott, mert ismét egy kormányrendelet jelent meg, amely a munkásbiztositók autonomiáját visszaállitja. Ez a koncentrációs kabinet érdekében tett engedmény a munkásság részére.

A Haditermény csődje.

Budapest, dec. 1. A Haditermény részvénytársaság vasárnapi közgyülése drámai lefolyásu volt. Az igazgatóság bejelentette, hogy az idén az ország lakosságát a gabonaellátás terén veszedelem fenyegeti. Ennek oka az, hogy a közigazgatási szervezetek még mindig nem funkcionálnak kifogástalanul, a termelők pedig bizonyos áramlatok hatása alatt nem támogatják azon szerveket, amelyek a gabona gyüjtésével megvannak bizva. Az igazgatóság a következményekért nem viseli a felelősséget s ha a Haditermény részvénytársaság lemondott vezérigazgatója lemondását vissza nem vonja az igazgatóság, szolidáris lesz vele s szintén elhagyja helyét.

Antantmissió teszi jóvá a románok okozta károkat.

Budapest, dec. 1. Huszár miniszterelnök egy müncheni lap budapesti tudósitója előtt nyilatkozatot tett, amelyben hangsulyozta, hogy a koncentrációs kabinet állása szilárd és az is fog maradni. A románok okozta károkról kijelentette, hogy a románok törvényellenes rekvirálásai által okozott kár 35 milliárd koronára rug.

A napokban egy antantmisszió megérkezését várjuk — mondotta a miniszterelnök — amelynek feladata, a nekünk okozott károk jóvátétele. Azon reményemnek adhatok kifejezést, hogy Magyarországra nézve ezen misszió működése eredményes lesz.

A budapesti terroristák bünügye.

A Berend-ügy tárgyalása.

Budapest, dec. 1. A terroristák monstre pörének tárgyalása ma *Brinda* Antal detektiv vallomásával kezdődött, ki szerint Berendet Rosensteiner és Löwy gyilkoltak meg. Ő ugyanis már a kommunizmus idején nyomozott titokban ez ügyben s a három gyilkos akkorában maga dicsekedett a büntettel.

Ezután a szintén boldogtalan véget ért Madarász orvostanhallgató ügyére tértek át. Madarásszal az történt, hogy a junius 24-i ellenforradalomkor a lakásáról, ahol szorgalmasan keszült szigorlatára, a diktatura fenevadai lehurcolták az utcára s ott szörnyü kegyetlenséggel kivégezték. Ezen a végzetes napon Korvin Ottó és Lukács György népbiztos azt a rendeletet adták ki a terrorfiuknak, hogy rontsanak be minden házhoz, ahol világosságot látnak, tartsanak házkuttatást s ha fegyvert találnak könyörtelenül végezzenek ki mindenkit, aki a lakásb n van. Igy jutottak fel a terroristák Löwy és Pollák Lajos jelenlegi vádlottak vezetésével a szerencsétlen Madarász lakására.

Az elnök megkérdezi Löwy vádlottat, hogy bünösnek érzi-e magát Madarász meggyilkolásában.

Az elvetemült ember kijelenti, hogy ő ölte ugyan meg Madarászt, de nem érzi magát bünösnek, mert csak parancsot teljesitett.

Elnök: De hiszen maga még akkor is belelőtt Madarászba, amikor az már a földön feküdt?

— Igen, de csak azért, hogy ne kinlódjon sokáig.

Elnök: De hát mi volt Madarász büne, amiért halnia kellett?

— Forgópisztoly volt nála.

Elnök: Nem szégyenli magát. Maga azzal az igérettel csalta ki a revolvert Madarásztól, hogy emiatt nem lesz neki semmi baja. Erre maga becsületszavát adta Madarásznak s mégis, amikor az átadta a revolvert maga lepofozta, telefondróttal megkötözte és lent az utcán meggyilkolta, kifosztotta, majd parancsot adott a többieknek, hogy az áldozatot vetkőztessék meztelenre s dobják a Dunába.

Vádlott: Én kérem bolond vagyok, már elmegyógyintézetben is voltam.

Elnök; Majd ezt megállapitják az orvosszakértők.

A tárgyalást ma folytatják.

Oroszország fenyegeti Németországot.

Berlin, dec. 1. Szovjetoroszország tegnap a német kormányhoz szikratáviratot intézett, amelyben Lenin kijelenti, hogy Németországnak az antant blokádjához való csatlakozását Szovjetoroszország ellenséges lépésnek tekinti s emiatt represszáliákkal fog élni. Egyuttal Lenin felhivja Németországot, hogy akadályozza meg Kun Bélának és társainak Magyarország részére való kiadatását. A szikratávirat ez utóbbi részére a birodalmi kancellár kijelentette, hogy Németország nem avatkozik más államok ügyeibe.

Az ujságirók vendégül látták a kormány tagjait

A miniszterelnök nagy beszéde.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Meleg szeretetteljes ünneplésben részesitették volt pályatársaikat a budapesti napilapok politikai tudósitói. Vasárnap este Huszár Károly miniszterelnök, Beniczky Ödön belügyminiszter, Bárczy István igazságügyi miniszter és Pekár Gyula volt miniszter tiszteletére lakomát rendeztek, hogy ragaszkodásuknak, szeretetüknek adjanak kifejezést. Az Otthon-körben az ujságirók nevében *Lenkei* Gusztáv szerkesztő szólalt fel. Üdvözölte az illusztris vendégeket és szólott arról a szeretetről, amely az ujságiró társaságot áthatja nagynevü volt pályatársai iránt. Az a becsületes magyar gondolkodás, mondotta, mely Huszár Károly miniszterelnököt áthatja, teszi lehetővé, hogy ay ország sorsát ebben a nehéz időben a megujulás felé vezesse és hiszi, hogy az a puritán becsületesség, amely őt áthatja, képessé is teszi őt erre a nehéz és nagy feladatra.

Huszár Károly miniszterelnők az üdvözlésre válaszolva a következőket mondotta: Azt hiszem, hogy kedves barátaim megértenek engemet, ha röviden szólok is hozzájuk. — Ebben a pillanatban felidézem Kaas Ivor szellemét. Nem tudok szólni pályatársamhoz anélkül, hogy ne emlékezzem meg őróla, aki a mesterem, tanitóm volt akkor, amikor először léptem át a redakció küszöbén, tanitott meg tisztelni és becsülni azokat az ideálokat, azokat az eszméket, amelyeknek e pillanatban köszönhetem azt, hogy a magyar közélet oly sulyos terheket rakott vállamra, aminőket egy magyar államférfiu sem hordott még. Tudom jól, mit köszönhetek néktek, hogy sikerült ezt a nagy válságot megoldani. A sajtó támogatása nélkül a széthuzó pártokat, akik egymással gyülölködtek, még a rövid átmeneti időre sem lehetett volna összehozni. Végtelen hálát érzek az ujságiró társadalom iránt azokért a szolgálatokért, amelyekért az országnak, a nemzet ügyének tettek akkor, amikor a kritikus pillanatokban és napokban át tudták segiteni a válságot, a magyar politikai életet.

Engem nemcsak az a kötelék füz a sajtóhoz, hogy kora ifjuságomtól kezdve egyedüli keresetforrásom a sajtó volt, én ezt a mesterséget szeretem és hü akarok hozzá maradni. Szeretném, ha mindnyájan abban a szellemben gyokorolnák hivatásukat, a mint a magyar irói élet nagy szellemei Vörösmarty es Kass Ivor báró tették. A magyar nép és a magyar társadalom, amely most lábbadozik egy nagy betegségből, még mindig olyan, mint a lázbeteg. Még nem lehet hozzá ugy beszélni, mint egészséges emberhez. Tudnunk kell, hogy a szavaknak az irásoknak egész más hatásuk van most, mint olyan időkben, amelyekben nyugalom volt. Ma a lelkek izgékonysága gyorsan lobban fel és épp ezért nem szabad lángcsóvákkal ostromra vezetni senki ellen se egyént, se külömböző társadalmi osztályt. Az egyensulyozás fontos és nehéz szerepe vár most a sajtóra. A társadalom harcaiban a sajtó kell, hogy legyen a lenditő kerék a konszolidálás munkájában, de ezt nem hatalmi eszközökkel, nem censurával akarom elérni, hanem azzal, hogy apellálok a magyar ujságirók lelkületére. Minden ujságiró, minden szerkesztőség legyen saját magának a censora és egy törvényt ismerjen csak, a hazafiasság törvényét. Én nem vágytam a hatalom után, de most, hogy rám bizták e feladatot, azt ugy fogom megoldani, oly becsületesen, ahogy egy magyar ujságiró meg szokta oldani. Nekem ezekben a nehéz időkben, amikor ugyszólván fából vaskarikát kell csinálnom, nem a politikai tudásom, a tehetségem használ. Nekem csak egy előnyöm volt: a hitem az én becsületességemben és az én igazmondásomban. Óriási szakadék van a magyar intelligencia és a magyar dolgozó munkások között és azt csak ugy tudom áthidalni, ha a nép átérzi, hogy nem a fejük felett, nem nélkülük, hanem velük teljes egyetértésben, megértésben igyekszünk a magyar nemzeti célokat szolgáltatni. Ezt a politikát szerényen, alázatosan, céltudatosan, akaraterővel és ha kell, bátor vakmerőséggel fogom szolgálni és ezeket a tulajdonságokat akarom követendő példaképen azok elé állitani, akik az uj nemzeti irányt akarják szolgálni. Az uj közéletet megteremteni semmiféle kabinet nem tudja. Ezt az országot regenerálni csak a magyar politikai élet valamennyi tényezőjének összefogásával és mindegyiknek magába-szállásával lehet. Egészen uj, normális alapokra helyezkedik az ország, a melyet a sir széléről váltottunk vissza. Ez az ut, melyen Kaas Ivor és Vörösmarty Mihály is jártak, ezen akarok járni én is és ha meglátom azt az embert, aki nálam többet, jobbat tud, átadom örömmel a helyemet, amelyet nem kértem. De ha már a hatalom gyeplőjét a kezembe adták, ha rám bizták az országot, ugy fogom a reám váró kérdéseket megoldani, ahogy egy magyar ujságiró azokat a legbecsületesebben megoldhatja. Az emberi és ujságirói szolidaritás oly fényes példáját láttam meg azok részéről is akik politikai ellenfeleim voltak, amelyek nagyon mély nyomot hagytak, életemben örökre és fordulópontot jelentenek sok tekintetben. Ez a szolidaritás, ugy éreztem akkor a börtönök falán át is teljesiti a kötelességét és én nem fogom azt elfeledni soha — Egy magát megnevezni nem akaró emberbarát kétszázezer koronát adott, hogy forditsam azt tetszésem szerinti jótékony célra. Ezt az összeget az ujságirók özvegyei és árvái javára akarom forditani, azoknak az ujságiróknak segitségére, akik nem feledkeztek meg rólam akkor, amikor a legnagyobb veszélyben voltam. Hiszem, hogy rövid időn belül többet is fogok tehetni még, de ahogy az én családomról nem feledkeztek meg az ujságirók akkor, amikor oly nagy szükségben volt, igérem, bárhogyan emelt is a szerencse, tudom kötelességemet az ujságirói özvegyekkel és árvákkal szemben (hosszantartó zajos éljenzés és taps). Ezután Pekár Gyula, Bárczy István és több ujságíró felszólalása után a társaság a legjobb hangulatban még sokáig együtt maradt.

— **Uj kulturegyesület.** Mult hó 25-én nagyszámu tag jelenlétében alakult meg „Nagykanizsai Közmüvelődési Társulat" cimmel egy uj egyesület, melynek előadója dr. *Fenyves* Ferenc tanár volt. Az egyesület kizárólag tudományos és kulturális programmot ölel fel, szigoruan hazafias eszmék alapján, egyebekben kizár kebeléből mindennemü politikai tendenciát. Az egyesület három osztályra oszlik: a természettudományi, esztetikai és általános kulturosztályra. Célja elsősorban a város kulturális feladatainak megoldásában tevékeny részt venni.

HIREK.

1919. december 2 Kedd

NAPTÁR

Róm. kath. Bibiana. Prot. Bibiana. Gör. kath. Hab. Gör. kel. (nov. 19.) Abdiasz. Izr. Kiszlev 10.

A nap kél reggel 7 óra 28 perckor, nyugszik délután 4 óra 10 perckor.

A hold kél d. u. 11 óra 59 perc. kor. nyugszik este 1 óra 05 perckor.

Még mindig?

Ezt kérdezi mindenki, akiben igaz magyar sziv dobog. Szegény hazánkban koldus életet élünk. A hatalom már évszázadok óta csak a sirokat és börtönöket igyekezett velünk, magyarokkal megtölteni. Szándékosan sorvasztottak bennünket, hogy aztán a meggyöngült nemzettől elvegyék lassankint szabadságát, hazáját, mindenét. S aki a nemzetölő hatalom ellen följajdult, arra börtön és bitó várt. Sajnos, a hatalom a közelmultban sem bánt különben velük. A világháboruban az első forradalom és a kommunizmus idején is csak a börtönök és sirok teltek meg magyarokkal. Emlékezzünk a történelem eseményeire s vonjuk le abból a tanuságot. Fogjunk már hozzá az alkotáshoz és hagyjunk föl a hatalom hajszolásával, dobjuk félre az egyéni politika érvényesülési terének eszközeit. Hallgasd meg, mit mondott kétszáz év előtt a vén kurucz:

Jaj régi szép magyar nép!
Az ellenség téged mikép
Szakgat és tép!
Szegény magyar nép
Mikor lesz már ép?
Megromlottál mint a cserép
Jaj hát szegény magyar nemzet
Jóra mikor lép?
Jaj országunk jószágunk
De főkép hát mi magunk!
Mit nyomorkodunk?
Idegen és ellenség
Örökös rabjai vagyunk?

Ha az utolsó két évszázad történetét végig olvasod, látod, hogy a szerencsétlen magyar nemzet a dicső Rákócziak óta mindig a *jogért* és *igazságért* küzdött. Sajnos, Európa népei közt segitő társunk nem akadt. Ti franciák, akik Rákóczi népének barátságot mutattatok, ti is elfeledtetek bennünket; elfeledtétek, hogy Európa egyik zugában van egy darab föld, amelynek minden egyes rögét magyar vér öntözte.

Ti franciák! S ti Európa többi népei! Nem kegyelem kell nekünk most sem, hanem amiért két évszázadon küzdünk: *jog* és *igazság*. Csak a magunkké kell nekünk: amit verejtékkel szereztünk s vérrel őriztünk. Az ezer éves hazát követeljük vissza tőletek! Az ezeréves haza kell nekünk, amelyben egymással testvérek akarunk lenni. Ha ezt nem adjátok önként vissza, magunk fogjuk rab-bilincseinket leverni.

Ansorge Antal
pályamester.

— **Szerdán tárgyalják a keszthelyi kommunisták monstre pörét.** A kommunizmus keszthelyi szereplőinek bünügye kerül holnap a nagykanizsai törvényszék ötös tanácsa elé. Minthogy több vádlottról és nagyszámu tanuról van szó, az ügy letárgyalása előreláthatólag két napot fog igénybe venni. A tárgyalást dr. *Kenedy* Imre táblabiró fogja vezetni, a vádhatóság képviselője pedig dr. *Szabó* Lajos

vezető **államügyész lesz.** — Ma délután 3 órakor itélkezik a törvényszék a statárilis eljárás szabályai szerint a cserfői gyilkosok felett is, akik szándékos emberöléssel vannak vádolva.

— **Internálják a postapénz visszautasitóit.** A közönségnek napról-napra végtelen sok kellemetlensége van a postapénz miatt. Dacára annak, hogy a postapénzre is ugyanaz a garancia, ami az osztrák-magyar bank kiadványaira, — még sem akarja elfogadni senki Már pedig különösen a szegény hivatalnokosztály nem is fizethet mással, mert hiszen ő is postában kapja a fizetését. Ezen a türhetetlen állapoton, amint halljuk, radikális módon segit a kormány. Állitólag már a legközelebbi időkben rendelet fog megjelenni, amely internálással sujtja mindazokat, akik a postapénz elfogadását megtagadják. A rendelet szerint ugyanis politikai vétkeseknek kell tekinteni a közgazdasági élet rendes folyamatának megakadályozóit. Minden becsületes ember örvendeni fog, ha a rendelet valóban megjelenik.

— **A villany.** Pár nap óta örömmel tapasztalja a közönség, hogy estéről-estére fölgyulad a villany. Igaz az, hogy csak este 10 óráig van villany, de ez is rózsás áltapot az előzővel szemben, amikor egyáltalán nem volt áram. A mint a városházán halljuk, jövendőben este tizig mindennap lesz villany, sőt további javulás is várható. Tekintettel arra, hogy legközelebb nagyobb mennyiségü finomitott petroleumot is kap közfogyasztás céljára a város, — világitás dolgában reménységgel nézhetünk a jövő elé.

— **V. A. C. müvészestélye.** Lázasan folynak már a próbák a dec. 5-én megtartandó nagyszabásu müvészestélyre. Az apacs táncot, melyet Berghaus Nusika és Vindis Dénes lejtenek, Szabó Pista tanitja be, mely előreláthatólag az est fénypontja lesz. Guttág Sárika opera áriákat fog énekelni, ki ismét tanubizonyságot fog tenni kellemes hangjáról. A tornagyakorlatok a V. A. C. fegyelmezettségére a preiz együttmüködését fogja reprezentálni. Dobes Bözsike és Friedländer R. mutatkozik be egy missziszipi tánc keretében. Utána Árvay J. fogja a közönséget gyönyörködtetni hegedü solójával. Rosenfeld Jenő müdalokat énekel. Tillemann gordonka müvészről csak annyit, hogy Popper Polonaise de Consertjét és Gocsmod: Ave Máriájában fog a müértő közönség előtt müvészetével, kiforott technikájával szülővárosában is nagy nevet szerezni magának. Hegedüs L. magánjeleneteivel fogja a közönséget szórakoztatni. Arnberger N. ki városunkban még nem hallott szárnykürtszólóval fogja a közönség tetszését megnyerni. A már szétküldött meghivókba egy kis hiba csuszott be, amennyiben a jelzett páros jelenet helyett Simonyi Sándor és Friedländer Richárd fogják előadni az Apolló Cabaré müsorán oly sokáig szerepelt „Vig-jelenetet", melyet annak idején Beregi kecsegtette müvészetét. A Club vezetője, tekintettel a több oldali technikai akadályokra, ezuttal is meghivja az összes egyleteket, egyesületeket, köröket. A városban nagy érdeklődés előzi meg a nagyszabásunak igérkező estét. A jegyek előjegyzését Kohn L. Lajos vállalta.

— **Visszafájt a szive.** Nikolajevics Pável a világháboru első évében a magyarok hadifogságába került, eleinte különféle fogolytáborokban sinylődött, majd kiadták mezei munkára Kovács János balatonfüredi gazdához. Két egész esztendőt töltött itt s annak dacára, hogy a gazda családtagként bánt vele, honvágy mardosta, lelke visszasirt a ködös Oroszországba. Már magyarul is kitünően megtanult, amikor ütött a szabadulás órája s Pável tomboló örömmel vett búcsut magyar hozzátartozóitól. Majdnem egy év telt el azóta. Mult csütörtökön este valaki halkan megkocogtatta Kovácsék házának mécsvilágos kis ablakát. Pável volt. Kovácsék örömmel fogadták, de meglepetve kérdezték:

— Mi az Pável, mért jöttél vissza?

A hatalmas szál muszkának könny bugyggyant ki a szeméből. Elbeszélte, hogy amint rettenetes viszontagságok után szülőfalujába ért, azt teljesen felpörkölve találta. A kis falu eltünt, de a temető megnőtt mellette. A szomszéd falubeliektől hallotta azután a rémes tragédiát, hogy gonosz bolsevikiek égették fel a falut és irtották ki népét az utolsó szálig azért, mert a bolseviki ellenes falunak néhány vörös katonát meggyilkoltak. A halottak közt volt Nikolajevics Pável egész családja is.

— Ezért jöttem vissza s ha most szivesen vissza fogadnak, örökre itt is maradok.

A 180 milliós orosz család egyik tagja igy vált tagjává egy kis magyar családnak ott a Balaton partján.

— **Állatvásár.** A hasitott körmü állatok száj- és körömfájása Nagykanizsa környékén megszünt, minek következtében december 10-től kezdve a kanizsai állatvásárokat megtartják.

— **Öngyilkos cselédleány.** Horváth Mari 18 éves cselédlány tegnap szerelmi bánatában marólugot ivott. A sulyos belső sérüléseket szenvedett lányt a közkórházba szállitották, ahol tegnap meghalt.

— **A zeneakadémia** végzett növendékei szombati estélye iránt városszerte igen nagy az érdeklődés olyannyira, hogy a Kaszinó nagyterme előreláthatólag szüknek is fog bizonyulni. A közönség érdekében áll tehát, hogy minél előbb váltsa meg jegyét Szerb Ernő Fő-uti könyvkereskedésében.

— **A Mura titka.** Az első forradalom kitörése óta rengeteg katonaság fordult meg a Mura folyó mindkét partján. Egyik oldalon magyar katonák, a másikon szerbek őrizték a vonalat s bizony sürün előfordult, hogy összetüzésre került a sor. Hogy ez alatt a véres esztendő alatt hány ember pusztult el a Mura két partján, sejteni sem lehet. Annyi tény, hogy majdnem napról-napra vet ki a viz hol itt, hol ott egy-egy holttestet. A napokban egyszerre 3 ilyen holttest került elő a Mura sodrából, foszlásnak indulva felismerhetlenül s csak a ruha tartotta valamennyire össze még a tetemeket. Természetes, hogy a ruha is szinét és formáját vesztette s csak gyanitani lehet a szövet minőségéből, hogy a 3 ismeretlen áldozat katona volt. De hogy magyar, vagy szerb anya sirathatja-e őket, azt a legszorgosabb vizsgálat sem tudta megállapitani.

— **A Világ-mozgóban** kedden és szerdán lesz bemutatva a *Fattyu* cimü 4 felvonásos nagy olasz dráma, melynek főszerepét *Eleonore Düse* hirneves olasz tragika játsza. A művészi filmjátszás és rendezés bravuros alkotása, melynek csodás szépsége feltünést fog kelteni. Kiegészitésül egy 2 felvonásos *Pali-kép.*

— **Villamos zseblámpa,** hozzá való villamos elem és kis körte kapható Fischel Fülöp Fiai áruházában, Városház-sarok.

— **Marlitt E.** világhirü regénye *Aranyos Erzsike* megy az Urániában. E szépen megirt darabban Ferber Erzsikének, egy naiv falusi leánynak szerelmi historiája adódik elő. Mindenki ismeri, de különösen a serdülő leányok *Marlitt* e remekművét. A főszereplők Edith Meller és Carl Twen. Omnia budapesti mozgó slager műsora.

— **Műbutorok** a legfinomabb kivitelben, egyszerü és izléses polgári berendezések jutányos árban, tartós kivitelben Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

Szinház.

Heti műsor:

Kedden d. u. 3-kor	Ifjusági előadás
Kedden este 7-kor	Nebáncsvirág operett
Szerdán este 7-kor	Nebáncsvirág operett
Csütörtökön d. u. 3-kor	Ifjusági előadás
Csütörtökön este 7-kor	Benn az erdőben dráma
Pénteken este 7-kor	Nincs előadás
Szombaton este 7-kor	Gróf Rinaldo
Vasárnap d. u. 3-kor	Csárdáskirálynő
Vasárnap este 7-kor	Próbaházasság

Az előadások, miután mindig van villany a szinházban este 7 órakor, délután pedig 3 órakor kezdődnek.

* **A gólya** cimü francia bohózat nevettette könyekig tegnap este a szinház közönségét. A hatáskeltés volt a célja a darab szerzőjének M. Mayonak, amit a legteljesebben el is ért. Helyzetkomikumot helyzetkomikumra halmozott darabjában, amiknek sikerét még fokozta a szereplők egy-egy ügyes rögtönzése. *Benkő, Antal, Bakó* es *Érczkövy* mellett *Láng* Juliska, *Székely* Böske, *Király* és *Szikla* járultak hozzá az előadás sikeréhez.

* **Szinházi hirek.** Kedden és Szerdán Hervé bájos zenéjü operettje „Nebántsvirág" kerül szinre elsőrendü szereposztással. A kitünő zenéjü és végtelen mulatságos operette előadásának érdekességét növeli, hogy a zenekart Lukács Ernőné urnő vezeti. Csütörtökön kerül szinre Garvai szenzációs drámája „Bent az erdőben." Az izgalmas és érdekfeszitő dráma elejétől végig lebilincseli a közönség érdeklődését.

Nyilt-tér.

Azon jóbarátaink és ismerőseinktől, kiktől búcsút nem vehetünk, ezuton mondunk istenhozzádot.

Balog Oszkár és felesége.

APRO HIRDETÉSEK

Kitünő referenciákkal rendelkező **tanerő magánórákat vállal** gimnáziumi és polgári iskolai tantárgyakból, valamint hegedüben is alapos oktatást ad Cim: Séchenyi-tér 2. szám. 2326

Háromajtós előszobaszekrény eladó. Megtekinthető naponta 12-től d. u. 3 óráig. Cim a kiadóhivatalban. 2329

Perfekt gyors és gépiróné délutánra bármely irodába alkalmazást keres. Cim Vadlya Hajudka Kisfaludi-u. 13.

Eladó egy himzett függöny (egy ablakra) és egy gyermek **fürdőkád** Kinizsi-utca 68. sz. — Délutáni munkára egy **takarítónő** kerestetik. József-főherceg-ut 25. szám. 2330

Urlember teljes ellátást nyerhet csendes családnál. Ugyanott ebéd és vacsora koszt kapható. Cim a kiadóhivatalban. 2321

BUTOR Óriási választékban, teljes lakásberendezések a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelben tartós és szolid minőségben.

Kopstein Lipót, Sopron

Telefon 339 szám. 2257 Várkerület 62.

A Palin-fűrészgyári gazdaságban
kisebb és nagyobb parcellákban
erdö adatik ki irtásra
és azt követő megmüvelésre!
Vállalkozók jelentkezzenek
Adler Miksánál, Sugár-ut 68. sz.

Irodai munkálatokban jártas,
csakis szép kézirással rendelkező és perfektül irógépelő
TISZTVISELŐNŐ
helybeli pénzintézetnél azonnal alkalmazást nyer. — Bizonyitványokkal ellátott ajánlkozások e lap kiadóhivatalához legkésőbben december 3-ig benyujtandók.

URANIA mozgókép-palota
Rozgonyi-u. 4. Telefon 259
Kedd, szerda, csütörtök. December 2., 3. és 4-én.
Nagy irodalmi-est!
Aranyos Erzsike
Marlitt E. világhirü regénye 5 felvonás.
Főszereplők: Edith Meller és Carl Twen.
Előadások köznapokon 6 és 8 órakor
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/27 és 8 órakor.

Ing- és gallérvasalónő ajánlkozik házakhoz.
Némethné, Kossuth-tér 13. 2325

Városbunda igen értékes szőrmével és egy női silskin-kabát eladó. Megtekinthető délután 2 órától Batthyány utca 20. szám alatt. 2337

VILÁG nagymozgószinház
Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.
Kedden, szerdán. December 2, és 3.
Nagy olasz szenzáció!
A Fattyu
Dráma 4 felvonásban.
Főszerepben a legujabb olasz tragika:
Eleonore Duse.
Előadások kezdete 6 és 8 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, fél 7 és 8 órakor.
Jegyek d. u. 2 órától előre váltatók.

Kisasszony kerestetik
4 éves fiuoska mellé délutáni órákra.
Cim a kiadóhivatalban. 2290

MEGHIVÓ.

A Nagykanizsai Általános Fogyasztási Szövetkezet

Nagykanizsán Erzsébet-tér 20. sz. (Munkásotthon) 1919. évi december hó 14-én d. u. 3 órakor

RENDES ÉVI KÖZGYÜLÉSÉT

tartja, melyre a szövetkezeti tagokat ezennel meghivjuk.

A közgyülés tárgyai:

1. A zárszámadások megvizsgálása, a mérleg megállapitása és a nyereség hovaforditása feletti határozat.
2. Az igazgatóság- és felügyelőbizottságnak adandó felmentvény.
3. Elhalálozás folytán és kisorsolás utján belépő négy igazgatósági tag választása.
4. A felügyelőbizottság megválasztása.
5. Esetleges inditványok.

A közgyülésen résztvenni kivánó tagok, hogy szavazati joggal birjanak, kötelesek befizetett üzletrészeikről szóló könyvecskéiket legkésőbb a közgyülés napjának déli 12 órájáig a szövetkezetnél letenni.

Az 5. pontban foglalt esetleges inditványok csupán akkor tárgyalhatók, ha azok legkésőbb f. é. december 5-ig a szövetkezetnél irásban és legalább 10 tag aláirásával ellátva benyujtatnak.

Az igazgatóság.

MÉRLEG-SZÁMLA

Cselekvő vagyon	kor.	fill.	kor.	fill.	Szenvedő vagyon	kor.	fill.	kor.	fill.
Pénztár 1919. okt. 31-én	26389	72			Befizetett üzletrészek	62420	—		
Árukészlet	239636	70			Tartalék-alap	35383	17		
Mészáros Üzem keszlete	44389	—			Hitelezők	173162	70	270965	87
Óvadék az „Első Magyar Ált. Biztosító Társaságnál" ...	2400	—			Üzleti eredmény a lefolyt üzleti évben			125466	86
Mészáros üzem berendezése	49000	—							
Füszerüzletek s iroda berendezése ...	16000	—							
Adósok	18617	31	396432	73					
			396432	73				396432	73

Nagykanizsa, 1919 október 31-én.

Tálosi Lajos s. k. igazg. elnök — *Posner Izidor* s. k. igazg. tag — *Jaberics Lajos* s. k. igazg. tag — *Zalai Károly* s. k. felügy. biz. tag.

Nyomatott: a „Zala" Nyomda és Hirlapkiadó Vállalatnál Nagykanizsán.

XLVI. évfolyam. Nagykanizsa, 1919. december 3. Szerda. 275. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA, Sugár-ut 4.

Ala Nyomdavállalat Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: vidékre postai szétküldéssel:

Egy hóra	15 K.
Negyed évre	45 „
Félévre	90 „
Egész évre	180 „

Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magánközleményeket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal.

Megérkezett a meghivás a békekonferenciára.

Antant jegyzék a kormányhoz.

Páris, dec. 2. (Szikratávirat.) A szövetségesek legfőbb tanácsa hétfőn délelőtt a francia külügyminiszteriumban ülést tartott, amelyen Clemenceau miniszterelnök elnökölt. A legfőbb tanács meghallgatta Clerket, aki részletesen beszámolt budapesti missziójáról és azokról a feltételekről, amelyek mellett sikerült neki oly kormányt alakitania, mely Magyarország népének akaratát képviseli.

E tárgyalások folyamán a legfőbb tanács elhatározta, hogy a Huszár kormányt értesiti arról, hogy a lehető leghamarabb küldje ki Neuilly-be a magyar békedelegátusokat, akik az antant megbizottaival a békeszerződés tárgyában értekezzenek.

Huszár miniszterelnök meg is kapta a jegyzéket, utána a következő levelet intézte Bandholz amerikai tábornokhoz a szövetségközi katonai misszió vezetőjéhez:

— Volt szerencsém kézhez venni Tábornok Urnak a *Commission Militair Inerallié* nevében a mai napon hozzám intézett szives értesitését, amelyben Clemenceau urnak, a békekonferencia elnökének megbizása alapján közli velem azt, hogy a vezetésem alatt álló magyar kormány felkéretik arra, hogy a békekonferenciára küldje ki a legrövidebb idő alatt a szükséges felhatalmazással ellátott képviselőit, hogy azok a szövetséges és társult hatalmaktól átvegyék Magyarország békefeltételeit.

— Van szerencsém közölni, hogy ennélfogva ma délutánra minisztertanácsot hivtam össze, amelyen elő fogom terjeszteni Clemenceau ur szives üzenetét.

Őszintén köszönöm tábornnk ur szives értesitését. *Huszár.*

A Tisza-ügy szenzációs hullámai.

Friedrich István nyilatkozata.

Budapest, dec. 2. A Tisza gyilkosság bünügyében beállott szenzációs fordulat mindennél élénkebben foglalkoztatja a közvéleményt. Nagyon jelentősnek igérkezik *Laehne* Hugó volt földmüvelésügyi államtitkár kihallgatása, aki tudvalevőleg arra vonatkozólag fog vallomást tenni, hogy kinek az utasitására osztott szét 10,000 koronákat a forradalom nagy érdemeket szerzett alakjai közt.

Ugyancsak ki fogja hallgatni a rendőrség *Schubert* Ágoston bőrgyárost is, aki egyizben már vallomást tett a Tisza-gyilkosság értelmi szerzőjére vonatkozólag.

Budapest, dec. 2. A Magyarország irja: Ma délben *Friedrich* István hadügyminiszter megjelent a törvényszéken *Polónyi* Dezső ügyvéd társaságában, felment *Kovács* vizsgálóbiró szobájába, ahol Polónyi követelte, hogy Friedrichet rögtön szembesitsék Hübner századossal. A vizsgálóbiró eleget is tett a kérésnek.

Friedrich István nem először találkozott ma Hübnerrel. Előzőleg november 22-én *Mattyasovszky* főkapitány szobájában már szembe került vele. Ezen találkozás hiteles története a következő:

Hübner százados tudvalevőleg 22-én vallotta be bünösségét s ugyanakko foglaltatta jegyzőkönyvbe vallomásának az értelmi szerzők kilétére vonatkozó részét is, amely azután egészen uj helyzet elé állitotta a nyomozást végző hatóságot.

Másnap délelőtt 10 órakor Mattyasovszky György dr. főkapitány maga elé rendelte a főkapitányi szobába Hübner századost. Hübner egyedül lépett be a főkapitány szobájába, ahol egy karosszékben egy pirosra gyult arcu férfi ült, felhajtott kabátgallérral.

A főkapitány szigoru hangon kérdezte Hübnert:

— Ismeri ezt az urat?

Minthogy Hübner habozott és zavarában nem tudott gyors választ adui, a főkapitány felugrott helyéről, odaállott a százados elé és megismételte kérdését.

Hübner olyasfélét mondott, hogy nem meri határozottan állitani, hogy felismeri a jelenlévő urban azt, akivel a Károlyi pártban a Tisza tragédiát megelőző időben tárgyalt. Erre jegyzőkönyvet vettek fel, hogy Hübner nem ismeri fel azt az urat, aki vele a főkapitány szobájában szembe került.

Budapest, december 2. Friedrich István hosszabb nyilatkozatot adott közzé, amelyben elmondja szereplését a forradalom kitörése óta, Kijelenti, hogy Tisza meggyilkolásáról csak utólag értesült és amikor miniszterelnök lett, szigoru vizsgálatot rendelt el a gyilkosok ellen. Látja, hogy szervezett maffiával áll szemben, amelynek néhány arisztokrata, akiknek utjában áll — és néhány vele szemben álló politikus, továbbá a destruktiv sajtó áll az élén. Kijelenti, hogy gondoskodni fog a megtorlásról. Impressziója az. hogy Hübner előzetes utasitásokat kapott, hogy mit kell vallania.

A románok abbahagyták a Tiszántul kiüritését (?)

Budapest, december 2 Egy bécsi távirat szerint a *Neues Wiener Tagblatt* azt jelenti Budapestről, hogy a románok abbahagyták a Tiszántul kiüritését. Az antantnak ugylátszik ujabb nyomást kell a románokra gyakorolnia, hogy rábirja őket a kiürités folytatására.

Gazdasági szerződés a volt monarchia államai közt.

Bécs, dec. 2, Itteni lapok párisi tudósitásai szerint Clerk jelentéséből kiderült, hogy a közeljövőben gazdasági szerződés alakul Ausztria—Magyarország—a cseh-szlovák állam és Jugoszlávia között. Ez az alakulás semmiféle politikai kérdéssel nem függ össze. Hir szerint Olaszország is csatlakozik az alakuláshoz.

A terroristák bünpöre.

A meggyilkolt veszprémi kereskedő ügye.

Budapest, dec. 2. A terroristák bünpörének mai tárgyalásán a Madarász ügyre vonatkozólag Rosenfeld Adolf a következő vallomást tette:

Látta Madarász megöletését. A hullát egy szemetes kocsin az Erzsébet hidra szállitották. Ő könyörgött, hogy hivjanak orvost a szerencsétlenhez, talán életre lehet még hozni, A terroristák azonban kérlelhetetlenek voltak, revolvert rántottak, belelőttek a hullába, majd beledobták a Dunába.

Inda Dániel elmondja, hogy legalább husz szurást kapott a szerencsétlen Madarász

Azután Szigethy Gusztáv veszprémi. kereskedő meggyilkolásának ügyére tért rá a törvényszék. Szigethyt Somor Gábor terrorista Veszprémből a Balatonpartjára vitte, megölte és kirabolta.

Somor azzal menti magát, hogy egy másik terrorista parancsára ölte meg Szigethyt, mert ellenforradalmár volt. Kétszer rálőtt, majd a rohamkésével tizenhétszer beleszurt. A füleit levágta az áldozatnak, hogy bizonyitsa a gyilkosság véghezvittét.

A tárgyalást holnap folytatják.

Tőzsde.

Budapest, dec. 2. Irányzat szilárd.

Magyar Hitel	1100—080
Osztrák	6180—805
Jelzálog	525—17
Leszámitoló	605—15
Resicabányai	6130—50
Adria	4850—950
Atlantika	2010—50
Levante	2200—25
Konkordia	1110—5
Nasici	6010—5950
Általános kőszén	3920—

Valuta:

A dollár emelkedőben.

Lei	363—67
Márka	330—40
Dollár	120—21

A miniszterelnök az Otthon Körben

A *Magyar Kurir* jelenti: Az Otthon Irók és Hirlapirók köre kedden délután 4 órakor nyilvános választmányi ülést tartott, amelynek egyetlen tárgya Huszár Karoly miniszterelnök üdvözlése volt. Az ülésen *Hoitsy* Pál alelnök elnökölt, aki a miniszternököt rövid beszéddel köszöntötte. Ebben a teremben — mondotta — nem szeretek politikát folytatni és most sem politizálás, ha szivből jövő örömünknek adunk kifejezést, hogy a miniszterelnöki székbe vérbeli ujságiró került. (Éljenzés.) Nem olyan emberről van szó, aki ideig-óráig állt csupán közéjük, hogy szekerét tolják, hanem olyan ujságiróról, aki élete feladatának tekintette az ujságirást. Abban a biztos tudatban üdvözölhetjük őt, hogy az minden jóravaló magyar ujságiró helyeslésével fog találkozni. (Élénk éljenzés.)

Az üdvözlő szavak elhangzása után Huszár Károly miniszterelnök emelkedett szólásra és hosszabb beszédben köszönte meg az üdvözlést. Azzal kezdte, hogy bár kemény harcokat viv a politikai téren is, mégsem stréberségből jutott mai pozíciójába, hanem olyan pillanatban adták vállára a magyar nemzetnek ezt a sulyos keresztjét, amikor minden jó magyarnak kötelessége, hogy segitsen a nemzet terheit viselni, — Nem kiván politizálni, de bejelentheti, hogy nem mert volna vállalkozni a miniszterelnöki szék betöltésére ha nem lett volna meggyőződve, arról, hogy a magyar ujságirók ebben a kritikus historiai korszakban mindent elfognak követni a menthetőknek megmentésére. (Élénk helyeslés.) A parlamenti tudósitók tegnapi vacsorájón már elmondotta, de itt is szükségesnek tartja elmondani, hogy a toll amint bukásba döntheti, tönkre tehet és elaljasithat egy nemzetet, ugy fel is emelheti azt.

Most, amikor a béketárgyalásra szóló meghivó már a zsebében van (élénk éljenzés, taps) kér minden ujságirót, hogy a lelkiismerete legyen a maga élő cenzorja, hogy mint ujságirónak ne kelljen sokszor, szinte szégyenkezni, hogy vérbeli ujságirók is tudnak gikszereket csinálni. Minden redakciónak vigyázni kell, hogy a nemzetre káros nyilatkozatok ne láthassanak napvilágot (élénk helyeslés), mert ebben a pillanatban mindenekfelett ez a nemzet életérdeke s ezen fordulhat meg a békeszerdődés alakulása. Kéri az ujságirókat, hogy a választási küzdelem során se tévesszék szem elől, hogy ennek a nemzetnek most elsősorban nyugalomra, munkára van szüksége. Minden ujságirót hasson át az a tudat, hogy amit leir, az odakint cselekedetekké, jó vagy gonosz tettekéváljék. — Tudatában van, hogy mostani pozitióját nem a maga egyéniségének köszönheti. Egy helyzeti energia juttatta őt erre a helyre és csak azt mondhatja, hogy addig marad a helyén mig nem lát olyan valakit, aki csak egy hajszállal jobb eredményt tud a jelenlegi helyzetben produkálni.

Az olasz parlament megnyitása

Róma, dec. 2. Viktor Emánuel tegnap nyitotta meg az uj kamarát. A polgári pártok képviselői valamennyien fekete ruhában jelentek meg, mig a szocialisták szürke utcai ruhában. Amikor a király a terembe lépett, ilyen kiálltások hangzottak el:

— Éljen a szocializmus! — majd az összes szocialista képviselők kivonultak a teremből. Az egész incidens körülbelül 10 percig tartott s a király állva nézte azt végig. Azután felolvasta trónbeszédét.

HIREK.

1919. december 3 Szerda

NAPTÁR

Róm. kath. X. Ferenc. Prot. Szofoniás. Gör. kath. Szofoniás. Gör. kel. (nov. 20) Gergely. Izr. Kiszlev 11.

A nap kél reggel 7 óra 29 perckor, nyugszik délután 4 óra 09 perckor. A hold kél d. u. 1 óra 28 perc. kor. nyugszik este 5 óra 17 perckor.

— **A Zala nyomdavállalat kötelékéből Balog Oszkár úr, miután őt életviszonyai másfelé szólitották, kilépett. — Nyomdai megrendelések a kiadóhivatalban *Ofenbeck* Károlynál eszközölhetők, ki ezidőszerint a nyomda vezetésével meg van bizva.**

Zala nyomdavállalat.

— **Orvosi hir.** Dr, *Ney* Hugó orvos négyheti tanulmányutjáról hazaérkezett és orvosi rendelését a mai nappal megkezdette.

— **A kereskedelemügyi miniszter Nyugatmagyarországért.** A soproni kereskedelmi és iparkamara elnöke Spiegel Szigfrid pénteken tisztelgett az uj kereskedelemügyi miniszternél, Heinrich Ferencnél A miniszter, aki maga is kereskedő, kijelentette, hogy a legnagyobb jóindulattal kezeli a kereskedők és iparosok ügyét és különös pártfogásába veszi a nyugatmagyarországiak sorsát.

— **Az amerikalak a magyar hadifoglyokért.** A washingtoni svéd misszió értesitése szerint tervbe van véve, hogy az amerikai vörös kereszt veszi át a a dán megbizottak müködését Szibériában. Az amerikai Vöröskereszt kész arra, hogy a segély szolgálat szervezési kiadásait magára vegye, de egyébként nem állanak anyagi eszközök rendelkezésére, hogy további segélyeket nyujthasson a hadifoglyainknak. Az amerikai kormány azonban szivesen látná, ha a költségek fedezését az Amerikában élő magyarok és osztrákok magukra vállalnák. Hogy ez lehetséges-e, azt most igyekezik a svéd misszió kikutatni. — Az olasz Vöröskereszt egyesület Bozenben üdülő állomást rendezett be hazatérő magyar és osztrák hadifoglyok számára.

— **Szegedi hirek.** Szegedet tudvalevőleg a kommunismus kitörése után franciák szállták meg, Thuvadre tábornok, városparancsnok vezetésével. A napokban az a hir terjedt el, hogy a franciak elvonulnak a városból. A városparancsnok most közölte a lakossággal, hogy a város kiüritéséről szó sincs. A franciák a jövő évben is Szegeden maradnak mindaddig, mig csak a békeállapot véglegesen helyre nem lesz állitva az antantállamokkal s Magyarország szomszédaival. — A francia városkormányzó a napokban megengedte a telefonbeszélgetést Budapesttel, ellenben a politikai beszélgetéseket betiltotta. Tekintettel arra, hogy azóta visszaélések történtek, a városparancsnok a magántelefonálást ujra beszüntette.

— **Uj sertésbetegség lépett fel Sopronban.** A hatósági állatorvos Sopronban eddig nem ismert ragadós állatbetegségnek fellépését állapitotta meg a sertések között. A betegség orrvérzéssel kezdődik, mely rohamosan kifejlődő veszélyes utóbajjal jár. Az állatokat, amelyeknél orrvérzés mutatkozik, az elhullástól való félelemből igen sokan leszurják A baj természetét még nem állapitották meg és igy a szakértők is egyelőre tanácstalanul állanak az uj sertésnyavalyával szemben. Azt hiszik, hogy a spanyolbetegséghez hasonló állatjárványról van szó.

— **Sorozás a felvidéken.** Pozsonyból jelentik, hogy a cseh kormány elrendelte a 17 és 18 évesek so ozását. Amely községből csak egy sorozásra kötelezett is van, aki elmarad a sorozásról, az a község 20.000 korona pénzbüntetést tartozik fizetni büntetésként. Mindennek dacára igen lanyha az érdeklődés és a részvétel a sorozásokon.

— **Szamuelly egyik hóhérját elitélték.** A soproni törvényszék tegnap itélkezett Szamuelly egyik hóhérjának: Káspár József vasesztergályos bünügyében, aki julius 8-án, a csornai ellenforradalom elnyomása alkalmával vrésztvett a kapuvári rémtettekben és Rest József kórházi gondnokot felakasztotta. A soproni törvényszék huszonöt évi sulyos börtönre itélte.

— **V. A. C. hirei.** Ma a Vasutas Atletikai Club rendezőbizottsága a Szarvas-szálloda tánctermében ülést tart. Kezdete fél 8 órakor. Megjelenés szigoruan kötelező. — Megalakult a V. A. C. atletikai osztály női alosztálya. Beiratkozások a további intézkedésig a V. A. C. csütörtöki és vasárnapi táncestélyein.

— **Jótékonyság.** A mezitlábas tanulóknak adakoztak: Landler István 20 K, Szántó Károly 10 K, Strausz Béla 2 pár cipőt, Eichner László 2 pár cipőt, Balog Berta 2 kötényt, Perlsz Mária 2 K.

— **Német tisztek cseh szolgálatban.** Párisból jelentik: A „Petit Parisien" szerint eddig 40.000 német, köztük számos tiszt vállal szolgálatot a cseh-szlovák hadseregben. A lap közli, hogy a francia közvélemény nagy megütközéssel látja a németek térfoglalását idegen hadseregben.

— **Az utolsó német hadijelentés.** A sok irat közül, amelyek a háboruval kapcsolatban megjelennek, legérdekesebbek a következők:

Utolsó hadijelentés.

Nagy hadiszállás, 1918. nov. 11.

Nyugati front. Az amerikai csapatok Mass-körüli támadásának védelménél különösen kitüntették magukat a Hernigs alezredes vezetése alatt álló 207. sz. brandenburgi gyalogezred és a Zechan alezredes parancsnoksága alá tartozó 183. sz. szász gyalogezrd.

A fegyverszüneti szerződés aláirása után az ellenségeskedéseket ma délben beszüntetjük.

Göerner, hadiszállásmester.

*

A német hadvezetőség 918. nov. 11-én a következő szikratáviratot adta fel:

A szövetségesek legfőbb hadvezetőségének.

A Stenoy Beaumont fronton a Maas mellett az amerikai csapatok a fegyverszünet megkötése dacára is még mindig tovább támadnak. Kérjük az ellenségeskedéseket beszünteti.

A válasz igy szól:

A német főhadiszállásnak.

A szikratáviratot délután 3 óra 15 perckor vettük. Az amerikaiakhoz utasitás ment és amint jelentik, a támadást beszüntették.

A fegyverszüneti szerződés megkötését Párisban és Londonban ágyulövésekkel jelezték.

A szövetségesek legfőbb hadvezetősége.

— **Razia.** Tegnap délután a rendőrség a város kávéházaiban raziát tartott, mely alkalommal több, magát kellőkép igazolni nem tudó egyent előállitott.

Milyen az élet Pozsonyban?

Nagykanizsa, dec. 2.

Budapestről indultam el Pozsony felé — természetesen hajón, a M. F. T. R. személyszállitó gőzösén. — Jól befütött, kényelmet nyujtó hajó és 20 óra alatt teszi meg az utat Budapestről Pozsonyig. Utközben csak Vácott, Esztergomban, Komárom és Gönyün áll meg.

Amint Pozsonyba, a kedves, meghitt, „ősi koronázónak" nevezett, történelmi városba ér a hajó, nyomban kezdetét veszi a cseh uralom.

Az utasokat hatalmas, elkerített deszkabarakba terelik és alaposan megvizsgálják az utlevelet, hogy rendben van-e, átrézik podgyászát. A munka, a vizsgálat munkája sokáig tart és bizony a mostani hideg időben kellemetlen mulatság órákig várni a vizsgálat végét.

Benn a városban nyüzsgő elevenség. A forgalom óriási. Az üzletek cégtábláin mindenütt tót, cseh, német és legvégül magyar felirás van. A közönség tulnyomó része magyarul beszél, de azért jócskán lehet hallani tót, cseh vagy német beszélgetést.

Az üzletekben minden van, mit szem, száj kiván. Haboskávé, fehér kenyér, vendéglőkben izléses ételek. Az ottani Savoy szálló étterének étlapját itt közöljük:

Kockaleves	1·— K
Májas pöré	1·— K
Marhahus	7·50 K
Marhahus köritve	10·50 K
Szardella mártás	1·— K
Fogas vajjal	16·— K
Harcsa rántva	14·— K
Vad hasé	6·— K
Szüz sült roston	14·— K
Libamáj pástétom	16·— K
Rampsteak	14·— K
Negyed kacsa	18·— K
Sertés karaj	12·— K
Sertés tarja	12·— K
Paprikás rostélyos	12·— K
Császárhus káposztával	12·— K
Kapros burgonya	2·— K
Sárgarépa v. paraj	2·— K
Káposzta, vörös káposzta	2·— K
Burgonya vajjal	2·50 K
Turós gombóc	3·80 K
Lekváros kalács	4·— K
Tészta (Mi ugy mondjuk: csehpimasz)	4·— K
Almás rétes	4·— K
Linzer tortaszelet	4·— K
Csokoládé torta	2·50 K

Persze mindent és egyáltalán mindent cseh pénzért, vagy lebélyegzett kékpénzért kapni.

A többi árucikkek árai: tej 2·60, liba klgr. 27—28 K, marhahus 12—16 K, zsir 28 K, vaj 40 K, liszt 1·20—2 K, krumpli 1 K, alma 2·50 K, csirke párja 28 K, só 50 fillér.

Szövetfélék — bő választékban — cipők, üveg, ruhák, fehérnemük rengeteg mennyiségben. Egy jobb öltöny ára elég drága: 900—1500 K. Egy pár cipő 350 K.

A házbérek olyan drágák, mint nálunk.

Januárban lesz már egy éve, hogy a csehek bevonultak Pozsonyba. Azóta a magyar fölirásokat leszedték.

Az tény, hogy angol katonaság nem szállotta meg Pozsonyt, hanem egy ott átutazó antant misszió parancsára a Brasztiszlava felirást levették a vasutállomásról és *ott most Pressburg felirás van.*

Pozsonyban egyébként a szinházban zsufolt ház előtt magyar előadások vannak. Polgár Károly magyar szintársulata müködik Pozsonyban. A villamosközlekedés türhető, a világitással ott is takarékoskodnak. Záróra 12 órakor van.

A gázt csak öttől hét óráig lehet használni. (S. K)

Törvénykezés.

Elitélték a cserfői gyilkosokat.

(*Saját tudósitónktól.*) Szombaton, november 22-én a cserfői hegyen meggyilkolták Horváth Csizmadia György földmüvest, egy hétre rá, november 29-én a rendőrség kitartó és minden tekintetben dicséretre méltó munkája eredményekép a gyilkosokat *Mujzer* Ferenc és *Bolf* József kiskanizsai legények személyében elfogták és tegnap december 2-án már le is tárgyalta az ügyet az illetékes biróság s a tettesek már meg is kezdték büntetésüket. A két legény ellen szándékos emberölés büntette volt a vád, amely büntény elkövetőire a nagykanizsai törvényszék területére is statárium van hirdetve. A cserfői gyilkosok felett tehát a rögtönitélő biróság itélkezett, amely ez alkalomra az ötös tanács tagjaiból alakult dr. *Kenedy* Imre táblabiróval az élén. A vádat dr. *Szabó* Lajos vezető államügyész képviselte. Mujzer védelmét dr. *Hegedüs* György, Bolf védelmét pedig dr. *Tamás* János ügyvéd látta el. A sértett képviseletében dr. *Malek* László ügyvéd jelent meg.

Dr. *Kenedy* elnök a tárgyalás megnyitásakor végtelen sajnálkozással emlitette meg, hogy a statárium alig pár napos kihirdetése után máris munkája akadt a rögtönitélő biróságnak. Annak a reményének adott kifejezést, hogy a nép e példa hatása alatt meg fog okosodni s nem fog a biróságnak több alkalmat szolgáltatni, hogy vele szemben a statáriális törvényt a legszigorubban legyen kénytelen alkalmazni.

Kihallgatták a vádlottakat, akik töredelmesen a legapróbb részletekig beismerték sulyos bünüket. Kiderült, hogy holmi neheztelés felé volt az okozója a szörnyü tettnek. Mindkét gyilkos azért haragudott a meggyilkoltra, mert az egyizben ártatlanul azzal gyanusitotta meg őket, hogy egy ablakját beverték.

Mikor az elnök megkérdi Mujzert, hogy egyedül ezért a csekélységért képes volt megölni azt az embert, igy felel:

— Meg aztán mindig azt mondta, hogy beletetet a *Zalá*-ba.

A beismerő vallomások ugyszólván teljesen feleslegessé tették a hosszadalmas bizonyitási eljárást. Egyedül csak arra vonatkozólag birt nagy fontossággal a tanuk vallomása, hogy a beszámithatatlanságig részegek voltak-e a vádlottak vagy sem. Erre vonatkozólag, kihallgatták mindazokat akik a kérdéses szombati napon együtt voltak a hegyen a vádlottakkal. Dr. *Szigethy* orvosszakértőt is kihallgatta a biróság, akinek a véleménye szerint a meggyilkolt fején egész határozottsággal konstatálható 3 ütés közül bármelyik is feltétlenül halálos lett volna.

A perbeszédek után a rögtönitélő biróság a következő itéletet hozta:

Tekintettel arra, hogy büntetőtörvénykönyvünk 18 éven aluli egyén minden büncselekményét csak vétségnek minősiti a biróság szándékos emberölés *vétségében* mondotta ki bünösnek *Mujzer* Ferencet s ezért őt 10 évi *fogházra* itélte. *Bolf* József büntetése szándékos emberölés *büntette* miatt 10 évi *fegyház*. Az itélet jogerős.

Szinház.

Heti műsor:

Szerdán este 7-kor Nebáncsvirág operett
Csütörtökön d.u. 3-kor Ifjusági előadás
Csütörtökön este 7-kor Benn az erdőben dráma
Pénteken este 7-kor Nincs előadás
Szombaton este 7-kor Gróf Rinaldo
Vasárnap d. u. 3-kor Csárdáskirálynő
Vasárnap este 7-kor Próbaházasság

* **Szükségvilágitás** mellett került szinre tegnap este a kedves zenéjü Hervé operette: a *Nebántsvirág*. Annyira biztosan számitottak az este villanyra a szinházban, hogy még kellő mennyiségü karbidról sem tudtak idejekorán gondoskodni, s a második felvonás elején néhány szál gyertyával kellett a diszletezés silányságát istenien takaró félhomályt eloszlatni. Felesleges is lett volna diszletezni, ugysem látott volna a közönség semmivel sem többet mint igy. Ilyen körülmények között nem csoda, ha a közönség a szereplők minden igyekezete ellenére is nem teljesen kielégitve távozott a szinházból. A magunk részéről megvagyunk győződve, hogy a mai előadás villannyal, megfelelő diszletezéssel s a szereplők tegnapi teljesitményével teljes siker lesz

Pénteken — tekintettel arra, hogy akkor a VAC. tartja a Polgári Egyletben mulatságát — az Urániában rendez a társulat jónak igérkező kabaré-előadást, amelynek keretében a szinház összes népszerü tagjai fellépnek.

Közgazdaság.

Emelkedik a bor ára. Az idei szőlőtermés nem felelt meg a várakozásoknak, kevesebb bor termett, mint amennyit reméltek, ennek következtében a borárak erősen emelkednek, a legutóbbi héten 400—500 koronával dragult hektoliterenkint a bort. Az ország különböző részeiből beérkezett jelentések szerint mindenütt 1000 koronán felül kinálják a bort Tolnamegyében 1000 korona, Borsodban 1300—1600 K közt váltakozik a bor ára. Pestmegyében 1800—2000, Fehérmegyében 1000—1300, Sopron és Mosonmegyében 800—1200. A külföldről beérkezett jelentések szerint Németországban az óborok ára 700—800 márka hektoliterenkint, a tavalyi borok ára elég magas, tiz hektoliterenkint 9—11000 márkát kérnek a gazdák, a rendkivül finom minőségü 1917. évi borokért a vevők 15—20.000 márkát is ajánlanak. Délfranciaországban rendkivül kedvező volt a bortermés, amit huszonötmillió hektoliterre becsülnek. Az uj bor ára szeszfokonkint 10 frank lesz.

Az előadások, miután mindig van villany a szinházban este 7 órakor, délután pedig 3 órakor kezdődnek.

— **Műbutorok** a legfinomabb kivitelben, egyszerü és izléses polgári berendezések jutányos árban, tartós kivitelben Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

Egy teljesen uj vaskályha eladó.
Bővebbet Rákóczy-u 29 szám alatt. 2332

Megvételre keresek Nagykanizsán vagy Keszthelyen, esetleg ezek környékén egy jókarban levő családi házat kerttel, szőlővel és 10—20 hold szántóföldel. — Ajánlatok „Muraközi" jeligére a kiadóhivatalba kéretnek.

Uradalmi számtartó (gazdasági könyvelő) jelenlegi állását változtatni óhajtaná. Levelet „Önálló erő" jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 2291

BUTOR Óriási választékban, teljes lakásberendezések a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelben tartós és szolid minőségben.

Kopstein Lipót, Sopron

Telefon 339. szám. 2257 Várkerület 62.

Gyufa megérkezett!

Hüvely óriási mennnyiségben kapható, kereskedőknek igen előnyös feltételek mellett szállit:

Garamvölgyi és Szemere

dohány nagy- és kül. áruda.

Nagyvendéglő és mészárszék Balatonberényben

6 évre bérbeadó teljes felszereléssel (kivéve a ruhanemüt.) Van 60 éttermi asztal, hozzá elég szék és edénynemü stb. Azonnal átvehető. A ruhanemüekre és a 25 vendégszobára külön ki lehet egygyezni. — Bővebbet **Páll Lajos** tulajdonosnál, Balatonberény. 2335

VILÁG nagymozgószinház Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Kedden, szerdán. December 2. és 3.

Bűvös hatalom

nagy bünügyi és detektivdráma 3 felv.

Pali biciklizni tanul

vidjáték 2 felvonásban.

Előadások kezdete 6 és 8 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, fél 7 és 8 órakor.

Jegyek d. u. 2 órától előre válthatók.

Kifogástalan gyermekágy és egy gummilepedő eladó!

Cim a kiadóhivatalban. 2334

URANIA mozgókép-palota Rozgonyi-u. 4. Telefon 259

Kedd, szerda, csütörtök. December 2., 3. és 4-én.

Nagy irodalmi-est!

Aranyos Erzsike

Marlitt E. világhirü regénye 5 felvonás. Főszereplők: Edith Meller és Carl Twen.

Előadások köznapokon 6 és 8 órakor

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/27 és 8 órakor.

A városnak egyik legszebb utcájában **modern háromszobás magánház** fürdőszobával és egy ötszobás magánház eladó. Továbbá vannak még több nagyobb és középnagyságu házak kerttel és kert nélkül eladók. Bővebbet **Dukász Miksa** Rákóczy-utca 29. szám. 2331

Dunántuli élelmiszerforgalmi vállalat

Telefon: 59. szám **NAGYKANIZSA.** Sürgönycim: „Argos" Nagykanizsa.

Iroda és raktár: Csengery-ut 6. szám.

Közellátási célokra vásároljuk **minden mennyiségben** napi árakon, azonnali készpénzfizetés ellenében az alanti cikkeket:

Mezőgazdasági termékeket
Élő- és leölt állatokat
Husipari- és tejtermékeket
Vadféléket
Baromfit
Hüvelyeseket

Főzelékeket
Gyümölcsöt
Bort
Tojást és
Egyéb élelmiszereket

A budapesti hatósági Élelmiszer Felhozatali Egyesülés megbizottja.

Lehetőleg mintázott árajánlatokat, személyesen, vagy irásban irodánkban d. e. 8—12 és d. u. 2—6 óráig kérjük leadni.

Nyomatott: a „Zala" Nyomda és Hirlapkiadó Vállalatnál Nagykanizsán.

XLVI. évfolyam. Nagykanizsa, 1919. december 4. Csütörtök. 276. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA, Sugár-ut 4.

ala Nyomdavállalat Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap koraregge

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: vidékre postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 15 K.
Negyed évre . . 45 „
Félévre . . . 90 „
Egész évre . . 180 „

Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magánközleményeket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal.

Előkészületek a békekonferenciára

Budapest, dec. 3. A magyar békedelegációt Páris elővárosában Neuillyben a Madrid kastélyban helyezik el. A delegáció a legjobb esetben csak 3 hét mulva mehet ki a békekonferenciára. A magyar kormány 160 tagból álló küldöttségét szeretne kiküldeni, azonban máris érkezett félhivatalos értesülés, hogy a békekonferencia vezetősége tul magasnak tartja ezt a számot s legfeljebb csak 80 tagu küldöttséget tart szükségesnek. A kormány előbb beterjeszti a küldöttség névsorát, erre majd válasz érkezik s csak ezután utazhat el a delegáció. A kormánynak az a szándéka, hogy minden párt egy képviselő delegátust küldjön. Képviselve lesznek a delegációban a Magyarországon élő nemzetiségek is. A kormány több oly közéleti férfiut is ákar kiküldeni, akik jelenleg internálva vannak, igy Apáthyt is. Ennek a szándéknak megfelelően most indult meg az eljárás, hogy ezek az internáltak visszanyerjék szabadságukat. Képviselve lesz a delegációban a hadsereg is, még pedig egy magasabb rangu tiszttel.

A legfontosab és legérdekesebb anyagot *Teleky* Pál gróf állitotta össze, aki szemléltető térképekkel, statisztikai kimutatásokkal fogja illusztrálni és bjzonyitani, hogy Magyarország megcsonkitása sem a történelmi igazságnak, sem a nemzetiségi elvnek, sem a gazdasági fenmaradás lehetőségének nem felel meg.

A delegáció jelentkezése után a formaságok körülbelől két hetet vesznek ignybe. Ez alatt lesz alkalma a bizottságnak tanulmányozni az átnyujtott békefeltételeket. A döntés idejére minden valószinüség szerint kiutazik Neuillybe Huszár Károly miniszterelnök is. Egyébként állandó telefon, távíró és szikratáviró összeköttetést létesitenek Neuilly és Budapest között. A bizottság minden valószinüség szerint 30 napig fog Neuillyben időzni.

Ma jelenik meg a választási rendelet.

Budapest, dec. 3. A nemzetgyülési választásokra vonatkozó kormányrendelet megjelenése mára várható. Mihályfi Vilmos belügyi államtitkár erre vonatkozólag a következő nyilatkozatot tette:

— A választásokat egyelőre a Tiszáig ejtjük meg. Ha azután a Tiszántul felszabadul, akkor ezen a területen folytatólagosan lesznek a választások. Eszerint összesen 163 kerületben lesz választás, tehát a magyar képviselő ház, egyelőre ennyi tagból fog állani.

— A kerületi beosztás a Tisza-féle 1914/15-ös törvény alapján történt. Ez a törvény 435 kerületet kontemplál az egész országban. A választók száma megközeliti a 3 milliót, ami a meg nem szállott terület lakosságának körülbelül 40 százaléka s igy óriási jogkiterjesztést jelent.

Budapest, dec. 3. A miniszterelnökségi palotában tegnap este fontos minisztertanács volt, amely a választások tisztaságának biztositására vonatkozó intézkedésekkel foglalkozott. A minisztertanácson egy rendelettervezetet mutattak be és fogadtak el, amely rendelettervezet ma valószinüleg meg is fog jelenni. A rendelet külön kötelességévé teszi a hatóságnak, hogy a választások tisztasága felett őrködjék és megállapitja a büntetőjogi következményeket, amelyeket a szabadságjogok gyakorlásának akadályozása maga után von. Megállapitja a rendelet azt is, hogy az ellen, aki a szabadságjogok érvényes korlátai tullépésével büntető jogszabályba ütköző cselekményt követ el — a büntető eljárás haladéktalanul meginditandó.

A Tisza-ügy szenzációi.

Budapest, dec. 3. Az *Az Est* irja: Mikor *Hübner* századost a Friedrichhel való szembesités után átadták *Angyal* főfelügyelőnek, utközben a százados igy szólt Angyalhoz:

— Kérem főfelügyelő ur, most itt kivettek belölem egy vallomást, amelyet nem is akartam megtenni. Én a törvényszéken és a vizsgálóbiró előtt nem vallhatom ezt, mert az az ur, akit előbb nekem mutattak, tényleg Friedrich, akit én jól ismerek. Kijelentem ezt Ön előtt, mert később igazolni akarom, hogy a szembesités után rögtön igy nyilatkoztam.

Angyal kijelentette, hogy nem veszi tudomásul ezt a nyilatkozatot. Hübner azonban a következő éjszaka a fogházban ujból elmondotta az egészet *Paksi* államrendőrségi detektivnek, aki őrizetére volt kirendelve. Elmondta azt is, hogy a főkapitány előtt vallomását csak azért tette, mert félt, hogy megverik, ha nem igy vall.

Paksi ezután elment Huszár miniszterelnökhöz és elmondta neki mindazt, amit Hübnertől hallott. A miniszterelnök rögtön utasitotta Bárczy igazságügyminisztert, hogy gondoskodjék Paksi kihallgatásáról és biztositsa arról, hogy semmiféle bántódás nem fogja érni ezért.

Paksi most már a vizsgálóbiró előtt jegyzőkönyvbe mondta vallomását, amit Hübner meg is erősitett. Hübnert tegnap ujból kihallgatták. Friedrich nyilatkozata szerint Hübner semmiféle terhelőt sem tudott mondani ellene.

Fontos körülmény az, hogy ezen jegyzőkönyv felvétele után a rendőrség több főtisztviselője ellen fegyelmit inditottak, mert a tisztviselők Ullain ügyvédnek megengedték, hogy a kihallgatáson jelen legyen.

A terroristák bünpöre.

Ferry altábornagy és a csendőrtisztek meggyilkolása.

Budapest, dec. 3. A terroristák bünperének tárgyalását ma délelőtt 9 órakor nyitotta meg az elnök. Elsőnek Ferry Oszkár altábornagy, Borhy Sándor és Mankina Sándor csendőrtisztek meggyilkolásának ügye került sorra. Ez ügyben is Cserni a fővádlott. A vádlottak, között vannak még Pap Sándor Cserni helyettese, Bonyhády Tibor volt tartalékos hadnagy Lor (Polacsek) Ede, Kakas Ferenc, Cseh László, Pöffler László, Neumayer Géza és Somor Gábor.

Elnök: (Csernihez) Bünösnek érzi magát?

Cserny: Az elfogatásban igen, a gyilkosságban nem. Elmondja, hogy jelentést kapott a készülőben lévő ellenforradalomról, amire azt mondta, hogy előre információkat kellene szerezni a dologról, mert ha nincsen bizonyiték, ugyis el kell bocsájtaniok az elfogottakat. Hlatkó terrorista erre azt felelte, hogy mind a á rom elfogottat haza kellene küldeni. Egyszer azzal jött Bonyhády hozzá, hogy Hlatkó parancsára fel kell akasztani Ferryt. Ő kiadta a parancsot, hogy éjszaka a kivégzés előtt keltsék fel, mert meg akarta menteni az altábornagyot. Ezt azonban nem tették meg s ez lett a baj, mert igy mégis kivégezték Ferryt.

Cserni után Bonyhády Tibor volt tartalékos hadnagyot hallgatták ki. Őszintén csak az elfogatásban érzi magát bünüsnek. Parancsot kapott a tisztek lefogására, ezt meg is tette, de a gyilkossághoz semmi köze sincs.

Elnök: Magát mindenki vérszomjas öldöklő embernek ismerte, még Cserni is vérebnek hivta. Maga egyik főszereplője volt annak a véres drámának.

A Pap Sándorral történt szembesitésekor azt vallja Bonyhády, hogy Pap is parancsot adott neki a csendőrtisztek letartóztatására.

Dr. Vajda Zoltánt, a vörös őrség volt főparancsnokát hallgatták ki ezután, aki „ünnepélyesen“ kijelentette, hogy *a kegyelmes urak* kivégzéséről csak utólag értesült. — Por Ernő és Kakas Ferenc szintén tagadják a gyilkosságban való bünrészességüket. — Szembesitésükkor kölcsönösen hazugsággal vádolják egymást.

Szünet után Bartalos István terroristát hallgatta ki a törvényszék, aki nem érzi magát bünösnek, mert csak á letartóztatásban vett részt Cserni parancsára. A kivégzésről semmit sem tud.

Cserny: Kérem, nem igaz, hogy parancsoltam neki. Ugrottak ezek maguktól is, nem kellett ezeknek parancsolni. Testvéries banda volt ez — magyarán mondva.

Somor Gábor előadja, hogy a gyilkosságnál csak mint őr szerepelt, a gyilkosságot Löffer követte el.

A tárgyalást ezek után holnapig felfüggesztették.

Ha mi győztünk volna...

Bécsi terv osztrák-magyar-román trializmusról 1917-ben.

A francia lapok pár nappal ezelőtt hirt adtak róla, hogy a román királyné fölkereste Habsburgi Károlyt- igyekezett őt rábirni a magyar-román unióra s ez esetben Románia anyagilag rekompenzálja Károlyt a végleges lemondásáért. Arról nem szól a tudósitás, hogy Habsburgi Károly mit szólt az ajánlathoz, amelyhez végre a magyarságnak is volna talán szava. A monarchikus eszmének mindenesetre nagy tábora van Magyarországon, de nagyon kevesen lehetnek, azok, akik az osztrák-magyar dualizmust magyar-román dualizmussal s az osztrák Habsburgokat román Hohenzollernekkel akarnák fölcserélni.

Érdekes egyébként, hogy a Romániával való unió eszméje már a háboru alatt is felvetődött, még pedig a — Habsburgok részéről és a dinasztia érdekében. Erről hitelesen tájékoztat bennünket egy 1917-ben Zomborban megjelelent röpirat, amelyet ép most juttat hozzánk egy olvasónk, amikor az unió eszméjét bizonyos körök megint emlegetik. A röpirat eredetije Bécsben jelent meg német nyelven, de akiknek érdekükben állt a gondolat népszerüsitese, azok a monarchia minden nyelvére, tehát magyarra is leforditották s valószinüség az akkor letepert Romániában is erősen terjesztették. A nagyon ügyesen szerkesztett röpirat, amelynek alighanem Czernin gróf volt a fogalmazója, részben a béke szolgálatába is iródott, amennyiben szükségesnek tartja, hogy Németország mondjon le Elszászról s cserébe fogadja el Osztrák-Sziléziát.

A röpirat tulajdonképeni célja azonban a trializmus megkedveltetése. A terv szerint uj közjogi monarchia volna létesitendő, amely állna az osztrák birodalomból (osztrák és csek állammal), a magyar birodalomból (magyar és horvát állammal) és a román birodalomból (román külön és rutén állammal) Minden államnak és külön nemzeti alkotmánya van, a közös ügyeket pedig egy „nemzeti közkormány" intézi, — ez a legteljesebb megvalósitása lett volna a sok százados Habsburg-törekvésnek, a Gesammt-Monarchie-nek, de ugy, hogy a magyarok meg is legyenek vele elégedve. Nevezetesen Károly király Budapestre tette volna át székhelyét, mint magyar király s ő lett volna a hármas monarchia feje, mig a neki alárendelt osztrák császárrá öccsét, Miksa főherceget, román királlyá pedig, József főherceget nevezte volna ki; a cseh, horvát és rutén államok pedig alkirályi cimmel kaptak volna egy-egy Habsburg-főherceget.

Ilyenformán a Habsburg-háznak egyszerre hat tagja viselhetett volna koronát. Persze ezt világért sem a dinasztia érdeke kivánta volna igy, hanem az egyes nemzeteké. „A világháboru után óriási munka vár a mi népszerü ifju királyunkra" — mondja a röpirat — „és érdemes, bölcs dolog lenne fivéit és rokont a dinasztiára dicsőséget hozó munkakörbe beállitani."

... A népszerü ifjú királyra tudvalevőleg nem igen vár óriási munka s a fivérek és rokonok is más áliás után nézhetnek, mert legfeljebb egy számithat közülök rendszeresitett uralkodói állásra. Az egész terv az ördögé lett, de talán még se érdektelen szélesebb körü nyilvánosságra hozni, hogy mit terveztek velünk, arra az esetre, ha mi nyertük volna meg a rettenetes ferbli játszmát.

Választások előtt.

A magyar nemzet ismét sorsdöntő lépés előtt! Január végén lesznek a nemzetgyülési választások, melyeknek eredménye az ország jövőjének alakulására kiszámithatatlan lesz. A nemzetgyülési választások sokkal fontosabbak és nagyobb jelentőségüek, mint a régi kepviselőházi választások voltak, mert a megválasztandó nemzetgyülés az ország szuverén képviselete fog lenni és a magyar népet megillető összes jogokkal fel lesz ruházva. A nemzetgyülés jogköre magában foglalja nemcsak a régi parlamentet, hanem az államfőt, téhát a királyt megillető jogokat is. Ez a nemzetgyülés lesz hivatva arra, hogy uj alkotmányt adjon az országnak, ez a nemzetgyülés fogja az államfői méltóságot betölteni és ennek a nemzetgyülésnek kell a békekötéssel, valamint Magyarország jövendő nemzetközi elhelyezkedésével kapcsolatos összes életbevágó problémákat megoldani. A lét és nemlét kérdésére adandó felelet lesz a nemzetgyülés hivatása.

Ne áltassuk magunkat! A békefeltételek sulyosak és igazságtalanok fognak lenni. Nehéz, testi és lelki szenvedések korszaka előtt állunk. Az eddigi tapasztalatok igazolják, a győzők igazságérzetében és méltányosságában hiaba bizunk. A magyar nép vállaira sulyos terheket fognak rakni és ennek a nemzetgyülésnek lesz a feladata, hogy az ország erőit ugy szervezze meg, hogy a reá váró nagy feladatok és terhek sulya alatt a magyar nép le ne roskadjon. Országépitő munkát — a szó legigazibb és legnemesebb értelmében — kell majd ennek a nemzetgyülésnek végezni!

Ilyen roppant feladatok megoldására, ilyen emberfeletti felelősség vállalására és viselésére valóban csak egy olyan nemzetgyülés lehet méltó és hivatott, mely a magyar nemzetnek szellemi és erkölcsi képességek tekintetében legkiválóbb tagjait foglalja magában. Az ész, a tudás, a tehetség és a jellem óriásainak kellene együtt ülni ebben a testületben, mely az ország egész jövője felett határoz Ebbe a nemzetgyülésbe nem pártprogrammok, hanem egyéni képességek alapján kellene küldeni a képviselőket. A nemzetgyülésbe nem pártprogrammokat, hanem embereket kellene választani! Ha minden kerület az arra legméltóbb és leghivatottabb férfiát küldené a nemzetgyülésbe, akkor pártprogrammok és politikai taktikázások nélkül is meg lehetne találni az életbevágó kérdések megoldásának a közérdek szempontjából legjobb és leghelyesebb módját. Válságos idők és sulyos elhatározások előtt a kiélesedett pártpolitikai harcok könnyen katasztrófális eseményeket idézhetnek elő.

— **Meghosszabitották a kávéházak és vendéglők záróráját.** A magyar belügyminiszterium tegnap távirati rendeletet intézett a nagykanizsai államrendőrség kapitányságához, amelyben közli, hogy a kávéházak és éttermek záróráját december 1-től kezdődő hatállyal éjjeli 12 órában állapitotta meg. A korcsmák és vendéglők zárórája 11. óra. Van tehát idő a mulatásra.

HIREK.

1919. december 4 Csütörtök	NAPTÁR
	Róm. kath. Borbála. Prot. Borbála. Gör. kath. Borbála. Gor. kel. (nov. 21.) B. A. Izr. Kiszlev 12.
	A nap kél reggel 7 óra 80 perckor, nyugszik délután 4 óra 08 perckor.
	A hold kél d. u. 2 óra 02 perckor, nyugszik d. u. 3 óra 33 perckor.

— **Áruforgalmi kirendeltség Nagykanizsán.** A Hangya és az Országos Központi Hitelszövetkezet által alapitott *Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársasága* Zalavármegye területére Nagykanizsa székhellyel kirendeltséget létesitett Az uj kirendeltség célja az, hogy a zalamegyei mezőgazdasági termékek és mezőgazdasági ipari termékek fölösteget az ország más részébe és külföldre exportálja, — továbbá, hogy a mi vidékünket a nekünk szükséges mezőgazdasági gépekkel, szerszámokkal, olajjal, ruhával, lábbelivel stb. stb. lássa a el legjobb minőségben, olcsón, a lánc- és közvetitőkereskedelem kikapcsolásával, kvázi altruisztikus alapon. A kirendeltség egyelőre hüvelyeseket, magvakat, zabot gyapjut, bőrt, bort, marhát, sertést, zsirt, vajat, diót, mézet, mákot, fát, faszenet vásárol nagyban és szállit máshová, mig a zalamegyei közönség részére máris rendkivül olcsó és kitünő minőségü posztót tart készenlétben. A zalavármegyei kirendeltség a napokban kezdi meg működését s annak megszervezésével és vezetésével egy fiatal, agilis szakembert, Zeéri *Posch* Gézát bizták meg.

— **Szerb visszavonulás.** Értesüléseink szerint Pécsett már csak 200 szerb lovas van. A városparancsnok Eszékre utazott és csapatai élén Zára alá vonul vissza. A szerb civilhatóságok még Pécsett vannak, de minden valószinüség szerint a holnapi nap folyamán ők is távozni fognak onnan, a szerb kormány által kinevezett alispánnal együtt. A magyar nemzeti hadsereg előőrsei már Árpádtetőn vannak s a szerbek távozása után bevonulnak Pécsre. A szerb városi rendőrség még bent van, de már megtette az előkészületeket a visszavonulásra. A mult hó 25-én Somogymegye megszállott részének kiüritése is megkezdődött. Somogytarnócát és a környező falvakat már elhagyták a szerbek.

— **40 korona szállitási prémium a burgonyára.** A közélelmezési miniszter rendeletével a most folyó őrlési és őszi terményekkel való munkálatok idejére megállapitott 60 korona, illetőleg 50 korona legmagasabb áron felül, az Országos Burgonya Közvetitő Iroda által, métermázsánkint még 40 korona felár fizetendő.

— **Gőzkomp a Balatonon.** Balatonfüredről irja tudósitónk: A Balaton medre Zala- és Somogyvármegyéket 80 kilométernyi hosszuságban választja el egymástól. A két megye között való forgalmat a tihanyi félszigeten át a szántód-tihanyi kompon bonyolitják le ezer esztendő óta. Ez a kompforgalom ma is körülbelül olyan, aminő volt a magyarok bejövetelekor. Pedig a környező vidéket a villák százai tarkitják már. A Balatoni Szövetség egy évtizede dolgozik már azon, hogy a tihanyi ősi közlekedést haladottabb jármü váltsa fel. Évekkel ezelőtt szóba került az áthidalás kérdése is Végül is kialakult az a nézet, hogy a nagyméretü hid rontaná a kilátást, a vitorlázást is megnehezitené és rengeteg pénzbe kerülne. Ezért legcélszerübb az a megoldás, ha a két parti részen kikötők

épülnek és a másfél kilométernyire összeszűkült medret vaskomp közlekedésssel köti össze. Legutóbb Pallavicini György. őrgróf, a Dunántul főkormánybiztosa hivta fel Somogy- és Zalavármegyék alispánjait, hogy az elavult közlekedési eszközön változtatni törekedjenek. A napokban vegyes bizottság szállt ki a helyszinre, megállapitották, hogy a fontos utvonal kérdése javitásra szorul. A bizottság határozatából felirnak a földmivelésügyi miniszterhez a szántód-tihanyi mólók kiépitése végett, mig a tervbe vett gőzkomp költségeinek elvállalása tárgyában pedig a kereskedelemügyi miniszterhez tesznek előterjesztést.

— **Két korona egy krumpli.** *(Beküldött közlemény.)* Igen tisztelt Szerkesztőség! Mi háziasszonyok eddig a legkeresztényebb türelemmel vártuk, hogy lassacskán a termelők is magukhoz térnek s leszállitják azokat az árakat, amelyek többnyire indokolatlanul jöttek létre. De ehelyett mit látunk? Hogy a drágaság napról-napra nő! A tegnapi piacon például megtörtént az a haliatlan eset — érdemes a megörökitésre, hogy egy falusi asszony *két koronát kért a krumpli darabjáért.* Ne méltóztassék ám valami csuda krumplira gondolni, csak akkorára, mint egy-egy tyuktojás. Ezt az istentelenséget már a fantasztikus árakhoz edzett publikum is megsokalta. A vásárló közönség közt pillanat alatt elterjedt a kétkoronás krumpli hire s az asszonyok „lássuk a csudát" kiáltással a falusi asszony közé sereglettek. Amikor pedigen a falusi nénike ismételten és ismételten megerősitetet, hogy ő bizony a két koronából egy fillért se enged, a tömeg annyira fölháborodott, hogy a világ legdrágább krumpliának gőgös tulajdonosnőjét meglincselik, ha rendőr nem lép közbe. Az eset folytatását nem tudom. Bekisérték-e, megbüntették-e a lelketlen teremtést? Vagy tán nem is lehet megbüntetni? Annyi tény, hogyha meg nem rendszabályozzák a termelőt, még nagyobb csudára is el lehetünk készülve. Hagyjunk tehát már föl a falu izléstelen körülludvarlásával s lássuk be, hogy akár világháboru, akár kommunizmus volt, — a termelő is teljesen kihasználta a konjunkturát. Ugy emlékszem, hogy a falusi a kommunizmus alatt se igen nézte, hogy ki a fehér és ki a vörös, csak azt nézte, hogy ki ad többet s ki milyen pénzzel fizet. Ma sem nézi a falu, hogy miként él meg a vörös, ma sem törődik azzal a pógár, hogy milyen pénzzel fizethet a kivatalnok. Unalmas már az az érvelés, hogy a csizma is drága, mert a csizma elsősorban legfelebb ezer percenttel drágult s egy pár évekig eltart, — ellenben a mindenrendü élelmiszer — amit a falu termel — 5—6 ezer percentes drágulást is mutat. A két koronás krumplinál a drágulás százalékát kiszámitani nem is tudom. A legkiméletlenebb kézzel kell megszüntetni a kereskedői uzsorát, — mindent el kell követni, hogy a csizma is olcsóbb legyen, — de hogy az élelmiszeruzsorát haladéktalanul le kell törni, — az ma a legfontosabb a széles rétegeknek, de elsősorban a hat év óta vérző, nyomorgó hivatalnok osztálynak. Bizva-bizunk Huszár Károly kabinetjében, amelyet a kisemberek kabinetjének lehet nevezni s amely jól tudja, hol kell az ország gyógyitását megkezdeni. Tisztelettel: *Egy hivatalnokné.*

— **Orvosi hir.** Dr. *Ney* Hugó orvos négy heti tudományi utjáról hazaérkezett és orvosi rendelését a mai nappal ismet megkezdte.

Mese egy szerelmesszivű öregasszonyról. Élt valahol a kies Zalámegye egyik legkisebb községében, talán éppen Gelsén egy igen-igen jómodu gazdaember, akit az Uristen minden néven nevezendő jóval ellátott, a többek között egy derék feleséggel is. A jómódu gazdaember teljesen meg volt elégedve a világ folyásával, örült az életnek, szép gazdaságának és derék, bár már kissé öregeske feleségének. Nem ugy azonban az asszony, aki öregedő kora dacára még mindig igen szerelmetes szivü volt és egy cseppet sem volt megelégedve szintén jókorban levő férjével. Búsult, nagyon sokat búsult emiatt a jó asszony, végre elment a környék egyik leghiresebb javasasszonyától tanácsot kérni. A tudós asszony hamar belelátott a fiatalszivü néne fájdalmába és ellatta hasznos utbaigazitásokkal. Ettől az időtől kezdve a szerelmetes szivü öregasszony sürün kezdett bejárogatni Kanizsára s itt sok-sok jóbarátot szerzett magának, akik a tudós asszony utmutatásai alapján voltak az ő szivének bubánatát gyógyitandók. Tudta nagyon jól a néne, hogy az ilyen gyógymód anyagi áldozatokat is követel a páciens részéről s ezért barátai buzgó és lelkiismeretes szolgálatait gazdasága kincseinek legjavával igyekezett honorálni. — Tegnapelőtt is Kanizsán járt a gelsei betegszivü asszony, hogy egyik legujabb vigasztalójának eredeti gyógymódját kitanulmányozza. Mennek is éppen ketten együtt a Csengery-utcában, a gelsei asszony, fején a minden jóval megrakott pörbeccel s uj barátja és vigasztalója, aki szerelmes tekintetét állandóan a pörbec kincsei felé irányozta. Egyszerre csak előttük terem a férfi felesége, akinek már ugyis sanda gyanu mardosta lelkét s most, hogy bizonyosságot szerzett férje hütlenségéről — bizony kiereszette a hangját. A férfi két erélyes pofonnak egy pillanatra elnémitotta feleségét. De csak egy pillanatra, mert a másik pillanatban már hangos szóval futott az ijedten menekülő gelsei asszony után. Az pedig hirtelen beugrott a Csengery-utca 15 számu házba Horváth lovasrendőr lakására s magára zárta az ajtót. Egy másik pillanat alatt ott termett a szerelmét féltő feleség s dörömbölni kezdett az ajtón. Horváth lovasrendőr családja alig birt magához térni meglepetéséből, amikor az idegen asszonyt hirtelen megjelenni látta. A szegény gelsei néni sirva könyörgött, hogy mentsék meg ettől az asszonytól, soha többé nem fogja szivének bánatát az urán kivül mással gyógyittatni. Horváthék behivták az éppen utcán tartózkodó két rendőrt, akiknek a fedezete alatt azután kimenekült a néne kellemetlen helyzetéből.

— **Hslál a magyar nóta miatt.** Szabadkáról jelentik, hogy az ottani villanytelep igazgatója egy ünnepélyen magyar nótákat huzatott. Egy szerb kapitány emiatt felelősségre vonta, mire az igazgató igy felelt:

— Magyar vagyok, jogom van magyar nótát játszatni.

A szerb kapitány oly dühbe gurult emiatt, hogy egy poharat vágott az igazgató fejéhez. Az igazgató se sokat teketóriázott, revolvert rántott s a kapitányt lelőtte. A szabadkai lapokat, amiért ezen esetet megirták, — elkobozták.

— **A balatonvidéki bortermelők szervezkedése.** Tapolcáról irják, hogy a Balatonmenti szőlősgazdák mozgalmat inditottak boraiknak szövetkezeti uton való értékesitése céljából. A mozgalom vezetői a szőlősgazdákat arra ösztökélik, hogy sorsukat maguk intézzék és ne bizzák a balatoni szőlőtermelés értékesitését spekuláns közvető kereskedőkre. E célból egy borértékesitő szövetkezet létesitését tervezik. Az előkészitő bizottságba tekintélyes szőlősgazdák tömörültek.

— **A legujabb francia és angol divatlapok** a téli idényre megérkeztek Fischel Fülöp Fiai könyvkereskedésébe, Városház palota.

— **Műbutorok** a legfinomabb kivitelben, egyszerü és izléses polgári berendezések jutányos árban, tartós kivitelben Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

Szinház.

Heti műsor:

Szerdán este 7-kor Nebáncsvirág operett
Csütörtökön d.u. 3-kor Ifjusági előadás
Csütörtökön este 7-kor Benn az erdőben dráma
Pénteken este 7-kor Nincs előadás
Szombaton este 7-kor Gróf Rinaldo
Vasárnap d. u. 3-kor Csárdáskirálynő
Vasárnap este 7-kor Próbaházasság

Az előadások, miután mindig van villany a szinházban este 7 órakor, délután pedig 3 órakor kezdődnek.

* **Nebántsvirág.** Villanyvilágitás, megfelelő diszletezés s a szereplők tegnapi teljesitménye: biztos siker lesz — irtuk a *Nebántsvirág* első előadása után. Ezen kellékek mind megvoltak tegnap este s a nagy tetszés, amely az egész darabot végigkisérte bizonyitotta, hogy helyesen itéltünk. Hervé a mult század operette irója s mint ilyen inkább a müvészi célt szolgálja, mint hatást keres. A zenéje kedves és fülbemászó, a meséje finom s valami végtelenül bájos környezetbe visz, ahol szőkefürtü zárdanövendékek szövik lesütött szemekkel napsütéses éltük első szerelmének regényét, gyermekarcu hadnagyocskákkal. Nincsenek a darabban hatást keltő táncbetétek, amelyek pillanatnyilag lekötik a nézők érdeklődését s a tetszés legmagasabb fokát váltják ki belőlük, nincsenek benne olyan énekszámok, amelyeknél a közönség legszivesebben maga is együtt énekelne a szinésszel, de valami végtelen báj vonul végig az egész darabon, amely belelopja magát a közönség szivébe s a muzsikával együtt ott zsong benne akkor is, amikor már régen legördült a függöny. — *Kürthy* Böske, akit most láttunk először ilyen zsánerü szerepben, fényesen rácáfolt arra a véleményre, hogy ő csak abban a szerepkörben tud érvényesülni, amelyben temperamentuma kellőkép kifejezésre juthat. Megértéssel, szeretettel dolgozta ki a kis naiv zárdaszüz szerepét s osztatlan tetszést keltett. *Körmendy* a kis hadnagy szerepét fessen alakitotta, *Érczkövy* klasszis volt, mint mindig: ugy ő, mint Dezső sok derüs percet szereztek a nézőknek. *Szikla* és Láng főleg a karzatot mulattatták. Külön kell megemlitenünk a zenekar müvész karmesterét: *Lukács* Ernőnét, aki egy régi szinházi karnagyot is megszégyenitő rutinnal kisérte az előadást. A rendezés *Dezső* Vilmos érdeme.

* **Bent az Erdőn.** Ma kerül szinre a szinházban Garvai Andor nagysikerü drámája „Bent az Erdőn". A darab tele van izgató és érdekes jelenetekkel és elejétől-végig lebilincseli a nézőt. Müsorhalmozás miatt csak egyszer kerülhet szinre ez az irodalmi dráma, bár az érdeklődés nagy. Szombaton Szirmai szép zenéjü operettje Gróf Rinaldo kerül szinre, mig vasárnap Gerő végtelenül mulatságos énekes vigjátékát játsza a szintársulat.

BUTOR Óriási választékban, teljes lakásberendezések a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelben tartós és szolid minőségben.

Kopstein Lipót, Sopron

Telefon 339 szám. 2257 Várkerület 62.

APRO HIRDETÉSEK

Reprezentáló művelt urinő, ki a háztartásban perfekt, gyermekszerető, tanit elemit, polgárit I—II. gimnáziumot vizsgára (esetleg magánórákat is ad helyben) **házvezetőnői állást** keres (csakis előkelő házban.) Cimeket a kiadóba kér.

Uriember teljes ellátást nyerhet csendes családnál. Ugyanott ebéd és vacsora koszt kapható. Cim a kiadóhivatalban. 2321

Kifogástalan gyermekágy és egy gummilepedő eladó! Cim a kiadóhivatalban. 2334

— **Villamos zseblámpa,** hozzá való villamos elem és kis körte kapható Fischel Fülöp Fiai áruházában, Városház-sarok.

Gyufa megérkezett!

Hüvely óriási mennyiségben kapható, kereskedőknek igen előnyös feltételek mellett szállit:

Garamvölgyi és Szemere

dohány nagy- és kül. áruda.

VILÁG nagymozgószinház Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Csütörtökön közkivánatra

Bűvös hatalom

nagy bünügyi és detektivdráma 3 felv.

Pali biciklizni tanul

vidjáték 2 felvonásban.

Előadások kezdete 6 és 8 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, fél 7 és 8 órakor.

Jegyek d. u. 2 órától előre válthatók.

URANIA mozgókép-palota Rozgonyi-u. 4. Telefon 289

Kedd, szerda, csütörtök. December 2., 3. és 4-én.

Nagy irodalmi-est!

Aranyos Erzsike

Marlitt E. világhirü regénye 5 felvonás. Főszereplők: Edith Meller és Carl Twen.

Előadások köznapokon 6 és 8 órakor

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/27 és 8 órakor.

Hirdetéseket felvesz a ZALA kiadóhivatala

Elsőrendü száraz

fűrészelt tüzifa

kapható minden mennyiségben

KONDOR ADOLF és TÁRSA cégnél.

Megrendelhető:

Arany János-utca 2 és a telepen Tárház-utca 15.

„ZALA“

A KORA REGGELI ÓRÁKBAN JELENIK MEG, EREDETI TELEFON ÉS TÁVIRAT JELENTÉSEKKEL.

Egyes szám ára 60 fillér.

Kapható a dohanyárudákban és az utcai rikkancsoknál.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban!

KARÁCSONYI VÁSÁR!

AJÁNDÉKTÁRGYAK KICSINYEKNEK ÉS NAGYOKNAK.

Képeskönyvek
Ifjusági iratok
Diszkönyvek
Imakönyvek, olvasók
Képeslapalbumok
Emlékkönyvek
Zenealbumok
Bélyegalbumok
Szépirodalmi művek
Divatlapok

Karácsonyfadiszek — Gyermekjátékok

Legfinomabb bőráruk

pénztárcák, erszények, redikülök, manicürök, ékszerdobozok, kártyadobozok, fényképdobozok, szivar- és cigaretta tárcák!

Diszlevélpapirok, Névjegyek
Fényképkeretek, Disztárgyak

Fényképezőgépek
Harmonikák, Hegedük,
vonók, húrok és egyéb alkatrészek
Építőszekrények, Sakktáblák.
Festőszerek és rajzszerek
Szivar- és cigarettaszipkák
Karácsonyi- és ujévi müvészlapok
Üdvözlő-kártyák!

NAPTÁRAK
zseb-, tárca-, óriási-, heti-, napi-, fali és asztali
nagy választékban!

Játékkártyák — Iróasztal-készletek.

„MOHA“ főzőszekrények
minden háztartás részére.

Villamos zseblámpa
elem- és körte
ÖNGYUJTÓ.

FISCHEL FÜLÖP FIAI KÖNYV-, PAPIR-, JÁTÉK- ÉS DISZMÜÁRUHÁZÁBAN.

NAGYKANIZSA, VÁROSHÁZ-PALOTA SAROK.

Nyomatott: a „Zala“ Nyomda és Hirlapkiadó Vállalatnál, Nagykanizsán.

XLVI. évfolyam. Nagykanizsa, 1919. december 5. Péntek. 277. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA, Sugár-ut 4.

Ala Nyomdavállalat Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: vidékre postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 15 K.
Negyed évre . . 45 „
Félévre . . . 90 „
Egész évre . . 180 „

Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magán közleményeket díjszabás szerint veszi fel a kiadóhivatal.

A magyar békeszerződés.

Berlin, dec. 4. Hágai jelentés szerint a magyar békeszerződés mar készen van s 132 szakaszból áll. A határok megállapitása valamivel kedvezőbb, mint a Clemencan fele juniusi jegyzék szerint volt. A békeszerződés 2 divizió fentartását engedi meg, az általános védkötelezettséget pedig eltörli. Az elszakadó területrészeken élő magyarság tisztességes védelmét biztositja a szerződés. Tilos minden szövetségi politika. Magyarországnak csakis gazdasági szerződéseket szabad kötni a szomszéd államokkal. A Duna nemzetközi lesz. Az államforma megállapitása Magyarország belső ügye. A román rekvirálásokat antantbizottság fogja felülvizsgálni. A Bánát és Bácska hovatartozandóságának kérdésében népszavazas fog dönteni. Az elszakadó területrészeken tilos minden magyar agitáció. A békeszerződést hir szerint még karácsony előtt átadják a magyar békedelegációnak.

Budapest, dec. 4. A magyar kormány a békedelegációra vonatkozólag ugy döntött, hogy haladékot kér a békekonferenciától. Az erre vonatkozó jegyzék már elkészült, a miniszterelnök aláirta s gróf Somsich József külügyminiszter ma délután átadta az antant itteni képviselőjének. A jegyzék felkéri a békekonferenciát, hogy a magyar kormánynak a békedelegáció kiküldésére vonatkozólag rövid haladékot adjon, mert ennek összeállitása időt vesz igénybe. Továbbá azt a kérést terjeszti elő, hogy, mivel a békedelegációban olyan kiküldöttek is részt vesznek, akik ezidőszerint megszállott területen lévén, mozgási szabadságukban akadályozva vannak — az antant tegye lehetővé, hogy azok a békedelegációban való részvétel végett mozgási szabadságukat visszanyerjék. A békedelegáció tagjai közt van ugyanis a többek között *Grandpierre* Emil, volt kolozsvári kormánybiztos, kit a románok internáltak.

Meghiusultak a nemzeti párt fuziós törekvései.

Budapest, dec. 4. Az országos nemzeti párt és a nemzeti egység pártja fuziója tárgyában a nemzeti párt tegnap este választmányi ülést tartott, ahol azt a határozatot hozták, hogy tekintettel az elvi megállapodásokra, a fuzió részletes megtárgyalására bizottságot küldenek ki.

Tegnap egy munkapárti vezető embertől levél érkezett, amely a munkapárt intézőbizottságának határozata alapján közli, hogy a munkapárt nem hajlandó elállani azon férfiak felelősségre vonásától, akik a forradalomban és a Károlyi kormányzásban résztvettek és nem hajlandó őket a fuzióba belevonni.

Ez a kijelentés nagy konsternációt keltett a bizottságban, ahol ezzel megszüntnek tekintenek a munkapárttal történt minden megállapodást és szolidaritást vállalnak a párt függetlenségi tagjaival. A bizottság ezen határozata azt jelenti, hogy a munkapárttal való fuzió nem történik meg.

A Tisza-ügy.

Hübner főhadnagyot szembesitették Friedrichchel.

Budapest, dec. 4. Az „Az Est" jelenti: Hübner főhadnagy beismerő vallomását Angyal főfelügyelő előtt november 19-én megtette. Ezen vallomásában Hübner azt állitotta Friedrichről, hogy neki előzőleg tudomása volt a Tisza elleni gyilkosságról és a Károlyi pártban Friedrich volt az első, aki hangoztatta, hogy Tiszát a forradalom érdekében ártalmatlanná kell tenni. Elmondotta, hogy a Károlyi-pártnak az egyik félreeső helyhez vezető folyosóján Kéri Pál Friedrichchel a gyilkosságról beszélt. Ezt a beszélgetést ő a félreeső helyről kihallgatta.

Ezen kihallgatás után való napon — mint ismeretes — Friedrich személyesen megjelent a főkapitányságon és ott szembesitették Hübnerrel. Hübner ezután elmondotta Angyalnak, később pedig Paksi detektivnek, hogy ezt a vallomását kierőszakolták belőle. Paksit beidézték a vizsgálóbiróhoz, aki kihallgatta, majd szembesitette Hübnerrel, ami 30 án folyt le. Hübner felismerte Paksit, elmondotta a vele folytatott egész beszélgetését. Ez alkalommal kijelentette, hogy egész első vallomását fentartja; hogy ismeri Friedrichet s akkor csak azért nem akarta felismerni, mert aggodalom fogta el, hogy ha Friedrich ellen vall, az nagy zavart fog kelteni s féit, hogy meg is verik érte. Ezért elhatározta, hogy ha Friedrichchel szembesitik, ugy fog tenni, mintha nem ismerné fel. *Kijelentette, hogy Friedrichet nemcsak ismeri, de tegeződő viszonyban áll vele.*

Mikor a vizsgálóbirótól kivezették Hübnert, a folyosón a fogházőr előtt felkialtott:

— Isten engem ugy segélyen, hogy csak a tiszta igazságot vallottam. Ha én bünhődöm, bünhődjön mindenki, aki bünös.

Ezek után Friedrichet — saját kérésére is — szembesitették Hübnerrel. Hübner a vizsgálóbiró előtt szemmelláthatólag zavarban volt. A kérdésekre nem felelt és egyenesen arra hivatkozott, hogy beszámithatatlan volt s nem emlékszik semmire. A vizsgálóbiró, látván, hogy fél — megnyugtatta, hogy beszéljen egész bátran, senki sem fogja bántani. Ekkor összeszedte magát és igy szólt: — Hát nem bánom, elmondok mindent. Elmondotta most már, hogy igenis ismeri Friedrichet, ő az, akivel az első alkalommal beszélt.

Friedrich erre Hübnerhez fordult s gyors egymásutánban intézett hozzá kérdéseket, valóságos szóharc fejlődött ki kettőjük között, végül Friedrich kijelentette, hogy a Károlyi pártban gyilkosságról nem is beszéltek. Hübner erre azt felelte, hogy gyilkosságról nem is volt szó, mindig csak ugy beszéltek:

— Félre kell tenni. — El kell tenni az utból. — Végre kell hajtani a nemzet itéletét.

A szembesités további folyamán Hübner ujra megismételte két vallomásában tett kijelentéseit. Egy izben Fridrich Tisza láb alól való eltételéről beszélt és Kéri panaszkodott Fridrichnek, hogy a dolog nem akar menni, mindig huzódik.

Az ügyész elrendelte Hübner elmebeli állapotának megvizsgálását, hogy milyen értéket lehet vallomásának tulajdonitani.

A terroristák bünpöre.

Budapest, dec. 5. A terroristák bünpörének mai tárgyalásán először Löffer vádlottat hallgatták ki. A vádlott elmondta, hogy legelőször Ferry altábornagyot akasztották fel, ennél azonban nem volt jelen. Utána Borhy alezredest kezdték vallatni.

Elnök: Megverték?

Löffer: Nem bántottuk, csak két pofont kapott.

Elnök: Persze ezt maguk nem nevezik bántásnak.

Löffer azután elmondta, hogyan akasztották fel Borhyt és Menkinát.

Löffer után Neumayer Gézát, a legvadabb terroristák egyikét hallgatták ki, aki elmondotta, hogy Radányi és Bonyhády szólitották fel a 3 tiszt kivégzésére. Először Borhyt végezték ki. A kivégzés előtt Somor pofonvágta az elezredest és odatartotta neki nadrágját, hogy csókolja meg, mikor Borhy ezt megtagadta, ujból arcul ütötte s azután felakasztotta. Az illetőnek magának kellett a kötelet a nyakára tenni.

Több tanu után Horváth Istvánt, a mozdonyutcai iskola portását hallgatták ki aki elmondotta, hogy azon az éjszakán rémes kiabálást hallott, ugy hogy fel is ébredt álmából. Másnap vértócsát talált a folyosón, a vérnyomok Cserni lakásához vezettek. Ezután a tárgyalást felfüggesztették.

Románia adja vissza waggonainkat!

Berlin, dec. 4. *Nutti* ezredes, a középeurópai szénbizottság főnöke az alábbi érdekes nyilatkozatot tette:

A szénellátás lebonyolitásának fő akadálya a vaggonhiány. A legfőbb tanács — hogy Magyarország zavartalan szénellátását lehetővé tegye — utasitotra a románokat, hogy a Magyarországtól elvett waggonokat haladéktalanul szolgáltassák vissza.

Lajtman György plébánost letartóztatták.

(Saját tudósitónktól.)

Lajtman György, van-e, ki e nevet nem ismeri. A béke utolsó éveiben kotori adminisztrátor volt s a neve sürün állt a különféle botrányok középpontjában. Állitólag Muraköz hazafias népét állandóan izgatta a magyar államesze ellen s ő volt az, aki az iskolában és a templomban az illir nyelvet beerőszakolta. Azt is beszélték róla, hogy a zágrábi érsekség Lajtmant direkt azzal az utasitással küldte a Muraközbe adminisztrátornak, hogy az itteni lakosságot a Magyarországtól való elszakadásra izgassa.

Lajtman elkeseredetten védekezett a haza árulás vádja ellen, röpiratot is adott ki, amelyben jó magyar voltát iparkodott bizonygatni. Hivatkozott arra, hogy a magyar hazafias szellemet a nagykanizsai piarista főgimnáziumban szivta magába s hogy ezért a szellemért zagrábi kispap korában sok üldöztetést szenvedett el, részben növendéktársaitól, részben előljáróitól. Állitólagos rágalmazóit annak idején önérzetesen a pécsi sajtóbiróság elé állitotta, azonban vádlóit a biróságok mindannyiszor felmentették. Hogy miként állt Lajtman házafiasságának ügye: nem lehetett megállapitani, de nem lehetett valami tulságosan kegyvesztett a zágrábi aulában, mert a zágrábi érsek számtalanszor exponálta magát a magyar kormánynál Lajtman érdekében s a magyar kultuszminisztérium többrendbeli felhivására sem volt hajlandó őt a kotori plébánia éléről elmozditani. Csak a világháboru utolsó hónapjaiban helyezték végre át egy jójavadalmazásu horvátországi plébániához. — Amikor azután Muraközt egy kalandor horvát alezredes csellel megszállotta, Lajtmannál is kibujt a szög a zsákból. Sietve a Muraközben termett, hogy tüzzel-vassal hozzákezdjen Muraköz nagyhorvátositásához. De pechje volt. Még pedig kettős pechje. Elsősorban is kitünt, hogy már mások vették kezükbe — természetesen nem önzetlenül — Muraköz boldogitásának ügyét s ezek sehogysem akartak a dicsőségben Lajtmannal osztozkodni. Másodszor — s ez Lajtman politikájának legnagyobb tragikuma — arról hamarosan meg kellett győződnie, hogy Horvátország Muraközt ideiglenesen talán elnyerheti, de a saját önállóságát a jugoszláv állam kötelékében örökre elvesziti Ez a kettős csalódás Lajtman politikájában nagy eltolódást, kiábrándulást szült. Állitólag belátta, hogy Horvátország csak Magyarországgal karöltve tudja megvalósitani aspirációit. Ettől kezve még Muraköz feláldozásával is a magyar barátságot hirdette. Nem lehet megállapitani, hogy mennyi Lajtman pálfordulásában az őszinteség, de hogy a rejtelmes ember ezuttal őszinte magyarbarát, annak megvan a valószinüsége, mert hiszen egész Horvátországban ilyen ma a politikai áramlat.

Hogy mindezt elmondottuk, annak érdekes aktualitása van. Lajtman György ugyanis állitólag azért, hogy a magyar-horvát közeledest létrehozza, a napokban átlépte a demarkációs vonalat s magyar földre lépett. A magyar határőrség azonban gyanusnak találta s letartóztatta. Letartóztatásban van most is s amint értesülünk, kihallgatása végett Nagykanizsára fogják szállitani. — Itt aztán majd kitünik, hogy mi hozta őt Magyarországra.

HIREK.

1919. december 5 Péntek	NAPTÁR Róm. kath. Szabbasz. Prot. Szabb. Gör. kath. Szabb. Gör. kel. (nov. 22.) Filém. Izr. Kiszlev 13. A nap kél reggel 7 óra 20 perckor, nyugszik délután 4 óra 06 perckor. A hold kél d. u. 4 óra 02 perc. kor, nyugszik d. u. 4 óra 33 perckor.

— **Ismét naponként közlekednek a vonatok.** A szénellátás terén az utóbbi napokban olyan örvendetes javulás állott be, hogy mától kezdve ugy a Déli Vasuton, mint a Máv.-on vasárnap kivételével naponként közlekedik egy-egy személyvonat. A bennünket érdeklő örvendetes változás a következő: Nagykanizsáról indul Budapest felé a személyvonat reggel fél 9-kor, s ennek ellenvonata Budapestről indul délután 2 órakor. Bécs felé megy Nagykanizsáról reggel 6 óra 15 perckor s ennek ellenvonata Kanizsára érkezik délután 1 óra 43 perckor. Remény van rá, hogy hamarosan ugy a budapesti, mint a bécsi vonalon vasárnap is megindul a személyforgalom s hogy a második vonatjáratot is beállithatják.

— **A megyei törvényhatósgi bizottság közgyülése.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága december 9-én délelőtt 10 órakor tartja rendes havi közgyülését, amelynek 135 tárgysorozati pontja közül a fontosabbak a következők: A megyei közigazgatási bizottság választott tagjai sorából kilépő Vizlendvay Sándor, Eitner Zsigmond, gróf Batthyány Ernő, Malatinszky Ferenc és Fillipich Lajos urak helyébe uj bizottsági tagok választása. — Az állandó választmány tagjainak megállapitása. — Az igazoló választmány megálakitása 1920. évre. — Az állandó biráló választmány megválasztása 1920—22 évekre. — Községi számadásvizsgáló elnökök kiküldése az 1920. évre — Megyei közegészségügyi bizottság megalakulása az 1920/22. évekre. — Lemondás, elhalálozás folytán üresedésbe jött választott bizottsági tagsági helyekre megejtendő választások határnapjainak kitüzése s a választási elnökök és helyettes elnökök megválasztása. — A vármegye 1920. évi költségelőirányzata. — A vármegye közuti alapjának 1920. évi költségelőirányzata. — Háborus gazdasági alap 1918. évi számadása. — A nagykanizsai járási mezőgazdasági bizottság ujraalkotása. — Bogyay György letenyei járási főszolgabiró kérvénye nyugdijaztatása iránt. — Töreky Aladár szolgabiró kérvénye nyugdijaztatása iránt. — Hertelendy József pacsai szolgabiró lemondása. — Dr. Hausner József kiskomáromi körorvos nyugdijaztatása iránti kérvénye. — Kummert Sándor Csáktornya nagyközségi menekült adóügyi jegyző kérvénye nyugdijaztatása iránt. — Kollarits Imre murasiklósi körjegyző kérvénye nyugdijaztatása iránt. — Szemző Gyula murakereszturi körjegyző kérvénye nyugdijaztatása iránt. — Keszthely nagyközség képviselőtestületének határozata az adóügyi jegyzői állás szervezése tárgyában. — Nagykanizsa város képviselőtestületének határozata a Mercur vasművek r. t. és a volt Pauer-féle telkek kisajátitása tárgyában. — Nagykanizsa r. t. város képviselőtestületének a közkórháznál ujabb főorvosi állás rendszeresitése tárgyában hozott határozata.

— **A templomi ének- és zenekar** ma pénteken esti 6 órakor a gimnázium zenetermében együttes próbát tart.

— **Pozsony-e vagy Bratiszlava?** A vidéki lapok a napokban közölték, hogy Pozsonyt angol katonaság szállta meg és a pályaudvarról már el is távolitották a „Bratiszlava" felirást. A hir örvendetes meglepetést keltett, mert azt olvastuk ki belőle, hogy Pozsonyból kitakarodnak a csehek. Nem lehetetlen, hogy végső eredményben igy lesz, de egyelőre nem szabad sok reménységet füznünk a történtekhez. A Bratiszlava felirás eltávolitása azonban valóban megtörtént, még pedig a következőképen: A minap Budapestről egy angol tábornok és egy ezredes utazott Bécsbe. Elhatározták, hogy Pozsonyban egy pillanatra kiszallnak, mert az ottani állomáson volt egy kis dolguk. Mikor Pozsonyba értek, ki is szálltak, de málhájuk a kupéban maradt, mert utjokat folytatni akarták. Mikor pedig már a perronon voltak, megdöbbenve látták a Bratiszlava feliratot. A menetrend-könyvben hasztalan kerestek ilyen nevet. Nem tudták elképzelni, hogy hol vannak. Az állomási tisztviselőhöz fordultak, aki megmagyarázta nekik, hogy valóban Pozsonyban vannak, annak azonban most már Bratiszlava a neve. A mig azonban ezt kisütötték, azalatt vonatjuk szépen elfüstölgött és ők lemaradtak róla. Azonnal behajtattak kocsin a városba, ott felkeresték a város francia parancsnokát, akinek a tábornok meghagyta, hogy az állomás épületéről a Bratislava felirást azonnal távolitsák el és irják helyébe Pozsonyt, mert Pozsony csak megszállott város, még nem a cseheké.

— **Kamarazene-estély Nagykanizsán.** Körülbelül két hét mulva nagy élvezetben lesz része egy estén át a város zeneszerető publikumának. Kiváló muzsikusok, izig-vérig művészek gyönyörü programmot állitottak össze tervezett kamarazene-estjükre. Pásztor Irma, a nálunk jól ismert zongoraművésznő, Pessek hegedüművész és Tellemann gordonka művész méltó tolmácsai lesznek a klasszikusok müveinek, akiknek legszebb alkotásait válogatták össze erre a koncertre azok, akik végre igazi muzsikával teszik majd felejthetetlenné számukra ezt az estét.

— **Az angolok kereskedelmi tervei.** A magyar kereskedelemügyi minisztériumban napok óta fontos tanácskozások folynak, amelyek során megjelent Kelly amerikai tábornok, aki az antant nemzetközi hajóbizottságának megbizásából jött Budapestre. A tanácskozások egyik fontos része a fővárosnak, mint a Dunabizottság központjának a jövőjére vonatkoztak. Troudbridge, aki Budapestet javasolta a Dunabizottság vezértitkárságának székhelyéül, a magyar kormánykőzegek előtt azt fejtette ki, hogy a budapesti kereskedelmi kikötőbe összpontositani kell a fővárosba irányuló teherforgalom lebonyolitását és ezt lehetőleg ugy kell végrehajtani, hogy honfitársának, Guenslow londoni bankárnak a terveit fogják el, amely szerint az uj kereskedelmi kikötővel kapcsolatban a soroksári Dunaág partján meg kell épiteni a központi teherpályaudvart, ahol az angolok nagy raktárakat épitenének. Ha ez meg lesz (természetesen angol tőkével), akkor követni fogja az Angol Bank megtelepedése. A fővárosban járt angolok és amerikaiak kijelentéseiből arra lehet következtetni, hogy mégis csak Budapest lesz az angolok dunai kereskedelmének központja és a Dunabizottság székhelyének megválasztása eldöntöttnek vehető.

— **Jugoszlávia katonai helyzete.** Párisból jelentik: A békeértekezlet köreiben kétségtelen tudomást szereztek arról, hogy a jugoszlávoknak alig van lőszerük és kórházberendezésük, ugy hogy a lőszerhiány valószinüleg meg fogja akadályozni, hogy az Adria mentén nyilt kenyértö-ésre kerüljön a sor, feltéve, hogy azt D'Annunzió maga nem provokálja. A jugoszláv békedelegácinak egyik tagja kijelentette, hogy a part mentén levő jugoszláv csapatoknak alig van egy napra elegendő lőszerük, a jugoszlávok különben is félnek attól, hogy ha Olaszországgal háboruba keverednek, egyidejüleg a szomszéd népek is megtámadják Jugoszláviát, hogy visszaszerezhessék az ujonnan szerzett területeket.

— **Folyik a románositás Erdélyben.** Nem riadnak vissza a románok semmitől. Nemcsak kiutasitanak, nemcsak 24 óra alatt kilakoltatnak nagy családokat, hanem egész községeket akarnak áttelepiteni. Kolozsvár külvárosában, az ugynevezett hostátban a Bocskay által telepitett hajduk élnek. Szorgalmas, becsületes magyar nep. A románok át akarják őket telepiteni Felekközségbe és helyükbe a feleki oláhokat áthozni, mert Kolozsvárnak 90 százalékos magyarságát csak ilyen nagy akcióval lehet megtörni. De ugyanezt akarják a dévai csángó-teleppel is.

— **Az osztrák hadsereg ujjászervezése.** Az antant jóváttételi bizottságának albizottsága legutóbb az osztrák véderő kiépitésének ügyével foglalkozott. Ez alkalommal határozott nyilatkozatok történtek, amelyekből arra lehet következtetni, hogy az antant szigoruan ragaszkodik a saint-germaini szerződés rendelkezéseihez és a rend biztositására alkalmas és minden pártbefolyástól mentes csapattest felállitását fogja követelni, amely feltétlenül és minden körülmények között rendelkezésre áll. Hir szerint az uj véderőjavaslat már nem veszi fel a katonatanácsok rendszerét.

— **A Kereskedelmi Alkalmazottak** f. hó 6-án szombaton fél 8 órakor táncestélyt tartanak cigányzenével, saját helyiségükben (Kasinó földszint) fütés és világitásról gondoskodva van.

— **A birodalmi kancellár rólunk.** Berlinből jelentik: Mauer birodalmi kancellár fogadta az Achtuhr Blatt munkatársát s előtte Magyarországról a következő kijelentést tette: Örömmel látom, hogy Magyarországon helyreáll a rend. Ha a belpolitikai irányban az összes nemzeti erők egyesülnek, ha számolnak a nép követelésével és a demokratikus iránnyal, akkor Magyarországnak meg van minden eshetősége arra, hogy felépüljön a sebekből, amelyeket a háboru és a bolzevizmus ejtettek rajta és egész gazdasági életén. Magyarország megerősödése keleteurópai érdek és ezért remélhető, hogy az antant megadja Magyarországnak mindazokat a módokat, amelyek az országot megsegitik. Németország mindig barátságos érzelmekkel volt tele Magyarország iránt es ezt a régi barátságot a jövőben sem vonja meg tőle.

— **Kaba é és mozi est** lesz ma az *Urániában.* A mozgószinház igazgatósága mindent elkövetett, hogy a mozilátogató közönségnek egy élvezetes vigestet rendezzen. A helybeli szintársulat legkiválóbb művészeit sikerült megszerezni erre az estélyre. Fellépnek: *Kürthy* Böske, *Körmendy*, *Érczkövy* stb. A programm a *Belvárosi, Andrássy uti és az Apolló kabaré* legujabb müsoraiból lett összeállitva. Bemutatásra kerül még *Gyárfás Dezső* szereplésével *Se ki-se be* cimü szenzációs vigjáték. Jó lesz a jegyekről már is gondoskodni

— **A volt bajor király Sárvárra jön?** A N. W. Journal jelenti Sárvárról: Leonród báró, Lajos volt bajor király udvarmestere odaérkezett, hogy a bajor király birtokát megszemlélje és megtegye az előkészületeket a király ottani tartózkodására.

— **A V. A. C. művészestélye** ma este 7½ órakor veszi kezdetét a Polgári Egylet összes termeiben. A Club vezetősége mindent elkövetett, hogy a közönség és a táncoló ifjuság a lehető legjobban érezze magát. A termek fütve lesznek s a villany reggelig fog égni. A hajnalig tartó tánchoz Torma Tóni hires zenekara szolgáltatja a zenét. A rendezőség előre gondoskodott buffetről, ételekről és italokról. Ami a szereplőket illeti, a legnagyobb igyekezettel készülnek arra, hogy az est nivóját a legmagasabbra emeljék. Szünet alatt szépségverseny lesz. Kiváncsian várjuk a győztes legszebb kanizsai kislányt. Utánna tombola, főnyeremény egy óriási Mikulás.

— **Magyar-szerb összeütközés.** A Délszláv sajtóiroda jelenti: A jugoszláv főparancsnokság nov. 29-ről jelenti: Egy magyar osztag, amelyben több polgári egyén is volt, a demarkációs vonalon tul a Muraszigeten levő határőrséget váratlanul megtámadta és be akart törni Alsólendva községbe. Lendván megtámadott csapataink azonban felvették a harcot és a magyarokat visszavetették a demarkációs vonalon tu'ra. A mi veszteségeink csekélyek, a magyarok veszteségei ismeretlenek.

— **A Világ** nagymozgóban még ma pénteken is bemutatásra kerül „A kis libapásztor" cimü 3 felvonásos szerelmi játék, melynek főszerepét Lisa Weisse játsza. Ezenkivül „A hamis név" cimü 3 felvonásos film is müsoron van, melynek főszerepét Karl Rassow a Reinhardt-szinház tagja játsza.

— **Műbutorok** a legfinomabb kivitelben, egyszerü és izléses polgári berendezések jutányos árban, tartós kivitelben Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

— **Elveszett.** A Csengeri-u elején egy *szarvasbőr kesztyü* elveszett. Tulajdonos kéri a megtalálót — tekintve, hogy a kesztyüt ugy sem használhatja — jutalom ellenében a kiadóhivatalba adja be.

Ábrahám Dezső — belügyi államtitkár.

Budapest, dec. 4. A ma esti minisztertanács *Ábrahám* Dezsőt belügyi államtitkárrá nevezte ki.

Hivatalos jelentés az Alsólendva körüli harcokról.

Budapest, dec. 4. *Magyar Távirati Iroda* jelenti: A délszláv sajtó elárasztja a világsajtót tudósitásokkal, amelyekben arról ad hirt, hogy a magyar hadsereg katonái Rédicsnél átléptek a demarkációs vonalat s formális harcba bocsájtkoztak a jugoszláv csapatokkal. A M. T. I. a való tényállást a következőkben állapitja meg:

— November 27-én reggel magyar katonák kézigránátokkal gyakorlatoztak. Jugoszláv részről azt hitték, hogy támadás indul meg s rendetlenül visszavonultak Alsólendvára. A magyar katonaság erre azt hitte, hogy a jugoszlávok kiüritik a Muramentét és előnyomult Alsólendva irányában. Bent Alsólendván fegyvertüzet kaptak, mire visszavonultak Rédicsre. A 43. számu jugoszláv ezredparancsnokság azt hitte, hogy a magyarok Rédicsről támadni akarnak, s ágyuval lövetni kezdte Rédics állomását. Végre mindkét részről kiküldött parlamenterek tisztázták a helyzetet.

Huszár jegyzéke Clemencaughoz

Budapest, dec. 4. A legfőbb tanácsnak a miniszterelnökhöz intézett sürgönyére ma ment el a válasz. A válaszban a miniszterelnök kéri a legfőbb tanácsot, hogy a békedelegációban résztvevő s idegen megszállás alatt élő 3 politikus szabad mozgását biztositsa, s hogy hasson oda, hogy a Magyarországot megszállva tartó idegen csapatok, egy a legfőbb tanács által kijelölendő katonai vonalra vonuljanak vissza.

Szinház.

Heti müsor:

Pénteken este 7-kor Nincs előadás
Szombaton este 7-kor Gróf Rinaldo
Vasárnap d. u. 3-kor Csárdáskirálynő
Vasárnap este 7-kor Próbaházasság

Az előadások, miután mindig van villany a szinházban este 7 órakor, délután pedig 3 órakor kezdődnek.

* **Garvai Andor: Benn az erdőben.** Társadalmi dráma, a sulyosabb fajtából. Parasztnak vonul vissza egy nagy erdőség közepére a nagyvilági élettől megundorodott magyar úr s a zsiroshaju román lány mellett minden igényét kielégiti a tiszta étel s a tiszta ruha. Paraszt akar lenni, sok sok pénzt akar szerezni: ez az egyetlen szenvedély sarkalja. Hat évi paraszti elet után azonban hirtelen megjelenik előtte az ápolttestü, parfümös rutinírozott nagyvilági asszony s a férfi érezn kezdi, hogy van a tiszta ruhán, tiszta ételen és tiszta asszonyon kivül valami, amiért élni érdemes, van a pénzszerzésen kivül is szenvedély. Már-már kész kimozdulni erdejéből, amikor ugy állitják elébe azt az asszonyt, akiért ismét vissza akart térni a világba, mint akit az ő nagy egyéniségéből bányáján, erdején és pénzén kivül semmi sem érdekel. Büntetni akar most már. Bosszujának kielégitésében azonban megelőzi a szolgai alázatossággal, de egyszersmint állati vadsággal is szerető romanlány s megöli az asszonyt. S a férfi ismét ott áll magában a nagy erdő közepén. Mesterien vitte előre a hatalmas dráma cselekményét a hét főszereplő: *Benkő* Ilona és *Bakó* Lajos. Az akarni akaró nő állott szemben a még jobban akarni tudó férfival: méltó partnerei voltak egymásnak. *Király* játszotta a, minden tekintetben nagystilü felcsége befolyása alatt álló férjet s ugy az asszony iránti féltő imádatot, mint az elvesztése feletti keserü fájdalmát nagyon ügyesen domboritotta ki. *Antal* Nusi nem volt eléggé természetes vadóc, de azért látszott rajta, hogy sokat és ambicióval foglalkozott szerepével.

Szerkesztői üzenetek.

Keszthelyi olvasó. 1. A pénz lebélyegzése eddig hivatalosan szóba sem került s hamarosan nem is kerül. 2. A választások pontos terminusa még nincs kitüzve. 3. Mindenesetre jól teszi, ha igazolványnyal utazik.

Felhivjuk a közönség figyelmét a dec. 16., 26. és január 4-én tartandó kamara-zeneestélyekre.

BUTOR

Óriási választékban, teljes lakásberendezések a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelben tartós és szolid minőségben.

Kopstein Lipót, Sopron

Telefon 339 szám. 2257 **Várkerület 62.**

APRO HIRDETÉSEK

Ügyes, tiszta takarítónő 234
felvétetik a reggeli órákra, Kinizsi u. 2/a.

Egy-két bútorozott szobát keresek ágynemü nélkül. Közvetitőt díjazok. Cim: Dr. Szabó István, Nádor-u. 14. szám. Délután 2—4-ig. 2344

Diszmagyar, fekete szövetből, saket, továbbá szalvétaprés, luszter, tükör eladó Teleki-ut 11. sz. alatt. Megtekinthető délután 1—3-ig. 2343

Szabó József villanyszerelő, elvállal a szakmába vágó ujmunkálatokat és javitásokat. Magyar-u. 56.

Gyufa megérkezett!

Hüvely óriási mennnyiségben kapható, kereskedőknek igen előnyös feltételek mellett szállit:

Garamvölgyi és Szemere
dohány nagy- és kül. áruda.

URANIA mozgókép-palota
Rozgonyi-u. 4. Telefon 250

Pénteken, december 5-én

Nagy kabaré- és mozi-est!

A kanizsai szintársulat legkitünőbb művészeinek szereplésével kabaré-előadás lesz. Fellépnek: *Kürthy Bőske, Körmendy, Érczkövy stb.* — Bemutatásra kerül még: **Se ki — se be.** Vigjáték 4 felv.

Az előadások alatt 12 tagu szalon zenekar játszik.

Előadások köznapokon 6 és 8 órakor
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/27 és 8 órakor.

VILÁG nagymozgószinház
Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Pénteken, december 5-én

A kis libapásztor
szerelmi történet 3 felvonásban.
Főszerepló: Lisa Weisse.

HAMIS NÉV
kivandorló történet 3 felvonásban.

Előadások kezdete 6 és 8 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, fél 7 és 8 órakor.
Jegyek d. u. 2 órától előre válthatók.

Elsőrendü száraz
fűrészelt tüzifa
kapható minden mennyiségben
KONDOR ADOLF és TÁRSA cégnél.
Megrendelhető:
Arany János-utca 2 és a telepen Tárház-utca 15.

„ZALA“
A KORA REGGELI ÓRÁKBAN JELENIK MEG, EREDETI TELEFON ÉS TÁVIRAT JELENTÉSEKKEL.

Egyes szám ára 60 fillér.
Kapható a dohanyárudákban és az utcai rikkancsoknál.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban!

Karácsonyi vásár

AJÁNDÉKTÁRGYAK KICSINYEKNEK ÉS NAGYOKNAK.

Képeskönyvek
Ifjusági iratok
Diszkönyvek
Imakönyvek, olvasók
Képeslapalbumok
Emlékkönyvek
Zenealbumok
Bélyegalbumok
Szépirodalmi müvek
Divatlapok

Karácsonyfadiszek — Gyermekjátékok
Legfinomabb bőráruk
pénztárcák, erszények, redikülök, manicürök, ékszerdobozok, kártyadobozok, fényképdobozok, szivar- és cigaretta tárcák!
Diszlevélpapirok, Névjegyek
Fényképkeretek, Disztárgyak
Játékkártyák — Iróasztal-készletek.
„MOHA“ főzőszekrények
minden háztartás részére.

Fényképezőgépek
Harmonikák, Hegedük,
vonók, húrok és egyéb alkatrészek
Építőszekrények, Sakktáblák.
Festőszerek és rajzszerek
Szivar- és cigarettaszipkák
Karácsonyi- és ujévi művészlapok
Üdvözlő-kártyák!

NAPTÁRAK
zseb, tárca, óriási, napi, fali és asztali
nagy választékban!

Villamos zseblámpa
elem és körte.
ÖNGYUJTŐ.

KAPHATÓK:

FISCHEL FÜLÖP FIAI
KÖNYV-, PAPIR-, JÁTÉK- ÉS DISZMÜÁRUHÁZÁBAN.
NAGYKANIZSA, VÁROSHÁZ-PALOTA SAROK.

Nyomatott: a „Zala“ Nyomda és Hirlapkiadó Vállalatnál Nagykanizsán.

XLVI. évfolyam. Nagykanizsa, 1919. december 6. Szombat. 278 szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA, Sugár-ut 4.

ala Nyomdavállalat Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: vidékre postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 15 K.
Negyed évre . . 45 „
Félévre . . . 90 „
Egész évre . . 180 „

Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magánközleményeket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal.

Széthuzás a keresztény pártban

Friedrich és Meller miniszterek kijelentései.

Budapest, dec. 5. Mozgalmas napjai vannak a magyar belső politikai életnek. Egyfelől az országos nemzeti párt fuziós törekvéseinek meghiusulása áll az érdeklődés középpontjában, a másik részen pedig, hogy Friedrich István hadügyminiszter és hívei — köztük Csilléry és Ereky volt miniszterek — mind élesebben és nyiltabban fordulnak szembe a kormánnyal, amelynek hatalmát szeretnék smét visszahóditani.

Feltünő jelenetek játszódtak le tegnap este a keresztény pártok Reviczky-téri klubhelyiségeiben. A párttagok igen nagy számban jelentek meg és türelmetlenül várták Friedrich István hadügyminisztert, aki a folyamatban levő minisztertanácsot otthagyva fél 8 óratájban el is jött, A klubban a párttagok egyrésze, amely Friedrich, Csilléry és Ereky köré csoportosul s kisebbségben van — nagy és zajos tüntetéssel fogadta Friedrichet és hallani kivánta, Friedrich erre beszédet mondott oly tartalommal, hogy az nagy szenzációt keltett. Mivel hivei állandóan tapsoltak és lelkesedtek, Friedrich végül minden tartózkodás nélküli kijelentésekre ragadtatta magát.

— Először is a Tisza gyilkosság bünperébe való vonatkozásáról beszélt, kijelentve, hogy ellene indokolatlan hajszát inditottak, melynek tulajdonképpeni célja, hogy az uralkodó keresztény kurzust támadja. Kijelentette, hogy ezt türni nem fogja, épp oly kevéssé, mint azt, hogy a kormány mindinkább eltolódjék a baloldal felé.

Ezután személyes célzatokat tett Huszár miniszterelnökre és a többek közt kijelentette, hogy már a elkövetkező héten a személyes akció terére fog lépni. Nem fogja türni, hogy a magyarok éhezzenek, mivel az idegenek eleszik kenyerüket. Ezt az idegen társaságot egy internálási táborban fogják összegyüjteni. Hétfőtől kezdve lesz lakás, lesz élelem, csak idegen elem nem lesz.

Utána *Hanka*, *Csilléry* és *Ereky* beszéltek. Ezenközben telefonon értesitették *Haller* kultuszminisztert a pártkörben történtekről és kérték, hogy jöjjön oda. Hallar a következőket mondotta:

— Én ma már 4 beszédet mondottam és nincsen fizikai erőm, hogy az ott felvetett kérdésekkel foglalkozzam. Annyit mindenesetre koncedálok, hogy nemcsak joga, de kötelessége is a pártnak a kormányt a legéberebb figyelemmel kisérni. Mihelyt azonban ezen tulmenő bizalmatlanságot és gyanut akarunk a felelős tényezőkkel szemben kelteni, akkor éppen azoknak tesszük a legnagyobb szolgálatot, akik ellen állitólag harcolunk.

Huszár — Friedrichék ellén.

Budapest, dec. 5. A M T. I. jelenti: Huszár Károly miniszterelnök ma este megjelent a keresztény egyesülés pártjának klubhelyiségében és megragadta az alkalmat, hogy megjegyzéseket füzzön a klubban tegnap este történt eseményekhez. Huszár beszédet mondott és többek között a következőket jelentette ki:

— Frázisokkal nem lehet sem keresztény sem más politikát csinálni. Én becsületesen akarok megállni helyemen és a Sir Clerkkel egyetértésben megalakitott kormány élén. Aki ebben meggátolni igyekszik, az nem nekem, hanem a pártnak és az országnak árt.

Nem az a főkérdés, hogy mi lesz a zsidókkal, hanem az, hogy mi lesz az éhezőkkel és mi lesz a megszállott területen szenvedő testvéreinkkel.

Aki ezt nem látja be és állandóan gáncsot vet, nyiltan kimondom, hogy herostratesi munkát végez. Ha mi egységes keresztény Magyarországot akarunk, akkor egységes keresztény pártot is kell akarnunk. Ha pedig olyanok akadnak a pártkörben, akik e nagy célt alá rendelik más alsóbbrendü céloknak,

akkor én e pártból kifogok menekülni az ország keresztény közvéleményéhez és szentül tudom, hogy az ország keresztény közvéleménye velem lesz.

— Nagy a hiányunk élelemben, fémben és waggonokban. Hogyan tudja a kormány ezeket ugy ahogyan előteremteni, hogyan tudjon nyugodt, céltudatos és eredményes munkát kifejteni, ha a pártban mindig akadnak akadékoskodók.

— Legyen itt már egyszer és mindenkorra vége az aknamunkának.

— Egyesek — elismerem — a megfeszitett munka folytán idegesek lettek és ettől ragadtatták el magukat a kormánynak és a pártnak ártó nyilatkozatokra. Most arra kérem a pártkör minden tagját, hogy uralkodjék idegein, amint azt én teszem és legyen segitségünkre a mi nagy hon- és népmentő munkánkban.

A termet zsufolásig megtöltő párttagok percekig tapsolták és éljenezték a miniszterelnök szavait.

Forradalom Erdélyben.

Kolozsvár, dec. 5. A románok által megszállt Erdélyben napok óta forradalmi hangulat uralkodik. A zavargások napról napra nagyobb méretüek lesznek. November 30 án véres események szinhelye volt Kolozsvár. A forradalmi érzelmü katonaság, amelynek legnagyobb része az erdélyi románokból regrutálódik, megtámadta a fellegvár puskaporos tornyát és nagymennyiségü municiót rabolt el. Innen azután a hadseregfőparancsnokság elé ment a forradalmi tömeg és *Mosoiu* tábornok fejét követelte. Erre a kivezényelt királyhü katonaság sortüzet adott a forradalmárokra, amire heves utcai harc keletkezett, amelynek mindkét részről több áldozata volt. Még ugyanazon nap éjjelén megalakult Kolozsváron a forradalmi román katonatanács, amely vezetője Virgil Salvan főhadnagy lett. A letartóztatottak száma napról-napra emelkedik és csupán Kolozsváron 1200 oláht tartóztattak le a forradalmi mozgalmakban való részvétel miatt. Hunyadmegye székhelyén, *Déván* szintén erős forradalmi hangulat uralkodik. Egész Erdély ma egy nagy börtön képét viseli: az általános revolució kitörése csak órák kérdése.

Budapest élelmezési tehermentesitése.

Temple államtitkár nyilatkozata.

Budapest, dec. 5. A minisztertanács Budapest élelmezésének megkönnyitésére való tekintettel igen alaposan foglalkozik a Budapesten tartózkodó galiciaiak ügyével, kik részben foglalkozás nélkül állanak, részben pedig árdrágitással, nagykereskedéssel és valutaspekulációval foglalkoznak. A főváros tehermentesitése érdekében kivánatos volna, hogy ezen elemek minél előbb visszaszállittassanak hazájukba, azonban egy ország sem akarja őket befogadni. Ezért a belügyminiszter előterjesztést tett, hogy ezeket az oroszlengyelországi és galiciai egyéneket egy internálási táborban helyezzék el. Ehhez az előterjesztéshez valamennyi miniszter hozzájárult. A békedelegáció névsorának megállapitása a legközelebbi minisztertanácson kerül tárgyalás alá.

Budapest, dec. 5. Az idegenek kiutasitására vonatkozólag az *Uj Nemzedék* munkatársa kérdést intézett *Temple* közélelmezési államtitkárhoz, aki a következő nyilatkozatot tette:

— Nem elégszem meg olyan megoldással, hogy egy-két galiciait kiutasitanak a fővárosból. Szerintem legkevesebb 200 ezer kiutasitásról lehet csak szó.

Az alsólendvai incidens a minisztertanács előtt.

Budapest, dec. 5. A tegnap esti minisztertanácson szóba került az alsólendvai incidens ügye is. Az éj folyamán megjelent a miniszterelnökségen *Gordon* tábornok, aki jegyzéket nyujtott át az alsólendvai incidens tárgyában. A miniszterelnök erre felhivta a nemzeti hadsereg vezérkari főnökét, hogy azonnal tegyen jelentést. Az affér parlamentair utján tisztázódott és a magyar csapatok vissza-

vonultak a demarkációs vonalra. — *Sós* tábornok, vezérkari főnök ebben az ügyben ma délelőtt 10 órakor megjelent az antant tábornok előtt.

A Tiszáninnen román kiüritése befejeződött.

Budapest, dec. 5. A fővezérségtől kapott információk szerint a román hadsereg visszavonultában mindenütt elérte a Tisza vonalát. A magyar csapatok mindenütt megszállták a kiüritett területrészeket. — Szeged körül a helyzet változatlan. A város még mindig a francia megszálló csapatok kezén van.

A román jogtalanságok jóvátétele.

Berlin, dec. 4. Huszár Károly miniszterelnök az *Ostwest* táviratl iroda budapesti szerkesztőjével hosszabb beszélgetést folytatott a béketárgyalásokról. A miniszterelnök kijelentette, hogy a legközelebbi napokban egy antantbizottság megérkezését várja, mely hivatva van jóvátenni a velünk szemben elkövetett román jogtalanságokat.

A terrorista-pör.

Budapest, dec 6. A terrorista-per mai főtárgyalásán az első tanu *Renheimer* Rezső sulyos vádakat és bizonyitékot hozott fel Cserni ellen. Reinheimer vallatta, a delikvenst amikor Chlepko utasitotta Csernyt a csendőrtisztek megöletésére. Cserny azt válaszolta Chlepkonak „majd szólok Papnak és elküldöm a vérebeket"! Ezek a Radányi és Bonyhádi voltak.

Az utolsó tanu Ferry Oszkár tüzérfőhadnagy volt, a meggyilkolt csendőralezredes fia, aki elmondta, hogy augusztus derekán jött haza Budapestre, nyomban felment a rendőrségre, ahol találkozott Kakassal, akit arra kért, hogy mondja el neki atyjának utolsó perceit. Kakas elmondta, hogy Ferry 10 percig függött a kötélen halála után és czalatt a terroristák rohamkésekkel szurkálták és puskatussal verték a holttestét. Ferry főhadnagy arra kéri a biróságot, hogy helyezze vád alá lovag Beer Vilmosnét, Cserny szeretőjét, mert ő volt a csendőrtisztek gyilkosságának értelmi szerzője. A tárgyalás végén dr. Németh törvényszéki orvosszakértő előterjesztette szakvéleményét és kijelentette, hegy az általa megvizsgált terroristák, ugy Cserny is, teljesen beszámitható.

Uj vizsgálóbiró a Tisza-ügyben.

Budapest, dec. 5. A biróságon tegnap elterjedt az a hir, hogy *Kováts* Lajos vizsgálóbiró helyett más biró fogja a Tisza-ügyben a nyomozást tovább vezetni. Ma reggel kiderült, hogy a hir *lényegében* igaz, csak a forma nem felel meg a valóságnak. Eszerint Kováts Lajos vizsgálóbiró, aki eddig vezette a vizsgálatot a Tisza-ügyben, a sok munkában megbetegedett. Bejelentette megbetegedését *Langer* Jenő kuriai birónak, a büntetőtörvényszék elnökének is s hogy betegségére való tekintettel a vizsgálat további vezetésétől visszalépett. Az uj vizsgálóbiró: *Margalits* Ede dr.

Tőzsde.

Budapest, dec. 5. *Irányzat szilárd.* Magyar Hitel 1060—85, Osztrák 805—30, Leszámitoló 605—20, Agrár 990—1090, Magyar Bank 780—70, Forgalmi Bank 535—70, Fabank 16105—14, Hazai 535—25—48, Ingatlan Bank 650, Adria 5500—900, Atlantika 3150—255. Konkordia 688, Nasici 5950, Szászvári 1590—60, Ált. Kőszén 3800—20, Salgó 2250—300, Schlick 720, Klotild 882—90.

Néhány szó a városi tisztviselők fizetéséről.

Miből élnek a hivatalnokok.

A drágaság most már nem napról-napra, hanem óráról-órára nő. Ahogy fogy a pénz a fogyasztónál, épp olyan fantasztikus arányokban emelkednek az ipari és élelmicikkek árai. A városi lakósság minden rétege kétségbeesett küzdelmet viv a drágasággal, de kétségtelenül a városi és állami tisztviselők helyzete a legsiralmasabb, mert havonként még a magasabb állásban levőknek is olyan fizetésből kell megélni, amiből egy pár cipőt sem igen vásárolhatnak Nézzük meg csak micsoda fizetésekből élnek, például a városi tisztviselők.

A polgármesterhelyettes kap mindenféle járandóságának az összeszámitásával 993 kor. 33 fillért havonta. Ebből ugyancsak havonként a rendes levonás (nyugdij, adó stb.) 80 korona. A főjegyző személyipótlékkal együtt 953 korona 33 fillért kap. A főszámvevő 903 korona 33 fillért kap. A jogvégzett első aljegyző 740 koronát, a müszaki tanácsos, 20 évi szolgálati idő után 1100 koronát, a második aljegyző, alszámvevő stb. 700 koronát. — Illetve mindegyik fizetésből havonként még 80 koronát levonásba kell hozni.

Ennyit kapnának az egyes tisztviselők, ha kapnának. De nem kapnak, mert más levonások is vannnk, például a polgármesterhelyettes december 1-én valójában csak 622 korona 70 fillért kapott fizetéséből a kezeihez. Bocsánatot kell kérnünk a polgármesterhelyettestől, ha indiskreciót követünk el vele szemben s megirjuk, hogy mit fizet ő havonként lakásért és kosztért.

Ime: Lakás	100 kor
Ebéd, vacsora és reggeli (se a borravaló, se az ital nincs benne)	940 kor.
Ez összesen	1040 kor.

Nem számitjuk a mosatást, a vasalást, nem számitjuk, hogy olykor-olykor talán ruhára, talán cipőre, vagy egyébre is van kiadása. Kizárólag és tisztán csak a kosztját és a lakását számitottuk a polgármesterhelyettesnek s ebből is majdnem kétszerannyi összeg jön ki, mint amennyit elsején kapott. Ha levonása nem volna a polgármesterhelyettesnek, akkor sem tudná fizetéséből a lakását és kosztját megfizetni, mint ahogy nem lehet 983 korona 33 fillérből 1040-et kifizetni.

De a polgármesterhelyettesnek aránylag még magas a fizetése és családja sincs. De mit szóljanak a kisebb javadalmazásu tisztviselők, akiknek hozzá még nagy családjuk is van. Hogy lehet megélni feleséggel, gyerekekkel 6—700 koronából. Általában rejtély, hogy egyes tisztviselők miből fedezik kiadásaikat... Többekről sikerült megtudni, hogy a készet élik, amit a béke éveiben takarékoskodtak össze, vagy az örökségüket. — De ez sincs mindegyiknek. A fentebbi kis statisztika után felesleges felhivnunk a város képviselőtestületét, hogy mielőbb javitson alkalmazottai helyzetén. — Csodálkozunk, hogy eddig is nem akadt városi tisztviselő, aki ezt indltványozta volna. De segitség még jókor jön s hisszük is, hogy a közgyülés még ebben a hónapban reparálni fogja az eddig mulasztottakat. Had legyen a tisztviselőknek is 6 év alatt először kissé gondtalanabb, derüsebb karácsonyuk.

Megérdemlik.

HIREK.

1919. december 6 Szombat

NAPTÁR

Róm. kath. Miklós. Prot. Miklós. Gör. kath. Miklós. Gör. kel. (nov. 23) Amfil. Izr. Kiszlev 14.

A nap kél reggel 7 óra 15 perckor, nyugszik délután 4 óra 04 perckor. A hold kél d. u. 5 óra 48 perckor, nyugszik d. u. 5 óra 30 perckor.

Erdélyért.

Erdélyért kiált ma minden magyar. Hogy ez nem pusztán frázis, hanem valóság, álljon tanubizonyságul az alábbi fejtegetés. Aláirhatja ezt mindenki, mert eltekintve az érzelmi és történelmi momentumoktól, nekünk Erdély a kenyerünk, a husunk, a melegünk, a kulturánk, mindenünk.

Ki nem emlékszik azokra a borzalmas napokra, a mikor Erdély déli és keleti részét elöntötték Ferdinánd katonái? Ki nem emlékszik az 1916. betörés közvetlen következményeire? A világháboru e betörésig már két esztendeje dühöngött ugyan, de gazdaságilag ugy álltunk, mintha misem történt volna. Addig volt lisztünk, ennivalónk s egyéb cikkünk oly mennyiségben és oly árban, mintha nem is lett volna már két esztendeje világégés. Jött azonban az oláh invázió es vele nyakunkba szakadt a világháboru minden nyomoruságá. Attól az időtől fogva küzködtünk az élelmiszer mizériákkal. Kezdetét vette a nincsetlenség és ennek velejárója az áru és mindenféle uzsora. Ez tehát a képe a helyzetnek ma is, azzal a különbséggel, hogy amit akkor reméltünk: a románok kidobását, rövidesen el is értük és Erdélyt felszabaditottuk. Ma mintha a sok nyomoruságtól elfásultunk volna. Fel kell világositanunk a közvéleményt, hogy Erdély elvesztése reánk nézve nemcsak egy darab indifferens földnek az elragadása, hanem Erdély elvesztése esetében nem lenne kenyerünk, nem lenne szenünk, nem lenne fánk, nem lenne vasutunk, nem lenne épitkezésünk és nem lehetne reményük sem arra, hogy valutánk belátható időn belül megjavuljon. És itt meg kell emliteni, hogy valutánk a béke éveiben a márka után Európa legjobb valutája volt. Ez nem utolsó sorban annak volt köszönhető, hogy Erdély a miénk volt. Ennek a magyarázata a következő: Magyarország nem lévén ipari állam, többet importált ipari cikkekben, mint a menynyit mezőgazdasági cikkekben exportálhatott. Erdély azonban évente körülbelül *5 millió köbméter fát termelt* és ezen fa jó része kivándorolt Bombeitől Angliáig mindenfelé és kaptunk érte jó aranyat, a melynek segitségével érhette el valutánk azt a helyet az európai valuták között, melyért méltán irigyeltek bennünket a gazdag franciáktól kezdve ugyszólván végig az egész kontinensen. Ha tehát Erdély nem volna hús a húsunkból és vér a vérünkből, akkor is mindent el kellene követnünk, hogz azt megtarthassuk, mert Erdély nélkül itt senki sem élhet, hanem csak vegetálhat és kinlódhat. Erdély nélkül az ország a koldusok országa leene. Térjünk tehát magunkhoz és kemény elszántsággal és akarattal mentsük meg Erdélyt.

— **A rendőrség sérelme.** A legutóbbi városi közgyülésen a képviselőtestület oly értelmü határozatot hozott hogy a város bizonyos fakontingenst mérsékelt, 380 koronás ár mellett bocsájt alkalmazottai rendelkezésére. Kimondotta a határozat, hogy a kedvezmény-

ben csak azok a városi alkalmazottak részesülnek, akik legalább 6 hete már és december 5-én még városi szolgálatban állanak. A városházán a határozatot ugy értelmezték, hogy a kedvezmény nem vonatkozik a rendőrség tisztikarára és őrszemélyzetére, minthogy a vidéki rendőrségek december 1-től államositva vannak. A rendőrségnek viszont az az álláspontja ez ügyben, hogy a rendőrségi alkalmazottakat személyenként még nem vették át az állam nyilvántartásába, fizetésüket is még a városi pénztárból kapják s előreláthatólag még onnan fogják kapni a jövő év közepéig. A rendőrség tehát a képviselőtestület fenti határozatát magára nézve sérelmesnek tartja s tegnap beadvánnyal fordult a tanácshoz, hogy a határozatot változtassa meg s a rendőrség tisztikarát s őrszemélyzetét is részesitsék a városi alkalmazottak által élvezett kedvezményekben.

— **Lajtman — Nagykanizsán.** Tegnapi számunkban megirtuk, hogy a határrendőrség letartóztatta Lajtman György volt kotori plebánost, aki a világháboru alatt politikai szereplésével állandó izgalomban tartotta Muraközt. Lajtmant most bekisérték Nagykanizsára s addig mig magyarországi utjának célját megállapitják, — a hadikórházban internálták.

— **Kiutasitott alkalmatlan idegen.** A rendőrhatóság utasitotta *Feletár* Tamás jelenleg Nagykanizsán tartózkodó alsódomborui illetőségü csempészt, hogy különbeni eltoloncolás terhe mellett, 3 napon belül hagyja el a várost. Feletárnak nincs rendes foglalkozása, tiltott lánckereskedelemmel, csempészettel fogr lalkozik, nem kanizsai illetőségü: ez az oka a kiutasitó határozatnak.

— **Az árubehozatal ügye.** A soproni kereskedelmi és iparkamara azzal a kérelemmel fordul a pénzügyminiszteriumhoz, hogy a behozatali engedélyek gyors kiállitása céljából létesitsen Sopronban kirendeltséget. A miniszterium ezt a kérelmet nem teljesiti. — A behozatali engedélykényszer következtében nagy az árutorlódás. A minisztérium ezen a bajon olyképen akar segiteni, hogy azok a kereskedők és iparosok, akik ennek a rendeletnek megjelenése előtt megvásárolták már az árut és az szállitásra készen áll, behozatali engedélyeket kérő folyamodványaikat a kamarához nyujtsák be. A kamara az összegyüjtött kérvényeket egy megbizott utján juttatná el a minisztériumba, ahonnan igéretük van arra nézve, hggy a kérelmeket 4—5 nap alatt elintéznék.

A kamara tehát felhivja azokat az érdekelteket, akiknek október végén feladott árui a soproni fővámhivátalnál tárolnak, illetve az akkor megvásárolt árui még Ausztriában vannak, hogy szabályszerü ürlapon kiállitott kérvényeiket a kamarához sürgősen nyujtsák be. A kérvényhez az eredeti számlát is csatolni kell. Azok a kereskedők, akik már közvetlenül kérték a miniszteriumtól az engedélyt, de még nem kapták meg, az eredeti kérvény bélyegmentes másolatát nyujtsák be a kamarához és jelöljék meg kifejezetten, hogy az engedély megadását már közvetlenül kérték.

— **A szegedi egyetem.** A kolozsvári egyetemi tanárok, akiket a hüségeskü letételének megtagadása miatt a románok Kolozsvárról kiutasitottak, Budapesten gyülést tartottak s elhatározták, hogy az egyetemnek Szegedre való áthelyezése érdekében a kormánynál eljárnak. Az egyetem tanári karának ez a mozgalma nem maradt eredménytelen: a kormány elhatározta, hogy az egyetemet továbbra is fenntartja s annak Szegedre való telepitése végett szükséges tárgyalások megtartására a város vezetőségének megbizást adott. A kolozsvári egyetemnek egyelőre a jogi és orvosi fakultása kerülne Szegedre. A szegedi kórházakat az egyetemi oktatás céljára szükséges módon átalakitanák s korszerüvé tennék azokat az egészségügyi intézményeket, melyek meg nem felelő vezetés hiányában ma ennek a feladatnak nem tudnának megfelelni. A bölcsészeti kar egyelőre nem jönnek Szegedre addig, amig megfelelő előadótermekről nem lehetne gondoskodni. Fölállitanák azonban a közgazdasági fakultást, amilyen még magyar tudományegyetemen nincs s mely felsőbb kereskedelmi iskolát pótolna, konzuli és diplomáciai pályára készitene elő s terjesztené azokat az ismereteket, melyek a Balkánnal való kereskedelmi összeköttetések létesitését lesznek hivatva szolgálni s mely betöltené azt a feladatot, melyért Szegedre speciális Balkánakadémiát tervezték.

— **Osztrák kereskedők sztrájkmozgalma.** Az osztrák kereskedők szervezete naggyülést rendezett, amelyen mintegy kétezer kereskedő és több gazdasági egyesület küldöttségei jelentek meg. A gyülés tárgyalta az üzletek nyolc órai munkaidejét és a szombat délutáni zárás kérdését és megállapitotta, hogy a kereskedelmi alkalmazottak követelései teljesithetetlenek. Kaindl kereskedelmi tanácsos, előadó hangoztatta, hogy Ausztriának nem szabad a külföld előtt ugy feltünnie, mintha itt csupa dologkerülő élne. A magas üzletbéradót elviselhetetlennek tartják a kereskedők. Több szónok élesen kikelt a kormány ellen és követelte, hogy a kereskedőknek befolyást biztositsanak oly törvények előkészitésénél, amelyek kereskedők ügyeit szabályozzák. Feldmann elnök kijelentette, hogy ha ez a békés tüntetés eredménytelen marad, az antanathoz fognak fordulni.

— **A VAC estélye.** A Vasutas Atletikai Club tegnapi estélye ugy erkölcsileg mint anyagilag várokozáson felül sikerült. Minden szám kivétel nélkül nivon felül mozgott. — A nyitányt a szinház teljes zenekara játszotta nagy művészi hozzáértéssel. *Berghaus* Nusika és *Windisch* Dénes egy „Jazz" táncot meglepő ügyességgel lejtettek, többszöri erős tapsot kaptak a nyilt szinen. *Guttentag* Sárika operaáriákat énekelt sok melegséggel, kellemes tisztán csengő szopránjával. Percekig tartó tapsal jutalmazta a közönség *Dobes* Böske és *Friedländer* Richárd táncduóját. *Hegedüs* Gyula két sikerült magánszáma meglepően jó volt. Egy kiforott szinésztől sem vártunk volna többet. *Friedlender* Richárd és *Simonyi* Sándor *Radó* Antal Féltékenység cimü humoreszkjét ügyesen adták elő. — *Arnberger* Jenő kürtszólója erős tapsot váltott ki. *Fülöp* Gyula kellemesen konferált.

— **Vivók!** Az NTE felkéri a vivni akarókat, hogy a vivószakosztály megalakitása végett az eredeti f. hó 5-iki jelentkezéstől eltérőleg, 9 én, kedden este 8 órakor jelentkezzenek az egylet tornatermében (polgári iskola.) Ugyanakkor tornaóra is.

— **A kereskedelem tisztességéért.** A kereskedői tisztesség védelme érdekében a budapesti kereskedelmi és iparkamara erélyes és üdvös akciót inditott meg. Az összes kereskedői szakmák képviselőiből zsürit fog alakitani, amelynek célja az üzleti tisztesség fölött őrködni, a kereskedelmi élet szoliditását biztositani és a hivatásos kereskedői kar jó hirnevét a hivatlan elemek üzelmeivel szemben megoltalmazni. A zsüri 80—100 tagból fog állani; képviselve lesznek benne a kereskedelmi szaktestületek is. A bizottság konkrét ügyekben képviseli majd a legális kereskedelem álláspontját az üzleti tisztesség kérdéseiben. A kamara kezdeményezése mindenben helyeselhető, mert a kereskedelem szabadsága nem jelentheti azt a szabadosságot, amelyet jelenleg a gazdasági élet minden területén szomoruan kell tapasztalni. A számtalan visszaélés, amely napjainkban az áruforgalom abnormis alakulása mellett előfordul, nem irható a magyar kereskedelem teherlapjára. Az árdrágitás és lánckereskedelem kiküszöbölése ennek a tisztes kereskedelemnek magának elsőrendü érdeke. A magyar kereskedői kar nem vállal semmiféle közösséget az alkalmi üzérek kétes manipulációival.

— **A „Világ"** nagymozgó üzletvezetősége ismét nemzeti érzületének óhajt frappánsul kifejezést adni, midőn egy remek magyar népszinművet mutat be a magyar film-művészet ragyogó csillagai közreműködésével, köztük Berki Lili, Várkonyi, Jászai Mari stb. Ez alkalommal szinre kerül Tóth Ede hirneves népszinműve a *Tolonc* 4 felvonásban — szombaton és vasárnap. Jegyek már válthatók.

— **Műbutorok** a legfinomabb kivitelben, egyszerü és izléses polgári berendezések jutányos árban, tartós kivitelben Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

Szinház.

Heti műsor:

Pénteken este 7-kor Nincs előadás
Szombaton este 7-kor Gróf Rinaldo
Vasárnap d. u. 3-kor Csárdáskirálynő
Vasárnap este 7-kor Próbaházasság

Az előadások, miután mindig van villany a szinházban este 7 órakor, délután pedig 3 órakor kezdődnek.

* **Előadás félhelyárakkal.** Hogy a szegényebb néposztály is hozzáférhessen a szinházhoz 2 félhelyáru előadást tart a szinház és pedig vasárnap délután Kálmán Imre szépzenéjü operettje: Csárdáskirályné kerül szinre. — Hétfőn délután Herwé csodaszép és örökéletü operettje „Nebántsvirág" van műsorkn, mindkét előadás félhelyárakkal. Vasárnap este rendes helyárakkal Giró rendkivül mulatságos énekes játékát „Próbaházasság"-ot játsza a szintársulat, mig hétfőn elejétől végig kacagtató bohózat „Jó éjt Muki" van műsoron. Ez a mulatságos bohózat 100 előadást ért el a Vigszinházban.

*

Jókai Aranyember, regény alakban is ismét kapható, továbbá
Twist Olivér Dickenstől, ifjusági kiadás.
A fővárosi szinházak műsorának Naptára teljes sorozatban állandóan raktáron.
Lilly bárónő operette.
Gróf Rinaldó „
Farsang tündére operette. Zongorára és egyéb zeneművek kaphatók
Fischel Fülöp Fiai könyv- és zeneműkereskedésében.

Nyilt-tér.

Értesités.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemü közönséget, hogy feleségem Geiszl Ella urnő által esetleg hitelben vásárolt áruk vételáráért vagy más tormészetü adósságaiért semmiféle szavatosságot nem vállalok.

Nagykanizsán, 1919. dec. 5. napján.

Babóchay György.

BUTOR Óriási választékban, teljes lakásberendezések a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelben tartós és szolid minőségben.

Kopstein Lipót, Sopron

Telefon 389 szám. 2257 Várkerület 62.

APRO HIRDETÉSEK

Jókarbanlevő 2 üléses csukott üvegbatár sürgősen eladó. — Bővebbet a Central-szálló szobapincérénél. 2347

Mindennemü gramofon, kerékpár, motorkerékpár, öngyujtó stb. javitásokat jutányos áron vállal **Donát Ferenc szakmehanikus,** Árpád-utca 26. szám. Ugyanott alkatrészek is olcsón kaphatók. 2346

Ing- és gallérvasalónő ajánlkozik házakhoz. Némethné, Kossuth-tér 13. 2325

Egy-két buterozott szobát keresek ágynemü nélkül. Közvetitőt dijazok. Cim: Dr. Szabó István, Nádor-u. 14. szám. Délután 2—4-ig. 2344

Reprezentáló müvelt urinő, ki a háztartásban perfekt, gyermekszerető, tanit elemit, polgárit I—II. gimnáziumot vizsgára (esetleg magánórákat is ad helyben) **házvezetőnői állást** keres (csakis előkelő házban.) Cimeket a kiadóba kér.

Báránybéléses vadonatuj utazóbunda eladó. Megtekinthető Csengery-ut 32. sz. alatt, kapu alatt jobbra.

Ügyes, tiszta takaritónő 2342 felvétetik a reggeli órákra, Kinizsi u. 2/a.

VILÁG nagymozgószinház Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Szombat, vasárnap. December 6. és 7.

Szenzációs magyar filmbemutató!

TOLONC

népszinmü 4 felvonásban. Főszereplők: Berky Lili, Várkonyi M., Jászay Mari, Szentgyörgyi stb.

Előadások kezdete 6 és 8 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, fél 7 és 8 órakor.

Jegyek d. u. 2 órától előre válthatók.

URANIA mozgókép-palota Rozgonyi-u. 4. Telefon 259

Szombat, vasárnap. December 6 és 7.

Nagy vigjáték-est!

Se ki-se be

vigjáték 4 felvonásban.

Főszereplő Gyárfás Dezső.

Előadások köznapokon 6 és 8 órakor

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/27 és 8 órakor.

Elsőrendü száraz **fűrészelt tüzifa** kapható minden mennyiségben KONDOR ADOLF és TÁRSA cégnél.

Megrendelhető: Arany János-utca 2 és a telepen Tárház-utca 15.

Gyufa megérkezett!

Hüvely óriási mennnyiségben kapható, kereskedőknek igen előnyös feltételek mellett szállit:

Garamvölgyi és Szemere dohány nagy- és kül. áruda.

Hirdetéseket felvesz a ZALA kiadóhivatala

NAPI- HETI- FALI- ÓRIÁSI- ZSEB- ÉS TÁRCZA-

NAPTÁRAK

nagyválasztékban már kaphatók:

Fischel Fülöp Fiai

könyv- és papiráruházában NAGYKANIZSA

Városház-épület.

A gőztürdő

minden vasárnap hétfőn és kedden üzemben van.

Borbély Pedikür.

Nyomatott: a „Zala" Nyomda és Hirlapkiadó Vállalatnál Nagykanizsán.

XLVI. évfolyam. Nagykanizsa, 1919. december 7. Vasárnap. 279. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA, Sugár-út 4.

Ala Nyomdavállalat Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap koraregge!

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: vidékre postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 15 K.
Negyed évre . . 45 „
Félévre . . . 90 „
Egész évre . . 180 „

Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.
Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magánközleményeket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal.

A keresztény blokk Huszár mögött.

Budapest, dec. 6. A keresztény blokk egyik vezető politikusától szerzett információ szerint a keresztény nemzeti egyesülés pártjában teljes a bizalom Huszár iránt és megerősödött az a vélemény, hogy az ő politikáját kell támogatni. Mint azonban minden pártban, ugy a keresztény pártban is vannak áramlatok. A legtürelmetlenebbek közé tartozvak: *Friedrich, Ereky, Csilléry és Szmrecsányi*, a mérsékeltebbek közé: a régi néppárt tagjai és a volt nemzeti párt vezetősége az élén Huszárral, a szélső mérsékeltek pedig *Giesswein* körül csoportosulnak. Teljes határozottsággal megállapitható, hogy a párt zöme Huszár álláspontját képviseli. Kétségtelen, hogy lesznek még zökkenések, de az is kétségtelen, hogy a párt bizalma Huszár felé fordul és nehéz munkájában még azok is támogatják, akik egyes kérdésekre nézve nem osztják teljesen álláspontját. Huszár politikájának legerősebb támogatója: *Haller* István.

Budapest, dec. 6. Huszár Károly miniszterelnöknek a keresztény egyesülés pártjában tegnap elmondott nagy beszéde igen nagy hatással volt a közvéleményre és máris megállapitható, hogy a kedélyek lecsillapultak. A miniszterelnök beszédét a párt tüntető lelkesedéssel fogadta. Az egész beszéd alatt csak egy zavaró közbeszólás hangzott el, amely Erekyt kivánta hallani. Ereky azonban Huszár nagy sikere után jónak látta nem kenyértörésre vinni a dolgot és nem vállalkozott a beszédre.

Megalakult a „Nemzeti Középpárt".

Budapest, dec. 6. A *Nemzeti Társaskör* ma este *Lukács* László elnöklésével ülést tartott, amelyen Lukács beszámolt a Körnek politikai párttá való alakulásáról. Bejelentette, hogy a volt polgári párt an blokk belép a Nemzeti Társaskörbe. Este 6 órakor *Heinrich* Ferenc vezetésével meg is jelent a polgári párt a Társaskör helyiségében, ahol Lukács László üdvözölte őket, amire Heinrich válaszolt. Ezután az egyesült párt folytatta az ülést, amelynek során elnökké: *Kürthy* Lajos bárót, alelnökökké pedig *Szász* Károlyt és *Tolnay* Kornélt választották. Az uj párt neve: *Nemzeti Középpárt.*

A sajtótermékek szabad terjesztése.

Budapest, dc. 6. A belügyminiszter valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez rendeletet intézett, amely a sajtótermékek szabad terjesztéséről szól. A rendelet a következőket mondja:

— Tekintettel arra, hogy a magyar kormány az előzetes sajtócenzuráról szóló rendeletet ujból hatályba helyezte, tekintettel tovább arra, hogy a nemzeti hadsereg fővezérségének a sajtóval szemben foganatositott eddigi korlátozó rendelkezései megszüntek — az utcai árusitásáról szóló rendelkezéseket felfüggesztem és megengedem, hogy vidéki sajtótermékek, amelyeknek az utcai terjesztésre érvényes engedélyük van, szabndon terjesztessenek.

A Tisza-ügy vizsgálóbirája öngyilkos lett.

Budapest, dec. 6. Kovács Lajos vizsgálóbiró, aki tegnapig a Tisza ügyben a vizsgálatot vezette, ma délelőtt a törvényszék épületének III. emeletéről leugrott az udvarra, ahol holtan terült el.

Budapest, dec. 6. *Margalits* Ede dr. vizsgálóbiró, aki a Tisza-gyilkosság ügyében a vizsgálat vezetését átvette, ma Huszár miniszterelnököt hallgatta ki Paksi detektiv szerepére vonatkozóan. Huszár elmondta a vizsgálóbirónak, hogy mit referált neki Paksi Hüttner főhadnagy előtte tett kijelentéséről.

Budapest — a Dunabizottság főtitkárságának székhelye.

Budapest, dec. 6. *Fatou* francia admirális, aki tegnap visszatért Belgrádból, bemutatkozó látogatást tett Huszár Károly miniszterelnöknél. A francia admirális közölte a miniszterelnökkel, hogy a Belgrádban tartott szövetségközi tanácskozás elhatározta, hogy Budapesten állitja fel a nemzetközi Dunabizottság főtitkárságát.

Fényes letartóztatásban marad

Budapest, dec. 6. A budapesti itélőtábla ma tárgyalta *Fényes* László felfolyamodását letartóztatása ellen. A tábla a felfolyamodást elutasitotta, igy Fényes továbbra is fogva marad

Hock János nyilatkozata.

Bécs, dec. 6. A *Magyarország* bécsi munkatársa ma felkereste *Hock* Jánost. Hock a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Már november legelején megmondottam — és erről irásbeli feljegyzések is vannak — hogy legfeljebb április 20-ig tarthatjuk magunkat. Korainak tartottam a köztársaság kihirdetését. Károlyit figyelmeztettem arra a veszedelemre, amelyet Pogány számunkra jelent. Egy minisztertanácson megmondottam az akkori hadügyminiszternek, Bartha Albertnek, hogy ha nekem olyan 20 000 székely katonám lenne, mint neki, én ezekkel Budapest ellen vonulnék és a kormányt letartóztatnám. Nekünk kell — mondottam — ellenforradalmat csinálni, nehogy a bolsevisták csináljanak. Hock kijelentette, hogy a mostani kurzus csak átmeneti. A királyság meglesz: valószinünek tartja, hogy József főherceg lesz a trón birtokosa. Még egy évig tart ez a mostani állapot — mondotta — s legkésőbb 1920—21 telén hazamehetünk mi oktobristák. Megjósolom: diadalkapuval fognak várni. Elmondotta még Hock, hogy most Olaszországba készül. Károlyival beszélt Prágában. Károlyi egy kis cseh faluban lakik családjával és nagy nyomorban van.

Diamandi megbukott.

Bécs, dec. 6. Beavatott politikai körökből származó értesülések szerint *Diamandi* román meghatalmazott miniszter megbukott és röviden távozik állásából. Diamandi volt a magyarországi román hadsereg mellé beosztott politikai vezető, kinek szerencsétlen politikája volt inditó oka a megszálló hadsereg garázdálkodásainak. Bukarestben már látják, hová vezetett Diamandi politikája és igy kénytelenek voltak elejteni.

A miniszterelnök estélye.

Budapest, dec. 6. *Huszár* Károly miniszterelnök és neje ma este fél 10 órakor az antantmissziók tagjainak tiszteletére estélyt adott. Az estélyen megjelentek: József főherceg, Auguszta főhercegnő, József Ferenc főherceg és Zzófia főhercegnő, továbbá az antantmissziók tagjai, a kabinet tagjai s a budapesti politikai és társadalmi élet kitünőségei.

Bizottság a nem kivánatos elemek kiutasitására.

Budapest, dec. 6. A nem kivánatos elemeknek a fővárosból való eltávolitására alakult bizottsag vezetője: *Szirmay* Andor volt államrendőrségi főtanácsos. A bizottság hétfőn kezdi meg müködését.

Csehország nem mozgósit.

Bécs, dec. 6. Dr. *Flieder*, bécsi cseh követ egy ujságirónak arra a kérdésére, hogy igaz-e, hogy Csehország titokban mozgósitotta a 19—32 éves férfiakat — ezeket mondotta:

— E hiresztelések egyáltalában nem felelnek meg a valóságnak. Nincsen okunk katonai intézkedésekre, hiszen Csehország minden meglepetés ellen fel van készülve. Magyarországgal — mondotta — sok kérdést kell rendeznünk, amik amiatt keletkeztek, hogy a tót felvidék kivált a magyar állam kötelékeiből.

Leleplezett vasuti tolvajbanda

(Saját tudósitónktól.) Már hónapok óta, bizonyos időközönként átiratokat kap a nagykanizsai rendőrség, amelyekben a Déli Vasut helybeli főnöksége kocsifeltörésekről, nagyobbszabásu tolvajlásokról ad hirt. A waggonokban és gyorsárukocsikban elhelyezett árukból igen gyakran jelentős mennyiség tünt el a legtitokzatosabb módon. Ugy a rendőrség, mint a vasuti őrség a legéberebb figyelemmel kisérte éjszakánkint a pályaudvaron történteket s mindezek ellenére megtörtént, hogy reggelente feltört és kifosztott vasuti kocsikat találtak. Annyi már akkor tényként állott a rendőrség előtt, hogy a lopásokat csakis vasutasok követhették el. akik a pályaudvari viszonyokkal tisztában voltak. Arról is meg volt győződve a rendőrség, hogy az összes lopásokat ugyanaz a társaság követte el.

A legnagyobb titokban, de igen kitartóan folytatták a nyomozást a bünügyi osztály emberei, mig végre a napokban eredménnyel járt munkájuk. — Nemrégiben ugyanis ismét feltörtek ismeretlen egyének egy vasuti kocsit, amiből 49 kiló talpbőrt emeltek el. A bőr tulajdonosa: a Halmos és Pollák cég jelentette a lopást s a rendőrség csakhamar kideritette, hogy Velecz Ede bőrkereskedő a kérdéses ses időben tényleg vett ugyanannyi sulyu bőrt *Egyed* Ferenc vasuti tolató munkástól. Velecz Egyedről azt hitte, hogy mozgópostás s mikor az csempészett bőrt kinált neki megvételre, egy cseppet sem volt neki gyanus a dolog.

A rendőrség most már vallatni kezdte Egyedet, aki eleinte a leghatározottabban tagadott, azt állitván, hogy a bőrt egy bécsi csempésztől vette. Egyed tagadásával szemben a rendőrségnek most már bizonyitékokat kellett szerezni. Megállapitották tehát, hogy az Egyed által Velecznek eladott bőr ugyanaz, mint ami a Halmos és Pollák cég raktárában van. Megállapitották továbbá a büncselekmény teljes lefolyását is. Most már megtört Egyed, megnevezte büntársait is *Bogdán* József kocsirendező és *Dóczi* András tolatómunkás személyében. A bőrlopást a következőképpen adták elő: Aznap este 8 óra tájban befutott a kanizsai állomásra a 232. számu tehervonat, amely rendesen szenet szokott hozni s csak az elején van egy gyorsárukocsi. A vonatot kitolatták a barcsi bejárati vágányhoz s Bogdán és Dóczi felszólitották Egyedet, nézné meg, hogy érdemes-e a gyorsárukocsit megvámolni. Mikor Egyed meggyőződött arról, hogy értékes bőr fekszik a kocsiban, a vonatot kettészakitották s az elsőrészét, amelyen a gyorsárukocsi volt, kitolatták a pályaudvar jobb legszélső vágányára. Itt Egyed egy bál bőrt ledobott a kocsiról, — a két másik segédkezett neki, — majd el ipelte a lopott jószágot a bolgár kertészet mellett lévő kovácsműhelybe, ahol megkérte a gazdát, hogy reggelig tartsa magánál a bőrt. Reggel azután fiakkeron behozta s eladta Velecznek 11550 koronáért.

A többi lopásokra vonatkozólag még makacs tagadásban vannak Egyedék, de a rendőrségnek máris olyan bizonyiték halmaz van a kezei közt, hogy tagadásuk mit sem fog használni. Egyedet, Bogdánt és Dóczit előzetes letartóztatásba helyezték és még tegnap délelőtt átkisérték őket az ügyészség fogházába.

A pályaudvaron pedig most már remélhetőleg helyreáll a vagyonbiztonság.

HIREK.

1919. december 7 Vasárnap

NAPTÁR

Róm. kath. Ambr s. Prot. Ambrus. Gör. kath. Ambrus. Gör. kel. (nov. 24) Kelemen. Izr. Kiszlev 15.

A nap kél reggel 7 óra 10 perckor, nyugszik délutan 4 óra 54 perckor. A hold kél d. u. 5 óra 48 perckor. nyugszik d. u. 5 óra 30 perckor.

A nemzet

jobbjainak, a haza sorsát szivén viselő hazafiaknak óhajából pattant ki az a hatalmas nemzetmentő gondolat, hogy a rég óhajtott béke mielőbbi megalapozása céljából egy nagyszabásu magyar nemzeti békekölcsön felvételét lehetővé tegyük. A nemzeti hadsereg szervezése és ellátása, a vasut, posta s egyéb közforgalmi eszközeink rendbehozatala, közhivatalnokaink szomoru anyagi helyzetén való gyökeres orvoslás, a munkáskérdés helyes megoldása, a munkanélküliek közmunkákhoz való juttatása, a négy és féléves szörnyü világháboru áldozatairól, ugymint: hadirokkantak, özvegyek és árvákról való gondoskodás, a népegészségügy, a vagyon- és közbiztonság biztositása stb. stb. egy nagyszabásu államkölcsön felvétele nélkül megoldhatatlan. Ha a négy és féléves világháboru folyamán tudtunk 8 esetben inkább idegen érdekekért milliárdokat jegyezni, akkor most akarnunk és tudnunk kell saját nemzetünk megmentéséért, saját nemzeti államunk megalapozásáért a legmesszebbmenő áldozatokat meghozni. Ha ezt most elmulasztanánk cselekedni, nem volnánk méltók arra, hogy a többi önérzetes nemzetek sorában méltó helyet foglaljunk el. Aki gyorsan ad, az kétszer ad! Nem lehet egy magyar sem, aki erejéhez megfelelően részt nem vesz e honmentő munkánkban.

— **Változás a vasuti menetrendben.** Hétfőtől, e hó 8-tól kezdve a Budapest—Nagykanizsa közt közlekedő 210 számu személyvonat megszünik. Helyette a 2J2. számu személyvonatot állitotta be a Déli Vasut üzletvezetősége, amely reggel 8 óra 30 perckor indul Budapestről és délután 5 óra 25 perckor érkezik Nagykanizsára. A 212. számu vonat vasárnap kivételével naponta közlekedik, A többi vonatjáratokra nézve változás nem történt.

— **Dr. Rotschild Samu meghalt.** Dr. Rotschild Samu, a nagykanizsai ügyvédi kar egyik legrégibb tagja, f. hó 6-án hosszas betegeskedés után életének 64. évében elhunyt. Városunk egyik legkeresettebb ügyvédje volt. 1883-ban nyitott irodát. A közügyek intézésében különösen a mult század 90-es éveiben élénken résztvett. Tagja volt a város pénzügyi és jogügyi bizottságának, az izr. hitközség előljáróságának és 1886—1918. végeig titkára a nagykanizsai Casinónak. A villamosvilágitás létesitése körül kivál tevékenységet fejtett ki és mikor 1894 junius havában először villamos fény áradt szét a város utcáin, bizonyára ő volt a legboldogabb ember a városban azért, hogy sikerült neki, mint a Franz Lajos és Fiai cég jogtanácsosának, a feltornyosult akadályokat leküzdenie és a vállalat müködését biztositania Jogtanácsosa volt a legismertebb kanizsai cégeknek is és az ügyzédi gyakorlat terén kifejtett tevékenysége nevének messze földön nagy hirt szerzett. Betegsége az utóbbi években munkásságában megbénitotta és ez volt a legnagyobb martiromság, amelyet elkellett szenvednie, mert ő csak a munkában lelt örömet. Kiterjedt rokonsága gyászolja.

— **Művészestély a Kaszinóban.** Sokáig emlékezni fog Kanizsa müértő közönsége a tegnapi müvészestre. Mintha csak egy békebeli csudálatosan enyhe, de mégis kápráztató és forró est emléke fogott volna meg bennünket. A müvészek mindnyájan elsőrangut nyujtottak. *Hen merka* Mária zongoramüvésznő nyitotta meg a müsort egy Dohnány Rhapsodiával. Bámulatos technikája játszva győzte le a darab nehézségeit, érzése különösen lágy pianóiban domborodott ki. *Gróf* Miklós — izig-vérig müvészember — valósággal lázba hozta a hallgatóságot müvészi hegedüjátékával. Nyugodtan kezdte, majd lassankint belemelegedett, kezei lázasan kutatták a hurok lelkét, az érzelmek egyre mélyebben szólattak meg a müvész kezei alatt, a misztériumok megnyiltak, majd egy ujjongó futammal vitte, vitte magával a hallgatóságot oda, ahol a müvészet lakik. Csillogó üveghangok futkároztak fel és alá és egy befejező akkord után a közönség fergeteges tapssal köszöntötte a müvészt, aki elvitte őt az álmok birodalmába. *Kabosy* Erzsi operaénekesnő érzéssel énekelt egy-két operaáriát. A közönség ujból és ujból akarta hallani. *Lendvai* Renée bájos táncot lejtett. A rózsa virágzását szemléltette kiforrott és táncolejtéssel. Látszik, hogy érzi és magában felolvasztja a zenét, amelyre táncol. — *Székely* Mária gyönyörü alt-hangját csillogtatta meg a közönség előtt, mig *Pálfy* Bözsike néhány sanzon müvészi előadásával aratott sikert. Meg kell állapitanunk, hogy a hangverseny a siker jégyében folyt le: *Tordai* Zsigmond rendezte. *Kondor* Ferenc. — Itt emlitjük meg, hogy az estélyt hétfőn este 7 órakor reggelig tartó tánccal, szépségversennyel, világpostával stb. közkivánatra megismétlik. Jegyek a nap folyamán Szerb Ernő könyvkereskedésében, délután 5 óra után pedig a kaszinóban kaphatók.

— **Elmaradt vitézségi éremdijak kifizetése.** A vitézségi érmek után az érem-tulajdonosoknak az érempótdij az eddigi kiszabatban továbbra is jár. Aki az érem pótdijat nem kapja, az a polgári hatóság utján jegyzőkönyvileg kihallgatandó és a felvett jegyzőkönyv az elmaradt érempótdij felszámitása végett az állományilletékes póttesthez küldendő. A jegyzőkönyvnek a következő adatokat kell tartalmaznia: 1 Név és viselt rendfokozat. 2. Születési év. 3. Sorozási év. 4. Anyakönyvi lapszám. 5. Állományilletékes póttest és hol állomásozik. 6. Milyen parancs értelmében kapta kitüntetését. 7. Mikor, hol és mely időre kapta utoljára (parancsnokság pontos cime) érempótdiját? 8. Mi okból nem kapta tovább? 9. Lakhelye (pontos cime). 10. Ha polgári, állami (államvasuti) szolgálatban áll, annak pontos cime, ahonnan fizetését kapja. Közöljük továbbá, hogy tényleges szolgálatban nem álló egyéneknek az érempótdij a budapesti katonai kerületi nyugdijszámfejtőség által utalványoztatik. Az utalványozás iránti intézkedést az állományilletékes póttest gazdasági hivatala teszi meg.

— **Halálozás.** Fehér Gyula 59 éves korában f. hó 6-án reggel 4 órakor meghalt. Temetése ma délután 3 órakor lesz az izr. sirkert halottas házából.

— **A Sakk-kör** alakuló gyülését ma délután 5 órakor tartják meg Főut 24. szám alatt.

— **Az árucsereforgalom szabályozása.** Sigray Antal gróf szombathelyi kerületi kormánybiztos a bécsi és gráci kormányokkal megkötötte az árucsereforgalomra vonatkozó egyezséget, A csere végrehajtását a kormánybiztos a magyar mezőgazdák állatértékesitő r. t.-ára és az Áruforgalmi R. T.-ra bizta. A részvénytársaságok ebből a célból Szombathelyen kirendeltséget létesitenek. Az árucsereüzleteket ezentul a kirendeltségek bonyolitják le. Ennek következtében a kormánybiztotság nem fog a jövőben sem behozatali, sem pedig kiviteli engedélyeket kiállitani. A kormánybiztos fenntartja magának a jogot, hogy a kompenz-áruk 20 százaléka felett a helyi szükséglet fedezésére rendelkezhessék.

— **A hadikölcsönök kamatai.** A Presse budapesti levelezőjének nyilatkozott az állami kölcsönökről Korányi báró pénzügyminiszter. Kijelentette, hógy a magyar kormány elhatározta, hogy a kamatszolgáltatás a magyar kölcsönök után, a hadikölcsönt is beleértve, oly gyorsan, amint csak lehetséges, ujra megindul. A kormányn k az az álláspontja, hogy az állam hitelezőinek nem szabad kárt vallania, épen azért a kamatszolgáltatások beváltása minden más kérdést meg fog előzni.

— **Ifjuságl előadás** tartatik ma délután fél 3 órakor a *Világ* nagymozgóban, bemutatásra kerül *A toloncz* cimü 4 felvonásos szenzációs magyar film, melynek főszerepeit *Jászai* Mari, *Berky* Lili, *Várkonyi* Mihály és *Szentgyörgyi* játszák.

— **Cseho szág gondoskodik Magyarország szénszükségletéről.** Berlinből jelentik: Nuttich ezredes, a központi szénbizottság elnöke tárgyalásokat folytatott a cseh kormánnyal Magyarország szénellátása ügyében. A tárgyalások sikerrel végződtek s az első szénszállitmányok december közepén fognak megérkezni. Hogy Magyarország a kiutalandó szén elszállitására elegendő vagonokkal rendelkezzék, a legfőbb tanács utasitotta a román kormányt, hogy a Magyarországból elvitt vagonokat haladéktalanul szolgáltassa vissza. A románok eleinte vonakodtak e parancsnak eleget tenni, amire a szövetségesek ujból erélyes felszólitást intéztek Romániához.

— **Birkózó-verseny.** Az N. T. E. nyilvános háziversenyének hire ugylátszik, — mint a sportágban ujdonság, — élénk érdeklődést keltett a kanizsai sportkörökben. Természetesen ezen a versenyen csupa amateur birkózó indul, nem pedig a cirkuszok közismert huskolosszusai és professionistái. A Tornaegylet ezüst és bronzéremmel jutalmazza a birkózó sport kanizsai uttörőit. A verseny vasárnap d. u. 3 órakor lesz a polgári iskolai tornateremben.

— **Műbutorok** a legfinomabb kivitelben, egyszerü és izléses polgári berendezések jutányos árban, tartós kivitelben Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

— **Rózsavölgyi-karácsonyi** zenealbuma megjelent és kapható Fischel Fülöp Fiai könyvkereskedésében Nagykanizsán, városházpalota.

Szerkesztői üzenetek.

V. K. Ön azt kérdezi, hogy folytathatja-e a versirást? Hogzne. Csak a verseit ne küldje be nekünk.

Szinház.

Heti műsor:

Vasárnap d. u. 3-kor Csárdáskirálynő
Vasárnap este 7-kor Próbaházasság

Az előadások, miután mindig van villany a szinházban este 7 órakor, délután pedig 3 órakor kezdődnek.

* **A szinházi iroda hirei:** Heltai igazgatónak sikerült Budapest kedvencét. Bogár Gizit szerződtetni, aki jövő héten mutatkozik be nálunk. A szerelmes bonvivánt szerepköre Göndör József személyében nyert elsőrendü betöltést. Halmágyi karnagy főerőssége lesz az operette előadásoknak, Szemere Józsa másodénekesnő is elsőrendő erő. A knrszemélyzet is tetemesen kibővült s igy a jövő heti operette előadások már a legtökéletesebb előadásban kerülnek szinre. Élénk érdeklődés mutatkozik a vasárnap esti „Próbaházasság" előadása iránt is A szelvénybérlők kéretnek szelvényeik tömeges beváltására, mert a szintársulat Szabadkán kezdi meg nemsokára a szezont. Hétfőn este szenzációs bohózat: „Jó éjt Muki" kerül szinre, mig délután félhelyárakkal Hervé örökbecsü operettje „Nebántsvirág" van müsoron.

*

Jókai Aranyember, regény alakban is ismét kapható, továbbá

Twist Olivér Dickenstől, ifjuságl kiadás.

A fővárosi szinházak müsorának Naptára teljes sorozatban állandóan raktáron.

Lilly bárónő operette.

Gróf Rinaldó „

Farsang tündére operette. Zongorára és egyéb zenemüvek kaphatók

Fischel Fülöp Fiai könyv- és zenemükereskedésében.

NYILTTÉR*)

A „Zalai Közlöny" tek. Szerkesztőségének
Helyben

B. lapjuk tegnapi számában a „Nagykanizsai Közművelődési Társulat" alakulásáról alaposan téves sorokat irtak.

1.) Sáfrány tanár sohasem volt ennek a Társulatnak sem inditványozója, sem tagja sem lesz. Én nem ismertem Sáfrány tanárt, életemben egyszer 2 percig beszéltem vele, ami nem volt elégséges idő arra, hogy engem olyanná neveljen, amilyennek bennem a tek. Szerkesztőség *látni szeretné.*

2.) Nem kevesbé különös tévedés az sem, hogy Elek Mór tanárt összetévesztik dr. Elek Mór ügyvéddel. Nálunk Elek Mór tanár volt jelen és bizonyos, hogy reá nem fog sikerülni senkinek sem kimutatni, hogy „rossz oldalai vannak."

3.) Az egyesület alapszabályai mondják ki, hogy a Társulatnak nem lehet tagja volt kommunista, sem az, ki nemzetellenes eszméket vall.

4.) Abban is téved a Z. K., midőn azt hiszi, hogy az alakuló ülésen nem volt jelen nagyszámu keresztény úr és hölgy, akikről nehéz feladat lesz bebizonyitani, hogy nem volnának oly jó keresztények, mint akármely más társulat tagjai, sem pedig azt, hogy nem volnának oly jó hazafiak.

5.) Ugyan személyemet gáncs nem éri, de a „Fenyves és társai" kitétel mégis alkalmas arra, hogy a kevéssé tájékozott bevegye azt magának, hogy esetleg én voltsm a kommün alatt a Murafront főparancsnoka. Egy kis fáradsággal — ha ugyan érdemesnek tartja, — meggyőződhetik a tek. Szerkesztőség arról, hogy a rémuralom idején én minden állást visszautasitottam, az irodalmi munkára való felszólitásnak nem tettem eleget — és talán az egyetlen voltam a tanitóságból, ki az átképzőtanfolyamon nem vettem részt erélyes felszólitások dacára sem. Ellenben ugyanakkor egy oly urral sétáltám karöltve — azt is könnyen megtudhatják, hogy ki volt az — akit az előtte levő nap mint ellenforradalmárt ideiglenesen elbocsájtottak a fogházból, jóllehet, az illetőnek ez időben vajmi kevés barátja akadt.

6.) Egy nemzeti kulturális egyesület ideiglenes vezetésére annyival is inkább érzek magamban erőt és jogot, mert — ezt is könnyen ellenőrizhetik — a magyar tudományos irodalom bel- és külföldi ismertetése és fejlesztése érdekében szerény erőmhöz mérten nagyszámu munkával akkor álitam ki, mikor esetleg a mostani hangadók az ábécé művészetében brilliroztak. Miért is joggal kérdem a Z. K. tek. Szerkesztőségétől, hogy a helybeli egyesületek vezetőségében e szempontokból hol és menynyiben lát biztosabb garanciát?

7.) Homályosan áll előttem mindezek után a probléma — és őszintén kérem világositson fel — hogy miért kellene nekünk hallgatásra kényszerülnünk és micsoda hálával tartozik Önöknek a magyar nemzeti kultura, hogy annyira el vannak önmaguktól ragadtatva? Mik azok a tényleges jogok, hogy Önöknek szabadjon szerepelniök a kulturális problémákban más hazafias, sőt keresztény magyarnak pedig nem.

8.) Világos, hogy mindaddig, mig ez a homályos kérdés felderitve nem lészen, a Z. K. azt az impressiót kelti, hogy a valóságban nem azért küzd, hogy az állam minden polgára a magyar haza imádásában eggyé forrjon, hanem inkább jobb szeretné, hogy képzelt ellenfelei legyenek, amilyeneknek — lehet, hogy téves információk alapján — ezt az alakulást feltüntetni szerette volna. Mert egyébként érthetetlen, hogy ezt a nemzeti kulturális tömörülést ferde szemmel nézi Oly szinben tünteti fel magát — reméljük, hogy a látszat csal — mintha ténylegesen nem annyira keresztény és hazafias kultura lelkes harcosa volna, mint inkább olyas valami, mint a városligeti pofozógép tulajdonos — ki számitván a verekedő hajlandóságu polgárok nem kis tömegére — részükre képzelt ellenfeleket konstruál, hol olcsó pénzért duhajkodó ingereiket szabályos időközönkint lecsapolhatják.

Nagykanizsa, 1919. dec. hó 8.

Dr. Fenyves Ferenc.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Özvegy dr. Rothschild Samuné szül. Goldmann Judit, ugy a maga, mint gyermekei **dr. Bartha József** és neje szül. Villányi Agátha, **Bartha Rózsi** és férje Schwarz Lajos, dr **Bartha István** (orosz hadifogságban), **Bartha Jolán** és férje dr. Kun Izidor, valamint alul megnevezett unokái és hozzátartozói nevében mély fájdalommal és megtört szivvel jelenti hőn szeretett férjének, a legjobb hitvesnek, apának, nagyapának, testvérnek és rokonnak

dr. Rothschild Samu

ügyvédnek

életének 64-ik, boldóg házasságának 37-ik évében hosszas betegség után folyó hó 6-án történt gyászos elhunytát.

Drága halottunk hult tetemét folyó hó 9-én délelőtt 10½ órakor fogjuk a gyászházból (Kazinczy utca 7.) a helybeli izr. sirkertbe örök nyugalomra kisérni.

Nagykanizsa, 1919. december hó 6-án.

BÉKE PORAIRA!

Özv. Goldmann Samuné anyósa.
Özv. Róth Józsefné
Altatädter Jakabné
Rothschild Ödön
Rothschild Zsigmond
Frank Vilmosné
testvérei.

Schwarz Anni
Schwarz Bözsi
Kún Judit
unokái.
Altatädter Jakab
Frank Vilmos
Dr. Goda Lipót
sógorai.

Özv. Rothschild Bertalanné
Rothschild Ödönné
Rothschild Zsigmondné
sógornői.

Felhivjuk a közönség figyelmét a dec. 16., 26. és január 4-én tartandó kamara-zeneestélyekre

BUTOR Óriási választékban, teljes lakásberendezések a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelben tartós és szolid minőségben.

Kopstein Lipót, Sopron

Telefon 339 szám. 2257 Várkerület 62.

Egy télikabát, egy télibunda, egy öltöny férfiruha és egy fehér csipke ágyterítő eladó. Bajza-utca 3 szám alatt

Mindennemü gramofon, kerékpár, motorkerékpár, öngyujtó stb. javitásokat jutányos áron vállal **Donát Ferenc szakmehanikus,** Arpád-utca 26. szám. Ugyanott alkatrészek is olcsón kaphatók. 2346

Egy-két butorozott szobát keresek ágynemü nélkül. Közvetitőt dijazok. Cim: Dr. Szabó István, Nádor-u. 14. szám. Délután 2—4-ig. 2344

Varrni tanitok gyors és könnyü bécsi mód szerint. — **Luriáné,** Szemere-u 4/a.

Szabó József villanyszerelő, elvállal a szakmába vágó ujmunkálatokat és javitásokat. Magyar-u. 56.

Önkéntes árverési hirdetmény.

Folyó hó 10-én (szerdán) **d. e. 9 órakor** Petri község mellett levő **Petrii Ki-majorban** önkéntes árverésen **ökrök, tehenek, növendékmarha, csikók** és **sertések** adatnak el a legtöbbet igérőnek, készpénzfizetés mellett.

Ventepusztai Gazdaság.

3223/gh. sz. 2351

Hirdetmény.

Nagykanizsa állomáson elhelyezett csapatok és intézetek élelmi, széna, szalma, tüzifa és egyéb szükségletének fuvarozása tárgyában árlejtést tartatik.

Irásbeli ajánlatok, alulirott gazdasági hivatalhoz december 12.-ig nyujtandók be, ahol bővebb felvilágositás is nyerhető.

Állomás felszámoló gazdasági hivatal.

13438/1919. 2354

Hirdetmény.

A városi tanács eladja a Sas-korcsma udvarán levő őszi malacokat nyilvános árverésen 1919. évi december hó 8-án d. u. 2 órakor.

Nagykanizsán, 1919. évi december hó 6.

A városi tanács.

ZSOLDOS-tanintézet

Budapest, VIII. Dohány-u. 84.

a legjobb sikerrel készit elő polgári- és középiskolai **magánvizsgákra,** felvételi vizsgákra stb. Telefon: József 124-47.

URANIA mozgókép-palota Rozgonyi-u. 4. Telefon 259

Vasárnap, december 7-én

Erna Marena szereplésével!

Ami mindennél erősebb

dráma 3 felvonásban — és

Kikapós hercegnő. Vigjáték 3 felv.

Előadások köznapokon 6 és 8 órakor

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/27 és 8 órakor.

Értesitem a nagyközönséget és uradalmakat, hogy

mindennemü szőrmét

(nyul, róka, stb.) — legmagasabb napi áron **vásárolok.** —

Szamek Mór, Kazinczi-u. 12.

Varrógép, keveset használt és egy télibunda olcsó árban eladó. Barakk-kórház 53. szám.

Elsőrendü száraz

fűrészelt tüzifa

kapható minden mennyiségben

KONDOR ADOLF és TÁRSA cégnél.

Megrendelhető:

Arany János-utca 2 és a telepen Tárház-utca 15.

Gyufa megérkezett!

Hüvely óriási mennyiségben kapható, kereskedőknek igen előnyös feltételek mellett szállit:

Garamvölgyi és Szemere

dohány nagy- és kül. áruda.

VILÁG nagymozgószinház Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Szombat, vasárnap. December 6. és 7.

Szenzációs magyar filmbemutató!

TOLONC

népszinmü 4 felvonásban. Főszereplők: Berky Lili, Várkonyi M., Jászay Mari, Szentgyörgyi stb.

Előadások kezdete 6 és 8 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, fél 7 és 8 órakor.

Jegyek d. u. 2 órától előre válthatók.

Kifogástalan gyermekágy és egy gummilepedő eladó! Cim a kiadóhivatalban. 2334

Dunántuli élelmiszerforgalmi vállalat

NAGYKANIZSA

Iroda és raktár: Csengeri-ut 6. sz.

Telefon: 59. szám. Sürgönycim: „Argos" Nagykanizsa.

Közellátási célokra vásároljuk minden mennyiségben napi árakon, azonnali készpénzfizetés ellenében az alanti cikkeket:

Élő- és leölt sertéseket

Vadféléket

Babot

és egyéb élelmiszereket!

A budapesti hatósági Élelmiszer Felhozatali Egyesülés megbizottja.

Lehetőleg mintázott árajánlatokat személyesen vagy vagy irásban irodánkban d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6 óráig kérjük leadni.

Nyomatott „Zala" Nyomda és Hirlapkiadó Vállalatnál Nagykanizsán.

XLVI. évfolyam. Nagykanizsa, 1919. december 9. Kedd. 280. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA, Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavállalat Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap koraréggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: vidékre postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 15 K.
Negyed évre . . 45 „
Félévre . . . 90 „
Egész évre . . 180 „

Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magán közleményeket díjszabás szerint vesznek fel a kiadóhivatal.

Budapest izgalmas napja.

Összerombolt milliós értékek.

Budapest, dec. 8. A fővárosnak izgalmas napja volt tegnapelőtt Vasárnap ugyanis a budapesti antiszémita pártok népgyülést tartottak, amelynek közönsége azután a gyülés végeztével romboló utra indult, amely milliós károk okozásával végződött. A sajnálatos események nagy felháborodást keltettek nemcsak a kormány körében, hanem a keresztény nemzeti egyesülés pártjában is, amelynek vezető emberei — köztük első sorban Huszár Károly és Friedrich István is — a legelitélőbben nyilatkoztak s a legszigorubb megtorlást helyezték kilátásba.

Népgyülés a Vigadóban.

Vasárnap délelőtt az antiszemitapárt és az antiszemita szövetség együttes népgyülést rendezett a Vigadóban, amelyre napokon át feltünést keltő plakátokkal hivták meg a közönséget. A gyülésen *Kmoskó* Mihály, az egyetem hittudományi tanára és *Oláh* Dániel volt munkásminiszter tartottak nagy beszédet.

Kmoskó Mihály Károlyit és Hochot tartja személyenkint a bolsevizmus okozójának és általánosságban a zsidóságot. — Oláh Dániel támadja a szocialdemokrata pártot, amely utóbbi szerinte nem egyéb, mint pogrom ellen biztositó társaság. Felhányja, hogy őket a kormányból most kiszoritották, de hiszi, hogy január 27-én uj élet kezdődik a politikában, amikor azután ők is cselekedhetnek. *Szmrecsányi* György ismertette a zsidóság helyzetét s oda konkludált, hogy meg kell csinálni a keresztény demokráciát. Végül határozati javaslatot fogadtak el, amely ugy szól, hogy haladéktalanul internálják a vörös uralmat szolgáló zsidókat, mig a keresztény kommunisták közül csak azokat helyezzék felügyelet alá, kik az ország közbiztonsága számára veszélyesek. Követeli a határozat az összes szén- és egyéb bányák, valamint a nyilt és rejtett zsidóvagyon zár alá helyezését és az összes magánbankok állami felügyelet alá vételét. Követeli a határozat az adókivető és adófelszólamló bizottságok azonnali feloszlatását s az uj tagoknak a kormány által való kinevezését.

A Világosság-nyomda összerombolása.

Ezzel a magyarországi antiszemiták ülése feloszlott. A Vigadóból kiözönlő tömeg vasbotokkal és egyéb ütő és vágószerszámokkal felszerelve végigvonult a Dohány-, Sip- és Rákóczy-utcákon a Népszava Konti-utcai házáig. Itt a tömeg két részre oszlott. Az egyik része minden ellenállás nélkül a Népszava kiadóhivatala és szerkesztőségi helyiségébe özönlött be, ahol szétromboltak minden butordarabot, ami csak a helyiségekben található volt. A hatalmas termekben nincs más, mint csupa rom- és roncshalmaz. A kiadóhivatalokban talált papirosokat és iratokat kidobálták az utcára, ahol a kintállók ezrekre tépték. A kiadóhivatal és szerkesztőség összes telefonjait elvágták és a telefonszekrényeket és irógépeket elvitték

A másik rész a nyomdába hatolt be és annak milliókat érő ma már beszerezhetetlen rotációs- és szedőgépeit a szó teljes értelmében összerombolták. Szakemberek mondják, hogy a rotációs- és szedőgépek összerombolása a legnagyobb szakértelemmel történt, mert mindenütt a pótolhatatlan alkatrészeket zuzták össze. Már vége felé járt a rombolás, a tömeg már-már befejezte munkáját, amikor ebédután háromnegyed 2 órakor lovasrendőrök jöttek, gyalogos karhatalmi csapattal s ezek kezdték a tömeget a helyiségből kiszoritani. A tömeg a Himnusz hangjai mellett oszlott szét. A rendőrök a tettenért rombolók közül 42 embert szállitottak be a főkapitányságra,

„Az Est" előtt.

A délután többi órája nyugodtan telt el. Este 8 órakor azonban a Rákóczy-ut és Erzsébet-körut sarkán nagy tömeg gyült össze, amely előre megállapitott terv alapján az *Az Est* Erzsébet köruti fiók kiadóhivatala és könyvkereskedése elé vonult. A lezárt redőnyöket pillanatok alatt feltépték, vasrudakkal az ablakokat és a kirakatok üvegét beverték és itt megkezdődött ugyanaz a romboló munka, amelyik délben a Népszava helyiségeiben folyt le. Az *Az Est* könyvesboltjának gazdag könyvtárát összetépve hajigálták ki az ablakokon egész a villamos sinekig, ugy hogy a torlasz miatt a forgalom is megakadt. Itt a kár félmillió korona Feszitővasakkal fel akarták törni a Wertheim-szekrényt is, de ez nem sikerült, mert közben megérkeztek ide is rendőrség emberei. A lovasrendőrök attakkal verték szét a tömeget, a gyalogosrendőrök pedig 24 embert állitottak elő a rombolók közül.

A rendőrség ekkor már szélesebb irányu intézkedéseket tett a további rombolások megakadályozására s csapatokat vezényelt ki a fenyegetett kiadóhivatalok a nyomdák védelmére.

A miniszterelnök megtorlásról.

Az események hire Huszár Károly miniszterelnököt nagyon felháborította. A rombolásról igy nyilatkozott:

— Megbotránkozással értesültem a vasárnapi szomoru eseményekről, amelyek ujra azt bizonyitják, hogy a forradalmi láz milyen pusztitást vitt végbe a lelkekben. Akik a törvényes rendet először felboritották, most láthatják, mily sok tanitványra találtak. De nem lehet ezzel menteni és eltürni, hogy a mostani válságos időkben könnyelmü emberek s éretlen társaságok veszélyeztessék a közrendet s a társadalom nyugalmát. Kézre keritjük a bünösöket és szigoruan megbüntetjük őket, ugy ahogy a törvény parancsolja. Elfogjuk venni a kedvét mindenkinek, hasonló terrorista lépésről. Kimondhatatlan károkat okoz most az az országnak, aki könnyelmü szavakkal ilyen büntettekre ragadja el a tömegeket. Egyforma őrület ugy a vörös, mint az ilyen *zöld* terror. Az országnak béke kell, s aki azt zavarja, ujabb szerencsétlenséget hoz a hazára. Jó hazafiak és igaz keresztények tartózkodnak minden olyan cselekedet elkövetésétől, amely nemcsak a jóizléssel, hanem a keresztény morállal ellenkezik. *A vörösök rémuralma után ne engedjük a zöldek terrorját rászabaditani az országra.*

A szocialista miniszter.

Hétfőn délelőtt fél 11 órakor a rombolások ügyében felkereste a miniszterelnököt *Payer* Károly népjóléti miniszter, a szocialdemokratapárt hét tagjával. A szocialista vezetők hosszasan tárgyaltak a miniszterelnökkel. A miniszterelnökségről távozóban Payer igy nyilatkozott:

— Fent voltunk a miniszterelnöknél, hogy a *Népszavánál* és az *Az Estnél* történt rombolásokra vonatkozólag megtorló intézkedéseket kérjünk. Tekintettel arra hogy statárium van és hogy megállapitottuk, miszerint szervezett rablásról és fosztogatásról van szó, amennyiben a tömeg, amely odajött, feszitővasakkal, kalapácsokkal, vasdorongokkal volt felszerelve — kértük, hogy ennek megfelelően történjék intézkedés. — A mai népjóléti anketen, nem elnökölök, azon nem is veszek részt. A miniszterelnök ur kijelentette előttem, hogy megtekinti a Népszava helyiségeit.

Minisztertanácsot hivnak össze.

A keresztény egység pártjának elnöki tanácsa hétfőn fontos ülést tartott, amelyen Huszár Károly miniszterelnök is megjelent. Az ülésen a vasárnap történtekről és azoknak politikai következményeire foglalkoztak. Ezen felül a miniszterelnök kedden estére minisztertanácsot hivott egybe, amelynek egyetlen tárgya a vasárnapi tüntetés.

Huszár Károly az antiszemita agitáció ellen.

Vasárnap este a keresztény nemzeti egyesülés pártjában nagy megdöbbenéssel értesül-

tek az eseményekről. A pártban az antiszemita párt tagjai is megjelentek s hangulatot akartak csinálni maguk mellett. De törekvésük nem sikerült. Huszár Károly miniszterelnök, amikor a pártkörbe megjelent és megtudta, hogy az antiszemita párt tagjai is ott vannak és agitálnak, rögtön *Török* Elemérhez, az antiszemiták egyik vezéréhez sietett s a legerélyesebben vonta felelősségre. Felháborodva mondta:

— Felelőssé teszem Önöket azokért, amik történtek s *tovább semmi ilyen agitációt nem tűrök*. Nem tűröm, hogy a mi pártunk cégére alatt ilyen felelőtlen sulyos izgatást vigyenek végbe.

Az antiszemita párt tagjai erre elhagyták a helyiséget. Ezután a keresztény nemzeti egyesülés vezetői Huszár Károly miniszterelnök részvételével sürgős elnöki értekezletet tartottak, amelyen megjelentek: *Friedrich, Haller, Bleyer* miniszterek, továbbá a párt számos vezető tagja. Az elnöki tanácsnak *Mattyasovszky* főkapitány és *Beniczky* rendőrfőparancsnok tettek részletes jelentést a történtekről. Az értekezlet után Friedrich hadügyminiszter kijelentette, hogy a legnagyobb mértékben elitéli a vasárnapi eseményeket s mindenben egyetért a miniszterelnökkel.

A keresztény nemzeti egyesülés pártja a következő kommünikét adta ki:

— Az elnökség megállapitja, hogy a pártvezetőség s a kormány közt teljes az egyértelműség. Mélyen sajnálja, hogy egyes felelőtlen elemek vagyon és emberélet ellen követtek el sulyos kihágásokat. Ezeket az anarhisztikus jelenségeket elitéli s felhivja a kormányt, hogy legerélyesebben szerezzen érvényt a megsértett jogrendnek.

Az antiszemiták kilépnek.

Török Elemér, az antiszemita párt vezére hétfőn bejelentette, hogy pártjának tagjaival együtt kilép a nemzeti keresztény egyesülés pártjából.

A szocialista miniszterek kiakarnak válni a kabinetből.

Lapzártakor jelentik: Beavatott helyről szerzett információk szerint a keddi minisztertanács kritikus helyzetet teremthet s eredménye esetleg válság is lehet. A szocialdemokraták ugyanis ürügyet keresnek, hogy a kabinetből kilépjenek. *Payer* népjóléti és munkásügyi miniszter kijelentette, hogy amennyiben a kormány tovább tűri az állitólagos kommunisták üldöztetését, ő levonja a konzekvenciákat. A mai nap folyamán Payer ultimátumot intézett a miniszterelnökhöz a vasárnapi események miatt, kijelentve, hogy amennyiben a kormány intézményesen nem biztositja a sajtószábadságot, a szakszervezetek kimondják a politikai sztrájkot.

Borzalmas rablógyilkosság Budapesten.

Budapest, dec. 8. Vasárnap délután a Rombach-utca 10. számu házban borzalmas rablógyilkosság történt. A ház egyik földszinti kétszobás lakásában lakik *Brandl* Izidor baromfikereskedő a családjával. Brandl és felesége vasárnap délután 5 órakor sétálni mentek s otthon csak 4 és fél éves István és 2 és fél éves György nevü fiacskájuk maradt *Kis* Etel 17 éves cselédlány felügyelete alatt. Mind a hárman a konyhában tartózkodtak, ahol Kis Etel gramofonnal mulattatta a gyermekeket. Körülbelül 6 óra tájban ért haza a szakácsnő, Kis Erzsébet, aki a sötét konyhában egy emberi testben botlott fel. Rémülten rohant ki és segélyért kiáltott. Rögtön összefutottak a házbeliek, akik elé borzalmas látvány tárult. A konyha közepén feküdt a cselédlány összekötözött kezekkel megfojtva. A szája zsebkendővel volt betömve Az egyik sarokban a két gyermek vonaglott; az öregebbik fejét 7 borzalmas szurás torzitotta el, a fiatalabbiké pedig majdnem a felismerhetetlenségi volt összeverve. Az esetről rögtön értesitették a rendőrséget, amely megállapitotta, hogy rablógyilkosság történt. — Brandlék pénzes szekrénye ugyanis fel volt törve s abból eltünt a vaskazetta, amelyben 50 ezer korona kék pénz volt. Meglepő, hogy a gyilkosok a vaskazetta mellett lévő 9000 korona pénzt nem bántották. A szekrény mellett egy katonai bajonet hevert, amit a rablókgyilkosok hagytak ott. Ezzel feszitették fel a szekrényt s ezzel gyilkolták meg a két kis gyermeket is. A vizsgálat eddig csak annyit tudott megállapitani, hogy a gyilkosok automobilon jöttek s gyilkos munkájuk befejezte után automobilon is távoztak el.

Apponyi Budapesten.

Budapest, dec. 8. *Apponyi* Albert gróf tegnap este 8 órakor hajón a fővárosba érkezett. Lakására érve azonnal érintkezésbe lépett Huszár Károly miniszterelnökkel, majd ma reggel a miniszterelnöki palotába ment és ott másfél óra hosszat tárgyalt a miniszterelnökkel. Utána *Somssich* József gróf külügyminisztert kereste fel. Apponyi számára a Nemzeti Palotában külön irodát állitanak fel, hogy addig mig a békedelegáció elindulna, tanulmányozhassa a békekonferencia anyagát és megtehesse a még szükséges intézkedéseket. — Apponyi Budapestre érkeztével végleges megállapitásra kerül a békedelegátusok névsora, amelyre nézve Apponyi bizonyos kivánságokat fejezett ki.

Az antant javunkra megváltoztatja éjszaki határainkat.

Bécs, dec. 8 A *Neues Wiener Journal* párisi tudósitója beavatott helyről értesül, hogy Clemenceau befolyására hajlandó az antant Magyarország javára kiigazitani a Tótföld határait.

Csak a nemzetgyülés devalválhat.

Budapest, dec. 8. Korányi pénzügyminiszter ma kijelentette, hogy a pénz lebélyegzése ügyében kizárólag a nemzetgyülés dönthet. Addig tehát a dev lvációról szó sem lehet. Annyi azonban bizonyos — mondta a miniszter, — hogy ha lebélyegzik is a kékpénzt, a postapénzt nem éri ez a sors. Kijelentette még, hogy a költségvetés elkészitésénél előreláthatólag 12 milliárdos költséggel kell számolni.

Antantultimátum Németországnak?

Budapest, dec. 8. A *Matin* jelentése szerint az antant jegyzéket intézett a német kormányhoz, amelyben a fegyverszünet azonnali megszüntetésével fenyegetődzik abban az esetben, ha a németek a pótjegyzőkönyvet alá nem irnák. Az antentjegyzékben terminus nincs kitüzve. Egy londoni szikratávirat szerint Foch marschall elkészitette a Nemetország elleni katonai intézkedések tervét. — Egy párisi félhivatalos jelentés szerint az összes amerikai delegátusok elhagyják a békekonferenciát s visszatérnek Amerikába.

HIREK.

1919. december 9 Kedd	NAPTÁR
	Róm. kath. Leok. sz. Prot. Joak. Gör. kath. B. A. F. Gör. kel. (nov. 26.) Nikon. Izr. Kiszlev 17.
	A nap kél reggel 7 óra 36 perckor, nyugszik délután 4 óra 07 perckor. A hold kél d. u. 6 óra 49 perc. kor, nyugszik este 9 óra 14 perckor.

— **Személyi hir.** Dr. *Prack* István polgármester helyettes ma hivatalos ügyben Zalaegerszegre utazott.

— **A külföldi levélpostaforgalom.** Levélpostaforgalom jelenleg még csak Romániával, Csehországgal és Magyarországnak a csehek és románok által megszállott részeivel, Szovjetoroszországgal és Nyugatukrainával nincs. Ellenben a többi országokkal a levélpostai küldemények zártan, ajánlva is kezelhetők és tértivevény is kérhető. Bulgária és Törökország az ajánlott küldeményekért nem szavatol, csak a feladó veszélyére vehetők fel.

— **Az NTE. birkózóversenye.** NTE. birkózói még nagyobb meglepetést csináltak mint annak idején a futballistái. Egyszerre több kitünő birkózót láttunk itt Kanizsán, ahol az előtt még rossz birkózó sem volt. A közönség ugy látszik előre érezte, hogy itt sportbelileg kitünő teljesitményt fog látni, mert hölgyek, idősebb urak és diákok oly nagy számban keresték fel az NTE. tornatermét, hogy a terem kicsinynek bizonyult. És tényleg olyan nivós és erős küzdelem volt az egyes birkózók között, mintha nem is háziverseny, hanem legalább is Kanizsa bajnokságáért ment volna a küzdelem, (voltak 20 percig tartó mérkőzések) Közben csak ugy ropogtak az ismok, egymásután láttuk a legszebb hidalásokat, saltot, suplex dupla nelsonokat stb. Győztek: pehelysulyban: Tomasovits és Lehotzky, könnyüsulyban: Rein és Burián, közé sulyban: Faragó és Tüttő. A győztesek az egylet ezüst, illetve bronz érmét kapták. A mérkőzéseket felváltva Antal Jenő ur (VAC.) és Bogenrieder Frigyes ur (NTE) — mindketten régi birkózók, — vezették.

— **Külfölddel csomag és értéklevélforgalom felvétele.** Folyó évi december hó 1-ével s csomag és értéklevél forgalmat Ausztriával, Németországgal, Svájccal, Luxemburggal, Németalfölddel, Dániával, Svédországgal és Norvégiával, valamint ugyanezen időtől kezdve a csomagforgalmat Finnországgal a magyar posta felveszi. Külföldre szóló csomagokhoz szürke szinü árunyilatkozat és 2 drb. árubevallás is szükséges. Külföldre menő értéklevelekben ezentul közlemények is elhelyezhetők, azonban nyitva adandók fel. További intézkedésig külföldre ékszerek, drágaságok, arany és ezüstnemüek, vertpénz, bankjegyek, értékpapirok általában minden érték kiszállitása tilos. Azonban le nem bélyegzett korona értékü bankjegyek 300 korona összegig, továbká számlák, nyugták s tulajdonképeni értéket nem képviselő okmányok engedély nélkül kiszállithatók. Kiviteli tilalom alá eső tárgyak kiszállitásához a pénzügyminiszterium engedélye szükséges,

— **Uj pénz.** A hivatalos lap vasárnapi száma közli, hogy a kormány uj 10 és 20 koronásokat nyomat. Az uj bankjegyekkel kicserélik az összes, még forgalomban lévő szovjetkibocsájtásu bankjegyeket.

— **Szabadon.** A román kormány Apáthy István egyetemi tanárt hosszu nagyszebeni fogságából hazaengedte. Apáthynak azonban naponként kell jelentkezni a rendőrségen s egyébként is állandó rendőri felügyelet alatt áll.

— **Kigolyózás az Országos Kaszinóból.** Budapestről táviratozzák: Az Országos Kaszinó vasárnap *Wekerle* elnökletével rendkivüli közgyülést tartott, amelyen a kommunizmus alatt tanusitott viselkedésük miatt a tagok sorából kizártak: Károlyi Mihályt, Bosnyák Zoltán államtitkárt, Bálint Imre miniszteri tanácsost, Bakos Tibor vezérkari századost, Buday Dezsőt, dr. Lázár Rezsőt, Wéber Ede drt, Linder Béla volt hadügyminisztert és Harrer Ferenc volt alpolgármestert.

— **A halálos itéletek végrehajtása.** A budapesti ügyvédi kamara közbelépésére a kormány elrendelte, hogy halálos itélet esetén a biróság rögtön kegyelmi tanáccsá alakul át, de akár kedvező, akár kedvezőtlen a kegyelmi tanács döntése, az összes iratokat azonnal fel kell terjeszteni a kuriához, amely azután zárt ülésen és indokolás nélkül dönt az itélet helybenhagyása felett. A kuriának legkésőbb 8 nap alatt dönteni kell.

— **Adományok a nemzeti hadsereg ruházatára.** A nemzeti hadsereg ruházatára a következő eddigi adakozások nyugtáztatnak: Dr. Győrffy Károly ügyvéd 300 K, Zweig Imre 1 ing, 1 kulacs. Hajdu Pálné 1 ing, 1 alsónadrág. Kondor Adolfné 1 ing, 1 gamásli. Mazzag Istvánné 1 alsónadrág. Doma Pálné 1 ing, 1 alsónadrág. Stern Gáborné 1 alsónadrág, 2 pár harisnya. Lányi László 1 zubbony. A midőn hazafias célu adakozásokért a nemes szivü adakozóknak a nemzeti hadsereg köszönetét kifejezésre juttatom, ezuton fölkérem Nagykanizsa és környékének hazafias érzésü közönségét, hogy, akik az adakozásban eddig még részt nem vettek, lehetőségük szerint ahhoz hozzájáruljanak. *Pawlas* alezredes, állomásparancsnok.

— **Kovács vizsgálóbiró öngyilkossága.** A Tisza ügy öngyilkossá lett vizsgálóbiráját ma délután temették el az egész főváros nagy részvéte mellett, amit csak fokozott az a körülmény, hogy a tragikus végetért ember után 5 kicsiny árva maradt. A boldogtalan ember végzetes tette előtt 4 levelet irt, amelyek egyike a Tisza család. ügyvédje dr. *Ullain* Ferenc nevére van cimezve. Ezen levél boritékjára még azt is ráirta Kovács vizsgálóbiró, hogy tartalmát a nyilvánosságnak szánta. Ebből a levélből fog tehát kiderülni az öngyilkosság oka. A levelet dr Ullain a rendőrségtől hétfőn kapta kézhez.

— **Folyik a galiciaiak internálása.** Budapesti tudósitónk jelenti: A galiciaiaknak Budapestről való kitelepitése érdekében az összes előkészületek befejeződtek már, sőt vasárnap éjjel és hétfőn hajnalban nagyobb transportokat inditottak utnak. A két első transport a hajmáskéri internálási táborba lett irányitva. A további kiutasitottakat az ország összes részeiben található internálási táborokban helyezik el. Az elszállitás teljes rendben történik, mert a kiutasitottakról a rendőrség pontos lajstromot készitett s igy a sorsát senkisem kerülheti el.

— **A Világ**-nagymozgóban ma kedden műsoron van *„A szerelem hienái"* cimü 6 felvonásos dráma, mely kép a multkor bemutatott „Szerelem pokla" cimü szenzációs filmatrakció II. részét képezi. A főszerepet most is a legjobb művészek játszák.

— **Műbutorok** a legfinomabb kivitelben, egyszerü és izléses polgári berendezések jutányos árban, tartós kivitelben Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

— **Az idei Szylveszter.** Mulatni akar a város. Ugy látszik jókedvvel az arcukon akarnak átlépni az emberek az évek emez leggondterhesebbikéből az igazi béke rendet, nyugalmat és áldást hozó évébe Mulatni akarnak, érezni akarják, hogy nem áll a hátuk megett kaján mosollyal a vörös hatalom rettegett kézigránátosa — várván a pillanatra, hogy mikor fagyassza a békés polgárok torkára a mosolyt. Elmult — hála Istennek. A békés polgár immár nyugodtan ülhet le a cigányzenés kávéházba asztalához s bátran örülhet annak, ami elmult. Az előjelek után itélve az egész város mulatni akar Szylveszter éjszakáján. A Kaszino nagyszabásu s igen kedélyesnek igérkező estéllyel óhajtja átvezetni tagjait a jobb jövőbe, a propaganda bizottság a Keresztény-otthon helyiségében bucsuztatja vendégeit az elmult esztendőtől, a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak pedig a Centrál souterrain helyiségében rendeznek tánccal egybekötött kabarét. A Polgári Egylet helyiségeiben a szintársalat fogja két kabaréelőadással jókedvre hangolni a közönséget: az egyik rendesen 7 órakor kezdődik, a másik 10 órakor csak a felnőttek számára. Utána természetesen tánc kiviiáges kivirradtig. Igen nagyszabásunak igérkezik a *Centrál* kávéház Szylveszter estélye, amelyet a fáradhatatlan *Garai* testvérek rendeznek páratlan agilitással s hozzáértéssel. A beavatottak azt sugdossák, hogy a Central idei szilveszteréhez hasonlót még nem láttak s élveztek végig Kanizsán. Előre láthatólag záróra meghosszabbitás s villany is lesz reggelig: mulathat tehát Kanizsa!

— **Szerelem vására** cime annak a nagy hatásu drámának, melyet az Uránia mutat be E csodaszép olasz film, melyben a főszerepet Marió Bonard és Leda Gys játszák. Leda Gys hires művésznő negyven szebbnél-szebb toaletben jelenik meg. Marió Bonard a „Sátán" hires főszereplője.

Rendőrök és renitens duhajok harca az Atilla-utcában.

Nagykanizsa, dec. 8.

Tegnap délután egy három rendőrből álló járőr előakarta állitani *Princsics* Gábor György Atilla-utca 41. sz. alatti lakóst, aki a rendőrség többszöri idézésére nem jelent meg. A járőr parancsnokának azon felszólitását, hogy őt kövesse — Princsics nemcsak hogy nem teljesitette, de amikor a rendőr ujólagos kétszeri felszólitásának megtagadása után karhatalommal akarta előállitani, Princsics fiaival és feleségével és többi családtagjaival székeket ragadott s az egész társaság ütlegelni kezdte a rendőröket. A rendőrök nem akarván asszonyokkal verekedni, fegyvert pedig a szobában különben sem használhattak, kénytelenek voltak tehát — mindhárman megsebesülve — segitségért menni.

A laktanyából azután nagyobb rendőrés katonacsapat vonult ki, amely végre megfékezte a garázda családot. A véres eset következményeképp eddig kórházba szállitották: Princsics Gábor Jánost, ifjabb Princsics Gábor Györgyöt és egy katonát, aki a verekedés alatt az udvaron állva — eddig ismeretlen módon — az arcán sulyosan megsebesült. A kihallgatások ez ügyben lapunk zártakor még folynak.

Szinház.

* **Lili bárónő — ma este.** Tekintettel az óriási érdeklődésre, mely a Lili bárónő eddigi előadásait kisérte, az igazgató kedd estére is kitüzte a mulatságos és szépzenéjü operetett a hires Foxtrott tánccal, melyben H. Zombori Ilonka és Érczkövi lázba hozta a kanizsai közönséget. Szerdán és csütörtökön Bogár Gizi, az ujonnan szerződtetett énekesnő és Göndör József mutatkozik be Jakobi és Martos gyönyörü zenéjü és rendkivül mulatságos operettjében, a „Szibillben". Az operette előadása iránt élenk érdeklődés mutatkozik. Az operette táncai, melyeket H. Zombori Ilonka tanit be, szenzációsak lesznek.

Nagykanizsa város rendőrkapitányi hivatalától.

50/1919 Eln. szám.

Tárgy: Idegen honosok bejelentése.

Hirdetmény.

A magyar belügyminiszteriumnak 1656/1919. res. számu rendelete alapján felhivom az összes háztulajdonosokat és szállásadókat, hogy minden külföldi honosságu egyént, aki akár ingyen, akár ellenérték fejében állandóan, vagy ideiglenesen bérlőként, vagy rokonság, vagy szolgálat, vagy munkaviszony cimén, vagy bárminő más cimen részesül szállásban, ezen hirdetmény megjelenésétől számitott 48 órán belül bejelentsék, illetve a náluk megszálló idegen honosságu egyénekkel együtt ugyanezen határidő alatt hivatalomban jelentkezzenek.

A szállásadó tartozik a bejelentési lapok igazoló szelvényeit a jelentkező idegen honos pedig az összes személyi és vagyoni adatait (származási adatok, u. m. név, vallás, születési hely és idő, foglalkozás, családi állapot, itt tartózkodás időtartama, célja stb.) igazoló okmányokat magával hozni.

Az a szállásadó és idegen honos, aki a bejelentést szándékosan elmulasztja, vagy szándékosan hamis adatokat jelent be, nemcsak hogy a törvényben meghatározott maximális büntetéssel fog büntettetni, hanem mint megbizhatatlan egyén a fenthivatkozott rendelet értelmében, internáltatni fog.

Nagykanizsa, 1919. december 7.

Beusterien Erich
határrendőrségi tanácsos,
hivatal vezető.

Nagykanizsa város rendőrkapitányi hivatalától.

9508/1919 Kzg. szám.

Tárgy: Az Osztrák-Magyar Bank által kibocsájtott 1, 2, 10, 20, 100, 1000 és 10.000, valamint a magyar postatakarékpénztár által kibocsájtott 5, 10 és 20 koronás bankjegyek kötelező elfogadása.

Hirdetmény.

A kerületi kormánybiztosság 1474/K. 1919 számu rendelete alapján elrendelem, hogy ugy egyes személyek, területén forgalomban lévő pénzjegycket, ugymint: az Osztrák-Magyar Bank által kibocsájtott 1, 2, 10, 20, 100, 1000 és 10.000, valamint a magyar postatakarékpénztár által kibocsájtott 5, 10 és 20 koronás bankjegyeket a rajtuk feltüntetett teljes névértékben elfogadni, illetőleg fizetési eszközül használni kötelesek.

Ezen rendelet megszegése a 6816/1919 B. M. sz. rendelet értelmében kihágást képez és a rendelet ellen vétők az 1914:L. tc. 12 §-ában foglalt rendelkezésekhez képest két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sujtatnak.

Ezen rendeletem azonnal életbe lép.

Nagykanizsa, 1919. december 5.

Beusterien Erich
határrendőrségi tanácsos,
hivatal vezető.

Felhivjuk a közönség figyelmét a dec. 16., 26. és január 4-én tartandó kamara-zeneestélyekre.

BUTOR Óriási választékban, teljes lakásberendezések a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelben tartós és szolid minőségben.

Kopstein Lipót, Sopron

Telefon 339 szám. 2257 Várkerület 62.

APRO HIRDETÉSEK

Teljesen perfekt idomitott 11 hónapos **német vizsla eladó.** — Megtekinthető kedden és szerdán egész napon át Sugár-ut 46. szám alatt. 2355

Mindennemü gramofon, kerékpár, motorkerékpár, öngyujtó stb. javitásokat jutányos áron vállal **Donát Ferenc szakmehanikus,** Arpád-utca 26. szám. Ugyanott alkatrészek is olcsón kaphatók. 2346

FIGYELEM!

A legrosszabb irógépeket bármilyen rendszerüt, ugyszintén rossz gramofonszerkezeteket is megveszek.

Szakáts Gyula, műszerész
Csányi László-u. 2.

Nagykanizsa város rendőrkapitányi hivatalától.

9471/1919. Kzg. szám.

Tárgy: Hasitott körmü állatok felhajtásának engedélyezése.

Hirdetmény.

Közhirré teszem, hogy Nagykanizsa város területén tartandó heti- és országos vásárokon hasitott körmü állatok *folyó évi december hó 10-től* kezdődőleg ujból felhajthatók.

Nagykanizsa, 1919. december 8.

Beusterien s. k,
határrendőrségi tanácsos hivatal vezető.

URANIA mozgókép-palota
Rozgonyi-u. 4. Telefon 259

Kedd, szerda. December 9. és 10-én

A szerelem vására

Dráma 5 felvonásban.

Főszereplők:
Manó Bonárd és Leda Gys.

Előadások köznapokon 6 és 8 órakor
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/2 7 és 8 órakor.

Szabó József villanyszerelő, elvállal a szakmába vágó ujmunkálatokat és javitásokat. Magyar-u. 56.

Elsőrendü száraz
fűrészelt tüzifa
kapható minden mennyiségben
KONDOR ADOLF és TÁRSA cégnél.
Megrendelhető:
Arany János-utca 2 és a telepen Tárház-utca 15.

VILÁG nagymozgószinház
Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Kedden, december 9 én

A szerelem hienái

(Szerelem pokla II. rész.)

Kulturdráma 6 felvonásban.

Előadások kezdete 6 és 8 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, fél 7 és 8 órakor.
Jegyek d. u. 2 órától előre válthatók.

Hirdetéseket felvesz a ZALA kiadóhivatala

Gyufa megérkezett!

Hüvely óriási mennyiségben kapható, kereskedőknek igen előnyös feltételek mellett szállit:
Garamvölgyi és Szemere
dohány nagy- és kül. áruda.

Karácsonyi vásár

AJÁNDÉKTÁRGYAK KICSINYEKNEK ÉS NAGYOKNAK.

Képeskönyvek
Ifjusági iratok
Diszkönyvek
Imakönyvek, olvasók
Képeslapalbumok
Emlékkönyvek
Zenealbumok
Bélyegalbumok
Szépirodalmi müvek
Divatlapok

Karácsonyfadiszek — Gyermekjátékok
Legfinomabb bőráruk
pénztárcák, erszények, redikülök, manicürök, ékszerdobozok, kártyadobozok, fényképdobozok, szivar- és cigaretta-tárcák!
Diszlevélpapirok, Névjegyek
Fényképkeretek, Disztárgyak

Fényképezőgépek
Harmonikák, Hegedűk,
vonók, húrok és egyéb alkatrészek
Épitőszekrények, Sakktáblák.
Festőszerek és rajzszerek
Szivar- és cigarettaszipkák
Karácsonyi- és ujévi müvészlapok
Üdvözlő-kártyák!

Játékkártyák — Irósztal-készletek.
„MOHA" főzőszekrények
minden háztartás részére.

NAPTÁRAK
zseb, tárca, óriási, napi, fali és asztali
nagy választékban!

Villamos zseblámpa
elem és körte.
ÖNGYUJTÓ.

KAPHATÓK:

FISCHEL FÜLÖP FIAI KÖNYV-, PAPIR-, JÁTÉK- ÉS DISZMÜÁRUHÁZÁBAN.
NAGYKANIZSA, VÁROSHÁZ-PALOTA SAROK.

Nyomatott: a „Zala" Nyomda és Hirlapkiadó Vállalatnál Nagykanizsán.

XLVI. évfolyam. Nagykanizsa, 1919. december 10. Szerda. 281. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA, Sugár-ut 4.

ala Nyomdavállalat Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap koraregge

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: vidékre postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 15 K.
Negyed évre . . 45 „
Félévre . . . 90 „
Egész évre . . 180 „

Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 79.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magán közleményeket díjszabás szerint vesz- fel a kiadóhivatal.

A tegnapi minisztertanács.

Sürgős és szigoru vizsgálatot igérnek a vasárnapi rombolókkal szemben. — A szociáldemokraták követelései. — Payer miniszter nyilatkozata.

Budapest, dec. 9. A ma délben 1 órakor kezdődő minisztertanács elé politikai körökben különös izgalommal néztek. A szociáldemokrata párt tegnap este és ma délben pártvezetőségi ülést tartott, amelyen a *Népszava* ellen elkövetett rombolások kapcsán szóba kerültek bizonyos garanciák és retorziók is. Igy a többek között elhatározta a pártvezetőség, hogy a Népszava részére kártérítést követelnek; követelik továbbá az összes bünösök letartóztatását és *az ügy statáriális elbirálását*. Követelik a jelenlegi karhatalom feloszlatását és olyaténképpen való ujjáalakitását, hogy az ne politizálhasson.

A rendőrség a legerélyesebben dolgozik az összes tettesek kézrekeritésén: eddig több, mint 60 embert tartóztattak le.

Bizonyos hogy a kormány a főbb pontokban engedékeny lesz a szociáldemokratákkal szemben. Kényesebb pont már a karhatalom kérdése, mert ennél a pontnál a szociáldemokraták azt követelik, hogy a kormány a karhatalom kötelékében munkászászlóaljakat állitson fel. Erről szó sem lehet, mert ezt a mostani politikai helyzet nem engedi meg és az ország közvéleménye sem egyezne bele.

Ha a mai minisztertanács a szociáldemokraták kiválását eredményezné, ugy ez nem jelentene más változást, mint hogy a kabinet szocialista tagjai lemondanak. Ez esetben helyüket egyelőre nem töltené be. Beavatott helyről szerzett információk szerint semmi esetre sem kell attól tartani, hogy az egész kormány elhagyja helyét — misszióját meghiusultnak tekintvén. Jelek szerint meg van a békés megegyezés lehetősége, mert az ország helyzete ma mindenfelé egységességet és megértést kiván, amire a hajlandóság minden politikai pártban meg is van. Különösen a keresztény nemzeti egyesülés pártjában kezelik nagy megértéssel az ügyeket, annál is inkább, mert s pártban mind jobban és jobban a mérsékelt irány kerül fölénybe.

Payer Károly népjóléti miniszter a minisztertanács előtt egy ujságirónak igy nyilatkozott:

— Mi emlékiratba foglaltuk kivánságainkat. A lapokban megjelent hiresztelésekből egy szó sem igaz, merő fantazmagória az egész. Követeljük a letartóztatottak statáriáljs megbüntetését s ettől a követelésünkből semmi esetre sem állunk el. Erre az inditott bennünket, hogy a letartóztatott 42 embert közönséges fosztogató csőcseléknek tekintjük. Nem hisszük, hogy e tekintetben köztünk s a kormány között nézeteltérés lenne. A karhatalomra vonatkozólag az a kivánságunk, hogy a mostani karhatalom olvadjon bele a rendőrségbe és csendőrségbe, mert erre semmi szükség sincs. Követelik végül, hogy a nemzeti hadsereg rendeltessék alá a kormánynak.

Budapest, dec. 9. Déli 1 órakor jöttek össze minisztertanácsra a kabinet tagjai a miniszterelnökségi palotában. A minisztertanács 2—3 óra hosszáig tartott s résztvettek benne sokorópátkai Szabó István kivételével a kormány összes tagjai.

Napirend előtt *Heinrich* Ferenc kereskedelemügyi miniszter szólalt fel és bejelentette, hogy barátaival együtt, akikkel annak idején megalakitotta a polgári pártot — kilépett az Országos Nemzeti Pártból. Ezért i dokoltnak tartja, hogy miniszteri tárcájáról lemondjon, mert ugy hiszi, hogy ha kiválik abból a pártból, amelyet a kormányban képviselt — kötelessége ezt megtennie.

Ezzel szemben a minisztertanács azt az álláspontot foglalta el, hogy a miniszterek egyénenként is elvállalták tárcáikat a választásokig s igy esetleges kisebb eltolódások és változások nem vonják maga után azt, hogy az illető miniszter, akit az antant képviselője is elismert, a kabinetből kiváljék. A minisztertanács tehát semmi szükségét sem látja, hogy Heinrich Ferenc kereskedelemügyi miniszter kiváljék a kabinetből, sulyt helyez arra, hogy a tárcáját megtartsa és biztositja őt a kormány legteljesebb bizalmáról.

Heinrich Ferenc kereskedelemügyi miniszter a maga részéről megköszöni a vele szemben megnyilvánuló bizalmat, lemondását visszavonja, továbbra is vállalja a kereskedelemügyi tárca vezetését és magát ezentul a nemzeti középpárt részéről a kormányban helyet foglaló tagnak tekinti.

A minisztertanács ezután a folyó ügyek elintézése mellett a *Népszava* és az *Az Est* helyiségeiben előfordult sajnálatos eseményekkel foglalkozott és megállapitotta, *hogy e tárgyban a vizsgálat sürgős és szigoru lefolytatását tartja szükségesnek*. A legközelebbi minisztertanács, amelynek a vizsgálatra vonatkozó konkrét adatok másai birtokában lesznek — fog az üggyel érdemlegesen foglalkozni.

Huszár miniszterelnöknek a vasárnapi eseményeket elitélő szavai után *Payer* Károly népjóléti miniszter terjesztette elő a szociáldemokratapárt követeléseit a következő pontokban:

1. A karhatalmi szervezetek feloszlattassanak és beosztassanak az államrendőrség vagy csendőrség állományába.

2. A nemzeti hadsereg központi kormányzás alá rendelendő és ennek ténykedéséért a kormány felelős.

3. A *Népszava* és az *Az Est* kiadóhivatalaiban, a Népszava szerkesztőségében és a Világosság r. t. nyomdajában elkövetett rablások, rombolások és lopások elkövetői, felbujtói és értelmi szerzői a biróság által felelősségre vonassanak. Az okozott károkat a kormány téritse meg.

4. A cenzura teljes pártatlansággal gyakorlandó, ennek biztositására fellebbviteli bizottság szervezendő s abban a demokratikus pártok is megfelelő helyeket kapjanak.

5. A felekezeti izgatások minden erővel elnyomandók.

6. Politikai üldözések megszüntetendők. Ennek biztositására követeli a párt: a) a Baloghy-féle gyorsitott eljárás olyan módositását, hogy a testi épség elleni büncselekmény kivételével, a bünvádi perrendről szóló eljárás alkalmaztassék; b) a politikai okokból letartóztatott vagy internált egyének szabadonbocsájtását. Ujabb letartóztatások csakis a bünvádi perrend alapján történhetnek; c) az egyesülési és gyülekezési jog ugy biztositandó, hogy annak gyakorlását sem a rendőrség sem más karhatalom meg ne akadályozhassa; d) a feloszlatott szakszervezetek azonnal megkezdhessék működésüket és az ellenük folyamatba tett vizsgálat lefolytatandó.

Payer után Huszár miniszterelnök szólalt fel, majd a minisztertanács ugy határozott, hogy az egyes követeléseket a szakminiszereknek osztják ki, akiknek referádája alapján a legközelebbi minisztertanács fog dönteni.

A szocáldemokrata párt ma este választmányi ülésén Payer és Miakits referádája alapján a minisztertanács döntését tudomásul vette.

Szeged kiüritése előtt.

Budapest, dec. 9. Csongrádmegye és Szeged kormánybiztos főispánja ma egy ujságiró előtt a következő nyilatkozatot tette;

— A Szegedet megszállva tartó francia csapatok parancsnoka arról értesitette hivatalomat, hogy a franciák megtették az előkészületeket Szeged kiüritésére. Mint a tábornok mondotta — a franciák egyenlőre nem hagyhatjak el Szegedet, mert ellenőrzést akarnak gyakorolni a kormányzás tekintetében. Ellenben megtettek minden előkészületet ahhoz, hogy elhagyhassák a várost, ha a távozás ideje elérkezik. Most már teljesen magyar az érintkezés Szeged és a meg nem szállt Magyarország között, sőt a franciák az utazási igazolványokat is megszüntették és megengedték azt is, hogy a gyorsitott büntető eljárás életbe lépjen. Életbelépett a magyar cenzura is. Minden jel azt mutatja, hogy a szerbek a legrövidebb időn belül kiüritik a Tisza-Maros szögét.

Kovács vizsgálóbiró tragédiája.

Budapest dec. 9. A biróságon és ügyészségen ma élénk szóbeszéd tárgya volt az öngyilkossá lett *Kovács* vizsgálóbiró levele. Az a vélemény alakult ki, hogy Kovács lelki egyensulyát az a körülmény zavarta meg, hogy kényszeritették őt a Hüttner—Friedrich jegyzőkönyvet az ügyészség számára másolatban kiadni, amelyet azután a minisztertanácshoz terjesztettek fel. Ettől kezdve állandó inge ültséget vettek rajta észre s innen kezdődtk üldözési mániája is. Azt azonban, hogy milyen okok kényszeritették az öngyilkosságra, megállapitani nem tudják.

Általános az a hit, hogy Kovács Lajosnak a nyilvánosság számára hátrahagyott levele több világosságot tudna deriteni a tragikus ügyre. Ezt a levelet azonban lepecsételve őrzik az ügyészségen s mind a mai napig nem lehetett tartalmából semmit sem megtudni. *Margalits* Ene dr. vizsgálóbiré a hét folyamán ujra megkezdi folytatólagosan a kihallgatásokat.

A rendőrség megállapitotta, hogy Horváth-Szanovics is részt vett Tisza megöletésében. A *Pécsi Napló* nyomán módunkban áll közölni Horváth-Szanovics vallomását, amely a következőkép hangzott:

— A Nemzeti Tanácsban gyakran találkoztam Friedrichchel, aki állandóan érdeklődött irántam, szolgálataimat többször meg is dicsérte és kijelentette, hogy bármily kivánságom lenne: számithatok rá.

Vallomása további során hangsulyozta, hogy ellene volt Tisza meggyilkolásának és Friedrich István is határozottan ellenezte azt, hogy ilyen tettel beszennyezzék a fenséges forradalmat. Horváth-Szanovics végül azon meggyőződésnek adott kifejezést, hogy hamarosan védelmére lehet Friedrich Istvánnek. Horváth-Szanovics ellen a kiadatási eljárás folyamatban van s igy rövidesen módjában lesz az illetékes hatóságnak állitása igazságáról meggyőződni.

Vizsgálat a vasárnapi rombolás ügyében.

Budapest, dec. 9. Az *Az Est* kiadóhivatalánál történt rombolás után 24 embert állitott elő a rendőrség. A ma foganatositott kihallgatások befejezése után 20-at elbocsájtottak és mindössze 4 maradt őrizetben.

A *Népszava* helyiségének összerombolása alkalmával előállitott 39 egyén kihallgatása is megtörtént. Igazoltatásuk után 30-at szabadon bocsájtottak és csak lopás miatt folyik ellenük tovább az eljárás. Az őrizetben maradt 9 embert az a gyanu terheli, hogy a rombolásban is részt vett.

Térffy államtitkár a gabonagyüjtési akcióról.

Budapest, dec. 9. Térffy Béla dr., a gabonaügyek államtitkára egy ujságirónak ama kérdésére, hogy milyen időre várható a lisztkvóta leszállitása és milyen eredményt vár a gabonagyüjtési akciótól, igy válaszolt:

— Még ha be is tudjuk szerezni a Dunántulra kivetett egész kontingest, még akkor sem valószinü, hogy a jelenlegi fejkvóta mellett el tudjuk látni az országot. Még mindig abban reménykedünk, hogy a Tiszántulról és Jugoszláviából tudunk szerezni valamelyes mennyiséget.

Elhatároztuk, hogy minden községben egy tiszt vezetése alatt néhány katonából álló járőr fog segédkezni a gabonagyüjtésnél. A nemzeti hadseregnek ez az aktiv részvétele azért is szükséges, mert bizony a gabonagyüjtési akció sikerét nem alapithatjuk az önkéntes felajánlásra, aminek eddig sem volt semmiféle sikere. Arra kell törekednünk, hogy akinek van feleslege, az szolgáltassa le.

— Azzal tisztában kell lennünk — mondotta az államtitkár — hogy ha minden feleslegeť be tudunk hajtani a Dunántulon, akkor is legalább 5000 waggon gabonára van szükség, hogy a jelenlegi lisztkvótát fenntarthassuk. A kormány elhatározta a fejkvóta leszállitását, de ez csak a választások után fog megtörténni.

Vegyes antantbizottság Budapesten.

Budapest, dec. 9. A párisi ötöstanács megbizásából a magyar kormány kérésére egy vegyes antantbizottság érkezik Budapestre, amelyben a nagyhatalmak 5 taggal vannak képviselve A panasziroda vezetősége ma érkezett meg a fővárosba s képviseletében egy francia, egy angol s egy amerikai tiszt jelent meg a miniszterelnöknél, akivel hosszasan tanácskoztak s megállapitották munkarendjüket — A miniszterelnök előadta nekik azokat a károkat, amelyeket az ország részben a román, részben a többi idegen megszállás következtében szenvedett.

A Rombach-utcai rablógyilkosság.

Budapest, dec. 9 Az embertelen kegyetlenséggel végrehajtott Rombach-utcai rablógyilkosság ügyében nagy apparátussal vezetett nyomozás eddig semmiféle eredményre nem vezetett A tanuvallomások alapján katonaruhába öltözött, fegyveres banditákra irányul a gyanu. A két kis Brandl gyerek életveszélyes sérüléseivel a Fehér-kereszt kórházban fekszik

Cserni védőbeszéde.

Budapest, dec. 9. A terroristák bünpörének mai tárgyalásán délelőtt 11 órára a védelem befejezte munkáját. Most már a vádlottak személyes védelmére került a sor. Először Cserni szólalt fel, cáfolni kedte az ügyésznek azt a vádját, hogy valamennyi bünesetben ő lett volna a felbujtó. Nagy részletességgel sorolta fel, hogy az egyes bűncselekményeket kiknek az iniciativájára sövették el. Tiltakozott az ellen, hogy ő szervezte a terrorcsapatot, mert az már az ő feltünte előtt is meg volt szervezve, Nem kellett — ugymond — azokat felbujtani, készen álltak azok mindig az ölésre. A többi vádlott felszólalása után az elnök bejelentette, hogy az itélet óriási anyagára való tekintettel, nem tudja pontosan meghatározni az ítéletkihirdetés idejét. Előreláthatólag pénteken délelőtt 10 órakor fog megtörténni.

Károlyi Oroszországba készül?

Budapest, dec. 9. Szegeden át annak a hire érkezik, hogy Károlyi Mihály, aki az utóbbi időben Csehországban tartózkodott Oroszországba készül utazni.

Az amerikai békedelegáció visszatérése.

Páris, dec. 9. Az amerikai békeküldöttség kedden este elhagyja Párist, hogy visszatérjen az Egyesült Államokba. A bizottság titkárai már hétfőn elutaztak.

Egy volt népbiztos, aki Bécsben sétál.

Váratlan találkozás

(Saját tudósitónkról.) Dr. Hamburger Jenő, a szentgróti csudadoktor, földmivelésügyi népbiztos tudvalevőleg szintén azok közt van, akik a diktatura bukása után gyáván sorsukra bizva az általuk elbolondito't emberek százezreit, — Ausztriába menekültek. Eleinte őt is Karlsteinben internálták, de aztán — állitólagos tüdőbajának gyógykezeltetése céljából — megengedték neki, hogy az egyik bécsi szanatóriumba vétesse föl magát. Amikor Magyarországon köztudomásuvá vált, hogy a magyarországi diktatura főbünösei közül többen Bécsben szabadon élnek, sőt kommunista összejöveteleket rendeznek, — az osztrák kormány letagadta a hirt. No, most mi is szolgálhatunk adattal arra, hogy az osztrák kormány — amikor tagadott — tudva valótlant állitott, mert a magyar kormány által kiadatni kért Hamburger dr is naponkint kijön a szanatóriumból s szabadon jár-kel Bécs utcáin. A napokban ugyanis Bécsben járt egy kanizsai ur, aki az egyik főbb utcában legnagyobb meglepetésére Hamburger dr. ral találkozott. Hamburger, aki egy nővel sétált, szemmelláthatóan fölismerte a kanizsai urat, mert zavarodottan elforditotta a fejét s lepéseit meggyorsitva eltünt a tömegben. Másnap a kanizsai ur ugyanebben az utcában ujra találkozott Hamburgerrel, aki ezuttal egy kis fiucskával volt. A volt népbiztost a másodszori találkozás még nagyobb zavarba hozta, mint az előző napi. Majdnem futva igyekezett eltünni a járókelők közt, de a kanizsai ur nyomába szegődött, hogy kétségtelenül megállapitsa, valóban Hamburger Jenő volt-e az, akivel találkozott. Hamburger sürün hátratekintgetett s látván, hogy a kanizsai ember nem tágit a nyomából, befordult az egyik mellékutcába. Földink ide is követte s mikor Hamburger látta, hogy még fokozottabb sietése föltünést keltene, — bemenekült egy könyvkereskedésbe. Üldözője utána ment s a boltban ráköszönt:

— Jónapot doktor ur!

Hamburger ugy tett, mintha először meg volna lepődve, aztán meg mintha nem ismerné meg a köszönőt. — Összeráncolta homlokát, mintha az emlékezetében keresgélne, aztán fanyarul válaszolt:

— Áh.. áh.., jónapot.. ugye X. urhoz van szerencsém Kanizsáról?

— Igen.

Örvendek. Csak félórára jöttem ki, hogy a kis fiamnak könyvet vásároljak. Ajánlom magamat!

S ezzel már ment is ki a boltból, nem titkolhatva el, hogy a találkozás igen kellemetlenül érintette.

Ime, igy járnak kelnek a fő-fő kommunisták: Böhm, Weltner, Kunfi, Hamburger s kitudja még hányan Bécs városában. S az osztrák kormány még mindig szemérmetlenül tagad. Helyesen tenné a magyar kormány, ha az antant intervencióját kérné arra, hogy ezeket a jeles urakat légmentesen elzárják a világtól addig, amig a kiadatási eljárás befejeződik.

HIREK.

NAPTÁR

1919 december **10** Szerda

Róm. kath. Melkiád. Prot. Judit. ör. kath. Mena. Gor. kel. (nov. 27.) P. Jak. Izr. Kiszlev 18.

A nap kél reggel 7 óra 37 perckor, nyugszik délután 4 óra 07 perckor. A hold kél d. u. 6 óra 49 perc. kor, nyugszik este 9 óra 58 perckor.

— **Erdőfelügyelőség Zalaegerszegen.** A m. földmivelésügyi miniszter az 1919. évi november hó 10 én 54.688. szám alatt kelt rendeletével Zalavármegye területére Zalaegerszeg székhellyel állami erdőfelügyelőséget állitott fel s ennek vezetésével Biloveczky Béla áll. főerdőtanácsost, a zalaegerszegi állami erdőhivatal főnökét bizta meg.

— **Benzinraktár a kiskanizsai uton.** A Zalavármegyei Mezőgazdasági és Kereskedelmi Részvénytársaság beadványnyal fordult a városi tanácshoz, amelyben benzinraktár épitésére kér engedélyt. A benzinraktárt a Nagy- és Kiskanizsa közötti utvonalon épitenék a szeszgyár szomszédságában s az épület tüzrendészeti szempontból teljesen kifogástalan lenne. Ilyen körülmények között csak örömmel üdvözölhető ez a terv annál is inkább, mert ismét egy lépéssel előbbrehaladt Nagy- és Kiskanizsa összeépitésének az ügye.

— **Nagykanizsa közegészségügye.** — Tegnap terjesztette be a városi tiszti orvos jelentését Nagykanizsa mult havi közegészségi viszonyairól. A jelentésből kitünik, hogy régen nem volt a városnak olyan egészséges hónapja, mint az elmult november. Az egész hónap alatt mindössze: 8 tifus, 1 vérhas, 1 bárányhimlő és 3 hólyagoshimlő fordult. Veszélyeseknek egyedül a' fellépett hólyagoshimlő esetek mutatkoztak, de ezt a kezdődő járványt is sikerült idejében elfojtani.

— **Felhivás a hadseregben szolgálni óhajtó orvosokhoz.** Payer Károly népjóléti miniszter közli mindazon orvosokkal és orvosszigorlókkal, kik a világháboruban katonai szolgálatot teljesitettek és most is óhajtanak katonai szolgálatot teljesiteni, hogy jelentkezzenek a népjóléti miniszterium katonai egészségügyi osztályánál.

— **Elfogató parancs zágoni Mikes Kelemen ellen.** Nemrégiben jelent meg a *Zala* hasábjain *Szilágyi* Béla székely főhadnagy „Mikes hazajött" cimü nagyon szép allegórikus költeménye, amelyben a poeta lelkü főhadnagy Mikes szellemével buzditja kitartasra a székelyeket a románok ellen. Megjelent a költemény valahol Erdélyben is, ahol egy füzetben megakadt rajta a román hatóságok szeme. Rögtön felismerték a vers tendenciáját s ugy látszik nagyon megijedtek az idegenből hazakerült nagy magyar Mikestől, mert elfogatási parancsot adtak ki egy „Zágoni Mikes Kelemen nevü rovott multu magyar felbujtó ellen". S azóta szorgalmasan keresik az ügybuzgó román hatóságok a 200 év előtt elhunyt rodostói remetét.

— **Egy amerikai csillagász rendkivüli eseményeket jósol decemberre.** Newyorki jelentések szerint Porta Albert tanár, a michigani egyetem csillagvizsgáló intézetének tagja nagy feltünést keltő közleményt tett arról, hogy decemberben a Merkur, a Venusz, a Neptun, a Jupiter és a Szaturn planeták egymás között és a Földhöz olyan konstellációba kerülnek, amilyenek évszázadok óta nem voltak. Porta megjövendölte, hogy e hónap 17-én a Napon olyan nagy arányu sötét foltok lesznek észlelhetők, hogy szabad szemmel a Napba lehet majd nézni. A planeták rendkivüli konstellációja a földön viharokat, vulkánikus kitöréseket, rettenetes zivatarokat és esőzéseket, földrengést és egyéb elemi tüneményeket fog előidézni. Hetekbe tart majd, amig a föld ismét nyugalomhoz jut.

— **Menetrendváltozás a délivasuton.** A Sopron és Wiener-Neustadt között eddig hétfőn, szerdán, pénteken közlekedett 306. és 343. sz. vonat ezután vasárnap kivételével minden nap közlekedik. A 306. sz. vonat indul Sopronból 6 óra 36 perckor reggel, a 343. sz. vonat érkezik Sopronba 2 órakor délután.

— **Hadifoglyok érkeztek Angliából.** Győrből jelentik: Tegnap délelőtt szinesen tarka csoportok lepték el a győri utcákat. Nagyobbrészt vegyes angol formaruhába öltözött derék tiszavidéki magyar fiuk, akik rövidebb hosszabb ideig Angliában ették a fogság kenyerét s most visszanyertek szabadságukat. 480 derék magyar harcos érkezett tegnap reggel Győrbe és valamennyien Coower angol városba voltak internálva. A hadifoglyok egybehangzóan azt adták elő, hogy az angolok a legemberségesebb bánásmódban részesitették a magyarokat. Erős őrizet alatt voltak állandóan, de élelmezésük általában kielégitő volt és soha sem voltak sanyargatásnak kitéve. Érdekes jelet viselt valamennyi: a nadragon tenyérnyi nagyságu kék és a zubbony hátán ugyanilyen nagyságu vörös posztó foltot, amely ismertető jelül szolgált számukra, hogy hadifoglyok s munka közben meghiusitsa esetleg szökésüket. Fogságból szabadult véreink délben folytatták utjokat Budapest felé.

— **Eljegyzés.** *Ungár* Fánika és *Lusztig* Rezső jegyesek.

— **A Nagykanizsai Kath. Legényegylet** december 14-én, vasárnap délután 4 órakor saját helyiségében (Kazinczy-utca 8. szám) rendkivüli közgyülést tart. Tárgysorozat: 1. Az alapszabályok módositása. 2. P. Hedly Jeromos előadása: A szocializmusról.

— **Kamarazene.** Közbejött akadályok miatt a hirdetett kamarazene-estélyek közül csak egy fog megtartatni f. hó 16 án.

— **Jótékonyság.** A mezitlábas tanulóknak adakoztak: Rosenfeld Bertuska 30 K, Perlsz Mária 4 K, Rosenberg Olga 2 K, Kreutzer Rózsi 1 cicát, 1 tricót, 1 bluzt, 1 szoknyát, 1 pár harisnyát, 1 kötényt, Neumann Ilona 1 pár cipőt.

— **A Világ mozgó** szerdán és csütörtökön egy nagy szenzációju filmet: *A hóhér kötele* cimü olasz drámát mutatja be, mely kép örök emlékében fog maradni mindenkinek, aki azt megnézi. A főszerepet a legszebb olasz mozidiva, *Franceska Bertini* játsza. Jegyek előre válthatók d. u. 2 órától a pénztárnál.

— **Egy hetes szünet a francia vasutakon.** Párisból jelentik: Clemenceau inditványozta, hogy a francia vasutak német mintára egy hetes szünetet tartsanak, hogy igy a rendezetlen állapot valamennyire helyreálljon.

— **Családapák buzditása.** Párisban nemrégiben meghalt egy Cognacq nevü gazdag házaspár, akiket praktikus jótékonyságuk tett nevezetessé. Hogy Cognacqéknak volt-e gyermekük és mennyi, nem tünik ki a francia ujságok közleményeiből, ellenben egészen bizonyosan megtudjuk, hogy hagyatékukból akkora tőke jutott az Académie Française kezelésébe, amelynek évi kamata 2,250.000 frankra rug. Ezt a tekintélyes öszeget az akadémiának 90 olyan francia család közt kell szétosztania, amelyeknek egy anyától legalább kilenc gyermekük van. A huszonötezer frank jutalom minden ujabb esztendőben, ujabb kilencven családnak jut fejenkint. Az akadémián kezdetben aggódtak, hogy nem akad elegendő pályázó, de csakhamar megelégedéssel konstatálhatták, hogy az előjegyzettek máris tulhaladták a létszámot és hogy olyan családapa is akad köztük, aki husz utódot vallhat a magáénak. Ami mindenesetre vigasztaló jelenség Franciaországra nézve a világháboru után.

— **Értesités.** A nagykanizsai Sakk-kör ma este fél 9 órakor az egyesület helyiségében választmányi ülést tart.

— **Olvasóink figyelmét felhivjuk,** hogy a Dunántul legnagyobb butoráruházában ismét kaphatók a legfinomabb és elsőrangu minőségü butorok Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

Szinház.

* **A következő héten** előreláthatólag ujult és erősebb tempóval indul meg a *Heltai* direktor vezetése alatt álló társulat működése. Heltai direktor tudvalevőleg Pestre utazott a társulat kiegészitése céljából és a következő művészi erőket hozta le: Göndör József, Bogár Gizi, Szemlér J zs. énekesnő, Puskás Ilonka, Váry Böske, Mihályi Ernsi továbbá Zsoldos Ernő. Az uj tagok még e hét folyamán fel fognak lépni.

IRODALOM.

Uj könyvekről.

Kellemesen szórakoztató barátunk volt mindig a jó könyv, Krudy Gyula legujabb regényét kell elsősorban itt megemliteni, az „Asszonyságok diját." Mindenki ismeri Krudy Gyula sok szép regényét, de ez felülmulja az összes eddig megjelent könyveit is. Gazdag témája, pompás meseszövése páratlan a magyar irodalomban, bátran irhatjuk, hogy Krudynak ez a leggrandiózusabb regénye. Ára 30 korona.

A gyermekeknek is megvan az idei karácsonyra a kedvenc képeskönyv ujdonságuk, a „Krampusz könyv." Csendülő versek Endrődy Béla irta, pompás szines illusztrációkkal, csinos kiállitásban, kemény kötésben jelent meg. Ára 25 korona.

A szellemes és sziporkázó humor kedvelőit elégitik ki a „Szinház és Divat könyvtár" eddig megjelent füzetei. Az I-ső szám Békeffy László „Éljen a kegyelmes ur" cimü négy pompás egyfelvonásos tréfáját tartalmazza. (Ára 3 K), a 2-3-ik szám, Mihály István „Julcsiett" és egyéb szinpadi tréfák cim alatt hat kitünő tréfát közöl. (Ára 5 K) a 3-ik szám, Somlyó Zoltánnak a jeles poétának tizenöt szinházi versét tartalmazza, ennek a cime „Kármin", (Ára 3 K). Erdekes könyv Dánér Béla dr., „Uj Magyarország felé" két kötetes műve is. Napjaink aktuális problémáját veti fel a szerző. (A két kötet ára 9 K). Orbán Dezső, „Föld! Uj honfoglalásra" cimü könyve az Uj Magyarország ujjáépitését tárgyalja gazdasági szempontból (Ára 5 K). Az itt ismertetett könyvek megkaphatók bármelyik helybeli könyvárusnál vagy a kiadónál, dr. Rácz Vilmos könyvkiadó vállalata „Szinház és Divat" könyvkereskedésében Budapest, VII. ker., Károly-körut 3.

BUTOR

óriási választékban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig kapható a Dunántúl legnagyobb butoráruházában

KOPSTEIN LIPÓT SOPRON, Várkerület 62.

Telefon 339 szám. 2257 Telefon 339 szám.

APRÓ HIRDETÉSEK

Fütty ös kanárit keresek. Cimet kérem dr. König fogorvoshoz leadni 2358

Bérbe keresek kis birtokot gazdasági épületekkel, lehet vidéken is. Cím a kiadóhivatalban. 2367

Iparművész rajztanitást, iparművészeti tervezést és lakásberendezést elvállal Cím megtudható a dohány-nagytőzsdében. 2366

Egy pinkafői tutószőnyeg, egy csipkefüggöny (stór) eladók. Délutáni órákban megtekinthetők Kazinczy-utca 68. 2359

„Komoly nő" jeligére levél van a kiadóhivatalban. 2360

Házeladás. A városnak belterületén modern magánház, mely áll négy szobából és hozzátartozó mellékhelyiséggel, nagy istállóval és kerttel, továbbá két négy szobás lakásból álló urilak szintén nagy kerttel eladók. — Bővebbet **Dukász Miksa** Rákóczy-utcza 29. szám. 2365

Hirdetéseket felvesz a ZALA kiadóhivatala

Irógép

teljesen kifogástalan, tiszta állapotban **eladó**. Stoewer rendszerű, látható irásu. — Cim e lap kiadóhivatalában.

VILÁG nagymozgószinház Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Szerda, csütörtök, December 10., 11

Franceska Bertini fellépésével.

A hóhér kötele

Dráma 4 felvonásban.

Előadások kezdete 6 és 8 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, fél 7 és 8 órakor.

Jegyek d. u. 2 órától előre válthatók.

URANIA mozgókép-palota Rozgonyi-u. 4. Telefon 250

Kedd, szerda December 9. és 10-én

A szerelem vására

Dráma 5 felvonásban.

Főszereplők:

Manó Bonárd és Leda Gys.

Előadások köznapokon 6 és 8 órakor

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/27 és 8 órakor.

Dunántuli élelmiszerforgalmi vállalat

NAGYKANIZSA

Iroda és raktár: Csengeri-ut 6. sz.

Telefon: 59. szám. Sürgönycim: „Argos" Nagykanizsa.

Közellátási célokra vásároljuk minden mennyiségben napi árakon, azonnali készpénzfizetés ellenében az alanti cikkeket:

Élő- és leölt sertéseket
Vadféléket
Babot
és egyéb élelmiszereket!

A budapesti hatósági Élelmiszer Felhozatali Egyesülés megbizottja.

Lehetőleg mintázott árajánlatokat személyesen vagy vagy irásban irodánkban d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6 óráig kérjük leadni.

Karácsonyi vásár

AJÁNDÉKTÁRGYAK KICSINYEKNEK ÉS NAGYOKNAK.

Képeskönyvek
Ifjusági iratok
Diszkönyvek
Imakönyvek, olvasók
Képeslapalbumok
Emlékkönyvek
Zenealbumok
Bélyegalbumok
Szépirodalmi művek
Divatlapok

Karácsonyfadiszek — Gyermekjátékok

Legfinomabb bőráruk

pénztárcák, erszények, redikülök, manicűrök, ékszerdobozok, kártyadobozok, fényképdobozok, szivar- és cigaretta tárcák!

Diszlevélpapirok, Névjegyek
Fényképkeretek, Disztárgyak

Fényképezőgépek
Harmonikák, Hegedűk,
vonók, húrok és egyéb alkatrészek
Épitőszekrények, Sakktáblák.
Festőszerek és rajzszerek
Szivar- és cigarettaszipkák
Karácsonyi- és ujévi művészlapok
Üdvözlő-kártyák!

NAPTÁRAK
zseb, tárca, óriási, napi, fali és asztali
nagy választékban!

Játékkártyák — Iróasztal-készletek.

„MOHA" főzőszekrények
minden háztartás részére.

Villamos zseblámpa
elem és körte.
ÖNGYUJTÓ.

KAPHATÓK:

FISCHEL FÜLÖP FIAI KÖNYV-, PAPIR-, JÁTÉK- ÉS DISZMŰÁRUHÁZÁBAN.

NAGYKANIZSA, VÁROSHÁZ-PALOTA SAROK.

Nyomatott a „Zala" Nyomda és Hirlapkiadó Vállalatnál Nagykanizsán

XLVI. évfolyam. Nagykanizsa, 1919. december 11. Csütörtök. 28. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA, Sugár-ut 4.

ala Nyomdavállalat Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap koraregge!

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: vidékre postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 15 K.
Negyed évre . . 45 „
Félévre . . . 90 „
Egész évre . . 180 „

Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.
Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magán közleményeket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal.

Szilárd a koncentráció.

A megegyezés lehetősége a szociáldemokratákkal. — Megértő a hangulat mindenütt.

Budapest, dec. 10. Ma már nyilvánvaló, hogy a vasárnapi fékevesztett, garázda elemek sulyos károkat okozott tüntetése az ellen a koncentrációs politika ellen irányult, amely az erőket akarja egyesiteni a béketárgyalások előtt és nem akarja, hogy bármely párturalom szélsőségeiben tobzódjunk akkor, mikor csakis az egység mentheti meg Magyarországot. Csak a választások után vállalhatja át a kormányzást az a párt, amely parlamenti uton többséget szerzett. A politika kritikus helyzetbe jutott, azonban az a krizis már nem veszedelmes és minden élessége meg is szünt, ugy hogy ma már válságról nem is lehet beszélni.

A szociáldemokraták tudvalevőleg 6 pontban foglalták össze követeléseiket, melyeknek elintézése felett a legközelebbi pénteki minisztertanács fog dönteni. A szociáldemokraták első gondolata az volt, hogy a kormánynak munkásezredeket kell felállitani, de ettől a gondolattól már el is állottak. — A keresztény pártban az a vélemény alakult ki, hogy a karhatalmi szervezet vita tárgyává nem tehető. Erre vonatkozólag a tárgyalások folyamatban vannak és minden jel arra vall, hogy a megegyezés létre jön. A kormány hajlandó a cenzura kérdését is ugy rendezni, hogy abban a pártatlanság kérdése még jobban kidomborodjék. Hajlandó a kormány mindent megtenni a vasárnapi rombolások értelmi szerzői kinyomozása és a biróság elé állitása érdekében s kész biztositani a kisebbségek agitációs szabadságát. A rendőrfőkapitányság megjelent statáriális rendelete a legteljesebb elégtételt adott a sulyosan megkárosult lapoknak is. A kormány hajlandó erélyesen fellépni a felekezeti izgatások ellen is, a politikai üldözések megszüntetése tárgyában pedig az a véleménye a kormánynak, hogy erről nem is lehet beszélni, mert politikai üldözések ninesenek.

Ugylatszik a kormány a gyorsitott bünvádi eljárás bizonyos módositásába is hajlandó belemenni, de az az álláspontja, hogy ezen intézkedés lényegében fenntartassék. Ellenben hajlandó az internáltakat és az internálásokat egy birákkal kiegészitett vegyes bizottsággal ellenőriztetni.

Az egyesülési és gyülekezési jog kérdésében — amennyiben azok nem adnak alkalmat zavargásokra és nem lesznek veszedelmesek a közrendre nézve — liberális a kormány álláspontja.

Tisztán a szakszervezetek működése megkezdésének kérdésében merültek fel sulyos aggályok. A legridegebben elzárkózik továbbá a kormány attól, hogy mélyebben belenyuljon a hadsereg szervezetébe. A kormány vállalja a felelősséget a hadsereg minden tényéért s azt átszervezés által gyökerestől megbolygatni nem hajlandó. Hajlandó ellenben a fővezérlet hatáskörét precizirozni. A legközelebbi minisztertanácsra Horthy Miklóst is meghivják és remény van arra, hogy ebben a kérdésben a szocialdemokraták engedékenyek lesznek és megoldhatják a kérdést anélkül, hogy emiatt a koncentrációt fel kellene boritani. A keresztény nemzeti egyesülés pártjában igen kedvező a hangulat s mindenben a mérsékelt irány álláspontja győz.

Budapest, dec. 10. *Huszár* miniszterelnök poziciója mindinkább megerősödik. Huszárén kivül *Beniczky* belügyminiszter beszéde is megtette azt a hatást, hogy ma a párt teljes egészében a miniszterelnök politikáját helyesli. A szocialdemokratapárt is minden áron békére törekszik és a béketárgyalásokig az ország érdekében lemondás árán is fennakarja tartani a megegyezést.

A keresztény pártoknak főként az a kifogásuk a hadsereg kérdésének és az internálás ügyének előtérbe hozatalában, hogy ezek a vasárnapi rombolás ügyével össze nem kapcsolhatók. Most csak azokat a sérelmeket kivánják reparálni, amelyeket most követtek el s nem azokat, amelyek az aktuális sérelmekkel összefüggésben sem állanak.

A magyar középpárt, amely nemcsak a disszidensekkel, hanem a magyar királyság pártjával is megerősödött — minden bizonnyal részt vesz a választásokban. A szervezkedést egyelőre még nem kezdte meg a párt. Annál teljesebb erővel szervezkedik már most a keresztény blokk, amellyel szemben, mint ellenzék vesz részt a választási küzdelmekben a kilépett antiszemiták pártja. A legerősebb szervezkedési mozgalmat a kisgazdák és földmüvesek pártja fejti ki.

Hadügyi államtitkárok kinevezése.

Budapest, dec. 10. A M. T. I. jelenti: A minisztertanács bádoki *Sós* Károly tábornokot a hadügyminiszterium katonai államtitkárává, dr. *Knapp* Aurél helyettes államtitkárt pedig ugyanoda adminisztrativ államtitkárrá nevezte ki. Hidasnémeti *Ferdinándy* Géza az államtitkári cimet kapta.

Keresik a vasárnapi rombolás értelmi szerzőit.

Budapest, dec. 10. A vasárnapi rombolások ügyében a rendőrség tovább folytatta a nyomozást. A rendőrség a letartóztatottak szembesitése után az *Az Est* kiadóhivatalában történt rombolások miatt letartóztatta: Krulik Vendel 18 éves szabósegédet és 3 fiatalkoru egyént; a *Népszavá*-nál elkövetett rombolásban való részvétel miatt pedig 8 embert tartóztattak le és pedig Baló Ferenc 24 éves szerelőt, Horváth András 29 éves munkást, Knapp József 21 éves müegyetemi hallgatót, Burdin Károly 30 éves szobafestőt, Tóth Albert 24 éves üzleti szolgát és 3 fiatalkorut. A letartóztatottakat holnap délelőtt kisérik át az ügyészség fogházába. A rombolók ügyében folyó eljárást *Marinovich* Jenő dr. rendőrtanácsos, a bünügyi osztály vezetője irányitja. A főtanácsos ma délben kijelentette, hogy *a nyomozás az értelmi szerzők után is folyik*. Eddig csak az előállitottakat hallgatták ki, mert csak ezután lesz megállapitható, hogy van-e összefüggés a Vigadóban tartott antiszemita gyülés és a rombolások között. Ami Friedrich István beszédét illeti, azt ő nem a nyilvánosság előtt mondotta el, hanem a pártkörben, ezzel tehát a rendőrség nem foglalkozik.

Károlyi Imre ujabb levele a főkapitányhoz.

Budapest, dec. 10. *Károlyi* Imre gróf ujból levelet intézett Mattyasovszky főkapitányhoz. A levél a következőképpen hangzik:

— Vettem Méltóságod b. levelét és nagyon örülök, hogy a látszat csal, s hogy Méltóságod kijelenti, hogy a gyalázatos gyilkosság tetteseinek, felbujtóinak, bünrészeseinek és bünpalástolóinak kinyomozása és a törvény elé állitása érdekében teljes mértékben közreműködik és a büntény minden fázisát felderiteni igyekszik. Méltóságod ehez hozzáteszi, hogy a vezetése alatt álló testület semmiféle tekintetben sem befolyásolható és hogy az semmiféle veszedelmes hullámnak kitéve nem volt, nincs és nem is lesz.

Méltóságod nekem megengedi, hogy e tekintetben Méltóságodtól teljesen eltérő és ténybeli megfigyeléseken alapuló ellentétes véleményemet fenntartsam. Különben is a kérdést — kegyes engedelmével — talán még sem intézheti el Méltóságod egy nyilatkozattal. Az egész müvelt világ előtt lefolytatott főtárgyalás lesz hivatva ebben az ügyben dönteni.

Fogadja Méltóságod stb.: gróf *Károlyi Imre*.

Készül a magyar béke.

A békefeltételek.

Páris, dec. 10. Hír szerint *Holanda* román tábornok holnap délben a francia külügyminiszteriumban alá fogja irni az osztrák és bolgár békeszerződéseket, nemkülönben az ezekkel kapcsolatos összes jegyzőkönyveket Románia megigérte, hogy a szövetségesek kivánságait teljesiti és a szövet-égeseknek azzal a megbizottjával, ki a Magyarországon rekvirált értékeket lajstromozza, teljes egyetértésben fog eljárni. Ennek folytán a bizottsági munka elkészültével a magyar békeszerződést is meg lehet szövegezni, ugy, hogy a békeszerződés akkorra, amikor az Apponyi Albert gróf vezetése alatt álló békedelegáció Párisba érkezik, készen lesz A románok azt is megigérték, hogy visszavonulnak a Tisza vonaláról — amelyen most állanak — arra a határra, amelyet a békekonferencia a mult tavasszal jelölt ki. Igy jókora magyar terület szabadul fel a megszálló csapatoktól.

Páris, dec. 10. Az ötös tanács tegnapi ülésén tudomásul vette a magyar kormánynak hozzá intézett jegyzékét, amelyet válaszul küldött a magyar békemegbizottak kiküldésére vonatkozó jegyzékére. A legfőbb tanács még nem döntött a magyar kormánynak a jegyzékben foglalt kivánságai tárgyában, amelyek szerint egyrészt kiüritendők a románok és szerbek által megszállva tartott területek, másrészt szabadon bocsájtandók azok a szerb-román, illetőleg cseh internálásban levő magyar politikusok, akiket a kormány a békedelegációban való részvételre jelölt.

Párisból jelentik, hogy a magyar békeszerződés aláirására 10 napot engedélyeznek a magyaroknak. A szerződés 132 paragrafusból áll. A gazdasági feltételek közül a legfontosabb az, hogy a Duna Regensburgtól a Szulina torkolatáig nemzetközi lesz, ami Anglia balkáni aspirációnak megvalósulását szolgálja. Angliának nyilvánvalóan az a szándéka, hogy Budapestet a balkáni kereskedelem központjává tegye. Csepelen teherpályaudvart és óriási kikötőt fognak épiteni angol tőkével. Budapest lesz a nemzetközi Dunabizottság székhelye, ami szintén elősegiti Anglia azon célját, hogy a dunai hajózást Budapestről irányithassa.

Magyarország a jövőben 14 vármegyéből fog állani s ennek a megcsonkitott Magyarországnak a szerződés 35 §-a értelmében 18 milliárd hadisarcot kellene fizetnie jóvátétel cimén. Ezt az összeget 25 éven belül kellene törleszteni. Ezenkivül Magyarországnak magára kell vállalnia a volt monarchia adóságainak egyötödét is. Az államforma megállapitása kérdésében népszavazás fog dönteni. A szerződés 126 §-a értelmében azonban Habsburg házbeli király semmi esetre sem ülhet többé Magyarország trónjára.

Páris, dec. 10. A *Daily Mail* párisi kiadásu mai számában egy sürgöny jelent meg, amely szerint a francia és britt kormány illetékes helyen olyan kijelentéseket tett, hogy hajlandó a versailli békeszerződést, további megváltoztatásával együtt elfogadni. A francia külügyminiszteriumban ugy tudják, hogy Clemenceau londoni utazásának főtárgya ennek a kérdésnek személyes megvitatása Loyd Georggal. A két kormányfő valószinüleg értesiti Wilsont, hogy Franciaország és Anglia elfogadja a módositott békeszerződést.

Páris, dec. 10. A *Chicagó Tribune* jelenti Párisból: Az ötös tanács tegnapi ülésén elhatározta, hogy Lengyelország, Jugoszlávia, Portugália, Görögország és Románia bizonyos számu monitort és őrhajót kapnak az osztrák-magyar és német flottákból. Ezen hajókat leszerelik, ágyuikat is leveszik róluk, mielőtt átadnák őket a kis nemzeteknek. Érdekes ezzel szemben az, hogy Anglia a német hajók szerelvényeit is megtartja és Olaszország is megkapja az osztrák-magyar hajóhad ágyuit.

Nemzetiségi politikánk.

— Irta: **Pető Lajos.** —

A hónapok óta duló pártvillongások, a viharos politikai harcok, melyek a kommunistáktól agyongyötört, a románoktól kifosztott szegény országnak sulyos politikai és gazdasági helyzetét még fokozták, sok életrevaló eszmének megvalósitását, számos alkotó munkának megkezdését, nemzeterősitő intézkedéseknek foganatba vételét akadályozták meg.

Már ugy látszott, hogy egyik legfontosabb aktuális politikai kérdésnek, a nemzetiségi kérdésnek a megoldása is áldozatává válik ennek a veszedelmes közéleti helyzetnek. A nemzetiségi miniszterium jelenlegi vezetőjének, dr. *Bleyer* Jakab erélyes fellépésének és tudatos, körültekintő intézkedéseinek köszönhető, hogy ez meg nem történt.

A nemzetiségi kérdés már másfél százada kisért. Akkor vette kezdetét, amikor Mária Terézia, s később fia, II. József a németeket ide telepitették. A politikai jogok gyakorlásában és a gazdasági igények kielégitésében már akkor érdekellentétek támadtak a temesi és krassószörényi románok és az ott lakó szerbek és németek között. A szerbek folyton előjogaikra hivatkoztak, melyeknek alapjául azt a körülményt jelölték meg, hogy ők két évszázaddal előbb telepedtek meg a Délvidéken, mert már közvetlen a mohácsi vész után, a török hódoltság első évtizedeiben vándoroltak be a török birodalom szerblakta vidékeiről: Dalmáciából, Boszniából és Hercegovinából. Később ellentétek támadtak a magyarok és — a németek kivételével — a nemzetiségek között. Ezeket mélyitették és fenyegető szakadékokká tették a 48/49 es események. A magyarokkal szemben helyezkedtek a nemzetiségek. Csak a bánáti és bácskai svábság és a felsőbácskai bunyevácok, valamint a felvidéki tótok egy részé-érezték-át politikai törekvéseit, azonositották magukat azzal és harcoltak a nemzeti ideáért, az egységes független Magyarországért. A szabadságharc bukása után, Schmerling és Bach uralmának idejében az osztrákokkal tartó nemzetiségek mindennemü igényeit kielégitették, a magyarokat pedig jogaiktól megfosztották. Természetes, hogy ez az állapot a kiegyezés létrejöttével megszünt. Minden faj az őt megillető jogához jutott. A nemzetiségek jogait az 1868. 44 t. c. szabályozta. Ez a törvény, melyről az országgyülési tárgyalásokon sok szó esett, számos olyan rendelkezést tartalmaz, mely a nemzetiségek jogosult népfaji és kulturális igényeinek kielégitésével számol. A törvényt azonban gróf Andrássy Gyulától kezdve egyetlen kormány se hajtotta végre, mert az oláhok, akik még mindig a 48/49-es idők szellemétől voltak átitatva, akik a magyarokkal való megegyezés tényében nem tudtak megnyugodni a törvény egyes intézkedéseit a magyar nemzeti állam elleni fegyverül akarták felhasználni. Ez az oka, hogy a magyarokkal érző nemzetiségek nem juthattak e törvény által biztositott jogaik teljes terjedelméhez.

Hogy az oláhok mit műveltek, milyen akna-harcot folytattak a magyar állam ellen, azt legjobban bizonyitja emlékezetes memorandum-pörük, melynek tárgyalása során Jeszenszky államügyész — a nemrég elhunyt miniszterelnökségi államtitkár — a bizonyitékok nagy halmazával mutatta be hazaárulási tetteiknek sorozatát. Az oláhokhoz hasonlóan az erdélyi zöld szászok az itt-ott felbukkanó bánáti pángermánok és a nagy szerb ideákért hevülő Miletics-ek is kezdtek magyarellenes agitációt. A szászok zsaroló fellépésükkel el tudták érni azt az eredményt, hogy az 1875-iki fuzió után Tisza Kálmán egységet kötött velük. Az őt követő kormányok is mint külön politikai szervezetek tárgyaltak velük. Támogatásuknak föltételei mindig alku tárgyát képezték. Amig a délvidéki németeknek az országgyülésre küldött képviselői a magyar pártokban különálló jelleg nélkül helyezkedtek el, addig a szászok a szabadelvü pártban és a későbbi kormánypártokban — a kormánypártsághoz mindig görcsösen ragaszkodtak — mint önálló szervezet illeszkedtek be

Amikor gróf *Tisza* István a háboru harmadik esztendejében az oláhokkal az egyezkedési tárgyalás fonalát ujból fölvette, a délvidéki németek is hangoztatták régi jogosult igényeiket. Philipp János képviselő intézett kérdést Tiszához, hogy az oláhoknak megigért biztositékokat hajlandó-e a németeknek is megadni. Tisza természetesen *igennel* felelt, mert a németeknek a magyar nemzeti érdekekkel összhangban álló minden kérelmét jogosultnak tekintette. — A románokkal való megegyezés azonban — mint tudjuk — nem jött létre. Tiszának legmesszebbmenő elözékenysége nem vezetett eredményhez, mert a Bukarest felé sanditó oláh agitátoroknak: Popp Csicsónak, Mihályinak, Vajdának az volt az érdekök, hogy a magyarországi románokat elnyomottakká, jogaiktól megfosztottakká tüntessék föl a nagyvilág előtt.

A háboru befejezése és az azt követő események ujból a nemzeti ügyek homlokterébe dobták a nemzetiségi kérdést. A tavalyi forradalom siettette a megoldást. De sürgette az antant is, mely nemcsak a megvert államokkal, hanem a velük társult országokkal kötendő békeszerződésbe is beillesztett egy pontot, mely a kisebbségek egyenjoguságát biztositó intézkedéseket szabályozza. A Károlyi kormány tehát hozzáfogott a nemzetiségek egyenjogositásának munkájához. De amilyen káros volt kormányzati tevékenységének minden része, ép oly veszedelmes, hazaellenes volt az az irány és szellem, mely nemzetiségi politikáján végig vonult *Jászi* Oszkárnak a nemzetköziség talajából fakadt féktelen radikálizmusa és *Kalmár* Henriknek kalandor gondolkodása ezen a téren olyan kormányintézkedéseket teremtett, melyek ezt a szerencsétlen országot kantonokra osztották, melyek a hazától való elszakadást hirdető nemzetiségek tulzott igényeit kielégitették, a hazához hű nemzetiségek hazafias, jogosult kivánságait pedig figyelmenkivül hagyták

A németek komoly felelősségük tudatában cselekvő vezérei ezeknek élén dr. *Bleyer* Jakab egyetemi tanár — mostani miniszter — dr. *Steuer* György ny. torontáli főispán — mostani államtitkár — dr. *Hayde* Gyula mi-

niszteri tanácsos, dr. *Huber* János iró stb. rögtön megértették eme intézkedésekben rejlő nagy nemzeti veszedelmet, s ennek elhárítására megalakitották a hazai németek néptanácsát, a kormányhoz memorandumot intéztek, melyben nyiltan rámutattak a kormányrendeletnek országbontó, nemzetgyengitő tendenciáira, anélkül, hogy a nemzetiségek népfaji és kulturális igényeik kielégitése figyelembe vétetnék. Utaltak arra, hogy a tett intézkedések csakis a separatistikus törekvésektől áthatott erdélyi szászoknak kedveznek, azoknak, akiknek vezetői az Aradon székelő *román* nemzeti tanáccsal együtt dolgoztak. Kérték, hogy a kormány tegyen sürgősen olyan intézkedéseket, hogy a kipróbált hazai németséget saját gazdasági, közigazgatási, népfaji és kulturigényeinek teljes megóvása melett a *magyarságban való hűségben és fegyverbarátságban megtarthassák.*

Most, hogy a kommunizmus helyébe a jogrend uralma lépett, s a nemzetiségi minisztérium élére a magyarországi németség két leghivatottabb vezére: dr. *Bleyer* Jakab és dr. *Steuer* György került, természetes, hogy a nemzetiségi kérdés megoldása olyan szellemben, olyan irányelvek mellett történik, melyeket ők következetesen képviseltek, s melyek hazánk nagy, egyetemes érdekeivel összhangban állanak. Az ő jól bevált és az eddigi események által igazolt fölfogásukat tükrözteti vissza a napokban kibocsátott 4044. M. E. számu rendelet, mely a nemzetiségi kisebbségek egyenjogositását szabályozza.

HIREK.

NAPTÁR

1919. december 11 Csütörtök	Róm. kath. Damaz p. Prot. Damaz. Gör. kath. Dániel. Gör. kel. (nov. 28) Izr. kiszlev 19. A nap kél reggel 7 óra 37 perckor, nyugszik délután 4 óra 07 perckor. A hold kél d. u. 6 óra 49 perckor, nyugszik este 9 óra 58 perckor.

— **Komoly figyelmeztetés.** A rendőrség ismételten s ezuttal utoljára figyelmezteti a háztulajdonosokat, és szállásadókat, hogy a náluk szállásban részesülő külföldi honosokat legkésőbb péntek déli 12 óráig jelentsék be, mert ellenkező esetben ugy a náluk szálláson levő külföldi honost, mint őket haladéktalanul internálni fogják.

— **A jutalomdij szétosztása Tisza gyilkosainak nyomravezetői közt.** Tudvalevő, hogy az ügyészség megkeresésére a belügyminiszterium 30.000 korona jutalomdijat; Károlyi Imre gróf 20.000 korona jutalmat tüzött azok részére, akik Tisza meggyilkolásában helyes irányba terelték a nyomozást. A főkapitányság most egy külön bizottságot alakit, mely megállapitja a jutalomra érdemesek névsorát.

— **Halálozás.** Dremmel Ferenc f. hó 8-án életének 45-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Tegnap helyezték a gelsei sirkertben örök nyugalomra.

— **Nikita külön békét akar kötni.** — Párisból jelentik: A montenegrói külügyminisztertől egy átirat érkezett a legfelsőbb tanácshoz, melyben közli, hogy Nikita király nem veti alá magát és országát semmiféle olyan szerződésnek, amelyet Jugoszlávia irt alá. Montenekro önállóan külön békét fog kötni Németországgal, Német-Ausztriával, Magyarországgal és Bulgariával.

— **Az Irodalmi és Müvészeti Kör közgyülése.** F. hó 14-én, vasárnap d. e. fél 12 órakor a városház tanácstermében az Irod. és Müvészeti Kör közgyülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Titkári jelentés. 2. Pénztári és számvizsgáló bizottsági jelentés. 3. A Kör tisztviselőinek és igazgató-tanácsának megválasztása. 4. Inditványok. Ezen közgyülésre ezuton hivja meg a Kör t. tagjait az elnökség.

— **Jótékonyság.** Schwarz Anny és Erzsi urleányok 100 K adományoztak a mezitlábas tanulóknak szeretett nagyatyjuknak, néhai dr. Rothschild Samu ügyvédnek emlékére

— **Orvosi hir.** Dr *Halász* Pál orvos rendeléseit lakásán (Nádor-utca 7. sz. délután 2—4 között) megkezdte.

— **V. A. C. táncestélye** ugy mint mindig, csütörtökön este 7 órai kezdettel ismét meglesz tartva, ugyanakkor a Vasutas Atletikai Club tánciskolájába be is lehet iratkozni, mely hétfőn azaz 15 én veszi kezdetét.

V. A. C. női tornász csoportja f. hó 12-én, pénteken treninget tart este 5—7 óráig a főgimnázium tornatermében.

Felülfizetések a V. A. C. müvészestélyére. N. N., N. N. 200—200 K, N. N, N. I. E., Saári Ákos, Ungár Henrik 100—100 K, Garai Testvérek, N. N., N. N. 50—50 K, Vindis Dénes 45 K, Billik N., Boldis és Kovács 40—40 K, N. N. 30 K, Venceli János, Petrik D, Nagy József, Baron Ignác, H. R, Maschanzker László, N. N., Deáki Sándor, Eberhard Béla, Potusek N., Papp Boldizsár, Hanek József 20—20 K, Maschanzker Imre, Bisiczky N., N. N. 15—15 K, N. N 12 K, Valdhauser V., Günsberger Sándor, Varga Sándor, Klein Nándor, Ivanszky N., N. N, Eperjessy Gábor, Hencsics Bözsike, N. N. 10—10 K, N. N., Szieger Árpád 6—6 K, N. N., Berghaus, N. N., Toncsa György, Schunger 5—5 K, N. N., N. N. 4—4 K, N. N., N. N. 2—2 K. Összesen: 1538 K. A felülfizetésekért ezuton köszönetet mond a vezetőség.

— **Csak egy nap.** Csütörtökön, dec. hó 11-én kerül bemutatóra az Urániában *Sundal* filmdráma 4 felvonásban. A főszerepben Gombaszögi Frida müvészetével fogja kellemesen szórakoztatni a közönséget. Továbbá még Don Juan 3 felvonásos dráma kerül bemutatóra.

— **Olvasóink figyelmét felhivjuk,** hogy a Dunántul legnagyobb butoráruházában ismét kaphatók a legfinomabb és elsőrangu minőségü butorok Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

— **Elveszett** szombaton este a kanász elől 2 drb. 5 hónapos malac. Jobb fülük hasitott, egyik göbe, másik ártán. Megtaláló vagy nyomra vezető jutalom ellenében értesitse Gergál Istvánt Kossuth-tér 14.

Windischgrätz Budapesten.

Budapest, dec. 10. *Windischgrätz* Lajos herceg értesitette barátait, hogy ma repülőgépen Budapestre érkezik és az albertfalvai repülőtéren fog leszállani. Windischgrätz az esti órákig még nem érkezett meg.

Működik az angol tőke.

Budapest, dec. 10. Egy angol-amerikai pénzcsoport azt az ajánlatot tette a fővárosnak, hogy megveszi a Széchenyi és Gellért fürdőket és a Gellért szállodát. A főváros tárgyalás alá vette az ügyet.

Szinház.

Heti müsor:

Csütörtök: Sybill.
Péntek: Mikor az asszony ideges.
Szombat: Tul a nagy Krivánon.
Vasárnap d u. 3-kor: Lili bárónő.
Vasárnap este 7-kor: Tul a nagy Krivánon.

* **Sybill — Bogár Gizi bemutatkozása.** Tegnap este mutatta be Heltai direktor a kiegészitett társulatával a *Sybill* c. operettet. Mindenekelőtt meg kell állapitanunk, hogy a társulat, a szegényes és fogyatékos polgáriegyleti szinpadon a lehető legtökéletesebbet nyujtotta. A diszletek, melyek pedig állandó gyöngéi voltak az eddigi előadásoknak, ezuttal különösen jól sikerültek. A karszemélyzet is kibővült, amennyiben voltak olyan jelenések is, hogy a kis szinpadon egyszerre 10 pár helyezkedett el. A karjelenetek nagy sikere elsősorban az uj karmester *Halmágyi* Mihály érdeme, aki egyébként az egész előadást szakértelemmel készitette elő és temperamentummal vezette. Ami az egyes szereplőket illeti, *Bogár* Gizi müvészete nem uj a magyar szinpadon. Kanizsán is bebizonyitotta, hogy izig-vérig müvésznő, ki elegáns, magas alakjával és kellemes hangjával igaz gyönyörüséget okozott a közönségnek. *Göndör* József Petrov szerepében lépett ezuttal a kanizsai közönség elé, aki már régóta ismeri. A fiatal müvész a komoly szinpadi keretek között is megállja a helyét és lágy tónusu hangjával a szerelmes hadnagy szerepében kitünően érvényesült. — A szintársulat többi régi tagjai ezuttal is a szokásos müvészi erővel játszottak. *Kürthy* Böske kedvesen, temperamentumosan játszotta egy szerelmes szivü szinésznő szerepét, *Körmendy* a herceg szerepében szép, elegáns és férfias volt, szépen és preciz tudással énekelte nehéz énekpartiját. *Érckövy* a gyenge idegzetü impressáriót sok komikummal adta vissza, valamennyi táncát meg kellett ismételnie. *Heltai* direktor intelligensen dolgozta ki a kormányzó szerepét és „korát meghazudtoló fiatalsággal (?)" táncolt. *Antal* Nusi már annyira beleélte magát az operette szerepekbe, hogy vérbeli operette szinésznőnek látszik. A közönség is nagyon megszerette a bájos fiatal szinésznőt olyannyira, hogy jelenéseit megannyiszor nyiltszini tapssal jutalmazta. De jók voltak az emlitetteken kivül valamennyien, egészen az utolsó kulisszázóig. A közönség ugylátszik már előre látta az előadás óriási sikerét, mert zsufolásig megtöltötte a Polgári-Egylet termét s egy végtelenül kellemesen eltöltött est hangulatával távozott. Heltai társulata ujólag bebizonyitotta, hogy a közönség legmesszebbmenő támogatását igazán megérdemli. A Sybill előadását ma este megismétlik

*

Jókai Aranyember, regény alakban is ismét kapható, továbbá
Twist Olivér Dickenstől, ifjusági kiadás
A fővárosi szinházak müsorának Naptára teljes sorozatban állandóan raktáron.
Lilly bárónő operette.
Gróf Rinaldó „
Farsang tündére operette. Zongorára és egyéb zeneművek kaphatók
Fischel Fülöp Fiai könyv- és zeneműkereskedésében.

Szerkesztői üzenetek.

Olvasó. A kérdéses lap rágalmaira akkor adjuk meg a méltó választ, ha kilátásba helyezett egyéb adatait is közli.

Felhivjuk a közönség figyelmét a december 16-án tartandó kamara-zeneestélyre.

BUTOR

óriási választékban a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig kapható a Dunántul legnagyobb butoráruházában

KOPSTEIN LIPÓT SOPRON, Várkerület 62.

Telefon 339 szám. 2257 Telefon 339 szám.

APRO HIRDETÉSEK

Gyerekkocsi, teljesen uj, használatlan, eladó. Cim a kiadóhivatalban.

30 kg. szép fosztott toll eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2368

Uradalmi kertész állást keres azonnali belépésre Az összes kertészeti munkakban jártas. — Cime: Nagy Ferencz, Balatonmagyarod.

Teljesen uj gyermekágy eladó Cim a kiadóhivatalban. 2372

Szabó József villanyszerelő, elvállal a szakmába vágó ujmunkálatokat és javitásokat. Magyar-u. 56.

Mindennemü gramofon, kerékpár, motorkerékpár, öngyujtó stb. javitásokat jutányos áron vállal **Donat Ferenc szakmehanikus,** Árpád-utca 26. szám. Ugyanott alkatrészek is olcsón kaphatók. 2346

Iparmüvész rajztanitást, iparmüvészeti tervezést és lakásberendezést elvállal. Cim megtudható a dohány-nagytőzsdében. 2366

Bérbe keresek kis birtokot gazdasági épületekkel, lehet vidéken is. Cim a kiadóhivatalban. 2367

— **Rózsavölgyi-karácsonyi** zenealbuma megjelent és kapható Fischel Fülöp Fiai könyvkereskedésében Nagykanizsán, városházpalota.

VILÁG nagymozgószinház Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Szerda, csütörtök, December 10., 11.

Franceska Bertini fellépésével.

A hóhér kötele

Dráma 4 felvonásban.

Előadások kezdete 6 és 8 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, fél 7 és 8 órakor.

Jegyek d. u. 2 órától előre válthatók.

Eladó elköltözés miatt **1 jókarban levő bőrdivány, egy mozsdó, asztalok stb.** Bővebbet a kiadóhivatalban.

Fiatal nő házvezetőnői állást keres esetleg vidékre nevelőnőnek is elmenne. Cim a kiadóhivatalban.

3 drb hizódisznó eladó Eötvös-tér 7. szám alatt.

URANIA mozgókép-palota Rozgonyi-u. 4. Telefon 259

Csütörtökön, dec. 11 én

Csak egy nap!

SUNDAL

filmdráma 4 felvonásban

Báró Hatvany Lili ötlete nyomán irta Felner Pál. — Főszerepben Gombaszögi Frida.

Don Juan. Dráma 3 felv.

Előadások köznapokon 6 és 8 órakor

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/27 és 8 órakor.

Hirdetéseket felvesz a ZALA kiadóhivatala

Gyufa megérkezett!

Hövely óriási mennyiségben kapható, kereskedőknek igen előnyös feltételek mellett szállit:

Garamvölgyi és Szemere dohány nagy- és kül. áruda.

Karácsonyi vásár

AJÁNDÉKTÁRGYAK KICSINYEKNEK ÉS NAGYOKNAK.

Képeskönyvek
Ifjusági iratok
Diszkönyvek
Imakönyvek, olvasók
Képeslapalbumok
Emlékkönyvek
Zenealbumok
Bélyegalbumok
Szépirodalmi müvek
Divatlapok

Karácsonyfadiszek — Gyermekjátékok

Legfinomabb bőráruk

pénztárcák, erszények, redikülök, manicürök, ékszerdobozok, kártyadobozok, fényképdobozok, szivar- és cigaretta tárcák!

Diszlevélpapirok, Névjegyek
Fényképkeretek, Disztárgyak

Fényképezőgépek
Harmonikák, Hegedük, vonók, húrok és egyéb alkatrészek
Építőszekrények, Sakktáblák.
Festőszerek és rajzszerek
Szivar- és cigarettaszipkák
Karácsonyi- és ujévi müvészlapok
Üdvözlő-kártyák!

NAPTÁRAK zseb, tárca, óriási, napi, fali és asztali nagy választékban!

Játékkártyák — Irásasztal-készletek.

„MOHA" főzőszekrények minden háztartás részére.

Villamos zseblámpa elem és körte. ÖNGYUJTÓ.

KAPHATÓK:

FISCHEL FŰLÖP FIAI KÖNYV-, PAPIR-, JÁTÉK- ÉS DISZMÜÁRUHÁZÁBAN.

NAGYKANIZSA, VÁROSHÁZ-PALOTA SAROK.

Nyomatott: a „Zala" Nyomda és Hirlapkiadó Vállalatnál Nagykanizsán.

XLVI. évfolyam. Nagykanizsa, 1919. december 12. Péntek. 283. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA, Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavállalat Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap koraregge

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: vidékre postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 15 K.
Negyed évre . . 45 „
Félévre . . . 90 „
Egész évre . . . 180 „

Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magán közleményeket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal.

A politika hirei.

Budapest, dec. 11. A ma délelőttre tervezett minisztertanács közbejött akadályok miatt csak holnap délután, vagy este ül össze. A holnapi minisztertanács kizárólag a békedelegáció tagjainak végleges összeállitásával és a fontosabb közélelmezési kérdésekkel foglalkozik.

A szociáldemokraták memoranduma felett a kormány állásfoglalása a hétfői minisztertanácsra marad, amikorra Horthy Miklós fővezér, aki ezeken a tárgyalásokon feltétlenül részt akar venni, visszaérkezik Miskolczról.

Huszár miniszterelnök több izben tárgyalt Horthyval a szociáldemokraták memorandumáról. Este 9 órától kezdve két óra hosszat volt a miniszterelnök e célból a fővezér helyiségében, a Gellért szállodában. Most azonban a tárgyalások hétfőig szünetelnek.

Nagy izgalomban tartja a baloldali pártok egy részét az internalásról kiadott rendelet, amelynek sürgős módositását kivánjak. Sőt a szociáldemokraták bejelentették, hogy, ha alkuba bocsájtkoznak is a minapi emlékirat felett, az internálási rendelet megváltoztásához feltétlenül ragaszkodnak. Erre vonatkozólag a kormány még nem határozott. Állásfoglalását mindenesetre megkönnyiti az a tény, hogy a szóbanforgó rendeletet nem a mostani kormány készitette, hanem az még a Friedrich kormány idejében került a minisztertanács elé és csak a rendelelet végrehajtása késett mostanáig.

Politikai körökben ugy hiszik, hogy meg fogják találni a középutat, mely ebben a kérdésben is lehetővé teszi a megoldást. A politikai helyzet mindamellett e percben eléggé sulyos, de semmiesetre sem olyan, mintha komoly válság lenne. Bizonyosnak tartják, hogy bizonyos engededmények árán fenn lehet tartani a koncentrációt, mert ugy a miniszterelnöknek, mint a kormánynak az a felfogása, hogy a Clerk jegyzékében megállapitott feltételekkez ragaszkodik.

A főkapitány válasza Károlyi Imre levelére.

Budapest, dec. 11. *Károlyi* Imre gróf tegnapi levelére *Mattyasovszky* főkapitány a következőkben válaszolt:

— *Méltóságos Uram!* Gróf úr ujabb levelére a válaszom ez: Véleményét csak az esetben tudnám teljesiteni, ha állitólagos ténybeli megfigyeléseit az illetékes fórum elé tudná hozni.

A *Magyarország* a levélhez a következőket füzi hozzá: A főkapitány levelében foglaltakhoz csak annyi a megjegyzésünk, hogy Károlyi Imre gróf levelében — a főkapitány felszólitása nélkül is — bejelenti, hogy ezen ugynevezett ténybeli megállapitásait a főtárgyaláson is elő fogja terjeszteni.

A nemzeti hadsereg uj vezérkari főnöke.

Budapest, dec. 11. Megbizható értesülések szerint a nemzeti hadsereg uj vezérkari főnöke *Berzeviczy* Béla tábornok lett.

A miniszterelnök Kecskemétre megy.

Budapest, dec, 11. *Huszár* miniszterelnök vasárnap, e hó 14-én Kecskemétre utazik és megjelenik az ottani keresztény nemzeti párt délelőtt tartandó gyülésén. — Utána Kalocsára utazik a miniszterelnök, ahol szintén népgyülést tart a párt.

Az antant válasza Huszár jegyzékére

Budapest, dec. 11. Ma megérkezett a válasz a miniszterelnöknek a párisi ötös tanácshoz intézett jegyzékére, amelyben Huszár a békedelegációba kijelölt s internáltságban lévő magyar politikusok szabadon bocsájtását kéri. Az ötös tanács kijelenti, hogy nem érzi magát hivatottnak ezzel a kérdéssel foglalkozni. Ez ügy is a holnapi minisztertanács elé kerül.

Nem hozták még nyilvánosságra a magyar békeszerződést.

Budapest, dec. 11. Azt a berlini magánjelentést, amely szerint a magyar békeszerződés egyik pontja előre kizárja a Habsburg dinasztia visszatérését — antant körökben megcáfolják és utalnak arra, hogy a békeszerződés tartalmának hiteles közlése nem merült még a nyilvánosság elé.

A vasárnapi rombolók az ügyészségen.

Budapest, dec 11. A rendőrség ma szállitotta át az ügyészség fogházába azt a 13 egyént, akiket a vasárnapi rombolások ügyében letartóztattak. A nyomozás az értelmi szerzők után is, a legnagyobb aparátussal folyik.

Herczeg Ferenc a vidéki szinészetnek.

Budapest, dec. 11. *Herczeg* Ferenc „A fekete leves“ cimü szinművének előadási jogát odaajándékozta a vidéknek: minden vidéki magyar szintársulat és működvelő társulat szabadon előadhatja.

A román uralom alatt lévő kisebbségek védelme.

Bécs, dec. 11. A *Neue Freie Presse*nek táviratozzák Párisból: *Holanda* tábornok, a román békedelegáció elnöke tegnap délután aláirta a saint-germaini és bolgár békeszerződéseket. Ezen kivül aláirta azt a szerződést, amely a román területen élő nemzeti kisebbségek jogait biztositja. A román területen élő nemzeti kisebbségek védelméről szóló szerződés a következőket tartalmazza:

A bevezető részből törölték az utalást azon kötelességekre, amelyeket a berlini szerződés háritott Romániára. Hozzáfüztek ellenben egy ujabb bekezdést, amely megállapitja, hogy a berlini szerződést Románia megkérdezése nélkül készitették. A 9—10 §. a román izraeliták egyenjogusitását tartalmazza a többi hitfelekezetekkel.

A statáriális biróság első ülése.

Budapest, dec. 11. Ma délelőtt 10 órakor volt a budapesti törvényszék ötös tanácsának Langer kúria biró elnöklete alatt az első statáriális ülése. Budapesten 1871 óta ez az első rögtönitélő tárgyalás. A vádlott Czetter Pál, 25 éves, lopásért hatszor büntetett csavargó, aki a vádirat szerint november 19-én éjjel 11 órakor ismeretlen társával Várady hajóskapitányt megtámadta, kardját és óráját elrabolta. Néhány percnyi tanácskozás után az elnök kihirdette a törvényszék itéletét, amely bizonyitékok hiányában a vádlottat felmenti. Tekintettel azonban arra, hogy maga a vádlott is elismeri, hogy csavargó s hogy a kérdéses időben is lopás miatt tartózkodott a helyszinen — a törvényszék további őrizetben tartását javasolta. Az itélet jogerős.

Windischgrätz megérkezett.

Budapest, dec. 11. Windischgätz Lajos herceg ma repülőgépen Berlinből Budapestre érkezett.

Szervezett rablógyilkos banda Kecskeméten.

Budapest, dec. 11. Kecskeméti jelentések szerint a kecskeméti erdőben 18 holttestet találtak. Kecskemét egész vidékén egy szervezett rablóbanda működik, amely novemberben a Lajosmizsére induló vonatról leszállitott több embert. Az embereket a rablók a Kecskeméttől 8 kilométernyire fekvő erdőbe vitték és ott fejszével agyonverték őket Az áldozatok hulláit megtalálták. Eddig 24 megcsonkitott holttest nyomára bukkantak, de az összes áldozatok száma 60-ra tehető.

A románok visszavonulása.

Budapest, dec. 11. A nemzeti hadsereg fővezérségétől érkezett hirek szerint a *románok* a Tisza mellékéről visszavonulnak. A visszavonulásról részletek még nem érkeztek.

Horthy a vidéken.

Budapest, dec. 11. *Horthy* Miklós fővezér a mai napon csapatai megszemlélése végett vidékre utazott.

Ma minisztertanács.

Budapest, dec 11. A M. T. I. jelenti: Holnap délelőtt 11 órakor a miniszterelnökségi palotában minisztertanács lesz, amely főleg közélelmezési és szénügyekkel foglalkozik. A minisztertanács határozza meg véglegesen a békedelegációban résztvevő magyar politikusok névsorát.

Cseh-német politikus a tótföldről

Bécs, dec. 11. A csehországi németek egyik vezetője egy ujságiró előtt a következőket jelentette ki:

— Mi jól tudjuk, hogy mily nagy az elégületlenség Szlovákiában, tudjuk, hogy Kramarz 8 nap alatt betöltette ott csehekkel az összes magasabb állásokat. Közben a csehek teljes szocialista kormányt kaptak, amely a rendeleteket nem tudja végrehajtatni, ugy, hogy a fontosabb rendeletek hetekig hevernek a fiókokban. A nemzetgyülés nem tényleges parlament, hanem kooperáló pártok konferenciája; egyedül a cseh pártok vesznek részt benne, a németeket és a független szlovákokat kizárták belőle. A nemzetgyülés és kormány között lappangó ellentétek vannak, a kabinetnek nincsen többsége a nemzetgyülésen, ahol azonban nincsen többsége a szocialistáknak sem.

— Ha a békekonferencia határozatait a magyarok nem tudják megváltoztatni, akkor annál szorosabban kell nekünk ezentul együtt dolgoznunk. A jövő parlamentben a csehországi németeknek a magyarországi tótokkal és lengyelekkel ellenzéki blokkot kell alkotniok. Annyit tudunk, hogy a csehek sohasem ülnek le a magyarokkal egy asztalhoz a határkiigazitás kérdésében tárgyalni, inkább a mindhalálig való harcot választanák.

— Az én meggyőződésem szerint, — mondotta a politikus — ha igy megy tovább, a magyaroknak nem is kell valami nagyon megerőltetniök magukat, mert maguk a szlovákok veszik el tőlünk, csehektől a Szlovensz kót.

Clemenceau Londonban.

Páris, dec. 11. Clemenceau 3 napig szándékozik az angol fővárosban maradni. Loyd Georgessal azt a helyzetet fogja megtárgyalni, amelyet az amerikai küldöttség elutazása teremtett. Továbbá tanácskozni fognak afelett is, hogy miként oldják meg az adriai és orosz kérdést. Az amerikai békedelegáció tegnap este Brestből hazautazott.

Tőzsde.

Budapest, dec. 11. Magyar Hitel 1116, Osztrák Hitel 820, Kereskedelmi Bank 4830, Magyar Bank 80, Agrár 1040, Fabank 1835, Hazai 620, Konkordia 790, Viktória 1900, Salgó 2425, Rima 030, Adria 6800, Atlantik 3850 *Valuta*. Lei 408, Márka 328, Rubel 260, Dollár 130.

Amerikában is sulyos a helyzet

Ma kezünkbe került a Newyorkban megjelenő *Előre* cimü magyar lap november 22-iki száma. Ebből vettük ki az alábbi közleményt, amely szomoru bizonysága annak, hogy nem csak mi küzdünk szénhiánnyal, hanem a világ leghatalmasabb, leggazdagabb állama: Amerika is. A cikk a következő cimeket viseli:

A szénhiány napról-napra sulyosabbá teszi a helyzetet. — A chicagói husipari telepek szénkészlete már csak két hétig tarthat. — Iowában kritikus a helyzet. — A személyszállitó vasutak forgalmát redukálni készülnek. — A szénbárók már 20 százalék béremelést ajánlottak fel, melyet a bányászok visszautasitottak.

Azután igy szól a cikk:

A szénbányászok sztrájkjának harmadik hetében a szénhiány rendhivül sulyossá vált. A chicagói nagy husipari telepek szénkészlete alig két hétre elegendő s a szénbizottságtól azt az információt kapták, hogy semmi kilátásuk nem lehet ujabb készletekre. Ezeknek a telepeknek a lezárása tehát három héten belül bizonyosra vehető. Az Ilinoisi kerületben Chicagon kivül is nagy a szénhiány. Argóban és Pekinben a Corn Products Company kénytelen volt lezárni a telepeit. Mind a két telep naponta százezer bushel kukoricát dolgozott fel fogyasztási célokra. Az acélgyárak is egymásután zárulnak be a szénhiány miatt.

Hines, a vasutak igazgatója kijelentette, hogy egy-két napon belül a személyszállitó vasutak forgalmának jelentékeny csökkentése várható. Hines értekezletet tartott hét kerületi igazgatóval. Az értekezlet után azt mondotta, hogy a helyzetről jelentést tesz a kormánynak, mivel „nem akar egyéni felelősséget vállalni az iparágak termelésének korlátozásáért.

Iowa államban a helyzet olyan sulyos, hogy az állam számára engedélyezett szénkészlet ujabb kimerülése miatt most már másodizben zárják le az iskolákat. Harding kormányzó azt az ajánlatot tette a széntermelő államok kormányzóinak, hogy állapodjanak meg a bányák lefoglalásában és adják meg a bányászoknak a 60 százalékos béremelést. Harding távirata a következő:

„Iowában a szénhiány rendkivül sulyos. Valamely módon gondoskodnunk kell a széntermelés megkezdéséről. Ostromállapot elrendelésével le lehetne foglalni a bányákat. Szenet csakis akkor lehet bányászni, ha a bányászok hajlandók dolgozni. Ajánlom, hogy a kormányzók foglalják le a bányákat s amig a washingtoni konferencia véget nem ér, fizessék meg a bányászoknak a régi béren felül a 60 százalék béremelést is. Igy lehetne segiteni a helyzeten a bányatulajdonos és a bányászok jogának megsértése nélkül is és azt hiszem, hogy ilyen körülmények közt a bányászok hajlandók lesznek dolgozni.“

West Virginiában a sztrájk kiterjedt azokra a bányákra is, melyekben ezideig folyt a munka.

Washingtonban a tárgyalások ez ideig nem vezettek eredményre. A szénbárók legutóbb 20 százalékos béremelést ajánlottak azzal a feltétellel, hogy a munkaidő maradjon változatlanul. A bányászok tisztviselői az ajánlatot nevetségesnek tartották.

A szénbárók közt a konferencia folyamán ellentétek keletkeztek. Egy részük igyekszik minél előbb kiegyezni a bányászokkal, más részük az eddig megajánlott kedvezményeket is sokalja. Nincs kizárva, hogy a szénbárók közt nyilt szakadás áll be.

Kommunista tárgyalás.

Csak suszter volt. — A bőrkabátos brigantik. — „Halál rád burzsoa!“

A nagykanizsai törvényszék ötös tanácsa tegnap három kommunista bünügyet tárgyalt. A tárgyalás iránt nagy volt az érdeklődés, mert ez alkalommal került sor az annak idején nagyon kellemetlen feltünést keltő „Halál rád burzsoá“ cimü cikk szerzőjének, Lukovich Józsefnek izgatási ügyére is. A három tárgyalás lefolyásáról alábbi tudósitásunk számol be:

Elsőnek *Takács* Józsefnek, a karmacsi direktórium elnökének bünügyét tárgyalta le a biróság. Takácsot izgatással vádolta az államügyészség, mert a suszterből lett direktóriumi elnök a faluban tartott gyüléseken bizony erős hangon szokott felszólalni egyes társadalmi osztályok ellen, sőt annyira elragadtatta magát, hogy a falu egyik öreg érdemes gazdáját: idősb. Dömötör Istvánt le is tartoztatta. Az öreg Dömötör jellemezte a legjobban Takácsot, amikor azt mondta róla: „Istennek képzelte magát, pedig hát csak sujszter volt.“ A törvényszék beigazoltnak látta az izgatás büntettét és a vádlottat 2 évi börtönre itélte. Takácsot dr. *Krausz* Aladár ügyvéd védte.

*

Mindenki emlékszik még bizonnyal a kommün bukását követő napra, amikor mindannyian először lélegezhettünk fel boldogan, magunk mögött tudván egy haramiáktól irányitott hosszu négy hónapos rémuralmat. Az emberek örömmel szedték elő eddig féltve őrzött kincseiket: a kis nemzeti szinü szallagocskákat s büszke öntudattal tüzték azt mellükre. Az elsők között, akik nemzetiszinü szallagokkal felékesitse az utcán megjelentek, voltak: *Ferenczy* Sándor 20-as főhadnagy és többen. A város akkor még természetesen tömve volt kézigránátos bőrkabátosokkal, akik — mi sem természetesebb — a legvadabb dühvel rohantak meg mindenkit, akiken nemzetiszinü szallag volt. Ferenczy főhadnagyra *Pörcz* János és Révffy Gyula vöröskatonák rohantak rá s amikor a főhadnagy nem akarta a szallagot eltávolitani — tettleg bántalmazták és szuronyok közt kisérték be a laktanyába, továbbá a védelmére kelt Aczél Ignác kereskedőt is véresre verték. A biróság magánosok ellen elkövetett erőszak büntettében mondotta ki őket bünösnek és Pörczöt 5, Révffyt pedig 4 havi fogházra itélte. Mindkét vádlottat dr. *Balázs* Zsigmond védte, akit annak idején szintén sulyosan inzultáltak a vörösök a nemszalag kitüzéséért.

*

Ezután a „Halál rád burzsoá“ cimü cikk szerzőjét, *Lukovich* Józsefet vonta felelősségre a törvényszék. Lukovich azzal védekezett, hogy a cikket terror alatt irta. Állitása szerint Sneff nem volt megelégedve az ő ujságirói munkájával s fenyegetésekkel követelte tőle, hogy olyan cikket irjon, amely csöpögjön a polgárvértől; Vantus népbiztos pedig egy cikkében ellenforradalmi tendenciákat látott s emiatt le is tartóztatta. Védelmére fölhozta még, hogy cikkei nagy részét Budapestről kapta, vagy már lapokból ollózta.

A kihallgatott tanuk közül *Földes* Miklós előadta, hogy egy izben Lukovich panaszkodott neki, hogy Sneff elveivel és jóizlésével ellenkező cikk megirását követeli tőle. Ennek illusztrálására Lukovich fölmutatta neki a *Halál rád burzsoá* cimü cikket.

Pollermann János és *Vojnovits* Lajos rendőrtisztviselők tanuvallomásukban elmondták, hogy Vantus népbiztos parancsot adott ki a két Lukovich-testvér előállitására s ez alkalommal pár óra hosszáig fogva is tartotta őket.

Ugyancsak Pollerman János, továbbá *Glaszgál* Vilmos tanuk szerint Lukovichék Sneff és Vantus terrorja elől elakartak szökni Nagykanizsáról. Tóth Zoltán tanu vallja, hogy a sajtó terrorizálása már a kommunizmust megelőzőleg megkezdődött.

A legsulyosabb vallomást Csáp Ágoston hadnagy tette, aki előadta, hogy őt több tisztársával egyetemben Lukovich József és neje ellenforradalmárkodás miatt följelentették s ez alkalommal olyan vádakat is bemondtak ellene, amely nem volt igaz. Lukovichék följelentése következtében a tiszteket letartóztatták, Budapestre kisérték s ott Csápot tizenkét évi fegyházra itélték. Ebből a tanu három és fél hónapot ki is töltött s csak a diktatura bukása után engedték szabadon.

Az elnök kérdésére a vádlott mentségül azt hozta föl, hogy ő Csáp hadnagyot nem ismerte s csak feleségétől hallott Csáp dolgairól. Följelentést nem akart tenni ellene s csak véletlenül szólta el magát Sneff előtt, amikor aztán kipresszionálták belőle a hadnagy elleni adatokat. Beismerte, hogy a vádakat otthon irásba is foglalta s erre nem kényszeritette senki. Az irást másnap átadta Polainak.

Elnök: Hát ha maga nem akart a hadnagy ur ellen följelentést tenni, miért foglalta a vádakat irásba.

A vádlott erre nagy zavarba jön s ötölve-hatolva jelenti ki, hogy ezt ő se tudja.

Vezetőügyész: Mondja, magyar ember maga?

A vádlott nem érti meg a kérdés élét s büszkén jelenti ki, hogy magyar nemesi családból származik s a nemességet családja 1526-ban kapta.

Csáp hadnagy még arra kéri a biróságot, hogy Lukovich felesége ellen is inditsák meg a bünügyi eljárást.

Az elnök kijelenti, hogy ez csak a mai tárgyalástól függetlenül történhet meg.

Ezután a vád- és védbeszéd hangzott el, melynek végeztével az ötös biróság Lukovich Józsefet izgatásért *kilenc hónapi fogházra* itélte. Lukovichot dr. Bród Tivadar védte.

— **Utlevél nélkül.** Immár több mint egy esztendeje, hogy Szegedet a franciák megszállták s az ország legnagyobb és legmagyarabb vidéki városától el voltunk vágva. Volt idő, amikor csak Ausztrián, Csehországon, Jugoszlávián keresztül lehetett odajutni: a kommunizmus alatt. A diktatura bukása után is csak utlevéllel lehetett Szegedre utazni, de utlevélet csak nagy utánjárással és protekcióval lehetett szerezni a francia konzulátustól. Hála Istennek, a szomoru időknek vége. Szeged kiüritése is folyik s a francia város kormányzó az idegen csapatok teljes kivonulása előtt is megengedte, hogy jövendőben Budapestről is már magyar uralom alatt levő területekről utlevél nélkül utazhassanak Szegedre.

HIREK.

1919. december 12 Péntek

NAPTÁR

Róm. kath. Szynesz. Prot. Szpirid. Gör. kath. Szpirid. Gör. kel. (nov. 29.) Param. Izr. Kiszlev 20.

A nap kél reggel 7 óra 37 perckor, nyugszik délután 4 óra 07 perckor. A hold kél este 8 óra 45 perckor. nyugszik d. e. 9 óra 58 perckor.

— **Áthelyezett államügyész.** Az igazságügyminiszter Borody Dezső nagykanizsai államügyészt saját kérelmére Sopromba helyezte át, ahol előzőleg már hosszabb ideig működött

— **Laehne titokzatos budapesti utja.** Budapestről táviratozzák: Hetek óta várja a rendőrség, hogy *Laehne* Hugó Budapestre érkezzék, mert a volt földmivelésügyi államtitkár azt az értesitést küldötte, hogy a Tisza ügyben vallomást akar tenni és arról fog felvilágositással szolgálni, hogy kinek az utasitására fizette ki a forradalom nagy szerepet játszó egyéneinek a 10 ezer koronákat. Mindezideig azonban Laehne nem jelentkezett a budapesti rendőrségen, hogy fontos tanuvallomását megtegye, holott mindenfelé azt beszélik, hogy a mult hét folyamán Budapesten járt és egyes politikai személyiségekkel tárgyalásokat folytatott. Budapesti utját oly titokzatosan rendezte, hogy nem is szállt meg Szép-utcai lakásán és tanácskozásai befejezte után auton tért vissza Bécsbe.

— **Ellopták a disznait.** *Cser* János, a Récse melletti 74. számu vasuti őrházban szolgálatot teljesitő vasutas feljelentést tett a rendőrségen, hogy tegnapra virradóra ismeretlen tettesek 2 ártány disznaját elhajtották. A rendőrség felhivja a város henteseit, hogy ha valaki gyanus disznókat kinál nékik eladásra — azonnal jelentsék a legközelebbi rendőrszemnek.

— **Kérelem.** Egy szegény hivatalnoknő tegnapelőtt a rábizott hivatalos pénzből elveszitett 3000 koronát. Mivel a kár teljesen őt sujtaná, esedezve kéri a becsületes megtalálót, hogy legyen szives azt a *Zala* kiadóhivatala révén visszajuttatni.

— **A kolozsvári magyar szinészek sorsa.** Kolozsvárról jelentik: A románok az imperium átvétellel kapcsolatosan Erdélyben minden magyar intézmény kipusztitására törekszenek. Ez a cél vezette őket akkor, midőn a Kolozsvári Nemzeti Szinházra is rátették a kezüket. Bár a szinház dr Janovits Jenő szinigazgatónak még hosszabb időre bérbe van adva, egy szép szeptemberi napon fegyveres erőszakkal, a bérleti jog teljes negligálásával a magyar nemzeti szinházból a szinészeket eltávolitották s később október hó közepén csak azt engedték meg nekik, hogy a nyári szinházban előadásokat tartsanak. Ez az engedély azonban teltesen értéktelennek bizonyult, amennyiben alig két heti előadás után a zárórát megszigoritották s ezzel kapcsolatban a szinházi, orfeumi és mozielőadásokat beszüntették. A szinház igazgatójának dr. Janovics Jenőnek távollétében Parlaghy Lajos mindent megtett, hogy engedélyt kapjon a szinházi előadások megtartására annál is inkább, mert a szinház bödzséje teljesen megrendült. A pénztári készlet kimerült s jelenleg a kolozsvári bankok sincsenek abban a helyzetben, hogy nagyobb összegeket utaljanak ki. Pedig épen a téli hónapok azok, amikor a szinészeknek leginkább van pénzre szükségük. A magyar szinészek márói-hónapra nagyon nyomoruságos helyzetbe kerültek. Ezért november 6-án egy deputáció jelent meg Petala Kolozsvárt székelő román generálisnál és a fenti indokok felsorakoztatása mellett arra kérték, hogy engedje meg a szinházi és mozielőadásokat. A tábornok kijelentette, hogy felsőbb helyről még nincsen felhatalmazása arra, hogy az általános érvényü rendeletet megváltoztassa. Mindent megtesz azonban, hogy a rendeletnek a szinházra és a mozikra vonatkozó részét módositsák. Közbenjárására az előadások engedélyezése meg is történt, azonban pár nap mulva az előadások tartását ismét beszüntették. Az előadások most is szüneteldec.

— **Visszaállitották az egyévi önkéntesi kedvezményt.** Budapestről jelentik: A hivatalos lap legujabb számában miniszterelnöki rendelet jelent meg, amely az egyévi önkéntesi kedvezmény megszüntetését kimondó Károlyi féle néptörvényt hatályon kivül helyezi. A rendelet ujra hatályba helyezi az egyévi önkéntesi szolgálatra, valamint a ket éves szolgálatra vonatkozó kedvezményeket.

— **Horvát politikus Sümegen.** Gailiardi vezető horvát politikus, aki a magyarsággal való egyesülés gondolatát hirdeti, dec. 8-án, gr. Sigray Antal kormánybiztos kiséretében Sümegre érkezett Eitner Zsigmond kormánybiztoshoz. Galliardi a napokban a fővárosban is folytatott tárgyalásokat a magyar-horvát unió ügyében.

— **A Világ mozgóban** pénteken és szombaton kerül bemutatóra *Vérző vágyak* vagy Egy asszony tragédiája cimü 4 felvonásos dráma, melynek főszerepét *Rosa Corneto*, a leghirnevesebb moziművésznő játsza. Ezen szenzációs film csak két nap lesz látható.

— **A földosztás Erdélyben.** Az *Erdélyi Tudositó* jelenti: Erdélyben a földosztás végző bizottságok szervezése már megkezdődött, de mivel ez a munka rendkivül sok időt vesz igénybe, annak befejezéséig egyenlőre haszonbéri szerződést kötöttek a nagybirtokosokkal a földbirtokosokkal a földmivesek a főszolgabiróságok közbenjöttével. A földhaszonbéri szerződéseket sok helyen már megkötötték. A földosztás ezen módjával az oláh földmivesek nincsenek megelégedve.

— **Péntek, szombat, vasárnap** kerül bemutatóra az Urániában *Az igazság utja* cimü 3 felvonásos szinmű. Irta Lázár István, rendezte Garas Márton, a főszerepeket játsza Várkonyi, Fenyves, Kertész, Mály Gerő, Farkas Antonia, Luborszky Lili, Igalits Sándor.

Szinház.

Heti műsor:

Péntek: Mikor az asszony ideges.
Szombat: Tul a nagy Krivánon.
Vasárnap d. u. 3-kor: Lili bárónő.
Vasárnap este 7-kor: Tul a nagy Krivánon.

HÖLGYEK

csak ugy tartják meg fiatal kinézésüket, ha arcukat csakis ártalmatlan szerekkel ápolják. Kitünő arcápoló szer a nálam kapható kámforos éjjeli crém, Lanolin-crém, glicerinméz zselée kézfinomitó, havasigyopár-crém, Sarg-féle bőrcrém; fogápoló szerekben, Heider, Denko és Pebekó-crém, Dentopur szájviztabletta (othon készithető szájviz), Kalodont fogpor dobozban. Hajmosó sampon, Zita, bolya és kamilla (szőke hajnak.) Toilette szappanok, ajakir, rózsaviz. Arcbőrbántalmaknál szives utasitás vagy gyógykezelés. — Zrinyi Miklós-ú. 45. Kapu alatt jobbra. 2376

Irógép

teljesen kifogástalan, tiszta állapotban **eladó.** Stoewer rendszerü, látható irásu. — Cim e lap kiadóhivatalában.

BUTOR

óriási választékban a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig kapható a Dunántul legnagyobb butoráruházában

KOPSTEIN LIPÓT SOPRON, Várkerület 62.

Telefon 339 szám. 2257 Telefon 339 szám.

Tarlórépát

vaggontételekben legmagasabb napi áron vásárol

Grünhut Henrik Fia

Nagykanizsa.

APRO HIRDETÉSEK

Gyakorlattal biró vincellér, nős, állást keres. — Cim a kiadóban.

Elcserélném a város belterületén levő utcai kétszobás lakásomat Magyar-utcában levő lakással. Bővebbet Bergstein, Magyar-utca 4. szám. 2384

Két lisztes hombár és egy kézikocsi eladó Kinizsi u. 21. szám alatt 2381

Régiségeket vesz, mint műgyüjtő legmagasabb árban Pick György Szombathely. 2378

Gyerekkocsi, teljesen uj, használatlan, eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Uradalmi kertész állást keres azonnali belépésre. Az összes kertészeti munkákban jártas. — Cime: Nagy Ferencz, Balatonmagyarod.

Bérbe keresek kis birtokot gazdasági épületekkel, lehet vidéken is. Cim a kiadóhivatalban. 2367

Ajánlok előnyös árban legjobb minőségű szivarkahüvelyeket és papirokat.

Riz Abadie, Flor Belmonte, Fekete-Club, Kohinor, Nil, Luxuss, Le Delice, Tabu, Paros, Ottoman, Sempronia, Riz Cassino, Viribus Unitis stb.

Óriási választék karácsonyi és ujévi képeslapokban és művészlapokban. Levélpapirok, játékkártya és szivarszipkákban. — Viszonteladóknak előnyös engroszárak.

Gyufa nagyban és kicsinyben!

HIRSCHLER-tőzsde, Fő-ut

Korona-szálló épület.

ÉRTESITÉS.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Magyar-utca 11/a szám alatt

füszer-, csemege- és élelmiszer-üzletemet

f. hó 16-án megnyittom. A n. é. közönség szives pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

Forgács Rezső.

URANIA mozgókép-palota

Rozgonyi-u. 4. Telefon 259

Péntek, szombat, vasárnap. December 12., 13. és 14.

Corvin atrakció!

Az igazság utja

Szinmű 3 felvonásban.

Irta Lázár István. Rendezte Garas Márton. Főszereplők: Várkony, Fenyvesi, Kertész.

Előadások köznapokon 6 és 8 órakor

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/27 és 8 órakor.

Vásárolok nagymennyiségü takarmányféléket, különösen:

Széna szalma tarló- és takarmányrépát!

Vasutállomásra szállitva legmagasabb árban.

Közvetitőket dijazok.

Telefon 195. Iroda: Kinizsy-utca 2-a.

POLLAK M. EMIL

terménykereskedő

NAGYKANIZSA.

VILÁG nagymozgószinház Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Péntek, szombat. December 12. és 13

Vérző vágyak

Egy asszony tragédiája 4 felvonásban.

Főszerepben **Rosa Corneto.**

Előadások kezdete 6 és 8 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, fél 7 és 8 órakor.

Jegyek d. u. 2 órától előre válthatók.

Özvegyasszony, házmesteri állásra ajánlkozik. — Cim Főtér 5. szám alatt az udvarban.

Zongoraoktatásra tanitványokat felvesz Hirschl Juliska, Fő-ut 6. sz.

Dunántuli élelmiszerforgalmi vállalat

NAGYKANIZSA

Iroda és raktár: Csengeri-ut 6. sz.

Telefon: 59. szám. Sürgönycim: „Argos" Nagykanizsa.

Közellátási célokra vásároljuk **minden mennyiségben** napi árakon, azonnali készpénzfizetés ellenében az alanti cikkeket:

Élő- és leölt sertéseket

Vadféléket

Babot

és egyéb élelmiszereket!

A budapesti hatósági Élelmiszer Felhozatali Egyesülés megbizottja.

Lehetőleg mintázott árajánlatokat személyesen vagy vagy irásban irodánkban d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6 óráig kérjük leadni.

Nyomatott: a „Zala" Nyomda és Hirlapkiadó Vállalatnál Nagykanizsán.

XLVI. évfolyam Nagykanizsa, 1919. december 13. Szombat. 284. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA, Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavállalat Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: vidékre postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 15 K.
Negyed évre . . 45 „
Félévre . . . 90 „
Egész évre . . 180 „

Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 79.
Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magánközleményeket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal.

A politika hirei.

Budapest, dec. 12. A politikai helyzet előterében az internálások ügye áll, amelyet különösen a baloldali pártok találnak sérelmesnek, mert véleményük szerint eltér a Clemenceau jegyzékében megállapitott feltételektől. A szocialdemokrata párt választmánya és vezetősége állandó tanácskozásokat folytat e kérdésben. Eddig két vélemény alakult ki a pártban. Az egyik a rendelet visszavonását kivánja, a másik, a mérsékeltebb irány megelégszik a megváltoztatásával. Maga a pártvezetőség még nem döntött.

A keresztény pártban szintén sokat foglalkoznak a szociáldemokratáknak az internálási rendelettel szemben foglalt álláspontjával és ott is két áramlat került egymással szembe. Az egyik az intranzigens párt változatlauul fenn akarja tartani a rendeletet, tekintet nélkül annak következményeire, mig a másik párt hajlandó bizonyos módositások megejtésére. Merült fel egy eszme, mely talán mindkét felet ki fogja elégiteni. Ha a kormány arra az álláspontra helyezkedik, hogy az internálásokra szükség van, akkor azokat keresztül viszi. Az egyes esetek felülvizsgálására azonban birákból álló fellebbviteli fórumot alakitanak. A szociáldemokraták egy része — ugy látszik — elfogadhatónak találja ezt a megoldást, van azonban olyan csoport is, amely a politikai pártok delegáltjait is beleszándékozik vinni ebbe a testületbe, hogy ott mint a pártok bizalmi emberei szerepeljenek.

Huszár miniszterelnök — csongrádi képviselőjelölt.

Budapest, dec. 12. Csongrád választó polgársága felajánlotta a kerület képviselőjelöltségét Huszár Károly miniszterelnöknek, aki a jelöltséget elfogadta és december 20 án meg is tartja programmbeszédét.

Heinrich Ferenc kereskedelmi miniszternek a Budapest Józsefvárosi 16-ik választókerület ajánlotta fel a jelöltséget, amelyet Heinrich is elfogadott.

A tegnapi minisztertanács.

Budapest, dec. 12. A kormány tagjai ma délután 1 órakor Huszár Károly elnökletével minisztertanácsra jöttek össze, amelyen a kormány tagjain kivül Apponyi Albert, Bethlen István és Teleki Pál grófok is részt vettek. A minisztertanács véglegesen megállapitotta a magyar békedelegáció tagjainak névsorát. — Magyarországot eszerint a békekonferencián Apponyi vezetésével a következő főbékedelegátusok fogják képviselni: Bethlen István gróf, Teleky Pál gróf, Popovics Sándor, Lersch Vilmos báró, Zoltán Béla és Somssich László gróf, az Omge elnöke, Foglalkozott a minisztertanács Huszár előterjesztése alapján Clemenceaunak Magyarországhoz intézett jegyzékével is és megállapitotta az arra adandó válasz szövegét. Közélelmezési kérdések letárgyalása után a minisztertanás egynegyed 4 órakor véget ért.

Clemenceau jegyzéke.

Budapest, dec. 11. Clemenceaunak Huszár Károly miniszterelnökhöz intézett jegyzekéről a M. T. I. a következő jelentést adta ki: Bandholz tábornok a következő táviratot intézte a miniszterelnökhöz:

— Az amerikai missziótól ma a következő sürgöny érkezett Nagyméltóságodhoz való továbbitás végett: 1919. december 10 Bandholz tábornok Budapest. Kérem adja át a következő üzenet szövegét a magyar kormánynak:

— Miniszterelnök Budapest. A legfőbb tanács tudomásul vette a magyar kormány ama válaszát, melyet a béke megkötése végett a Párisba küldendő delegátusok meghivására hozzám intézett. A tanács egyuttal a szövetségközi katonai misszió egy sürgönyét is vette, melyben tudomásul adja a misszió, hogy a magyar kormány néhány olyan politikusnak a román internálásból való kiszabaditását kéri, akiket a magyar békedelegációba technikai szakértőkül akar bevonni.

— A legfőbb tanács közli a miniszterelnökkel, hogy nem tartja magát illetékesnek, hogy az ilyen ügyekbe beleavatkozzék és megismétli azon meghivását, hogy méltóztassék a legrövidebb időn belül a magyar békedelegációt Párisba kiküldeni.

A kecskeméti szörnytett.

Budapest, december 12 Még mindig nincs kideritve minden részlete annak a szörnytettnek, amelyet alávaló gyilkos haramiák Kecskeméten és környékén elkövettek. A nyomozás minden irányban a legerélyesebben megindult, emellett azonban az áldozatok hozzátartozói közül többen az amerikai misszióhoz fordultak, amelynek közbenjárására antantbizottság utazott le Kecskemétre a nyomozás elősegitése céljából. A bizottságnak megdöbbentő adatok jutottak birtokába Egyedül a lajosmizsei erdőben 62 holttest találtak, amelyeknek egy része a fákon lógott, a többi pedig megfojtva és fejszecsapásoktól megcsonkitva félig el volt földelve. Egyre jobban bizonyossá válik, hogy a rémségeket ugyanaz a Héjjas-csoport követte el, amely a kecskeméti fogházból a kommunista foglyokat elhurcolta és megölte.

A belügyminiszter ez ügyben a legszigorubb vizsgálatot rendelte el, budapesti detektivek mentek le a nyomozás elősegitésére és Horthy Miklós fővezér is utasitotta a katonai hatóságokat, hogy külön is nyomozzanak a minden emberies érzésükből kivetkőzött gyilkosok mielőbbi kézrekeritése érdekében. — A minisztertanács döntése alapján a belügyminiszter Barna Tibor kecskeméti rendőrkapitányt állásából felfüggesztette és helyébe Jánossy Gyula nagyváradi rendőrkapitányt nevezte ki.

Raffay államtitkár kijelentette, hogy a kormány részéről intézkedés történt arra nézve, amennyiben valamely katonai kötelékbe tartozó egyének követték el a bünténytt, azok a hadbiróság elé kerüljenek, polgári tettesek felett pedig statáriális biróság fog itélkezni.

Tovább folyik a nyomozás a Tisza-ügyben.

Budapest, december 12. Ugy a rendőrség, mint az ügyészségen tovább folyik az eljárás a Tisza-gyilkosság bünügyében, de a vizsgálat jelenlegi stádiumáról nem adnak hivatalos közléseket. Tegnap a vizsgálóbiró kihallgatta Friedrich István hadügyminisztert, azonban erről sem kerül semmi a nyilvánosság elé.

Magyarbarát Tót Néppárt.

Budapest, december 12 A fővárosban ma megalakult a „Magyarbarát Tót Néppárt", amely testvérpárt akar lenni a tót földön működő Hlinka párttal. A párt elnöke *Jehlicska* Ferenc dr. egyetemi tanár, a prágai nemzetgyülés volt tagja. A párt érintkezésbe lépett a felvidéken müködő összes pártokkal s igyekszik őket a magyarokkal való együttmüködésnek megnyerni. Tárgyalásaik során megállapodtak a tótoknak adandó autonomia ügyében. Amennyiben a tárgyalások kedvezően fognak végződni, a párt a legélesebb agitációt inditja meg a megszállott területen s már legközelebb proklamációval fordul a tót néphez.

Nem inditunk offenzivát a csehek ellen.

Bécs, december 12. A *„Wiener Mittags-Zeitung"* beszélgetést folytatott dr. *Gratz* Gusztáv bécsi magyar követtel, aki a cseh lapok azon hiresztelésével szemben, hogy Horthy nemzeti csapatai offenzivára készülnek Cseh-szlovákia ellen, a következőket jelentette ki:

— Természetesen egy szó sem igaz az egészből. Nem folyik semmiféle propaganda cseh terület ellen, hacsak a cseheknek a propagandája nem, amelyet ők ezen a területen Magyarország érdekében csinálnak azzal, hogy a kormányzás rövid ideje alatt sokkal jobban meggyülöltették magukat a tótokkal, mint a magyarok 100 éven keresztül. Magyarországon senki sem gondol Felsőmagyarország erőszakos visszaszerzésére, még azok sem, akik nem adják fel a reményt arra, hogy, a Szlovenszko önként visszacsatlakozik Magyarországhoz.

HIREK.

1919. december 13 Szombat

NAPTÁR

Róm. kath. Lucia sz. Prot. Luca Gör. kath. Fuszt. Gör. kel. (nov. 30.) András. Izr. Kiszlev 21.

A nap kél reggel 7 óra 37 perckor, nyugszik délután 4 óra 07 perckor. A hold kél este 9 óra 45 perckor, nyugszik d. e. 9 óra 58 perckor.

— **A vasmegyei keresztény párt közbelépése az internálandókért.** A Vasvármegye irja: A dunántuli főkormánybiztosság rendeletére az alispán dec. 5 én kiadta a parancsot, hogy a proletárdiktaturának azok t a szereplőit, akiket bünczselekmények különben nem terhelnek, vegyék őrizetbe és kilencdikén szállitsák el e hajmáskéri fogolytáborba. Szombathelyről negyvenhat, az egész vármegyéből százöt egyén került volna internálásra. A szombathelyieket a rendőrség vasárnap őrizetbe vette és a közigazgatási internátusban helyezte el, ahonnan kedden hajnalban kellett volna őket Hajmáskérre elszállitani. A Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjának vasmegyei pártvezetősége látva azonban azt a rettenetes nyomort, amelybe az elszállitás az internálandók családjait dönti, a keresztényi emberszeretet és irgalmasság nevében közbelépett, hogy egykori politikai üldözőinek, illetve azok családjainak sötét helyzetén könnyiteni próbáljon. Ezért a pártvezetőség az alispánnal egyelőre kieszközölte, hogy az internálandók elszállitása további intézkedésig elhalasztassék. Ugyanekkor a keddi megyei pártértekezlet által is egyhangulag elfogadott következő táviratot küldötte fel a miniszterelnökhöz:

Huszár Károly miniszterelnök
Budapest.

Alispáni hivatal felsőbb utasitásnak engedelmeskedve elrendelte, hogy azok, akik a kommunista irány szolgálatában résztvettek, de bünczselekményeket el nem követtek, keddtől kezdve a hajmáskéri fogolytáborba internáltassanak. A Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjának vasmegyei pártvezetősége a keresztény politika szellemétől vezettetve az irgalmasság és emberszeretet nevében kéri a kormányt, hogy ne sujtsa e szegény megtévedetteket és azok családjait azzal, hogy a hibásakat most télviz idején internáltatja. Okunk van hinni, hogy legnagyobb részük botlását máris belátva tartózkodni fog helytelennek megismert kommunista irány követésétől. Megértést, együttmüködést óhajtunk és ennek kivánjuk jelét adni, midőn egykori politikai ellenségeink számára emberséges kiméletet kérünk. Kérjük Nagyméltóságodat, sziveskedjék a vasmegyei internálandók szabadonbocsátását elrendelni.

Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjának vasmegyei pártszervezete

Az őrizetben levő internálandók komoly, de meleghangu levélben köszönték meg politikai ellenfeleik emberséges közbelépését. Gróf Mikes János megyéspüspök értesülvén az internálandók családjainak kétségbeeséséről, a maga részéről szintén hosszabb táviratot intézett a kormányelnökhöz és a keresztényi szeretet nevében kérte, hogy az internálandók elszállitásáról a kormány tekintsen el. A keresztény pártvezetőség előterjesztésére a kormánybiztoshelyettes is hosszabb táviratot intézett a székesfehérvári főkormánybiztossághoz, melyben az elszállitás mellőzésére tett javaslatot. — Az előterjesztésekre lapunk zártáig döntés még nem érkezett.

— **A rendőri büntető biróság itéletei.** A nagykanizsai rendőrkapitányság mint kihágási biróság ma a következő itéleteket hozta: Weisz Sománé Sugár-uti lakós, mert a lakáshivatal megkerülésével adott ki egy butorozott szobát, 50 korona pénzbüntetést kapott. — Bejelentés elmulasztásáért özv. Schaffer Lipótnét 20 korona, Strausz Sámuelt 100 korona, Jámbor Józsefet 60 korona és özv Deutsch Jakabnét 60 korona pénzbüntetésre itélte a rendőri büntető biró. — Strém Mór egy üzlethelyiséget akart a lakáshivatal megkerülésével kiadni, 200 korona pénzbüntetéssel sujtották. — Harminc napi elzárással és 200 korona pénzbüntetésre itélték Posner Izidort, mert egy budapesti kommunistának szállást adott, anélkül hogy bejelentette volna. — Meszarits Györgyné nemespátrói asszonyt almadrágitásért 160 korona pénzbüntetésre és egy kosár almájának elkobzására itélte a rendőrbiró.

— **Szinházi és sport hetilap Nagykanizsán.** *Pletyka* cimmel szinházi és sporthetilapot indit *Papp* József hirlapiró, lapunk belső munkatársa. A hetilap a szinház belső világát igyekszik az olvasóval kedves, közvetlen módon megismertetni, egyszersmint szolgálni akarja Nagykanizsának az utóbbi időben erősen fellendült sportéletét. Nem foglalkozik a lap klubpolitikával s csakis közérdekü sportcikkeket közöl. — A lap sportrovatát az NTE. és VAC. egy-egy agilitásáról nevezetes vezetőtagja fogja irányitani. Külön rovatban foglalkozik a *Pletyka* a kanizsai mozgóképszinházakkal és ezzel kapcsolatban a magyar filmművészettel. A *Pletyka* első száma nagyon szép tartalommal, a cimlapon *Kürthy* Böske dombornyomásu, müvészi arcképével vasárnap lép az olvasóközönség elé. Kapható 2 koronás árban Horváth ujságelárusitónál, a szinház és a mozik pénztárainál.

— **A gazdák oktatására** a földmivelésügyi miniszter tanfolyamokat rendez a városokban és a falvakban. Az előadásokat szakképzett gazdák fogják tartani, — részben helybeliek, részben a miniszterium által kiküldöttek, — akik gazdasági és háziipari sorozatos előadásokban fogják oktatni a gazdaközönséget.

— **Halálra itélték a Tassy-család gyilkosait.** Néhány nap előtt megirtuk Tassy Jenőnek, Inkey báró vejének és családjának tragédiáját. A véres eseményről téves hirek jelentek meg a fővárosi sajtóban, amivel szemben illetékes helyről utólag a következőkről értesülünk: November 16-án éjjel két óra tájban Tassy Jenőnek a somogymegyei Tamási melletti Kastélyosdombó birtokára tiz szerb katona hatolt be s körülvették a kastélyt. Hárman közülük betörtek álarcosan Tassy feleségének hálószobájába. A zajra az asszony mellett fekvő gyermek felriadt:

— Mama kormos emberek jöttek a szobába! — kiáltotta felve a gyermek.

Tassyné első pillanatban azt hitte, hogy a gyermek álmában beszél, de rémülten vette észre, hogy szobájában sötét alakok bujkálnak. Kétségbeesetten sikoltozni kezdett. A sikoltozásra Tassy, aki a rablók zajára szobája ablakán menekülni akart, hogy segitséget hozzon, visszafordult s kezében revolverrel felesége hálószobájába rohant. A halványan pislogó mécses mellett meglátta a szerb katonákat és rájuk lőtt. A szerbek visszalőttek s a dulakodás közben leverték a mécsest, ugy, hogy koromsötét lett a szobában. A sötétben Tassy oly szerencsétlenül használta fegyverét, hogy valószinüleg ő maga lőtte le feleségét és gyermekét. Erről azonban mit sem tudott s amikor látta, hogy a többi rabló is a háznak tart, az udvaron keresztül a cselédekért akart futni. Az udvaron azonban egy szerb martalóc őrködött, aki rálőtt s Tassy holtan esett össze. — Ez ügyben a Pécsett állomásozó szerb parancsnokság részéről Vuicsics ezredes szigoru vizsgálatot inditott, mind a tiz rablót elfogatta és hadbiróság elé állitotta, amely tegnap mind a tizet halálra itélte.

— **A Déli Vasut pénzügyei.** A Déli vasut igazgatóságát a társaság elsőbbségi kötvényeinek birtokosai nevében az Office National meghivta, hogy időszerü fontos tárgyalások végett képviselőket küldjön Párisba. A tárgyalások előreláthatólag már e hó folyamán vagy január első felében lesznek és céljuk, hogy a Déli vasut válságos helyzetén segitsenek. Ezeken a tárgyalásokon azon államok képviselői fognak résztvenni, amelyek területén a Déli vasut vonalai átmennek. A fegyverletétel óta a Déli Vasut szakadatlanul azon fáradozott, hogy az Office Nationallal tárgyalásba bocsátkozzék, de a politikai helyzet ezt eddig lehetetlenné tette. A Déli Vasut pénzügyi helyzete vigasztalanabb, mint valaha volt és csak az a jámbor kivánság önt bele életerőt, hogy a legközelebb meginduló párisi tárgyalások során találnak valamelyes orvoslást. A tárgyalás meginditását az a körülmény sietteti, hogy a Déli vaspálya-társaság nincs abban a helyzetben, hogy az elsőbbségi kötvények szelvényeit beváltsa A bécs—párisi tárgyalásokat kell, hogy a páris—római tárgyalások előzzék meg, mert e tárgyalások során kerül szóba az olasz annuitások fizetésének kérdése. Egyébként a párisi pénzügyi körök mit sem árulnak el a tárgyalások alkalmával megvitatandó javaslatokról. Ugy látszik, a közvélemény tájékoztatására elegendőnek tartják az osztrák békeszerződésben külön fejezet alatt felvett azt a pontozatot, melynek értelmében a Déli vasut igazgatására és müszaki ujjászervezésére nézve a Déli vasut-társaság és az érdekelt nemzeti államok külön egyezményt fognak egymás közt kötni. Ebből következik, hogy a tárgyalásokon a francia részvényesoken kivül a nemzeti államok és természetesen Magyarország is képviselve lesz. A Déli vasut problémája igen bonyolódottnak látszik és annak rendezése előreláthatólag hosszadalmas és izgalmas vitákat fog felszinre vetni. Addig azonban a Déli vasut nem nézheti tétlenül, miként züllik napról-napra, hanem haladéktalanul hozzá kell látniok az érdekelt szakköröknek, hogy azokról az ideiglenes segédeszközökről gondoskodjanak, amelyek e vasut akadálytalan üzemvezetését és teljesitőképességét biztositják.

— **Telepatikus előadás.** Schenk Jenő, a világhirü suggestőr és telepatikus fenomén nyolc hónapig tartotta lázban Budapest közönségét és napról-napra a leghihetetlenebb kisérleteket mutatta be. Nyolc zsufolt háza volt a budapesti Vigadó nagytermében és három hónapig debutált a Fővárosi Orfeumban, mint attrakció. Szereplése alatt valóságos verekedések folytak a jegyekért. A művész engedve a külföld unszolásának, világkörüli turnéra indul, előbb azonban Magyarország nagyobb városaiban mutatja be csodával határos képességeit. Győrött és Sopronban valóságos Schenkláz tört ki és mindenütt ujabb és ujabb előadásokat kellett közkivánatra tartania. Amint halljuk, 17-én érkezik el dunántuli tournéján

városunkba és megjövendölhetjük, hogy nálunk is olyan elemi erővel hatnak majd produkciói, mint mindenütt, ahol szerepel. Jegyek 5—20 koronáért Szerb papirkereskedésében már kaphatók. — Tanácsos a helyekről előre gondoskodni.

— **Tizennégy halálos itélet.** A budapesti törvényszék ötös büntető tanácsa ma hirdette ki az itéletet a világ legkegyetlenebb hóhérainak a bünügyében. Az itélet igazságos s minden körülmények között megfelel annak a követelménynek is, amelyet az irtézva háborgó közvélemény támaszt az emberbőrbe bujt vérszomjas fenevadak közül a biróság tizennégyet itélt halálra s ezek névszerint a következők: Cserni József, Schön-Goldberger Károly, Groo Géza, Mészáros Sándor, Löbl Miksa, Steiger János, Max Miksa, Tüzér Lajos, Bonyhády Tibor, Kakas Ferenc, Loscher Márton, Csomor Gábor, Neumayer-Nagy Géza és Papp Sándor. A többi vád ott közül Polánszky Lajos életfogytiglani fegyházat, a hirhedt dr. Vajda Zoltán pedig öt évi fegyházat kapott.

— **A Kereskedelmi Alkalmazottak** f. hó 13-án este fél 8 órai kezdettel táncestélyt tartanak cigányzenével, saját helyiségükben (Casinó földszint.) A terem fütéséről és világitásáról gondoskodva van.

— **Az NTE. táncestélye.** Az NTE. értesiti meghivott vendégeit, hogy ezen a héten táncestélyét folyó hó 14 én, vasárnap este tartja a Casinóban. (Kezdete este 8 órakor.)

— **NTE. hirei.** (Dalárda és vigalmi bizottság) A Tornaegylet felkéri a vigalmi bizottságot és azon tagjait, a kik az alakitandó dalárdában részt óhajtanak venni, hogy folyó hó 15-én, azaz hétfőn d. u. 5 órakor a tornateremben megjelenni sziveskedjenek.

— **Az Általános fogyasztási Szövetkezet** értesiti tagjait, hogy évi rendes közgyülését f. hó 14-én vasárnap d. u. 3 órakor a „Szarvas" szálló é termében fogja megtartani. A tagok felkéretnek, hogy mindenki a közgyülésen tagsági igazolványát hozza magával; kinek tagsági igazolványa még nincs az jelentkezzen a szövetkezet Erzsébettéri üzlethelyiségében. *Az igazgatóság.*

— **Mackensen fogadása Győrben.** Mackensen, a hires német tábornok Szalonikiből, internálása helyéről hazájába visszatérőben Győrön utazott át. Az állomáson harctéri jó ismerősei, több magyar tiszt élén Klempa ezredessel, üdvözölték Mackensent és biztositották, hogy Magyarország hazafias lakossága sohasem fogja elfelejteni, amit Erdély felszabaditásáért tett. Mackensent az üdvözlés mélyen meghatotta s válaszában kijelentette, hogy szivből örvend, mikor látja, hogy a vitéz magyar nép ismét saját erejéből kap lábra. Ha az ország a most megkezdett uton halad tovább, egyike lesz az első európai országoknak. A magyar katona vitézségét ő ismeri legjobban s sohasem felejti el. „Különös szeretettel kisérem figyelemmel az ország sorsát, — mondotta — melyet gonosz fiai a tönk szélére juttattak, s örömmel látom fejlődését". — A hires katona aztán közel háromnegyed óra hosszat beszélgetett a tisztekkel s az elinduló vonatból sokáig integetett ki. A tábornokot a hosszu internálás nem viselte meg. Szikár, magas alakja, délceg magatartása most is a régi tetterős katonát mutatja.

— **Olvasóink figyelmét felhivjuk,** hogy a Dunántul legnagyobb bútoráruházában ismét kaphatók a legfinomabb és elsőrangu minőségü bútorok Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

— **Felhivás.** A magánalkalmazottak szövetkezetének tagjait ezennel értesitjük, hogy *hatósági liszt, cukor, petroleum, só* stb. a *tagok részére* az 1920. évre a szövetkezeti üzlethelyiségben kerül kiosztásra — Kérjük a t. tagokat, hogy *hatósági könyvecskéik* kiállitásánál az élelmezési hivatalnál ezt bejelenteni sziveskedjenek. — Egyben értesitjük az érdekelteket, hogy üzletrészek ugy az üzlethelyiségben, mint az összes helybeli pénzintézetnél jegyezhetők. Egy üzletrész 52 kor. 40 fillér. Az igazgatóság.

— **Orvosi hir.** Dr. *Berger* Miksa v. budapesti kórházi és klinikai orvos rendelését Sugár-ut 24. szám alatt (volt 48-as laktanyával szemben) megkezdte. Szakorvosi rendelés: fül, orr, torok és gegebetegeknek d. e. 9—12-ig és d. u. 2—5-ig.

— **A táviratforgalom fölvétele Csehországgal.** A M. T. I. jelenti: Magyarország és Csehország között — ideszámitva a csehek által megszállott területeket is — a kölcsönös táviratforgalom december elsejével megindult. A táviratok katonai cenzúra alá esnek. A táviratok dijazására és egyéb tekintetben egyelőre a belföldi szabályok mérvadók, de a hirlap táviratok a csehországi forgalomban nem részesülnek dijkedvezményben. A táviratokat kizáróan közértelmü magyar, francia, angol, olasz, német, cseh, tót, lengyel, szerb, horvát vagy román nyelven lehet szerkeszteni.

— **Behozatalunk és kivitelünk jelentékeny megkönnyebbitése** várható a legközelebbi időben. A pénzügy-, kereskedelmi, földmivelési és közélelmezési minisztériumok között tanácskozások folynak a behozatali lista kibővitése érdekében. Valószinü, hogy ebben a tárgyban néhány gyakorlati szakember véleményét is ki fogják kérni. Ebben a tárgyban a kereskedelmi minisztérium az egyes szakmák érdekeltjeit december 11-re értekezletre hivta meg. Döntés még természetesen nem történt, de értesülésünk szerint egyre erősebben domborodik ki az a fölfogás hogy azon majdnem minden közszükségleti cikk rajta legyen és csupán a kifejezetten fényüzési tárgyak behozatalához kivántassék engedély.

— **Mit visznek el a szerbek Baranyából.** Eddig elvitték a szerbek Pécsen a cukor- és gépgyár berendezését, ezer vasuti kocsit, tiz gőzmozdonyt; az állampénztárból készpénzt, a béllyei uradalomból a felszereléseken kivül 1400 szarvasmarhát, 4000 lovat, 2200 vaggon gabonát.

Szinház.

Heti műsor:

Szombat: Tul a nagy Krivánon.
Vasárnap d. u. 3-kor: Lili bárónő.
Vasárnap este 7-kor: Tul a nagy Krivánon.

— **Uj darabok.** *Heltai* direktor pesti tartózkodása alkalmával nemcsak kitünő tagokkal szaporitotta társulatát, hanem az összes fővárosi ujdonságokat is megszerezte. Ezek: Farsang tündére, Szászorszép, Csókbakter, Oh Teréz, A huncut kéményseprő, Pünkösdi rózsa, Marcsa katonája, Fekete lovas, Régi jó világ, Csintalan stb. Felujitatnak a régiek közül: Svihákok, Santory, Makrancos hölgyek, Gül baba, János vitéz, Nőemancipáció, Kék róka, Luxenburg grófja operettek, továbbá Bánk Bán, Romeo és Julia, Ördög, Liliom, Vengerkák, Dolovai nábob leánya, Arany kakas, Falu rossza stb. stb. — Felhivjuk a műpártoló kanizsai közönségét, hogy uj szelvénybérletek kaphatók *Körmendy* Árpád kedvelt szinművészünknél és a szinházi pénztárnál. Jelentkezni lehet d. e. 10—12 ig és d. u. 3—5-ig.

Szerkesztői üzenetek.

Olvasó. A napokban bizonyos helyen azt firtatták, miként lett a Zalából — Zalai Népakarat. Az ennek kapcsán fölmerült hazug vádakra csak annyit jegyzünk meg, hogy csak a Lukovich testvérektől származnak, akiknek egyikét a rendőrség mint most is veszedelmesen agitáló kommunistát letartóztatta, a másikát pedig, aki a kommunizmus alatt egy derék magyar hadnagyot a bolseviki vérebek kezére juttatott, — a törvényszék kilenc havi fogházra itélte. A nevezett lap az általa közölt hazug adatokat ezektől a Lukovichoktól szerezte, akik hogy a saját bőrüket mentsék, most is hazudnak és denunciálnak, mint ahogyan a kommunizmus alatt tettek. Aki ezen veszedelmes alakok adataira épit, az vagy önző célokból cselekszik, vagy roszhiszemü rágalmazó, mert tudnia kell, hogy a Zalából is azon terror csinált Zalai Népakaratot, amely az egész országot katasztrófába kergette.

ÉRTESITÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy *Deák tér 10. sz. alatt* (Pollák bőrkereskedő házában)

dohánytőzsdét nyitottam.

Ajánlok kitünő minőségü *szivarka hüvelyeket, papirokat,* mindennemü *dohányzó cikkeket, művészi kivitelü képeslapokat,* valamint az összes *folyóiratokat, napi- és hetilapokat. Gyufa bármely mennyiségben.* — A nagyérdemü közönség szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel **Viola Lajos.**

ÉRTESITÉS.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Magyar-utca 11/a szám alatt

füszer-, csemege- és élelmiszer-üzletemet

f. hó 16-án megnyittom. A n. é. közönség szives pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

Forgács Rezső.

Alulirottak ugy a maguk, valamint az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szivvel tudatják, hogy felejthetetlen jó apa, nagyapa, testvér és rokon

Bader Adolf

folyó hó 2-ikán d. u. 5 órakor életének 80-ik évében rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát.

A megboldogult hült tetemei folyó hó 5 ikén d. e. 10 órakor fognak a gyászházból az izr. szertartás szerint a helybeli izr. temetőbe örök nyugalomra helyeztetni

Alsólendva, 1919. évi december hó 4.

Áldás és béke lengjen drága porai felett!

Bader Béla, Herman, Manó, Etelka, Ilona gyermekei.
Özv. Ebenspanger Henrikné — Bader Berta Bader Jakab testvérei.
Bader Hermanné szül. **Kiss Irén, Bader Manóné** szül. **Fischer Emilia** menyei.
Balaton Béla, Weisberger Kálmán, Nemes Henrik vejei.
Bader Alfréd, György. Bader Dezső, Lili unokái.
Bader Pali, Balaton Ede, Dénes, Rózsi, Weiszberger László, György, Margit, Bader Adolfo Schweicz, **Nemes Artur** Fiume unokái.

BUTOR

óriási választékban a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig kapható a Dunántul legnagyobb butoráruházában

KOPSTEIN LIPÓT SOPRON, Várkerület 62.

Telefon 339 szám. 2257 Telefon 339 szám.

APRO HIRDETÉSEK

Két lisztes hombár és egy kézikocsi eladó Kinizsi u. 21. szám alatt 2381

Gyakorlattal biró vincellér, nős, állást keres. — Cim a kiadóban.

Teljesen uj gyermekagy eladó Cim a kiadóhivatalban. 2372

Uradalmi kertész állást keres azonnali belépésre. Az összes kertészeti munkákban jártas. — Cime: Nagy Ferencz, Balatonmagyarod.

Bérbe keresek kis birtokot gazdasági épületekkel, lehet vidéken is. Cim a kiadóhivatalban. 2367

Mindennemü gramofon, kerékpár, motorkerékpár, öngyujtó stb. javitásokat jutányos áron vállal **Donát Ferenc szakmehanikus,** Arpád-utca 26. szám. Ugyanott alkatrészek is olcsón kaphatók. 2346

VILÁG nagymozgószinház Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Péntek, szombat. December 12. és 13

Vérző vágyak

Egy asszony tragédiája 4 felvonásban.

Főszerepben **Rosa Corneto.**

Előadások kezdete 6 és 8 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, fél 7 és 8 órakor.

Jegyek d. u. 2 órától előre válthatók.

Szabó József villanyszerelő, elvállal a szakmába vágó ujmunkálatokat és javitásokat. Magyar-u. 56.

URANIA mozgókép-palota Rozgonyi-u. 4. Telefon 259

Péntek, szombat, vasárnap. December 12., 13. és 14.

Corvin atrakció!

Az igazság utja

Szinmű 3 felvonásban.

Irta Lázár István. Rendezte Garas Márton.
Főszereplők: Várkony, Fenyvesi, Kertész.

Előadások köznapokon 6 és 8 órakor
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/2 7 és 8 órakor.

Zongoraoktatásra tanitványokat felvesz Hirschl Juliska, Fő-ut 6. sz.

Özvegyasszony, házmesteri állásra ajánlkozik. — Cim Főtér 5. szám alatt az udvarban.

MEGHIVÓ.

A Király-Sörfőzde Részvénytársaság

t. részvényesei tisztelettel meghivatnak az *1919. évi december hó 21-én délelőtt 11 órakor* Nagykanizsán, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókintézetének helyiségében megtartandó

XXVII. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSRE.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése.
2. A zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapitása, a tiszta jövedelem hovaforditása és a kifizetendő osztalék megállapitása, valamint az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény iránti határozathozatal.
3. Igazgatósági választások az alapszabályok 20. § a értelmében.
4. A felügyelő-bizottságnak egy évre való megválasztása.

Nagykanizsa, 1919. november 25-én.

Az igazgatóság.

Azon t. részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni óhajtják, szíveskedjenek részvényeiket szelvényeikkel együtt az alapszabályok 13. §-a értelmében legalább 3 nappal a közgyülés előtt a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank főpénztáránál Budapesten, vagy ezen bank nagykanizsai fiókintézetének pénztáránál téritvény ellenében letenni, mely utóbbi helyen a felügyelőbizottság által megvizsgált és helybenhagyott mérleg, valamint az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentései nyolc nappal a közgyülés előtt a t. részvényeseknek betekinhetés végett rendelkezésére állanak.

Vagyon — **Mérleg-számla** — **Teher**

	K	f		K	f	K	f
Sörgyári telepek és berendezések	1956455	70	Részvénytőke			4000000	—
Ingatlanok	216000	—	Tartalékalapok:				
Pénztári készletek	182364	90	*Rendes tartalékalap	1500000	—		
Értékpapirtárca	2425500	—	Értékcsökkenési alap K 1300000·—				
Áruk és anyagok	140800	—	gyarapitás ... ... „ 150000·—	1450000	—		
Adósok	4211857	14	Adótartalék	200000	—		
			Ingatlantartalék	50000	—	3200000	—
			Fel nem vett osztalékok	14070	—		
			Hitelezők	1184027	07	1198097	07
			Nyereség: áthozat mult évről	36511	80		
			1918—1919. évi nyereség	698368	87	734880	67
	9132977	74	*Az igazgatósági inditvány elfogadása által a rendes tartalékalap 1.550.000·— koronára fog emelkedni.			9132977	74

Nagykanizsa, 1919. szeptember 30.

Nyomatott: a „Zala" Nyomda és Hirlapkiadó Vállalatnál Nagykanizsán.

XLVI. évfolyam. Nagykanizsa, 1919. december 14. Vasárnap. 285. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA, Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavállalat Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap koraregge.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: vidékre postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 15 K.
Negyed évre . . 45 „
Félévre . . . 90 „
Egész évre . . 180 „

Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magán közleményeket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal.

A politika eseményei

Sorozatos minisztertanács dönt a szociáldemokraták követelései tárgyában. — A békedelegáció közgazdasági referensei.

Budapest, dec. 13. Mielőtt a hétfőn este 6 órakor kezdődő minisztertancs letárgyalná azon fontos politikai kérdéseket, amelyek a koncentrációs kormány válságával kapcsolatosak — Huszár Károly miniszterelnök vasárnap leutazik Kecskemétre, hogy a kormány álláspontját a nagy nyilvánosság előtt kifejtse, személyesen győződjék meg a kecskeméti közállapotokról és hallassa intő szavát, hogy hasonló anarchisztikus állapotok a jövőben elő ne fordulhassanak.

A hétfői minisztertanács az előtte fekvő óriási anyaggal valószinüleg nem fog hétfőn végezhetni. A kérdéses tárgyalás nagy és fontos anyagát egy minisztertanács nem intézheti el s igy valószinüleg sorozatos minisztertanácson kerül az ügy tárgyalás alá, ami 2—3 napot fog igénybe venni és a helyzet ezeken a tárgyalásokon fog eldölni, illetőleg kialakulni.

Ezuttal is megismétlik, hogy a kormány nem akarja kenyértörésre juttatni a dolgot és minden erejével azon a bázison akar maradni, amely Clerk jegyzékében le van fektetve. Ha azonban a demokraták és szociáldemokraták követelései mégis felboritják a kencentrációt, az a magyar kormánynak az antanttal való viszonyára nem lesz semmi befolyással a belpolitikában, azonban lényegesen megrosszabbitja a kilépő pártok helyzetét.

Itt emlitjük meg, hogy egy eredeti álláspont merült fel a kártérites kérdésében. Ha a szociáldemokraták fenntartják azt a követelésüket, hngy a Népszavát kárpótolják, a kormány nem zárkózik el e követelés teljesitése elől abban az esetben, ha a szociáldemokraták szintén kárpótolni fogják az ő rezsimjük alatt lerombolt nyomdavállalatokat.

A tegnapi minisztertanács határozatából kifolyólag Huszár Károly miniszterelnök a mai napon felszólitotta a kormányban résztvevő összes pártokat, hogy nevezzék meg a békebizottságban résztvevő politikai tanácsadóikat. Ezen felszólitásnak az a célja, hogy a politikai tanácsadók kiküldésével az egész magyar társadalom aktiv részese legyen a béke megkötésének és a felelősséget mindenki egyformán viselje.

Értesülésünk szerint az Országos Nemzeti Pártot *Lovászy* Márton, a keresztény szocialista pártot *Giesswein* Sándor, a demokrata pártot pedig *Charmant* Oszkár fogja képviselni a bizottságban Még kérdés tárgyát képezi, hogy kik fogják a keresztény nemzeti egyesülés pártját, a kisgazdapártot és a polgári középpártot képviselni.

A kormány nagy gondot fordit arra, hogy a közgazdasági élet minden számottevő tényezője képviselve legyen a bizottságban. Külön képviselőjük lesz a megszállott magyar területen élő nem magyarajku polgároknak és külön e területek magyarságának. A szakminisztériumok a legkiválóbb szakférfiaikat küldik ki a bizottságba. A közgazdasági tárgyalások vezetője *Popovics* Sándor lesz. Maga az anyag, amelyet a bizottság magával visz, már teljesen készen van. A nagy munkát *Teleky* Pál gróf, *Bethlen* István gróf és báró *Lers* Vilmos végezték el.

Mint az eddigi béketárgyalásoknál történt — nagyon valószinü — hogy az ötös tanács a magyar békedelegációval sem fog szóbeli tárgyalásokat folytatni, de módjában lesz azért a békedelegáció vezetőségének, hogy információit Párisban döntő befolyásu tényezőkkel közölje.

Apponyi Albert gróf, a magyar békebizottság elnöke a tagokat legközelebb együttes konferenciára hivja össze.

A Gy O. Sz. emlékiratai a békekonferenciához.

Budapest, dec. 13. A *Gyáriparosok Országos Szövetsége* memorandumokban gyüjtötte össze Magyarország gyári és mezőgazdasági iparának kivánságait a békekonferencia számára. A memorandumokat hétfőn fogják a külügyminisztériumban átnyujtani. A Gy. O. Sz. két memorandumban foglalja össze adatait.

Az első Magyarország megváltozott határaival foglalkozik és ismerteti a mezőgazdasági iparnak és a fontosabb iparágaknak helyzetét a jelenlegi Magyarország határain belül. A részletekben felsorolja az emlékirat, hogy milyen alakuláson menne át Magyarország mezőgazdasági helyzete a Clemenceau-féle jegyzékben megállapitott határok esetén. Buzatermésünkből elvesztenénk 40, rozsból 58, burgonyából 38 és cukorrépából 37%-ot. Az állattenyésztés helyzete is szomoru és sivár lesz.

A memorandumnak az erdőtermés megcsonkitásáról szóló része azt a szomoru valóságot tárja fel, hogy Magyarország összes erdőiből: tölgyerdőből 25, bükkből 13, fenyőerdőből pedig 4% maradna meg, ellenben a fafeldolgozó ipar nagy része az uj Magyarország területén maradna vissza minden nyersanyag nélkül. Elvesztenénk összes vasércünket. Rendkivül sulyos veszteség érné a magyar szénbányászatot a petrozsényi medence elvesztésével, mert a petrozsényi bányák a legjobb szenet adták a magyarországi bányák között — Elveszitenénk földgázforrásainkat, egész papiriparunkat s csak egyetlen papirgyár maradna számunkra. A vegyészeti ipar számos gyönyörü vállalata is elesne, sőt elvesztenénk azon területeinket is, ahonnan bőriparunk számára a cserzőanyagot kaptuk s cipő és bőrgyártásunk a legsulyosabb helyzetbe kerülne.

A Gy. O Sz. második memoranduma arra az álláspontra helyezkedik, hogy a volt Magyarországnak feltétlenül egy gazdasági területnek kell lennie, ha pedig ez semmi körülmények között sem volna keresztülvihető, akkor a békeszerződésnek magának kell gondoskodnia arról, hogy a jövendő Magyarország fennállásához okvetlen szükséges nyersanyagot, fűtőanyagot, élelmiszereket okvetlenül azokról a területekről kapja meg, amelyeket az antant más országoknak juttatott, mert Magyarország gyári és mezőgazdasági iparának munkája és fejlődése nyersanyag nélkül lehetetlenné válik.

Szamuely hóhérvonata.

A tömeggyilkosok bünügyének tárgyalása.

Budapest, dec. 13. Mélyen megcsappant érdeklődés mellett folytatta ma *Auer* táblabiró tanácsa a terroristák bünügyének tárgyalását. Az óriási bünügy II. csoportjának tárgyalása kezdődött ma. Három fővádlott szerepel az ügyben: mind a három Szamuely közvetlen környezetében élt és az összes parancsait szó nélkül teljesitette.

Az ügyészi vádirat szerint Kohn Árpád, aki magát állandóan Kerekesnek nevezte, 1919. áprilisától julius végéig Pöspökladánytól kezdve egész Győrig a gyilkosságok hosszu láncolatát követte el.

Először Kohn-Kerekest hallgatják ki. Az elnök kérdésére kijelenti, hogy bünösnek érzi magát. Ezután részletesen elmondja, hogy került a terroristákhoz. Azt mondja, hogy a kivégzéseket parancsra teljesitette, de az elnök odavágja neki:

— Arra is paranssot kapott, hogy a lógó áldozatoknak a szájára verjen, meg, hogy a kivégzettekhez odavezesse gyermekeiket, akiknek azt kellett mondani: „Alászolgája!“ s kezet kellett fogniok haldokló szülőikkel?

Ezt nem én tettem, — mondotta Kohn-Kerekes — hanem Gáspár.

Előadja, hogy először Püspökladányon végeztek ki. A temetőben Szamuely parancsára agyonlőttek 3 csendőrt, innen Ceglédre mentek, ahol Szamuely vörös katonákat lövetett agyon. Hajduszoboszlón 3 embert akasztott fel, Szolnokon ugyancsak Szamuely parancsára 19 embert. Ez utóbbi akasztást nem személyesen végezte, nem is volt jelen. Később ő is Szolnokra érkezett, ahol egy halálraitéltet

kivégzett. Ceglédre, majd Kapuvárra mentek Szamuely hóhérvonatával. Itt Szamuely 6 embert halálra itélt, akiket a fákra akasztottak fel. Személyesen csak egy akasztást végzett, a többieket Gerlei, Kovács, Gáspár es még 2 ismeretlen terrorista végezte ki. Másnap Csornára mentek, ahol ugyancsak 7 embert akasztottak fel az utca fáira. A következő napon Szamuely Lászlóval ismét Szolnokra ment, ekkor azonban ott akasztás nem volt, csak rekvirálás. Kunszentmártonban 7 embert akasztatott fel Szamuely Tibor, onnan Soltra mentek, ahol 6 embert akasztottak. Soltról Hartára mentek. Itt is volt akasztás, de nem tudja, hogy mennyi. Majd Dunapatajra vonult a hóhérvonat, ahol a tárgyalási teremből nyolc embert kiküldött Szamuely, akik közül ő 4-et felakasztott, 4-et pedig a vörös katonák agyonlőttek. Kalocsán 19 embert itélt halálra Szamuely, ezeket azután felakasztották. Ő ötöt akasztott.

Elnök: Összesen hányat akasztott?

Kohn-Kerekes: Tizenhetet.

Kalocsán Szamuely a vádlottakat röviden kihallgatta, néhány percig kérdezte őket, azután vitték akasztani. Kohn-Kerekes szerint Szamuely azért akasztott annyit, hogy a népet az ellenforradalomtól elriassza. Az elnök kérdésére beismeri Kohn Kerekes, hogy Hartán az egyik elitélt nem akarta kirugni maga alól a széket, ekkor ő addig pofozta, mig csak ki nem rugta.

Losoncon segitett Szamuely Lászlónak a posztógyár készletét elrekvirálni. Amit az elitéltektől elvett, azt odaadta Szamuely Lászlónak.

Szünet után Kovács terrorista kihallgatására került a sor. Nem érzi magát bünösnek. Beismeri, hogy kivégzett, de csak Szamuely parancsára. Ő is elmeséli részleiesen a hóhérvonat borzalmas körutját a Duna—Tisza közén, majd a Dunántulon egészen Győrig, ahonnan — megérezvén a kommunizmus bukását — Szamuely megszökött. Ők visszajöttek a fővárosba, ahol elfogták őket.

Sturz Károly vádlott sem érzi magát bünösnek, mert parancsra cselekedett.

Elnök: Hol és hány embert végzett ki?

Sturz: Szolnokon egyet és Cegléden egyet.

Kihallgatása után az elnök a tárgyalást hétfő délelőtt 9 óráig felfüggesztette.

Válasz Károlyi Imre grófnak.

Budapest, dec. 13. *Mattyasovszky* főkapitány a Károlyi Imre gróf levelében foglalt vádpontokra ma szinte levélben válaszolt. Lachnet — irja a főkapitány — nem mint vádlottat, hanem csak mint tanut akarta kihallgatni a rendőrség. A Faragó ügyről nincs tudomása. Hüttnerről kijelenti Mattyasovszky, hogy nem volt része különleges elbánásban. A detektivek szobájában volt fogva, s nem rajta, hanem a detektivek ügyességén mullott, hogy meg nem szökhetett. Paksi detektivfelügyelőt megdorgálta, mert a hivatalos utat megkerülte. Kéri Pál utlevelére vonatkozólag a főkapitány azt a felvilágositást adta, hogy Kérit állandóan megfigyelték, s mikor utlevelet kért, letartóztatták. Végül azt a tanácsot adja a főkapitány Károlyi Imre grófnak, hogy válogassa meg jobban adatszolgáltatóit, mert ha ily adatokat fognak neki szolgáltatni, könnyen a büntetőtörvénykönyv megfelelő paragrafusaival találja magát szemközt.

Zalavármegye közgyülése.

A vármegye törvényhatósági bizottsága Kolbenschlag alispán elnöklete alatt tartotta meg legutóbbi közgyülését, amely iránt nagy volt az érdeklődés. Az alispánt eme szereplése alkalmából legőszintébb ragaszkodással üdvözli a vármegye közönsége, mint olyant, aki alaposan kivette részét a kommunisták üldözéséből. Az egerszegi direktórium ugyanis rendelkezési állományba helyezte, — butorait a vármegyeházáról kiszóratta s Balatonfüreden kellett meghuzódnia. Legnagyobb tisztelettel köszönti a vármegye közönsege Bődy Zoltán megyei főjegyzőt is, aki a vármegye egész vagyonát megmentette a bólseviki hordák karmai elől, — továbbá dr. *Brand* Sándor II-od főjegyzőt, akinek becsületes magyar hitéért bujdosnia, majd raboskodnia kellett.

A közgyülés a kimeritő alispáni jelentés fölolvasásával kezdődött. Hosszan s érdekesen ismerteti a jelentés a kommunizmus alatt történteket s nagy elismeréssel emlékezik meg Bődy főjegyző hervadhatlan érdeimeiről. A nagy tetszéssel fogadott jelentést Bosnyák Géza beszédével egyetemben a vármegyei hivatalos lap rendkivüli száma fogja közölni. A közgyülés további folyamatáról következő tudósitásunk számol be:

Odor Géza a központi szeszfőzde intézményét helytelennek nyilvánitja, részint a közlekedési nehézségek miatt, mely odavezet, hogy a törköly sok helyen felhasználhatatlanul elrothad, részint mert pedig a központi szeszfőzdék a termelő rovására inkább a magánosok, mint az állam érdekét szolgálják.

Tóth Sándor lentii esperes: A kormány elvét vallja, a kérges tenyerü munka megbecsülését, mely ellenkezik a főváros egy részének szociáldemokrata szellemével. Most már a régi multra visszatérni nem lehet, mert a természetben megállás nincs, haladni kell. Bár a kormány kénytelen volt olyan elemeket bevenni, kik ellenségei a ker. és nemzeti eszméknek, azért az még sem jelenti, hogy azok, akik hazafiatlan viselkedésükkel az országot a mai nyomorba döntötték, nem veszik el méltó büntetésüket. Nagy adóterhek várnak reánk. Az adórendszer meg fog változni. A terhéket elsősorban is azok viselik, kik a hadinyereségeket zsebrerakták s csak másodsorban a termelők, kiket az ország gazdasági élete érdekében kimélni kell. A kormány uj birtokpolitikát követ. A nagybirtokok terhére növeli a kis- és középbirtokokat. Ház- és gazdasági kert-helyeket biztosit a földnélküliek-nek. Az államformára nézve pedig megjegyzi, hogy Magyarországnak köztársaság, mely rövid időn belől a sir szélére juttatott bennünket, — nem kell többé.

Dr. Thassy Gábor megyei főorvos javasolja, hogy a gyülés küldjön feliratot a kormánynak, melyben üdvözli azokat a férfiakat, kik a ker. és nemzeti ügyért ha colva foglalnak el felelősségteljes állást, azonban nagy megdöbbenéssel veszi a megye tudomásul, hogy a kormányba olyan egyének is belekerültek, kik hazafiatlan viselkedésükkel eljátszották a magyar nép bizalmát.

Novák János kisgazda-vezér kiegészíti az inditványt azzal, hogy mind zoknak ne legyen beleszólása az ország kormányzásába, kik március 21-én rutul visszaélve az ország bizalmával, átjátszva a hatalmat Kun Béla népbiztosainak elárulták a magyarságot. Igy bizalmatlanságát fejezi ki a vármegye Payer Károly, Bárczy István és nagyatádi Szabó Istvánnal szemben.

Czobor Mátyás lelket hevitő beszéde hatása alatt Zala magáévá teszi Esztergom megye ama határozatát, mely a magyar nemzeti királyság mellett foglal állást. Kivánja, hogy ismét a szent korona legyen az ország vezérlője, melynek a dicső királyok által reá hagyott fenségessége tartsa össze ezen rombadöntött hazát.

Novák inditványára a gyülés elhatározza, hogy a jövő évi adót is előre befizeti a megye, hogy ezzel is segitsen az ország szomoru pénzügyi helyzetén.

A gyülés további idejét kevésbé érdekes községi, személyi kérelmek, ügyek elintezése töltötte ki.

HIREK.

NAPTÁR

december 14 Vasárnap	Róm. kath. Nikáz. Prot. Nikáz. Gör. kath. Tirzus. Gor. kel. (dec. 1) Izr. Kiszlev 22. A nap kél reggel 7 óra 37 perckor, nyugszik délután 4 óra 07 perckor. A hold kél este 11 óra 40 perckor. nyugszik d. e, 11 ora 40 perckor.

— **A vármegyeházáról.** Amint már emlitettük, a vármegye Szilágyi Dezső sümegi — és Karácsony Kálmán keszthelyi főszolgabirákat a kommunizmus idején tanusitott viselkedésükért fölfüggesztette. Az alispán a sümegi főszolgabirói hivatal vezetésével Botka Andor tb. főbirót, — a keszthelyi főbirói hivatal vezetésével pedig dr. Altay Lászlót bizta meg.

— **Kamarazene-estély a Kaszinóban.** Óriási érdeklődés mutatkozik a f. hó 15-án tartandó hangverseny iránt. Ez az érdeklődés érthető is, mert a zenekedvelő közönségnek Nagykanizsán ezuttal először lesz alkalma a kamarazenében — a legnemesebb zenei müfajban — *hivatásos* müvészek előadásában gyönyörködni. Az est közremüködői: *Pásztor* Irma zongoramüvésznő, a kanizsaiak kedvence, akinek játékát zenekari és szóló hangversenyeken több izben élvezhette a közönségünk, kiforott és nemes müvészetét ez alkalommal a kamarazene szolgálatába állitja. Továbbá: *Pesek* Ignác hegedümüvész, Sevcsik, a hires bécsi mester tanitványa, sztntén régebbi ismerőse közönségünknek. Finom tónusával, pompás technikájával ezuttal is el fogja ragadni hallgatóit. A kiváló együttes harmadik tagja: *Telemann* Fülöp gordonkamüvész, az Országos Zeneakadémián Kerpely volt tanitványa, szép játékával, zenei intelligenciájával méltóan fog beleilleszkedni az ensembleba. Megemlitjük még, hogy Pásztor Irma Ehrbar zongorán, Pesek pedig Stradivarius hegedün fognak játszani. A kitünő müsort itt adjuk: 1. Dvorzák: Dumky-trio. 2. a) Händel: Arioso b) Beethowen: Menuette, c) Humoreszk. 3. Schubert: B-dur zongora hármas. — Kezdete pontban fél 8 órakor. Jegyek kaphatók Mair és Szerb-féle könyvkereskedésekben.

— **A bécsi nyomor.** Bécsből érkezett kanizsaiak napról-napra szivfacsaró dolgot beszélnek a bécsi nép hallatlan nyomoráról. Immáron dusgazdag családok is koplalni kénytelenek, mert kifogyott minden élelmiszer. Egy kanizsai kereskedő bécsi rokona a napokban négy kilós kenyeret vásárolt 120 koronáért. Amikor a kenyeret otthon fölszelte, tiszta homokot talált benne. Egy kiló lisztért 45—50 koronát fizetnek. Az ipari cikkek árai őrületes tempoban mennek föl. Igy élnek abban az országban, ahol köztársaság van, népuralom van s ahol dühöng az antant barátság.

— **A Move estélye.** A Move kitünően sikerült műkeevelő-estélyt rendezett tegnap, amelyen nagy közönség vett részt. A müsor pompásan volt összeválogatva s az összes szereplők derekasan állták meg helyüket. Külön kell megemlékeznünk a bájos, temperamentumos és tehetséges Gayernéről, akinek énekszámai szünni nem akaró tapsvihart arattak. Gayerné iskolázott hangjáról s müvészi előadóképességéről már régebben megállapitottuk, hogy magasan kiemelik őt a dilettantizmus keretei közül.

— **Kürthy Böske** művészi arcképével a cimlapon és nagyon érdekes tartalommal jelent meg a *Pletyka* szinházi és sporthetilap első száma. Kapható az ujságelárusitónál. Ára 2 korona.

— **Letartóztatott rendőrfogalmazó.** Budapestről jelentik: *Imrédy* rendőrfogalmazó ellen több rendbéli feljelentést tettek a főkapitányságon, hogy összejátszik az árdrágitókkal és tőlük nagy összegü pénzeket fogad el. Az ellene inditott vizsgálat oly terhelő adatokat tartalmazott, hogy a főkapitány felfüggesztette állásától, majd letartóztattatta és átkisértette az ügyészség fogházába.

— **Hogy mentették meg a vármegye vagyonát.** Amikor a diktatura kitört, — a zalaegerszegi direktórium elhatározta, hogy magához kaparintja a vármegye hivatalos pénzét. A vármegyei közélelmezési alapnak közel egy millió koronás vagyona volt s Kosztrovszky Ferenc, a direktórium pénzügyi főmegbizottja ezt igyekezett elsősorban elvenni. Dr. Bödy főjegyző és Zombory Andor pénzügyi főtanácsos ügyes trükköt eszeltek ki a megyei pénzek megmentésére. A vármegye számadásai könyveibe bevezették, hogy a közélelmezési alapot kisebb-nagyobb tételekben már régen ki is adták. Ugyanigy cselekedtek a többi alapoknál is és igy a vörösök a vármegyétől mindössze 12000 koronát tudtak csak elemelni.

— **Orvosi hir.** Dr. *Berger* Miksa v. Budapesti kórházi és klinikai orvon rendelését Sugár-ut. szám alatt (volt 48-as laktanyával szemben) megkezdte. Szakorvosi rendelés: fül-, orr-, torok- és gégebetegeknek délelőtt 9—12-ig és délután 2—5-ig.

— **Páter Jeromos** előadása a Katolikus Legényegyletben nem 4 órakor, hanem ma délután 8 órakor lesz. Azonban a közgyülés a kitüzött időben, vagyis 4 órakor tartatik meg.

— **Halálozás.** Tallián Alajos Zalaegerszegen december 10-én 81 éves korában hosszu szenvedés után jobblétre szenderült. A zalaegerszegi temetőben helyezték örök nyugovóra.

— **Sehenk Jenő** 17 és 18-iki Casino termében tartandó előadása iránt rendkivül nagy az érdeklődés. Amint értesülünk, a világhirü telepatikus és suggestiós mester itt egészen uj, frappáns kisérleteket fog bemutatni. Jegyek iránt oly nagy az érdeklődés, hogy tanácsos azokat a 17 és 13-iki Casino teremben tartott mindkét előadásra Szerb papirkereskedésében előre megváltani.

— **Az Általános fogyasztási Szövetkezet** értesiti tagjait, hogy évi rendes közgyülését f. hó 14-én vasárnap d. u. 3 órakor a „Szarvas" szálló éttermében fogja megtartani. A tagok felkéretnek, hogy mindenki a közgyülésen tagsági igazolványát hozza magával; kinek tagsági igazolványa még nincs az jelentkezzen a szövetkezet Erzsébettéri üzlethelyiségében. *Az igazgatóság.*

— **A Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete** értesiti tagjait, hogy akik f. hó 20-áig tagságdijaikat nem fizetik be, azok a tagok sorából törölve lesznek.

— **Felhivás.** A magánalkalmazottak szövetkezetének tagjait ezennel értesitjük, hogy *hatósági liszt, cukor, petroleum, só* stb. a *tagok részére* az 1920. évre a szövetkezeti üzlethelyiségben kerül kiosztásra. — Kérjük a t. tagokat, hogy *hatósági könyvecskéik* kiállitásánál az élelmezési hivatalnál ezt bejelenteni sziveskedjenek. — Egyben értesitjük az érdekelteket, hogy üzletrészek ugy az üzlethelyiségben, mint az összes helybeli pénzintézetnél jegyezhetők. Egy üzletrész 52 kor. 40 fillér. Az igazgatóság.

— **Olvasóink figyelmét felhivjuk,** hogy a Dunántul legnagyobb butoráruházában ismét kaphatók a legfinomabb és elsőrangu minőségü butorok. Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

Uj tanu a Tisza ügyben.

Budapest, dec. 13. A *Magyarország* irja: Megirtuk, hogy a Tisza ügyben a vizsgálóbiró ujból kihallgatta *Friedrich* István hadügyminisztert. A kihallgatás előzménye az, hogy a vizsgálóbirónál kihallgatásra jelentkezett egy *Vég* Béla nevü egyén, aki azt a vallomást tette, hogy a Károlyi forradalom idején fent járt a hadügyminiszteriumban és ott az államtitkári szobában egy nyirott bajuszu, magas termetü, barna haju egyén átapott neki 20 ezer koronát Hüttner főhadnagy számára, E vallomás alapján tegnap szembesitették Friedrichet Véggel, azonban Vég kijelentette, hogy Friedrichben nem ismeri fel azt az egyént, aki a pénzt akkoriban neki átadta.

Semleges diplomaták tisztelgése a miniszterelnöknél.

Budapest, dec. 13. A *Magyar Távirati Iroda* jelenti: *Fleischl* Sándor, Svédország és Dánia képviselője, Jose Allart Gilbert, angol konzul, Clinge Fledderus németalföldi főkonzul, Kienaszt Ferenc svájci főkonzul és Gregerseen dr. norvég főkonzul tegnap együttesen tették tiszteletüket *Huszár* Károly miniszterelnöknél.

Tőzsde.

Budapest, dec. 13. A tőzsdén egyik napról a másikra a legmeglepőbb az áremelkedés, mert igen sok értékben nagy az árúhiány. Ma is óriási az emelkedés. Magyár Hitel 223, Kereskedelmi Bank 5480, Magyar Bank 875, Agrár 1090, Fabank 1965, Hazai 645, Konkordia 910, Viktoria 2075, Salgó 2580, Rima 2365, Adria 6300, Atlantika 3700, Klotild 1115.

Szinház.

Heti müsor:

Hétfőn este: Francia négyes
" " Mit jársz meztelenül, Bogár Gizi felléptével. Csak felnőtteknek.
Kedd este: Szibill. Mérsékelt helyárakkal. Bogár—Kürthy felléptével.
Szerda este: Enriko Frank vendégjáték. Rendes helyárak.
Csütörtök d. u.: Ifjusági előadás.
" este: Enriko Frank.
Péntek, Szombat, Vasárnap d. u. és este: Farsang tündére. Rendes helyárakkal.

* **Tul a nagy Krivánon.** Farkas Imre kedves muzsikáju operettjének felujitása jó gondolat volt a szinház igazgatóságától. A Tul a nagy Krivánon azon operettek közé tartozik, amelyeknek mindig lesz közönségük Kanizsán, csak jó legyen az előadás. Somogyiék négyszer adták egymásután, megannyiszor telt ház előtt. Tegnap este is szépszámu közönség előtt folyt le az előadás és nagyon szép sikerrel. *Kürthy* Böske egyik legkedvesebb szerepét játszotta: a közönseg szünni nem akaró tapsai bizonyitották, hogy hogyan. — Ma estére Ancsura szerepét Bogár Gizire osztottak: a két primadonna nemes versenye csak előnyére válhat a művészetnek. *Körmendy* Kiss Pista szerepében messze felülmulta a Somogyi társulat Falussyát. *Dezső* Vilmos nagyszerü Baratye, *Érckövy* hozzá méltó Janó volt. Táncaikat — mint mindig — most is megismételtették. *Szen ere* Józsa kellemes hangu énekesnő, aki szerepkörében jól meg fog felelni. *Göndör* Józsi elegáns megjelenése és behizelgő, lágy hangja kitünően érvényesült Szomolnoky hálás szerepében. *Antal* Nusit egyénisége szinte predesztinálta Ena szerepére.

18110/1919.

Felhivás.

Tudomásomra jutott, hogy a város közönségének egy része a fennálló kormányrendeletek dacára gabona, illetve lisztszükségletét szabadvasárlás utján részben vagy egészben biztositotta. A városi közellátásnak a legsulyosabb idejében lelkiismeretlen dolog, ha egyesek kettős ellátást élveznek akkor, amikor mások — épen az önmagukat elláni nem tudó legszegényebb osztálybeliek — még a mindennapi kenyérhez is nehezen juthatnak.

A gabonának szabad vásárlása tiltva van és igy büntetendő cselekményt képez. Ettől azonban el akarok tekinteni azon esetben, ha a vásárlók a valóságnak megfelelően bejelentik a közellátási hivatalnál a vásárlás tényét és a vásárolt mennyiséget. Ezzel lehetővé teszik, hogy az a kevés liszt, amelyet a város hatóságának sikerült megszereznie, csakugyan annak jusson, akinek arra feltétlenül szüksége van. Emberi kötelessége ez mindenkinek, aki magát ellátta. A bejelentés határideje folyó hó 31. A bejelentéshez az élelmezési könyvecskét mindenki vigye magával.

Ha ezen ismételt felhivásom is eredménytelen marad, kénytelen leszek a készleteknek háztartásonként való megállapitását elrendelni, amely esetben a készlet elkobzásán kivül még büntetés is vár a jogtalanul vásárlóra.

Nagykanizsán, 1919. évi dec. hó 13-án.

Polgármester.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy varrodámat Erzsébet-tér 2. szám alá (Weisz üvegkereskedés mellett) helyeztem át!

BARON MICI.

ÉRTESITÉS.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Magyar-utca 11/a szám alatt

füszer-, csemege- és élelmiszer-üzletemet

f. hó 16-án megnyittom. A n. é. közönség szives pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

Forgács Rezső.

Szabó József villanyszerelő, elvállal a szakmába vágó ujmunkálatokat és javitásokat. Magyar-u. 56.

Tiz kg. barack-lekvár, összecsukható vaságy három matraccal, márvány asztal, székek eladók. Zárda-utca 14. szám kapu alatt jobbra, első ajtó. 2396

BUTOR

óriási választékban a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig kapható a Dunántul legnagyobb butoráruházában

KOPSTEIN LIPÓT SOPRON, Várkerület 62.

Telefon 339 szám. 2257 Telefon 339 szám.

APRO HIRDETÉSEK

Egy üzletház gazdasági épületekkel 20 hold földdel és rétekkel vidéken eladó Cim a kiadóban. 2394

Üres pintes- és kisebb üvegek eladók Deák tér 6. szám alatt.

Eladó egy szép csukott hintó (kupé), 4 drb alig használt békebeli lóp króc és egy amerikai iróasztal. — Ugyanott trágya ingyen elhordható.

Bérbe keresek kis birtokot gazdasági épületekkel, lehet vidéken is. Cim a kiadóhivatalban. 2367

Mindennemü gramofon, kerékpár, motorkerékpár, öngyujtó stb. javitásokat jutányos áron vállal **Donat Ferenc szakmehanikus,** Arpád-utca 26. szám. Ugyanott alkatrészek is olcsón kaphatók. 2346

Uradalmi kertész állást keres azonnali belépésre. Az összes kertészeti munkakban jártas. — Cime: Nagy Ferencz, Balatonmagyarod.

ZSOLDOS-tanintézet

Budapest, VIII. Dohány-u. 84.

a legjobb sikerrel készit elő polgári- és középiskolai **magánvizsgákra,** felvételi vizsgákra stb. Telefon: József 124-47.

Értesitem a nagyközönséget és uradalmakat, hogy

mindennemü szőrmét

(nyul, róka, stb.) — legmagasabb napi áron **vásárolok.** — Szamek Mór, Kazinczi-u. 12.

Tarlórépát

vaggontételekben legmagasabb napi áron vásárol

Grünhut Henrik Fia

Nagykanizsa.

URANIA mozgókép-palota Rozgonyi-u. 4. Telefon 259

Péntek, szombat, vasárnap. December 12., 13. és 14.

Corvin atrakció!

Az igazság utja

Szinmű 3 felvonásban.

Irta Lázár István. Rendezte Garas Márton. Főszereplők: Várkony, Fenyvesi, Kertész.

Előadások köznapokon 6 és 8 órakor
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/27 és 8 órakor.

Eladó 1 önémet ruhaszekrény, 1 ágy ruganyos betéttel és 3 részü lószőrmatraccal, 1 éjjeli szekrény, minden kezesség mellett tiszta, féregmentes állapotban, továbbá egy fürdőkád. — Megtekinthető *Klein József cégnél,* Kazinczy-utca 3. szám.

Zongoraoktatásra tanitványokat felvesz Hirschl Juliska, Fő-ut 6. sz.

Ajánlok előnyös árban, legjobb minőségü szivarkahüvelyeket és papirokat.

Riz Abadie, Flor Belmonte, Fekete Club, Kohinor, Nil, Luxuss, Le Delice, Tabu, Paros, Ottoman, Sempronia, Riz Cassino, Viribus Unitis stb.

Óriási választék karácsonyi és ujévi képeslapokban és művészlapokban. Levélpapirok, játékkártya és szivarszipkákban. — Viszonteladóknak előnyös eggroszárak.

Gyufa nagyban és kicsinyben!

HIRSCHLER-tőzsde, Fő-ut

Korona-szálló épület.

Eladó több ezer békebeli, minden nagyságu **gyapjuzsák,** 1 amerikai gyártmányu „National" **(pénztár) Cassa,** irodai berendezési butorok, egy egész uj zöld email kályha, 2 gyönyörü cserépkályha, nagymennyiségü ávét vas, sok vasabroncs, üzleti állvány, több tizedes mérleg, üveg demionok 25—30—50 literes, kőkorsók, **bádogkorsók, kávéshordók sok üres láda stb.**

Hofman József Fia utódánál

KESZTHELYEN. 2392

VILÁG nagymozgószinház Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Vasárnap, dec. 14-én

A halál kutja

Bünügyi dráma 4 felvonásban.

Előadások kezdete 6 és 8 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, fél 7 és 8 órakor.

Jegyek d. u. 2 órától előre válthatók.

Szénhiány miatt

a Gőzfürdő zárva!

Dunántuli élelmiszerforgalmi vállalat

NAGYKANIZSA

Iroda és raktár: Csengeri-ut 6. sz.

Telefon: 59. szám. Sürgönycim: „Argos" Nagykanizsa.

Közellátási czélokra vásároljuk minden mennyiségben napi árakon, azonnali készpénzfizetés ellenében az alanti cikkeket:

Élő- és leölt sertéseket

Vadféléket

Babot

és egyéb élelmiszereket!

A budapesti hatósági Élelmiszer Felhozatali Egyesülés megbizottja.

Lehetőleg mintázott árajánlatokat személyesen vagy vagy irásban irodánkban d. e. 8—12-ig és d u. 2—6 óráig kérjük leadni.

Nyomatott: a „Zala" Nyomda ésp Hirlapkiadó Vállalatnál Nagykanizsán.

XLVI. évfolyam. Nagykanizsa, 1919. december 16. Kedd. 286. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA, Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavállalat Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: vidékre postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 15 K.
Negyed évre . . 45 „
Félévre . . . 90 „
Egész évre . . 180 „

Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78. Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magán közleményeket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal.

A politika eseményei

Nem döntöttek még a szociáldemokraták memoranduma tárgyában. — Payer miniszter dorogi affére. — Friedrich a belváros képviselőjelöltje. — Korányi báró pénzügyminiszter az ország financiális helyzetéről.

Budapest, dec. 15. A szociáldemokraták memoranduma felett a kormány a ma esti minisztertanácsnak tartotta fenn a döntést. Most arról értesülünk, hogy a mai minisztertanács ezen kérdéssel nem is fog foglalkozni, mert annyi sürgős és fontos ügy vár elintézésre, hogy a szociáldemokraták kivánságai és az internálási rendelettel kapcsolatosan keletkezett politikai válság tárgyalására alig kerül ma a sor. A kormány egyelőre ebben a kérdésben fenntartja előbbi álláspontját. A szociáldemokraták emlékiratát a szakminiszterek maguk között már végig tárgyalták és megtették erre vonatkozó észrevételeiket.

A beavatott körök véleménye alapján a kormány őszintén akarja a megegyezést és e szerint csak a memorandumot benyujtó pártokon áll, hogy a megegyezés kölcsönös engedmények árán létre jöjjön. A kormány azon az álláspontón áll, hogy simán és bizonyos koncessiók árán intézzék el az összes vitás kérdéseket, elvi álláspontját azonban minden körülmények között fenntartja és abból nem tágit. A tárgyalás a memorandum felett valószinüleg a legközelebbi minisztertanácson fog lefolyni.

Vasárnap délután Dorogon a szociáldemokrata párt népgyülést hivott össze, amelynek főszónoka a program szerint *Payer* Károly népjóléti miniszter lett volna. A népgyülés előtt a miniszter éppen megbeszélést folytatott párthiveivel egy vendéglőben, amikor megjelent ott egy százados és igazolásra szólitotta fel Payert. Izgatott szóváltás támadt, amely után — a százados hangoztatva, hogy neki parancsa van a miniszter igazoltatására — eltávozott. Kevéssel azután a csendőrök vették körül a vendéglőt és a körülötte nagy számban összejött bányászokat szétzavarták. Rövid idő mulva megjelent *Réviczky* főszolgabiró és — a miniszter állitása szerint — nyers és durva hangon kérdést intézett Payerhez, hogy miféle gyülést akarnak tartani. A miniszter felvilágositotta a főszolgabirót, hogy csak azt a gyülést akarják megtartani, amelyet ő engedélyezett. Mivel a főszolgabiró kijelentette, hogy az engedélyezett helyiségben nem lehet a gyülést megtartani, csak másutt — a miniszter kiséretével egy másik helyiségbe ment. A főszolgabiró ekkor kijelentette, hogy ebben a helyiségben viszont a MOVE és a Vöröskereszt együttes gyülése lesz s a népgyülést ezért csak egy óra mulva lehet megkezdeni. Ha ezelőtt az időpont előtt megkezdik a gyülést, ő azt karhatalommal szétveri. A miniszter erre kijelentette, hogy a gyülést nem tartják meg és kérte párthiveit, hogy csendben oszoljanak szét.

A miniszter ma délelőtt bejelentette az esetet a miniszterelnöknek, aki tudomásul vette a történteket és intézkedett, hogy Payer teljes elégtételt kapjon, másrészt, hogy ilyen esetek a jövőben semmi körülmények között elő ne fordulhassanak.

A szociáldemokrata párt választmányát szerda estére ülésre hivták össze, amelyen a vezetőség referálni fog a minisztertanácson történtekről.

Budapest, dec. 15. Vasárnap délelőtt a belvárosi keresztény párt *Friedrich* Istvánt a belváros képviselőjelöltjévé kiáltotta ki.

Budapest, dec. 15. *Korányi* Frigyes báró pénzügyminiszter vasárnap programbeszédet mondott Komáromban, ahol kisgazdapárti programmal a város képviselőjévé jelölték. A miniszter visszapillantást vetett a külpolitika eseményeire, majd az államforma kérdésében foglalt állást. Nyiltan királypártinak vallotta magát. Hangoztatta, hogy nemcsak társadalmi és politikai, hanem közgazdasági válság is van és ezért nagy szükség van a közgazdasági élet regenerálására. Ez a mai körülmények között tisztán a mezőgazdaság utján erhető el. Hangoztatta a birtokreform szükségességét, majd rátért a pénzügyi kérdésekre. Ezek során a következőket mondotta:

— A Károlyi-féle öt hónapos uralom öt milliárdjába került a magyar államnak. Több mint 900 millió koronát a katonatanács és az ezzel összefüggő szervek emésztettek fel. A négy hónapos bolseviki garázdálkodás 9 milliárdba került, amelyből 4 milliárdot a vörös hadsereg és a terror csapatok költségére forditottak.

A háboru 32 milliárd és 600 millió korona adósságot okozott, amihez a forradalom 17 milliárddal járult. Az utóbbiból hamis pénz lebélyegzése réven 2 milliárd 600 millió korona megtérült, ugy, hogy az összes államadósság 55 milliárdra becsülhető. Az államháztartás legszükségesebb kiadásai 600 millióra tehetők. Az államháztartás a legrettenetesebb zavarokkal küzd, amelyeket csak ugy lehet legyőzni, ha kötelességeinket hüen teljesitjük a külfölddel szemben s az adók és illetékek ügyét összhangzásba hozzuk a társadalmi és gazdasági viszonyokkal.

A pénzügyminiszter intelemmel fordult azokhoz, akik elrejteni igyekszenek vagyonukat és kiszeretnének bujni az adózás kötelezettsége alól s hangoztatta, hogy az adó eltitkolókat nemcsak büntető uton fogják üldözni, hanem más hathatós eszközökkel is rá fogják birni a polgárságot a rendes adófizetésre.

Klebelsberg Kunó — soproni képviselőjelölt.

Budapest, dec. 15. Sopronban tegnap volt képviselő jelölő gyülés, amelyen megjelent *Klebelsberg* Kunó gróf is, akit a gyülés a város képviselőjelöltjéül kiáltott ki. Klebelsberg rögtön el is mondotta programbeszédét.

Szamuely pribékjei.

A hóhérvonat terroristái a törvényszék előtt. — Cserni József akasztófa-humora.

Budapest, december 15. A terroristák bünpörének mai tárgyalását még háromnegyed 10 órakor sem lehetett megnyitani, mert Kohn-Kerekes védője ujból nem jelent meg és várni kellett mig a kamara másik védőt küldött ki.

Az első tanu Apáti Mihály kalocsai parasztgazda, akinek fiát szeme láttára akasztották fel. Őt és a másik fiát is elfogták a vérebek, de később elbocsátották őket. Tibó Mihálynak szintén a fiát lőtték agyon. Grossza Károly tudja, hogy a kivégzés előtt a halálra itélteket verték. Tizenhat akasztásról tud, amelynek hullái még másnap is fákon lógtak. Az egyik hullának Kohn-Kerekes kenyeret és kalbászt dugott a szájába. Domokos János Máv. felvigyázó, aki a fehérkeresztnél teljesitett szolgálatot, Csornán elfogták, és halálra itélték, majd az itéletet 17 évi fegyházra változtatták át. Ekkor az apja disznókat és egyéb élelmiszereket küldött érte váltságdijul, mire szabadon bocsátották.

Az ügyész Cserni kihallgatására tett előterjesztést, amit a biróság el is rendelt. Cserni erős hangon felel a feladott kérdésekre, majd mikor szembesitik Kovács vádlottal, akasztófa humorral mondja Kovácsnak:

— Nézze Kovács, maga okos ember, ne kerteljen, ugy is haza küldik. Kár a kertelésért, vallja be, hogy tudta mire vállalkozik.

Kovács védője: Ha a kivégzésre szóló parancsot megtagadta volna, mi történt volna vele?

Cserni: Szamuely hazaküldte volna. Az igazi ember volt.

Az elnök visszakisérteti Cernit, aki kifelé menet mosolyogva néz körül a közönség között.

Papp Sándor vallja, hogy a terroristák tudták mi a feladatuk, erőszakkal senkit sem tartottak a csapatnál. Az elnök ezután Sturcz Károly vádlottat hallgatja ki, majd a tárgyalás folytatását holnap délelőtt 9 órára halasztotta.

Szabad élelmiszert szállitani a postán.

Budapest, dec. 15. A közelgő karácsonyi ünnepekre való tekintettel a közélelmezési miniszterium lehetővé kivánja tenni, hogy a vidéki lakosság a karácsonyi ünnepek alatt elláthassa élelmiszerekkel a fővárosban lakó rokonait és ismerőseit. Ezért a közélelmezési miniszter átirt a kereskedelemügyi miniszterhez és a pósta vezérigazgatójához, akiket értesitett, hogy az élelmiszereknek postacsomagokban való szállitását semmi sem korlátozza és azok az előirt postaszabályzat figyelembe vételével szabadon szállithatók. Az utazóközönség tájékoztatására az alábbi rendelkezések vannak érvényben:

1. Az ország belterületén mindenféle élelmiszer — a 2-ik pontban felsorolt cikkek kivételével — kézi podgyászban korlátozás nélkül szabad szállitani.

2. A gabonanemüekről és lisztből — amennyiben az a saját termésük — továbbá cukorból és sóból legfeljebb 10 kgrammot lehet szállitani.

3. A rendelet betartása esetén kézipodgyászban szállitott élelmiszereket elkobozni tilos.

4. A jogtalan elkobzás szigoruan büntettetik.

Az Irodalmi és Művészeti Kör közgyülése.

Folyó hó 14 én, vasárnap délelőtt tartotta az Irodalmi és Művészeti Kör a városház tanácstermében közgyülését, melynek tárgyát a titkári jelentésen és a pénztári számadás előterjesztésén kivül a Kör tisztviselői karában és igazgatótanácsában megüresedett állások betöltése képezte. A közgyülés a tagoknak bár nem tul nagy, de annál lelkesebb csoportjának jelenlétében folyt le, azokhak közreműködése mellett, kik mindenkor meleg érdeklődést tanusitottak városunk ezen régi kulturintézménye iránt, s kik most csak annál készségesebben siettek kötelességüknek megfelelni, miután a tisztikar és választmány megfelelő kiegészitése utján ezen közgyülés volt hivatva a Kör működésének uj lendületet adni.

A Kör életének fontosabb mozzanatait ismertető titkári jelentést a közgyülés élénk tetszéssel fogadta s a bemutatott pénztári számadást pedig tudomásul véve az igazgatóság működésére a felmentvényt egyhangulag megadta. Ezután közfelkiáltással a Kör tisztikara és igazgatótanácsa lett megalakitva, a meglevő régi tagoknak ujra történt megválasztása mellett. — Két tiszteletbeli állást is létesitett a közgyülést a Kör érdekében kifejtett buzgó tevékenység elismeréseképpen és pedig tiszteletbeli elnökül megválasztotta Kováts Antal kegyesrendi tanárt és tiszteletbeli főtitkárrá Gürtler Ferencet, a Kör eddigi nagyérdemü főtitkárát.

Az üresedésben levő állások a következő uj személyekkel lettek betöltve: Elnök Pfeiffer Elek, az egyik üres másodelnöki állásra Győrffy Jánosné, titkár Majthényi Károly, másodtitkár dr. Kaufmann Lajos, pénztaros Kapossy Géza, ügyész dr. Domján Lajos. Ezenkivül a 30 tagu igazgatótanács választatott meg, melynek uj tagjai lettek: Dr. Tamás Jánosné, Kiss Lajosné, Köröskényi Piroska, Dobrovits Milán, Nagy Lajos, Bodrogközy Zoltán, Tiszó Ferenc, dr. Mutschenbacher Edvin, Waligurszky Antal, Eberhard Béla, Záborszky Zoltán.

Ezután az eddig elnöklő Lajpczig Antal másodelnök helyét az uj elnöknek, Pfeiffer Eleknek engedte át, ki a beléje helyezett bizalomért meleg köszönetet mondva, kifejtette a jövőre vonatkozó terveit a Kör tevékenységére nézve, a legszebb perspektivákat nyujtva annak tervbevett művészeti, irodalmi és egyéb kulturális irányu munkálkodására nézve. Az elhangzott lelkes elnöki beköszöntő után bizalommal várhatjuk, hogy a vezetőségében uj és nagy agilitásu tagokkal meggyarapodott ezen kulturegyesületünk a jövőben számottevő intézményt fog képezni városunk életében, mely hasznos és lelket nemesitő tevékenységét városunk társadalmának minden rétegére egyformán és a legszebben gyümölcsözőleg fogja kiterjeszteni.

HIREK.

NAPTÁR

1919. december 16 Kedd	Róm. kath. Albina. Prot. Albi a. ör. kath. Agg. Gör. kel. (dec. 3) Szofon Izr. Kiszlev 24. A nap kél reggel 7 óra 43 perckor, nyugszik délután 4 óra 08 perckor. A hold kél éjjel 1 óra 45 perckor, nyugszik d. e. 12 óra 42 perckor.

Magyar Nemzeti Propaganda Hangverseny Nagykanizsán.

December 21. és 22-én a Kaszinó nagytermében magas szinvonalon álló klaszszikus hangversenyt tart egy, a kormány erkölcsi támogatása és védelme alatt a fővárosból dunántuli körutra indult müvésztársaság.

A társaság tagjai egytől egyig ismert és kiváló erők, kik legutóbb Szegszárdon, Kaposváron és Csurgón arattak telt házak előtt fényes sikereket.

Előkelő uri emberek ezek, kik azonban egyszersmint hivatásos müvészek

A kormány kiküldetésében a társaságot *Henszelman* Béla huszárkapitány vezeti.

Tagjai: *B. Liszt* Mária ezredesné, Liszt Ferenc unokahuga és *Murányi* Erzsébet opera énekesnők; *Ulbrich* Hermina gordonkamüvésznő, báró *Puchner* Szilárd hegedümüvész, *Kovács* Károly tenorista operaénekes, *Tornyai* Károly zongoramüvész, operai karnagy stb.

A hangverseny iránt élénk érdeklődés mutatkozik városunkban.

Jegyek előre kaphatók *Mair könyvkereskedésében, Szerb Jenő zenemükereskedésében* és az estéken a pénztárnál.

Az első est müsora a következő:

1. a) Ária a „Bánk bán" cimü operából. Erkel, b) Csalogány-dal. Káldy. Énekli: B. Liszt Mária.
2. a) Hegedüverseny. Mendelsohn, b) Cremonai hegedüs, c) Csárdajelenetek. Hubay. Hegedün előadja: báró Puchner Szilárd.
3. a) Ária a „Bajazzók" cimü operából. Leoncavallo, b) „Liliomszál" dal. Dienzl, c) „Szeretnék rengetegbe menni" dal. Hubay, d) Magyar népdal. Énekli: Kovács Károly.

Szünet.

4. a) Andante, b) Tarantella, c) Garotte. Popper. Gordonkán előadja: Ulbrich Hermina.
5. a) Ária „Sámson és Delila" cimü operából Saint Saëns, b) „Ha meghalok" dal. Idrányi. c) „Ha éreznéd" dal. Rédly. Tornyai, d) Magyar népdalok. Énekli: Murányi Erzsébet.
6. Trio. Mendelssohn. Zongorán, hegedün, gordonkán előadják: Tornyay K., báró Puchner Szilárd és Ulbrich Hermina.

— **A kerületi rendőrfőkapitány helyettes Nagykanizsán.** Dr. *Ádám* Béla államrendőrségi főtanácsos, a szombathelyi kerület helyettes főkapitánya hivatalos ügyben két napot töltött Kanizsán. Itt emlitjük meg, hogy a nagykanizsai rendőrség létszáma az államositás következtében jelentékenyen kibővül. A rendőri tisztikar eddigi szolgálati beosztásában is lényegesebb változások lesznek.

— **A letenyei jelöltség.** A napokban megirtuk, hogy a letenyei választók küldöttsége Dobrovics Milánnak, a kerület volt képviselőjének ajánlotta föl a felöltséget. Amint letenyei levelezőnk jelenti, Dobrovicsnak ellenjelöltje akadt, még pedig dr. *Hegedüs* György személyében, akit vasárnap egy népgyülés keretében jelöltek. A népgyülésen dr. Hegedüs György is megjelent, elfogadta a jelöltséget s programot adott. Utána Jeromos atya beszélt. Hegedüs kisgazdapárti programmal lép föl.

— **Felolvasó est.** A nagykanizsai Irodalmi és Müvészeti Kör csütörtökön felolvasó estét rendez a következő müsorral: 1. Bodrogközy Zoltán szavalata saját verseiből. 2. Majtényi Károly felolvasása: A magyar faj erényei és hibái cimmel. 3. Szauermann Béla és Tellemann Fülöp gordonkajátéka. 4. Rédiger Ödön szavalata saját verseiből. Részleteket még közölni fogunk.

— **P. Jeromos előadása.** Vasárnap este 8 órakor tartotta meg P. Hédly Jeromos f. r. atya előadását a Kath. Legényegyletben, melyben a szocializmusról beszélt. Az ő megszokott mély tudása, minden oldalról való bizonyitékok, a dolog mélyébe való elmerülés nemcsak élvezetessé, hanem felette tanulságossá tették előadását, melyet az ő közismert szónoki előadása feledhetetlenné tett a résztvevőkre nézve. Lapunk szük tere nem engedi meg, hogy bővebben foglalkozhassunk e nem mindennapi szellemi élvezettel, igy csak azt irhatjuk, hogy sajnálhatják mindazon egyleti tagok, kik nem voltak jelen.

— **Nagy vasuti szerencsétlenség a győr—budapesti vonalon.** Borzalmas vasuti szerencsétlenség történt tegnap a győr—budapesti vasutvonalon Felsőgalla és Szár állomás között. A vasuti katasztrófának eddig négy halottja, két sulyos és két könnyebb sebesültje van A szerencsétlenség ugy történt, hogy a Tatáról induló munkásvonattal szemben tévedésből egy szénvonatot engedtek, mely teljes erővel nekiszaladt a munkásvonatnak A szerencsétlenség következtében meghaltak a tehervonat mozdonyvezetője Tonka Lajos, Kaiser Imre és a szénvonat egyik kisérője. A munkásvonat utasai közül meghalt Kálmán Húgó bánhidai vasuti vendéglős, sulyosan megsebesültek Szupodnovics György budapesti és Ördög Istvánné szakszendi lakosok. Nemessy József mozdonyvezető és Pap Gyula vonatvezető könnyebb sérülést szenvedtek. A vizsgálat megindult, hogy a vasuti szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— **Pásztor Irma hangversenye.** A mai kamarazeneestélyre a jegyek legnagyobb része elkelt. Még néhány jegy kapható Szerb és Mair féle könyvkereskedésekben. Esti pénztárnyitás 6 órakor.

— **Megalakult a Sakk-kör.** Egynéhány lelkes sakkbarátnak azon fáradozása, hogy városunkban a szellemi verseny és gondolat legeklatánsabb kifejezője: a sakk, a kávéházi márványasztaloknál nemesebb hajlékot kap jon — sikerrel járt, amennyiben a szervezési előmunkálatok már befejeződtek és az egyesület a napokban meg is kezdi működését. Örvendetes ténykénti regisztrálhatjuk, hogy a sakk-kultura e nemes felbuzdulása már ezideig is több mint 100 tagot hozott össze. Az egyesület ideiglenes helyisége Fő ut 24 szám alatt székel, játszási idők kedd és péntek kivételével esténkint 8 órától és vasárnap egész délután. A sakk-játék iránt erdeklődők részére az egyesület kezdő tanfolyamokat rendez az elméleti kiképzésre. Felkeretnek a tagok, akiknek sakkjuk van, mindaddig mig az egyesület megfelelő anyagiakkal nem rendelkezik, sakkjukat az egyesület használatára kölcsönözni sziveskedjenek.

— **Orvosi hir.** Dr. *Berger* Miksa v. Budapesti kórházi és klinikai orvon rendelését Sugár-ut. szám alatt (volt 48-as laktanyával szemben) megkezdte. Szakorvosi rendelés: fül-, orr-, torok- es gégebetegeknek délelőtt 9—12 ig és délután 2—5-ig.

— **Schenk Jenő** tudásáról is csodálatos kisérleteiről beszél ma mindenki. kinek az előkelő művészt Budapesten már alkalmuk volt láthatni. Azt meséik, hogy többek között 500 embert egy pillantásával odaszegez a székre ugy, hogy az egész terem közönsége moccani sem tud és hogy műsorában olyan suggestió is szerepel, hogy egy pohár vizzel részegre itat bárkit, aki a közönség köréből mediumnak jelentkezik. — A folyó hó 17 és 18-án a Casino termében tartandó séance iránt, mély fél 8 órakor kezdődik óriási az érdeklődés. Jegyek Szerb papirkereskedésében 5—20 koronáért kaphatók.

— **Fél zsák cukor.** A város közélelmezési raktárában mindössze fél zsák kristálycukor van. Ebből kellene az egész város cukorszükségletét födözni. Mivel ez képtelenség, — a közélelmezési hivatal csupán a patikáknak ad ki a félmázsányi cukorból gyógyszerek készitésére. A közönség liszt és cukor nélkül áll, s remény sincs rá, hogy akár az egyiket, akár a másikat beszerezni lehetne. Érdekes, hogy cukrot például még a láncosoknál se igen lehet kapni, mert ezek az eléggé tág lelkiismeretü emberek se mernek annyit kérni a közönségtől, hogy rá ne fizessenek a portékára. Igy aztán még a gazdagabbak is cukor nélkül állnak. Melegen ajánljuk a hatóság figyelmébe, hogy lehetőleg kövessen el mindent abba az irányba, hogy ennek a városnak régóta nyomorgó lakossága legalább a szeretet ünnepén jusson hozzá némi liszthez és cukorhoz. Talán az ünnepi alkalomra meglehetne ezt csinálni.

— **Felhivás.** A magánalkalmazottak szövetkezetének tagjait ezennel értesitjük, hogy *hatósági liszt, cukor, petroleum, só* stb. a *tagok részére* az 1920. évre a szövetkezeti üzlethelyiségben kerül kiosztásra. — Kérjük a t. tagokat, hogy *hatósági könyvecskéik* kiállitásánál az élelmezési hivatalnál ezt bejelenteni sziveskedjenek. — Egyben értesitjük az érdekelteket, hogy üzletrészek ugy az üzlethelyiségben, mint az összes helybeli pénzintézetnél jegyezhetők. Egy üzletrész 52 kor. 40 fillér. Az igazgatóság.

— **Lakásberendezések** finom és izléses kivitelben a Dunántul legnagyobb butoráruházában Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

— **Egy női szvittert** valaki tévedésből elvitt. Kéretik az illető, hogy kegyeskedjék azt a csendőrlaktanya épületébe (kapu alatt jobbra) beküldeni.

— **A második feleség** cimü 4 felvonásos filmdráma kerül ma bemutatóra az Urániában. A főszerepeket a legjobb művészek játszák. — Szerdán és csütörtökön a helybeli szinházsulat kabaré-estélyei fényes moziműsorral.

— **A Világ**-nagymozgó ma csak egy napos műsor keretében mutatja be az olasz kinematográfia legcsodásabb alkotását, melynek cime a *Sötét éjszakában* s egy világhirü művésznő kreálja benne a főszerepet.

Legujabb.

A tegnapi minisztertanács.

Érkezett éjjel 1 órakor.

Budapest, december 15. A M. T I jelenti: Huszár miniszterelnök elnöklésével este 6 órakor minisztertanács volt, amelyen gróf Somssich külügyminiszterésBayer Jakab nemzetiségi miniszter kivételével a kabinet valamennyi tagja részt vett. Jelen volt és részt vett a minisztertanácson Horthy Miklós fővezér is. A minisztertanács folyó ügyek tárgyalásával kezdődött, majd 8 órakor a miniszterek áttértek a szociáldemokraták beadványának tárgyalására és 9 órakor megszakitották tanácskozásuk t. A miniszterelnök vendégül látta vacsorára a kabinet a tagjait, majd vacsora után folytatták a tanácskozást.

Budapest, dec. 15. A Nemzeti Ujság értesülése szerint a szociáldemokraták követelései közül eddig a gyülekezési szabadság és sajtócenzura kérdését tárgyalták le. A gyülekezési szabadság kérdésénél Benitzky belügyminiszter tett jelentést és közölte, hogy rendeletben utasitotta a közigazgatási hatóságokat, hogy a gyülekezési jog kérdését a legliberálisabb módon kezeljék. Engedélyezzenek minden gyülést, de akadályozzák meg az izgatás lehetőségét, szóval a legszigorubb ellenőrzést gyakorolják.

A sajtócenzura kérdésében megállapodtak abban, hogy a felülvizsgálati bizottság sürgősen állittassék fel és a bizottság egy meghatározott időben minden nap legyen együtt. Megállapodtak abban is, hogy a cenzurát minden lappal szemben egyforma szigorral kezeljék, a hadsereg fegyelmének lazitására, vagy a tömegek izgatására vonatkozólag. Ugy értesülünk, hogy három napon belül összehivnak egy bizottságot, amely a cenzura ügyében az összefüggő kérdéseket letárgyalja.

Állitólag megállapodtak a tekintetben is, hogy a felfüggesztett szakszervezetek mindaddig nem kezdhetik meg müködésüket, amig egy bizottság felül nem vizsgálja őket és működésük megkezdését nem engedélyezi.

A minisztertanács a késő éjjeli órákban még tart. Értesüléseink szerint az internálási rendelet tárgyalását is megkezdték, de valószinü, hogy nem fejezik be és holnap folytatják.

A románok visszavonulása a Tisza vonaláról.

Budapest, dec. 15. A román hadsereg a Tisza vonaláról a tavaszi demarkációs vonalra ma kezdi meg visszavonulását. A visszavonulás előkészületei már napok óta folynak. A Püspökladány—Mezőtur—Szarvas vonalon már alig áll nagyobb csapat.

Szinház.

Heti műsor:

Kedd este: Szibill. Mérsékelt helyárakkal. Bogár—Kürthy felléptével.
Szerda este: Enriko Frank vendégjáték. Rendes helyárak.
Csütörtök d. u. Ifjusági előadás.
„ este: Enriko Frank.
Péntek, Szombat, Vasárnap d. u. és este: Farsang tündére. Rendes helyárakkal.

* **Tul a nagy Krivánon — két Ancsurával.** *Kürthy* Böskének szombat esti nagyszerü Ancsura alakitása után élénk érdeklődéssel nézett a közönség a *Tul a nagy Krivánon* vasárnap esti előadása elé, amikorra Ancsura szerepét *Bogár* Gizire osztotta a direkció. Bogár Gizi, akinek művészi tehetségét a két Sybill-előadáson már volt alkalmunk megcsudálni — a kis forróvérü tótleányt szerepében nem érezhette magát oly otthonosnak, mint Sybillében, ahol királynői termete és gyönyörü hangja egyaránt kitünően érvényesült. Ancsura szerepe sokkal inkább *Kürthy* Böskére van szabva, akinek eleven temperamentummal telitett pajkossága, nagyszerü játéka és gyönyörü toilettjei kedvességet, szint, életet varázsoltak a szinpadra. Bogár Gizit tiszta és gyönyörüen csengő hangja szinte predesztinálják koloratur szerepek éneklésére, mig a szubrett szerepek Kürthy Böskében találják meg legjobb alakitójukat. Reméljük a szinház igazgatósága is kiismerte már a két kitünő művésznő egyéniségét és képességeit s mindegyiket a néki megfelelő szerepkörhöz fogja juttatni. —

* **Francia négyes,** *Biró* Lajos kétfelvonásos komédiája és *Mit járkálsz meztelenül?* egyfelvonásos francia bohózat képezték tegnap este a szinház műsorát. A közönség nagyszerüen mulatott Biró finoman kiélezett helyzetkomikumain s a főszereplők — *Kovacsics* Margit, *Benkő* Ilona, *Antal* Nusi, *Dezső, Bakó, Erckövy* és *Göndör* — eleven humorral megrajzolt alakitásain. A második darabban *Bogár* Gizi, *Bakó, Szikla* és *Király* nevettették halálra a termet szinültig megtöltő publikumot.

*

Jókai Aranyember, regény alakban is ismét kapható, továbbá
Twist Olivér Dickenstől, ifjusági kiadás
A fővárosi szinházak müsorának Naptára teljes sorozatban allandóan raktáron.
Lilly bárónő operette.
Gróf Rinaldó „
Farsang tündére operette. Zongorára és egyéb zenemüvek kaphatók
Fischel Fülöp Fiai könyv- és zenemükereskedésében.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy varrodámat Erzsébet-tér 2. szám alá (Weisz üvegkereskedés mellett) helyeztem át!
BARON MICI.

Köszönetnyilvánitás

mindazon jóbarátainknak, kik felejthetetlen drága jó férjem, illetve atyám elhunyta alkalmával jóleső részvétükkel (temetésen) fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek.

Nagykanizsa, 1919. dec. hó 15.

Özv. Fehér Gyuláné és fia

BUTOR

Teljes **lakásberendezések,** izléses és elsőrangu kivitelben kaphatók a Dunántul legnagyobb **butoráruházában**

Kopstein Lipót, Sopron

Telefon 339 szám. 2257 **Várkerület 62.**

APRO HIRDETÉSEK

Két asztal, divány, székek, fogasok stb. eladó. Deák-tér 6. szám alatt.

Egy üzletház gazdasági épületekkel 20 hold földdel és rétekkel vidéken eladó Cim a kiadóban. 2394

Bérbe keresek kis birtokot gazdasági épületekkel, lehet vidéken is. Cim a kiadóhivatalban. 2367

Uradalmi kertész állást keres azonnali belépésre. Az összes kertészeti munkakban jártas. — Cime: Nagy Ferencz, Balatonmagyarod.

Mindennemü gramofon, kerékpár, motorkerékpár, öngyujtó stb. javitásokat jutányos áron vállal **Donát Ferenc szakmehanikus,** Arpád-utca 26. szám. Ugyanott alkatrészek is olcsón kaphatók. 2346

Gyakorlattal biró vincellér, nős, állást keres. — Cim a kiadóban.

Teljesen uj gyermekágy eladó Cim a kiadóhivatalban. 2372

Eladó egy szép csukott hintó (kupé), 4 drb alig használt békebeli lópokróc és egy amerikai iróasztal. — Ugyanott trágya ingyen elhordható Deák-tér 2. szám.

— **Rózsavölgyi-karácsonyi** zenealbuma megjelent és kapható Fischel Fülöp Fiai könyvkereskedésében Nagykanizsán, városházpalota.

18214/1919.

Hirdetmény.

A következő értékesitések lesznek:

Faeladás:

f. hó 18-án d. e. 9 órakor az alsónyiresi erdőben álló fák eladása 179—300 szám,

18-án d. u. fél 3 órakor a kiskanizsai temető akácfa keritése, 1919. évi termése,

19 én d. e. 9 órakor a nagykanizsai köztemetőben ágfa, hasábfa és műfarönkö eladás,

20-án az alsónyiresi erdőben szálfaeladás 301—420 szám.

Az alsónyiresen mű- és kádárfa is van eladó.

Föld haszonbérbeadás.

17-én d. u. 2 órakor a sánci hidnál levő 400 négyszögöles rét,

17-én d. u. 3 órakor a szentgyörgyvári hid melletti 1039 négyszögöles rét,

18-án d. u. 3 órakor a kiskanizsai temetőföldek,

dec. 20-án d. u. 2 órakor a kiskanizsai szedreskert 197 négyszögöl területtel.

Nagykanizsán, 1919. évi december hó 15.

Polgármester.

URANIA mozgókép-palota Rozgonyi-u. 4. Telefon 259

Kedden, dec. 16 án

Második feleség

Filmdráma 4 felvonásban

Szerdán és csütörtökön

a szintársulat kabaréja.

Előadások köznapokon 6 és 8 órakor

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/27 és 8 órakor.

Eladó 1 önémet ruhaszekrény, 1 ágy ruganyos betéttel és 3 részü lószőrmatraccal, 1 éjjeli szekrény, minden kezesség mellett tiszta, féregmentes állapotban, továbbá egy fürdőkád. — Megtekinthető *Klein József cégnél,* Kazinczy-utca 3. szám.

Hirdetéseket felvesz a ZALA kiadóhivatala

Eladó több ezer békebeli, minden nagyságu **gyapjuzsák,** 1 amerikai gyártmányu „National"

(pénztár) Cassa,

irodai berendezési butorok, egy egész uj zöld emaiI kályha, 2 gyönyörü cserépkályha, nagymennyiségü avét vas, sok vasabroncs, üzleti állvány, több tizedes mérleg, üveg demionok 25—30—50 literes, kőkorsók,

bádogkorsók, kávéshordók

sok üres láda stb.

Hofman József Fia utódánál

KESZTHELYEN. 2392

Ajánlok előnyös árban legjobb minőségü szivarkahüvelyeket és papirokat.

Riz Abadie, Flor Belmonte, Fekete Club, Kohinor, Nil, Luxuss, Le Delice, Tabu, Paros, Ottoman, Sempronia, Riz Cassino, Samum, Viribus Unitis stb.

Óriási választék karácsonyi és ujévi képeslapokban és művészlapokban. Levélpapirok, játékkártya és szivarszipkákban. — Viszonteladóknak előnyös engroszárak.

Gyufa nagyban és kicsinyben!

HIRSCHLER-tőzsde, Fő-ut

Korona-szálló épület.

VILÁG nagymozgószinház Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

kedden. December 16 án

Olasz művészekkel!

A sötét éjszakában

Bünügyi drama 4 felvonás.

Előadások kezdete 6 és 8 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, fél 7 és 8 órakor.

Jegyek d. u. 2 órától előre válthatók.

Gyufa megérkezett!

Hüvely óriási mennnyiségben kapható, kereskedőknek igen előnyös feltételek mellett szállit:

Garamvölgyi és Szemere

dohány nagy- és kül. áruda.

NAPI- HETI- FALI- ÓRIÁSI- ZSEB- ÉS TÁRCZA-

NAPTÁRAK

nagyválasztékban már kaphatók:

Fischel Fülöp Fiai

könyv- és papiráruházában

NAGYKANIZSA

Városház - épület.

Nyomatott: a „Zala" Nyomda ésp Hirlakiadó Vállalatnál Nagykanizsán.

XLVI. évfolyam. Nagykanizsa, 1919. december 17. Szerda. 287. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA, Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavállalat Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap koraregge

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: vidékre postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 15 K.
Negyed évre . . 45 „
Félévre . . . 90 „
Egész évre . . 180 „

Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magánközleményeket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal.

A politika eseményei.

A belügyminiszter rendelete a választások szabadságának biztositásáról. — Ujjáéledt a függetlenségi és 48-as párt.

Budapest, dec. 16. A tegnapi minisztertanácsról kiadott jelentés kiegészitéseképpen a *M. T. I.* még a következőket jelenti:

— A minisztertanács tárgyalta a lapok terjesztése körül felmerült panaszokat is és kimondotta, hogy erre vonatkozólag a kereskedelmi- és belügyminiszterek rendeletet fognak kiadni. Foglalkozott a minisztertanács a választások szabadságának kérdésével is és *Benitzky* belügyminiszter kijelentette, hogy már az ő politikai multja is kezeskedik róla, de az egész kormány szelleme is az, hogy a választási agitáció a törvényekben megszabott kereteken belül a legszabadabban folyhasson. Kormányhatósági intézkedéseket csak a bolsevisták és a bolsevizmus gyanuja alatt levő egyének agitációjára tesz a kormány.

A szociáldemokratapárt követelései közül a karhatalom feloszlatása tárgyában abban az irányban döntött a minisztertanács, hogy a feloszlatásba nem megy bele, azonban tüzetesen körülirja a karhatalom hatáskörét, nevezetesen, hogy a karhatalom mily esetekben van feljogositva a beavatkozásra. Végül az internálások kérdését tárgyalta a minisztertanács. Ezt a kérdést *Bárczy* István igazságügyminiszter és *Beniczky* Ödön belügyminiszter referálták, akik abból indultak ki, hogy az internálás nem akar büntetés, hanem csak pusztán ovóintézkedés lenni. Beniczky hajlandónak mutatkozott arra is, hogy az internalások körül felmerült panaszokat, egy kiküldött bizottság felülvizsgálata alá bocsájtassa, azonkivül hajlandó külön rendelettel honorálni a szociáldemokratapárt aggályait. Ő egy esetben sem akar igazságtalan intézkedéseket tenni és mielőtt kiadná a végrehajtási rendeletet, meg fogja hallgatni a szociálisták kivánságait is. A minisztertanács végül abban állapodott meg, hogy a hadügyminiszter, igazságügyminiszter, belügyminiszter és népjóléti miniszter együttesen tárgyalják ezt a kérdést és megállapodásukat a legközelebbi minisztertanács elé terjesztik.

Budapest, dec. 16. A *Magyar Távirati Iroda* jelenti: A mai napon a belügyminiszter valamennyi törvényhatóság kormánybiztosához a következő rendeletet intézte:

— Külpolitikai helyzetünk és belső viszonyaink egyaránt megkövetelik, hogy a nemzetgyülési választások eredménye a nép akaratának igazán hü tükre legyen. Evégből kötelességünk fokozott gonddal őrködni azon, hogy a választási mozgalmaktól minden olyan momentumot távoltartsunk, amelyet összhangbontó elemek, a választás eredményének hamis szinben való feltüntetésére aknázhatnak ki. Felettébb nagy fontossága van tehát a választások szabadságának, amelynek legelső feltétele, hogy a törvényes korlátok között minden politikai párt szabadon élhessen a kapacitációval, a választási küzdelmeknek e megengedett eszközével.

— A hozzám érkezett jelentésekből azonban tudomásomra jutott egy-két olyan eset, hogy a hatóságok a szociáldemokrata pártnak, a választási agitáció céljából tartani óhajtott gyülései elé nehézségeket állitottak. Minthogy ez az eljárás ellenkezik azon, igen fontos közérdekü szempontokkal, amelyekre fentebb rámutattam — felkérem kormánybiztos urat, szíveskedjék gondoskodni, hogy a hatóságok a különböző politikai pártoknak jelölés, vagy programbeszéd elmondása céljából gyülés összehivására irányuló kérelmét egyforma tárgyilagossággal biralják el és egyáltalán mozditsák elő a választási küzdelem teljesen szabad lefolytatását.

— Erre azért kell nagy sulyt helyeznem, mert a szociáldemokratáknak a háboru kitörésekor nem volt a parlamentben képviselőjük s ők most ezen a cimen ma is elháritják magukról a háboruról való minden felelősséget. Pedig abban, hogy a választási akcióban akadályoztatnak, csak okot találhatnak arra, hogy a választásokban való részvételtől kifejezetten tartózkodjanak és a békeszerződésért való felelősséget is elkerüljék.

— Ez okból ismételten szives figyelmébe ajánlom kormánybiztos urnak, hogy a kérdést nagy jelentőségéhez mért gonddal kezeljék és biztositsák azt, hogy a hatóságok még a látszatát is kerüljék annak, mintha a gyülések engedélyezése körül pártszempontok vezetnék őket.

Azonban mondanom sem kell, hogy a hatóság kötelessége rendőri szempontból minden megelőző intézkedést megtenni és a választási küzdelmet a legnagyobb gonddal ellenőrizni. Oly esetben pedig, ha a közrendet veszélyeztető, vagy bolsevizmust terjesztő mozgalomról, vagy ténykedésről van szó — haladéktalanul a legszigorubb eljáráshoz kell nyulniok.

Budapest, december 16.

Beniczky.

Budapest, dec. 16. Az Országos Nemzeti Párt intézőbizottsága elhatározta, hogy a párt, mint ilyen megszünik és ujra felveszi a függetlenségi és 48-as párt nevet. Az intézőbizottság határozata felett a párt szombat esti értekezlete fog véglegesen dönteni.

Budapest, dec. 16. Huszár Károly miniszterelnök a tegnapi minisztertanácson bejelentette, hogy Bandholz tábornoktól, az amerikai katonai misszió vezetőjétől átiratot kapott, amelyben Bandholz tábornok arról értesiti őt, hogy az amerikai misszió tegnap óta megszünt az ötös tanács budapesti képviselőjének tekinteni magát és mostantól kezdve kizárólag az amerikai Unio érdekeit képviseli Magyarországon. Bandholz tábornok kormánya képviseletében egyelőre Budapesten marad, de már a legközelebbi időben amerikai polgári diplomata érkezik Budapestre, aki ezentul az Egyesült Államok kormánya nevében az ügyeket vezetni fogja.

Megmarad a koncentráció.

Budapest, dec. 16. A hétfői minisztertanács jórészt kikapcsolta azon ütközőpontokat, melyek a koncentrációt felborulással fenyegették. A sajtó egy része még ugy állitja be a dolgokat, hogy a válság még nincsen kiküszöbölve, csak elodázódott, mert a szociáldemokraták még nem járultak hozzá és hogy bizonyos kérdések tekintetében külön miniszteri tanácskozások lesznek.

Ezzel szemben a *Nemzeti Ujság* értesülése szerint a helyzet az, hogy a legfontosabb és legkritikusabb kérdésekben már megtörtént a megegyezés és ami még hátra van, az mind olyan részletkérdés, ami sulyosabb ellentéteket nem okozhat. A szociáldemokrata párt nem zárkózhatott el a hozzájárulástól amikor a belügyminiszter előterjesztéséből látnia kellett, hogy az el nem nyugvó bolsevista veszedelemmel szemben az egyesült pártok álláspontja képviseli azt az erőt, amely Magyarország tovább kiépitésére vezet. — Payer azt a megoldást választotta, hogy nem szavaz ugyan a szociáldemokraták memoranduma ellen, de nem csinált kabinetkérdést a leszavazásból, hanem alávetette magát a többség akaratának és igy a koncentráció nem borult fel. A két legfontosabb kérdés: az internálás és a karhatalom kérdése volt. A belügyminiszter utalt arra, hogy a Károlyi kormány idején is adtak ki egy internálási néptörvényt, amelyet a szocialista miniszterek is aláirtak.

Ezenkivül rámutatott arra, hogy Böhm Vilmos és társai milyen aknamunkát folytatnak Bécsből, hogy itt a kommunizmust ujra helyreállitsák. A belügyminiszter előadta, hogy a bécsi rendőrség hivatalos jelentése szerint a kommunisták állandó kurirjáratot tartanak fenn Bécs és Budapest között.

Az internálásra vonatkozó rendelet végrehajtási utasitásának megszerkesztésével megbizott bizottság hőlnap szerdán ül össze és a legközelebbi minisztertanácson fog jelentést tenni munkájáról.

A szocialdemokratapárt csütörtöki választmányi ülésén fog magatartása felől dönteni. Minden jel arra vall, hogy a megegyezés sikerül.

Az uj váci püspök.

Budapest, dec. 16. Váci püspökké tudvalevőleg a pápa *Hannauer* kanonokot, a budai Szent Imre kollégium volt igazgatóját nevezte ki. Minthogy a főkegyuri jogok gyakorlása tekintetében eddig nem volt kialakult vélemény, a tegnapi minisztertanács ugy határozott, hogy a királyt megillető főkegyuri jogokat ezután a minisztertanács kivánja gyakorolni és rögtön ki is nevezte Hannauert váci püspökké, aki még ebben a hónapban el is foglalja állását.

A magyarbarát horvátok.

Bécs, dec. 16. A prágai „Narodni Listy" jelenti, hogy a horvátok Zágrábban felgyujtották a diadalkaput, amelyet az S. H. S. uralkodójának fogadtatására emeltek, mert immár Magyarország felé vonzódnak.

Kiüritik Pozsonyt a csehek.

Az angol misszió ellenőrzése.

Győr, dec. 16.

Hetek óta hireszteltek az emberek, hogy Pozsonyt a csehek kiüritik, de ez a hir sohasem bizonyult valónak, dacára annak, hogy a csehek utasitást kaptak az antanttól Pozsony kiüritésére. A csehek makacssága miatt van még Pozsony cseh kézen, de ugylátszik, hogy az antant erélyesebb eszközökhöz folyamodott, hogy parancsának ugy a csehek, mint a románok által megszállott területen érvényt szerezzen.

Tizenkettedikén délben pont tizenkét órakor két szalonkocsiból álló különvonat robogott be a győri állomásra. A külön vonaton *Handson* angol őrnagy egy angol misszió élén Pozsonyba utazott,

hogy a cseheknek átadja az antant utasitását, amely igen szigoru hangon követeli Pozsony átadását a magyaroknak.

Az antantmisszió különvonata körülbelül egy órát vesztegelt a győri állomáson, mely idő alatt Handson őrnagy utja céljáról a következőket mondta:

A párisi ötös tanács megbizásából voltunk — mondotta az őrnagy — előbb Debrecenben, majd Budapesten és most Pozsonyba megyünk.

Küldetésünk célja, megbeszélni a megszálló csapatok főparancsnokságával a kiürités módozatait

és ellenőrizzük a kivonuló csapatokat, hogy kivonulásukkor semmiféle rendzavarás ne történjék.

— A Tiszántul levő román csapatok e hó 15—16-ika táján kezdik meg a kivonulást, ugy hogy december végére már az Érmihályfalva alatt elhuzódó demarkációnális vonalon fognak állani a románok.

Pozsony kiüritése is a legrövidebb idő alatt fog végbemenni és a kiürités után a nemzeti hadsereg csapatai váltják föl a cseh katonákat.

— Határozott időpontot, a kivonulást illetőleg nem lehet mondani, mert nagyon sok kérdést kell megoldani, de reméljük, hogy a még függőben levő ellentéteket sikerül eloszlatni és a mi felügyeletünk alatt fog a ki és bevonulás megtörténni.

Handson őrnagy különvonata valamivel egy óra után hagyta el a győri állomást és tovább robogott Pozsony felé.

HIREK.

1919. december 17 Szerda

NAPTÁR

Róm. kath. Lázár. Prot. Lázár. Gör. kath. Dániel- Gör. kel. (dec. 4.) Borbála. . Izr. Kiszlev 25.

A nap kél reggel 7 óra 44 perckor, nyugszik délután 4 óra 08 perckor. A hold kél éjjel 2 óra 48 perckor. nyugszik d. u. 1 óra 09 perckor.

— **Gyorsvonat Nagykanizsán át Bécsbe és Budapestre.** A napokban megirtuk, hogy a Délivasut székhelyét a francia részvényesek Bécsből Párisba teszik át s ez alkalommal mindent elvövetnek a Déli vasut reorganizációja érdekében. A vasut uj mozdonyokat, uj vasuti kocsikat kap s más sok milliós beruházások történnek, ugy, hogy a Déli vasut mielőbb eléri a békebeli nivót. — A franciák máris minden lehetőt elkövetnek a forgalom javitása érdekében. Igy a legközelebbi időpontban egyelőre hetenkint egyszer gyorsvonatot inditanak Nagykanizsán át Budapest és Bécs között. Az uj vonat Budapesttől Bécsig az utat nyolc óra alatt teszi meg, ami csak akként lehetséges, hogy csupán a legnagyobb állomásokon fog néhány percre megállni. A vonathoz büffékocsit is csatolnak. Az utiköltség Budapesttől Bécsig és vissza összesen 1000 koronába lesz megállapitva, ami bizony nem mondható alacsonynak, de ezzel szemben a kényelemről gondoskodnak, mert csak annyi jegyet adnak ki, amennyi ülőhely lesz. A forgalnm további javitása állitólag gyorstempóju lesz.

— **A Pásztor—Pesek—Tellemann trió kamaraestje.** A világháboru és két forradalom szülte nyomoruságnak és inségnek kellett rászakadnia Budapeste, hogy Nagykanizsának abban a szerencsében lehessen része, hogy egy olyan müvészi együttest állandó vendégként birhasson falai között, mint aminő tegnap este mutatta be müvészetét Nagykanizsa város egész intelligens társadalmának. *Pásztor* Irma zongoramüvésznő, Pásztor Miksa nagykanizsai zenetanár leánya már évek óta dédelgetett ismerőse a kanizsai koncerttermek látogatóinak, *Pesek* Ignác sem tegnap először ragadtatta el hegedü játékával közönségünket, csupán *Tellemann* Fülöp csellóművészete volt eddig itt, szülővárosában még ugyszólván teljesen ismeretlen. Az az abszolut technikai biztonság és fölény, mellyel hangszerét uralja, lélekkel teli kifejezőerővel párosulva egy csapásra meghóditotta ezt a különben elég nehezen lelkesülő közönséget. — A Nagykanizsán egymásra talált három kiforrott müvész szövetkezése oly remek eredményt hozott létre, amit igazában leirni nem, csak hallgatni és élvezni lehet. Kitünő érzékkel összeválogatott müsoruk csupán a jeles előadókra rótt rendkivüli feladatokat, anélkül, hogy az a közönség bár leglaikusabb részének is megközelithetetlen magaslatokat tartalmazott volna. — Frenetikus sikerüknek ez is egyik magyarázata. Szinte nehéz eldönteni, mi volt szebb és stilusosabb: Schubert cizellált remeke, Dvorák „Dumky" elmet vjselő, orosz motivumokból szőtt triója, avagy az a négy zenei apróság, mely dus müsoruk középső részét alkotta. A kamarazene ideálját látjuk megvalósulva ebben a pompás müvészi együttesben, amelynek mindhárom tagja tisztában van azzal, hogy a kamarazenében nincs egyéni virtuozkodás, csak egymáshoz simuló összjáték Ha Pásztor Irma kisasszony némileg mérsékli brilliáns zongorajátékának néhol kissé tul erős dynamikáját, ugy a Pásztor—Pesek—Tellemann trió rövidesen akár külföldi turnéra mehet. Kanizsai hálás közönségük azonban egyelőre várva-várja ujabb hangversenyüket. *(g. i.)*

— **Betörések.** Az élelmiszerek horribilis drágasága és hiánya a tolvajok és betörők munkálkodását is más irányba tereli. — Nem pályáznak már annyira a pénzre és értékekre, mint inkább az élelmiszerekre, amelyeknek manapság mindenek felett álló értékük van. A vérbeli betörő ma angolos flegmával sétál el a Wertheim kasszák előtt, de azonnal kész a munkára, amint az éléskamrák inycsiklandozó illata üti meg az orrát. Tegnapra virradóra is két ilyen betörés történt Kanizsán s mindkét esetben tisztán élelmiszerekre utaztak a tolvajok. *Neufeld* Dávid Petőfi-utcai korcsmárosnak az udvarban levő éléskamarájából 200 darab tojást, egy fél zsák lisztet, 10 üveg befőttet, egy kövér kopasztott ludat és sok más ennivalót vittek el az ismeretlen betörők. — Felkeresték még a nagyétkü tolvajok özvegy *Schwarcenberg* Ignácné Rozgonyi-utcai élésztárát is és onnan ugyancsak alaposan megrakódva távoztak. A széleskörü rendőri nyomozás alapos reményt nyujt arra, hogy a tolvajoknak nem lesz alkalmuk az egész rekvirált készletet nyugodtan elfogyasztaniok.

— **Halálozás.** *Cziboly* Ferencné, született Palkó Mariska folyó hó 14-én 24 éves korában meghalt. Tegnap délután helyezték örök nyugalomra.

— **Felolvasó est.** A nagykanizsai Irodalmi és Müvészeti Kör csütörtökön este 6 órakor a városháza nagytermében felolvasó estét rendez a következő müsorral: 1. Bodrogközy Zoltán szavalata saját verseiből. 2. Majtényi Károly felolvasása: A magyar faj erényei és hibái cimen. 3. Rédiger Ödön szavalata saját verseiből. Részleteket még közölni fogunk.

— **Vámszedés Ausztriában.** Az osztrák kormány, bécsi lapok hiradása szerint, elrendelte, az autonom vámtarifa általános alkalmazását. Az osztrák sajtóközlemények ugy állitják be e tényt, mintha Ausztriát az uj nemzeti államok és Magyarország hasonló eljárása, kényszeriti a vámszedésre. Holott akkor, amikor a magyar kormány a vámsorompót felállitotta volt, Ausztria egyes határállomásain már a magyar áruk belépésekor vámot szedtek és a behozatal megvámolása magyar részről csak retorzióképpen alkalmaztatott, annál is inkább, mert a cseh-szlovák köztársaság szintén életbeléptette a vámokat. Az osztrák kormány a vámtarifa mostani életbeléptetésével egyidejüleg elrendelte, hogy az autonóm tarifa tételeihez a nagy valutakülönbözetre való tekintettel, 500 százalékos vámpótlék számittassék fel.

— **Névváltoztatás.** A Magyar belügyminiszter Ur a „Budapesti Közlöny" f. évi december hó 10-én megjelent 185. számában 88 829/VIII. sz. rendeletével megengedte Weisz Ármin földbirtokos, a nagyrécsei uradalom tulajdonosa és gyermekei, valamint testvére Weisz Vilmos gazdatiszt családi nevének *„Valkó"* névre való átváltoztatását. A nagyrécsei uradalmat igy a mai naptól kezdve Valkó Ágoston jegyzi.

— **Orvosi hir.** Dr. *Berger* Miksa v. budapesti kórházi és klinikai orvos rendelését Sugár-ut 24. szám alatt (volt 48-as laktanyával szemben) megkezdte. Szakorvosi rendelés: fül-, orr-, torok- és gégebetegeknek d. e. 9—12-ig és délután 2—5-ig.

— **Árubehozatali engedélyek.** Szombathelyről jelentik: A kereskedők között az a hir terjedt el, hogy a kormány nem ad ki ujabb árubehozatali engedélyeket. A soproni kereskedelmi és iparkamara segédtitkára Illiás dr., aki épen a behozatali engedélyek ügyében Budapesten tartózkodik, tegnap táviratban cáfolta meg ezt a hirt, amely félreértésen alapult. Illiás dr. értesitette s soproni kamarát, hogy őt a legszivélyesebben fogadták a pénzügyminisztériumban, sőt a tárcaközi bizottság ülésére is meghivták. Ezen az ülésen az ő általa előterjesztett több mint 200 kérvény legnagyobb részét kedvezően intézték el s a behozatalra az engedélyt megadták. A többi kérvény felett a legközelébbi napokban hoznak döntést.

— **Schenk Jenő a nagy mester** ma megérkezett városunkba. A szeretetreméltó kitünő tanár oda nyilatkozott, hogy teljes ambicióját és erejét viszi bele a ma esti előadásba, hogy itt is frappirozza a közönséget és hódolói sorába iktathassa őket. Néhány jegy a ma este fél 8-kor kezdődő Casino teremben tartandó szeanszra Szerb papirüzletében még kapható.

— **A kórház karácsonyára adakoztak:** dr. Merkl Bellus 100 K, Fischer Sándor 20 K, Székely mérnök 20 K. A kórházi főnöknő kéri a nemeslelkü emberbarátokat, hogy kegyes adományaikat juttassák hozzá. A kórház szokásos karácsonyi ünnepélye az idén elmarad.

— **Elveszett.** A tegnapesti hangverseny után a ruhatárból valaki tévedésből elvitt egy fekete-fehércsikos selyemsált (férfi gallérvédőt.) A becsületes tévedő sziveskedjék azt a G. Weisz Lujza női kalapcég üzletébe (Központ szálló épület) küldeni.

— **A nagy nap hősét,** *Horthy* Miklós fővezért és a dicsőséges zalai hedsereg bevonulását Budapestre, mutatja be az *Uránia* szerdán és csütörtökön. Az a nagy érdeklődés, amely ezt a képet kiséri, arra inditotta az Uránia agilis igazgatóságát, hogy fáradságot nem kimélve, megszerezze ezt a szenzációs filmet. — Szerdán bemutatásra kerül még: *A dzsung mélyén,* indiai történet. Csütörtökön pedig A *baba* c. „Star" vigjáték *Lóth* Ilával a főszerepben. Szerdán és csütörtökön a kanizsai szintársulat nagy kabaré-estét is rendez az Urániában, mely estén fellép Kürthy Böske. Bogár Gizi, Érczkövy, H Zombori Ilonka, és a többi elsőrangu erők, valamint Érczkövy és Zombori Ilonka tánckettőse. Az érdeklődés oly nagy, hogy ajánlatos a jegyekről máris gondoskodni. A kabaré műsora a *Pletyká*-ban olvasható.

— **Az 1920. év.** A most folyó kegyetlenül rossz' esztendő 16 nap mulva befejeződik és helyébe lép az 1920. szökőév. Az uj évben a farsang február 17-én végződik, husvét április 4. és 5-én lesz, pünkösd május 23. és 24., ezeken és karácsonyon kivül kettős ünnep még február 1. és 2., október 31. és november 1. Hogy az uj esztendő mit hoz, csak a jó Isten tudja, de talán meghozza végre a lelkek békéjét s az árak csökkenését.

— **Az eladott élet** cimen egy nagystilü filmet mutat be a Világ mozgó ma és csütörtökön (dec. 17—18.), valamint bemutatja *A magyar nemzeti hadsereg impozáns bevonulásáról készült filmet* is A dráma az olasz filmgyártás bravuros alkotása.

— **Lakásberendezések** finom és izléses kivitelben a Dunántul legnagyobb butoráruházában Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

Letartóztatott kisgazda képviselőjelölt

Budapest, dec. 16. Az ónodi kerület kisgazdapárti jelöltjét *Kerekes* Mihályt Onodra érkeztekor a karhatalom letartóztatta és ezáltal megakadályozta abban, hogy programbeszédét elmondja és a választási agitáciot megkezdhesse. A letartóztatást — mint Onodról jelentik — Semsey karhatalmi parancsnok rendelte el, aki Kerekesnek egyedüli ellenjelöltje. — Kerekes még ma is fogva van.

Döntött a Kuria a halálra itéltek ügyében.

Budapest, dec. 16. A terrorvezér es társai bünügyében ma leérkezett a Kuria döntése a kegyelemre vonatkozóan. A Kuria határozatát holnap délután 2 órakor közlik a Margitkőruti fogházban lévő elitéltekkel. Akik kegyelmet nem kaptak, azokat rögtön a siralomházba viszik és másnap kivégzik. Aki kér, az lelkészt kap maga mellé, aki egész a kivégzésig mellette marad.

Szinház.

Heti műsor:

Szerda este: Enriko Frank vendégjáték. Rendes helyárak.
Csütörtök d. u.: Ifjusági előadás.
„ este: Enriko Frank.
Péntek, Szombat, Vasárnap d. u. és este: Farsang tündére. Rendes helyárakkal.

* **Elsőrangu** müvészi produkciók élvezetében lesz része ma és holnap este a szinházbajáró közönségnek. Enrico *Frank* a világhirü boszorkánymester fogja szemkápráztató mutatványaival bámulatba ejteni a nézőket. Az est részletes müsora a *Pletyka* c. szinházi hetilapban olvasható.

IRODALOM.

Ködfoszlányok

cim alatt jelentek meg a kanizsai közönség előtt már jó hirnévnek örvendő *Bodrog* legujabb költeményei. Előttünk fekszik a csinos kiállitásu kötet, melynek első oldalán a következő érdekes ajánló sorokat olvashatjuk: „Ajánlom a könyvem hőn szeretett hazámnak: az Alföld délibábjának, árvalányhajának, gulya kolompjának, a szélmalom suhogó vitorlájának, a Tisza fűzes partjának, a tanyának, a pusztának . . . Bocskai sapkájának, a magyar világverő szablyájának . . . s mindennek, mindennek, ami magyar". Ezek a szavak bármilyen eredetiek, mintha frázisoknak hangzanának előttünk. Némi bizalmatlansággal kezdjük lapozni a kötetet. Megakad a tekintetünk egyik oldalon. A vers cime: *Este hazafelé.* Lássuk, hogyan megy egy magyar költő, aki verseit egyebek közt nekünk is (mindenkinek, aki „kuruc magyar") ajánlja este hazafelé? A vers igy kezdődik:

„Sötét, bágyasztó őszi est
Szuszog álmosan az uttest;
Nyög, sóhajt, oly bánto fájón . . .
Haladok rajta borzongón.

Csend, álmos, nyulós nehéz csend.
Rozsdás, vásott sarkantyum peng,
Zöttyen, harsan, taktust sem tart,
Kacag alatta a bazalt."

És igy tovább. Amint olvassuk ezeket az egyszerü sorokat, bizalmatlanságunk oszladozni kezd. Ezek a nehéz járásunak tetsző sorok művészi ügyességgel elevenitik meg előttünk a ködös őszi este képét. Minden sor a szemlélet erejével hat. Szinte magunk előtt látjuk a szentesi álmos, nyulos, nehéz csendet, szinte halljuk a költő rozsdás, vásott sarkantyujának pengését. S ez igy megy az egész versen keresztül. Ilyen eleven szinekkel festeni egy természeti képet s igy átéreztetni az olvasóval egy hangulatot a legnehezebb költői feladatok közé tartozik.

Bizalmatlanságunk teljesen eltünik s már komoly érdeklődéssel olvassuk a további verseket, melyek közt szebbnél-szebb, zengőnél-zengőbb dalok követik egymást. Különösen szép versek akadnak azok között, melyeket „a gránátalma bokrok közül — küld hozzánk — ahol a lilaszin ciklámen illatot szór a duzzogó tenger tarajos habjára". Ezek a San-Giovanni di Meduában, Albániában, született versek valami különös illatot lehelnek felénk. Van bennük valami exotikus elem. Csodálatos szingazdaság. Izzó fény. Vad fantázia. A legegyszerübbek közül való a *Gránátalma bokrok közt* c. szerelmi dal, melyet egész terjedelmében ide iktatunk:

Gránátalma bokrok közt sétálok,
Zsebemben van szerelmes leveled . . .
Oly jól esik bolyonganom veled,
Veled lenni, szótlanul, magamban.

Látod, izzik, meleg itten minden.
A tenger busan mormol. Zöld vize
Lágyan, andalitón csapkod ide.
Érted a szavát? Tenger locsogást?

Hallga csak! Amott gorombán duzzog,
Taraja vadul marja a sziklát.
Hallottad, amint sikoltva kiált!
Piruló álmok elhalványodnak.

Égő gránátalma bokrok között
Egymagamban sétálgatok veled . . .
Nézem a sápadozó szerelmed
S hallgatom, hogy sajnál a zöld tenger.

Valami ujfajta szerelmi lira ez. Ezek az egyszerü szavak hatalmas érzelmeket takarnak. „Látod, izzik, meleg itten minden. A tenger busan mormol. Zöld vize Lágyan, andalitón csapkod ide. Érted a szavát? Tengerlocsogást?" ugy érezzük, hogy a tenger árjával versenyt háborog a költő szive is. És csodálkoznunk kell rajta, hogy a lázongó érzelmek szét nem vetik ezeket a nyugodtan gördülő, egyszerü sorokat. Ebben a versben is érezzük a költő hatalmas szemléltető és megelevenitő erejét, mely egész költészetének leglényegesebb tulajdonságának látszik.

Amint a kötetet letesszük a kezünkből, azzal az impresszióval veszünk tőle bucsut, hogy az ajánló sorokban levő szavak egyáltalában nem üres szóvirágok, hanem a legteljesebb élettől áthatott komoly vallomások. Valóban, ha ezeket a zengő verseket olvassuk, megelevenedik előttünk az Alföld délibábos, árvalányhajas, gulyakolomptól hangos világa, a Tisza fűzes partja, a tanya, a puszta . . . Bocskai sapkája mellett megjelenik a Bocskaiak lelke, s legalább egy pillanatra felvillan előttünk a magyarok világverő szablyálya, amelynek villanásától mintha dagadni éreznénk a mellünket . . .

Külön kellene foglalkoznunk a kötet legnagyobb és legszebb versével *A föld lelkével* mely a háboru borzalmait mesteri kézzel festi több egymásután következő képben. Ennek részletezése azonban már tulmenne egy ilyen rövid könyvismertetés keretein. S az ilyenfajta lirai alkotásokat tartalmilag nem is igen lehet az olvasóval megismertetni, az ilyesmit személyesen kell elolvasni, hogy hangulatukat átérezhessük. Egyelőre megelégszünk annak a megállapitásával, hogy a *Ködfoszlányok* szerzőjének nevével meg találkozni fogunk.

Nagykanizsa, 1919. XII/15. *M. K.*

BUTOR

Teljes **lakásberendezések,** izléses és elsőrangu kivitelben kaphatók a Dunántul legnagyobb

butoráruházában

Kopstein Lipót, Sopron

Telefon 339 szám. 2257 **Várkerület 62.**

Keresek családos, szorgalmas, erőteljes vincellért jó fizetéssel. Grünfeld Adolf, Magyar u. 25. sz.

Uradalmi kertész állást keres azonnali belépésre. Az összes kertészeti munkákban jártas. — Cime: Nagy Ferencz, Balatonmagyarod.

Gyakorlattal biró vincellér, nős, állást keres. — Cim a kiadóban.

Korcsmai bérbe keresek helyben. Ajánlatok a kiadóba.

Képeskönyvek, ifjusági iratok és gyermekkönyvek nagy választékban kaphatók Fischel Fülöp Fiai könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Gyufa megérkezett!

Hüvely óriási mennnyiségben kapható, kereskedőknek igen előnyös feltételek mellett szállít:

Garamvölgyi és Szemere

dohány nagy- és kül. áruda.

NAPI-
HETI-
FALI-
ÓRIÁSI-
ZSEB- ÉS
TÁRCZA-

NAPTÁRAK

nagyválasztékban már kaphatók:

Fischel Fülöp Fiai

könyv- és papiráruházában

NAGYKANIZSA

Városház-épület.

URANIA mozgókép-palota

Rozgonyi-u. 4. Telefon 259

Szerdán, dec. 17-én

Nagy szenzáció!

HORTHY MIKLÓS fővezér és a dicsőséges nemzeti hadsereg bevonulása Budapestre. — Bemutatására kerül még:

A dzsungel mélyén

indiai történet 4 felvonásban. — Azonkivül

A kanizsai szintársulat kabaré-estélye

Előadások köznapokon 6 és 8 órakor
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/27 és 8 órakor.

Ajánlok előnyös árban legjobb minőségü szivarkahüvelyeket és papirokat.

Riz Abadie, Flor Belmonte, Fekete Club, Kohinor, Nil, Luxuss, Le Delice, Tabu, Paros, Ottoman, Sempronia, Riz Cassino, Samum, Viribus Unitis stb.

Óriási választék karácsonyi és ujévi képeslapokban és művészlapokban. Levélpapirok, játékkártya és szivarszipkákban. — Viszonteladóknak előnyös engroszárak.

Gyufa nagyban és kicsinyben!

HIRSCHLER-tőzsde, Fő-ut

Korona-szálló épület.

Eladó 1 önémet ruhaszekrény, 1 ágy ruganyos betéttel és 3 részü lószőrmatraccal, 1 éjjeli szekrény, minden kezesség mellett tiszta, féregmentes állapotban, továbbá egy fürdőkád. — Megtekinthető *Klein József cégnél,* Kazinczy-utca 3. szám.

Tarlórépát

vaggontételekben legmagasabb napi áron vásárol

Grünhut Henrik Fia

Nagykanizsa.

Hirdetéseket felvesz a ZALA kiadóhivatala

VILÁG nagymozgószinház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Szerda, csütörtök December 17., 18.

A magyar hadsereg bevonulása Budapestre

természeti felvétel:

AZ ELADOTT ÉLET

kalandordráma 4 felv.

Előadások kezdete 6 és 8 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, fél 7 és 8 órakor.
Jegyek d. u. 2 órától előre válthatók.

Teljesen jó állapotban levő, látható irásu, Stoewer-gyártmányu

irógép eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Dunántuli élelmiszerforgalmi vállalat

NAGYKANIZSA

Iroda és raktár: Csengeri-ut 6. sz.

Telefon: 59. szám. Sürgönycim: „Argos" Nagykanizsa.

Közellátási célokra vásároljuk **minden mennyiségben** napi árakon, azonnali készpénzfizetés ellenében az alanti cikkeket:

Élő- és leölt sertéseket

Vadféléket

Babot

és egyéb élelmiszereket!

A budapesti hatósági Élelmiszer Felhozatali Egyesülés megbizottja.

Lehetőleg mintázott árajánlatokat személyesen vagy vagy irásban irodánkban d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6 óráig kérjük leadni.

Nyomatott: a „Zala" Nyomda ésp Hirlakiadó Vállalatnál Nagykanizsán.

XLVI. évfolyam. Nagykanizsa, 1919. december 18. Csütörtök. 288. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA, Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavállalat Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap koraregge

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: vidékre postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 15 K.
Negyed évre . . 45 „
Félévre . . . 90 „
Egész évre . . 180 „

Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magánközleményeket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal.

A politika eseményei.

Eltolódott a válság. — Pénteken lesz a döntő minisztertanács. — A belügyminiszter szigoru rendelete a sajtótermékek szabad terjesztéséről.

Budapest, dec. 17. A politikában lényeges változás nem történt. A minisztertközi konferenciája, amely az internálás kérdésében fog határozni, holnap este 6 órakor ül össze. Utánna a szociáldemokrata párt választmánya és vele egyidejüleg a demokrata párt választmánya tart ülést. A szociáldemokrata pártban Payer, a demokrata pártban pedig Bárczy fogja a helyzetet referálni. A két párt szolidáris egymással. A szociáldemokrata párt ezen az ülésen fog dönteni, hogy a párt tagjai bent maradjanak-e a kabinetben.

Minisztertanács valószinüleg csak pénteken lesz, de lehet, hogy későbbre tolódik.

A sajtócenzura ügyében szombeton délután 3 órakor összeülő ankét fogja megalakitani a sajtóbizottságot.

Budapest, dec. 17. A *M. T. I.* jelenti: A belügyminiszter valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez rendeletet intézett, melyben a sajtótermékek utcai terjesztése tárgyában már kiadott rendeletre hivatkozva elmondja, hogy az előbb kiadott rendeletek ellenére napnap után érkeznek panaszok amiatt, hogy egyes közigazgatási hatóságok, egyes sajtótermékek terjesztését önkényes rendelkezésekkel megakasztják.

Tekintettel arra, hogy ezen önhatalmu rendelkezések nemcsak a fönálló törvényes rendelkezésekkel helyezik szembe magukat, hanem káros befolyással is vannak a közvéleménynek a visszaállitott jogrendbe vetett hitére — felhivom, hogy a sajtóról szóló 1914. évi XIV. törvénycikknek s az annak alapján kiadott rendelkezéseknek és intézkedéseknek betartására szigoruan ügyeljen és különösen utasitsa az alárendelt hatóságokat, hogy a sajtótermékek szabad terjesztéséről kiadott rendelkezéseimet szigoruan betartsák és mindazon sajtótermékeknek, amelyeknek szétküldését az előzetes cenzura megengedte és amelyeknek az utcai terjesztésre az érvényben levő törvényeknek megfelelő engedélyük van — minden akadály nélküli továbbitását és szabad terjesztését megengedje, mert a jövőben minden önkényes rendelkezést a legszigorubb vizsgálat tárgyává fogok tenni.

A békedelegáció ülése.

Budapest, dec. 17. A békedelegáció munkálatainak előkészitése során ma délelőtt gróf Teleky Pál hivatalos helyiségében tanácskozás volt, amelyen a kisebbségek kérdésével foglalkoztak és az erre vonatkozó anyagot mutatták be gróf Apponyi Albertnek. A tanácskozáson részt vettek: gróf Apponyi Albert, gróf Teleky Pál, báró Wlassits Gyula, gróf Bethlen István és Nemes Dénes volt igazságügyi államtitkár. A tárgyalásokat holnap folytatják.

A közgazdasági egyetem ügye.

Budapest, dec. 17. Évek óta huzódó közoktatási probléma volt a magyar közgazdasági egyetem ügye. Most értesülélünk szerint Haller István közaktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a közgazdasági egyetem tervezetét és költségvetését haladéktalanul készitsék el. A tervezet előreláthatólag rövid időn belül nyilvánosságra kerül

A német monarchisták vezetőinek nyilatkozata.

Budapest, dec. 17. A *Newyork American* és más amerikai lapok hosszabb cikkeket közölnek *Wiegand* Károlynak az ismert amerikai ujságirónak tollából, aki beszámol Bauer ezredessel, a német monarchista mozgalom egyik vezetőjével folytatott beszélgetéséről. Az ezredes a többek között ezeket mondotta:

— Senki sem gonddol arra, hogy a monarchiát erőszakkal, akár katonai puccsal, akár a német lakosság segitségével állitsa helyre. A monachia helyreállitása minden esetre népszavazás utján fog történni. Természetesen a jövendő monachiának sok tekintetben különböznie kell a régi rezsimtől. Lényegileg demokratikus államformája lesz a monarchiának felelős minisztériummal, ugy mint Angliában.

A mostani kormány egyáltalában nem épitheti fel Németországot. Egyre jobban terjed annak a felismerése, hogy a szociáldemokraták sok esztendős izgatása okozta Németország összeroppanását. Németország ujjáépitése csakis a mérsékelt munkásságnak az iparral, mezőgazdasággal és a tisztviselői karral való együttmüködése mellett érhető el. Az uralkodónak a jövőben tulajdonképpen elnöki hatásköre lesz. Vilmos császár visszatérése nem igen jöhet szóba, mert ő hivatalosan lemondott. A törvényes utód a trónörökös és minthogy ó rendelkezik egy modern uralkodó tulajdonságaival nem is lesz mellőzhető. Lehetetlen, hogy Poroszország valaha is más uralkodót válasszon magának, mint Hohenzollernt. A német nép széles köreiben óhajtják Hindenburgot elnöknek s a monarshisták is szivesen vennék Hindenburg megválasztatását.

Rubinek Gyula a kecskeméti „népitélet"-ről.

Budapest, dec. 17. A tegnapi minisztertanácson a többek között szóba került a kecskeméti „népitélet" ügye is. *Rubinek* Gyula földmivelésügyi miniszter, aki a kecskeméti I. kerület képviselőjelöltje, a minisztertanácson állást foglalt ez ügyben, majd egy ujságiró előtt a következőket mondotta:

— Mint ismeretes, a szociáldemokraták a katonai karhatalom feloszlatását és annak a rendőri szervezetbe való beosztását követelték és kivánatosnak tartották, hogy Pécsett és Szegeden — ahonnan a szerb, illetőleg francia katonák kivonulnak — idejében történjék gondoskodás, hogy a kecskeméti eset ne ismétlődjék meg.

— Erre vonatkozólag én a minisztertanácson kijelentettem, hogy a karhatalomnak a katonaságtól való elválasztása teljes lehetetlenség, mert még mindig forradalmi jelenségeknek vagyunk a szemtanui és a katonaság elleni izgatást és merényletet csakis maga a katonaság torolhatja meg.

— Részemről nem csudálkozom azon, hogy az ellenséges megszállás alól felszabadult vidékeken atrocitások történtek, mert a megszálló csapatok védelme alatt egyesek oly szemtelenül viselkedtek, sőt egyenesen hazaárulást követtek el azáltal, hogy a megszálló csapatokat lepénzelték és visszatartották s ezáltal meghosszabitották a megszállás amugy is keserves perceit, másrészt pedig a megszálló csapatok a kommunistákat különös védelemben részesitették.

A csehek pozsonyi magyarbarát politikája.

Budapest, dec. 17. A cseh—szlovák kormány — ugy látszik uj politikát kezd a megszállt területeken Pozsonyban megfelelő engedményeket tesznek politikai, társadalmi és kulturális terén és az engedményeket igyekeznek még jelentékenyebbé tenni gazdasági előnyök biztositásával. A magyar nyelv kezelése tekintetében egészen ujszerü magatartást tanusitanak. A biróságok tárgyalasi nyelve a magyar. Az iskolai oktatás szintén magyarul folyik. A hatóságok a hozzájuk intézett magyarnyelvü beadványokra magya-

rul válaszolnak. A magyar szinház naponta zsufolva van. A Pozsonyban eddig megjelent magyar nyelvü lapokon kivül két uj napilap és nyolc uj hetilap indult. Göndör Ferencnek Bécsben megjelenő *Az ember* cimü hetilapját Pozsonyból kitiltották.

Vonulnak vissza a románok.

Budapest, dec. 17. Megbizható forrásból nyert értesülésünk szerint a románok a Tisza balpartján álló haderőiket hátravonják a demarkációs vonal mögötti országrészre, a Debrecen, Békéscsaba és Nagyvárad környékén állomásozó csapattesteket pedig keletre, Brassó irányába vonják vissza, hogy ezáltal a Tisza vonaláról visszavonuló csapataik számára szállást készitsenek elő.

Egy évvel meghosszabitják a közös jegybank szabadalmát.

Bécs, dec. 17. Hirt adtunk arról hogy Bécsben tárgyalások folynak a jegybank szabadalmának ideiglenes meghosszabitása iránt Értésülésünk szerint a pénzügyminiszterium és az illetékes pénzügyi körök között állandó megbeszélés tárgyát képezi a pénzügyi helyzet konszolidálása s a jövő gazdasági rendjének előkészitése, amelynek során a jegybank ügye természetszerüleg előtérben áll. Információnk szerint a közös jegybank szabadalmát egy évvel fogják hosszabbitani. Erre a prolongálásra főleg azért van szükség, hogy a magyar kormány is megtehesse előkészületeit a bankjegykérdés és a felülbélyegzés lebonyolitására, aminek dolgában tudvalevőleg a nemzetgyülés fog véglegesen dönteni.

A hadügyminiszter a budapesti laktanyákban.

Budapest, dec. 17. A M. T. I. jelenti: A románok Budapestről való kivonulásuk alkalmával a laktanyákat sem kimélték. Friedrich István hadügyminiszter a közeli napokban személyesen meg fogja vizsgálni a románok által teljesen feldult és megrongált laktanyákat, melyeknek helyreállitása nagy anyagi áldozatok árán már is folyamatban van.

Amerikai élelmiszer a magyarságnak.

Budapest, dec. 17. *Rihardson*, amerikai kapitány ma felkereste a miniszterelnököt és értesitette, hogy Budapesten, Szolnokon, Kecskeméten, Szegeden, Győrött Székesfehérvárott, Szombathelyen és Szekszárdon az amerikaiak élelmiszerraktárakat akarnak felállitani, ahová az amerikai magyarok által befizetett pénzek ellenértékeképpen élelmiszereket szállitanak. Akinek amerikai rokona vagy hozzátartozója van és szüksége van élelmiszerekre, az sürgősen irjon Amerikába, hogy mire van szüksége. Amint a pénzt Amerikában befizetik, a megrendelt élelmiszereket egy amerikai bizottság természetben fogja azok számára kiszolgáltatni, akik számára rendeltetett.

Betörtek a bolsevisták Poroszországba.

Pilsén, dec. 17. Az első lett bolsevista banda, amely 250 emberből áll, átlépte Keletporoszország határát, az ottani lakosságból alakult védőrség azonban visszaverte.

HIREK.

1919. december 18 Csütörtök

NAPTÁR

Róm. kath. Grácián. Prot. Grácián. Gör. kath. Seb. Gör. kel. (dec. 5.) Szabb. Izr. Kiszlev 26.

A nap kél reggel 7 óra 44 perckor, nyugszik délután 4 óra 08 perckor.

A hold kél éjjel 3 óra 40 perckor, nyugszik d. u. 2 óra 06 perckor.

— **Műtő a kórházban.** A városi közkórházban műtőtermet létesitenek központi fütéssel, s olyan modern berendezéssel, amelyhez fogható csak a főváros legnagyobb kórházaiban található. A szükséges átalakitást és berendezést januárban kezdik meg. A terveket a pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén mutatta be a mérnökség.

— **A háztulajdonosok figyelmébe.** Illetékes helyről figyelmeztetik a háztulajdonosokat és házgondnokokat, hogy a házak előtti gyalogjárót homokkal, vagy fürészporral szórják be, mert ellenkező esetben kihágásilag lesznek megbüntetve s balesetek esetén bünügyileg is felelősségre vonatnak.

— **Megvadult kommunista.** A Berger-féle ipartestületi vendéglőben, ahol a város csizmadiái vasárnap délutánonként összejönni szoktak — megjelent az elmult vasárnapon Hajós István szegedi illetőségü cipész is, aki mint menekült tartózkodik jelenleg Nagykanizsán. Hajós italozás közben szaktársai előtt erősen kommunistaizü kijelentéseket tett. A többek közt azt mondotta, hogy „csak a kommunizmus alatt volt jó világ“, ha megint kommunizmus lesz, akkor azokat fogják felakasztani, akik most a kommunistákat felakasztották stb. A hazafias érzésü csizmadiák felháborodtak a megvadult kommunista izgató kijelentésein s elparancsolták az asztaluktól. Ekkora azonban már bent termett a vendéglőben egy rendőr, aki az egész beszélgetést az ablakon át kihallgatta — s Hajóst előállitotta a rendőrkapitányságra, ahol letartóztatták és átkisérték az ügyészség fogházába.

— **Halálozás.** Gáyer József nagykereskedő f. hó 15-én 62 éves korában elhunyt. E hó 17-én délután 3 órakor helyezték örök nyugovóra a sárvári temetőben. Az elhunytban Gayer József csendőrfőhadnagy, a nagykanizsai csendőrség parancsnoka édesatyját gyászolja.

— **A hadügyi tárca nyugdijasai figyelmébe.** A hadügyi tárcához tartozó polgári nyugdijasok és azok özvegyei és árvái az élelmiszerekkel való kedvezményes ellátás lehetősége céljából nyugdijukra vonatkozó okmányaik felmutatása mellett haladéktalanul jelentkezzenek a hadügyminisztériumban és pedig a fogalmazói kar volt tagjai, illetőleg ezek árvái és özvegyei a polgári személyzet osztályában a segédhivatalhoz tartozottak pedig a segédhivatali igazgatóságnál.

— **Illusztris betörőbanda a rendőrség kezén.** A nagykanizsai rendőrség tegnap ismét kitünő fogást csinált. Lefülelt egy három jómadárból álló társaságot, amely az eddigi kihallgatások során három betörést már beismert, de a továbbiak során előreláthatóan még egy egész csomó velük összefüggő bünselekmény emléke fog felujulni memoriájokban. Somogyi Gyula, Zwetkó István és Bruzek Zsiga a tagjai a kiváló ensemblenek: valamennyien régi ismerősei a bünügyi hatóságoknak valamennyien többszörösen büntetett egyének. Somogyiék voltak azok, akik az elmult napokban feltörték Neufeld Ignác Petőfi-uti és özvegy Schwarzenberg Ignácné Rozgonyi utcai éléstárait. Ugyanez a társaság tört be a mult héten özvegy Fodorné Magyar-utcai istállójába s onnan három kövér ludat emelt el. A letartóztatott betörők kihallgatása még folyamatban van.

— **Felfüggesztett délivasuti főfelügyelő.** Budapestről jelentik: Értesülésünk szerint a Déli Vasut igazgatósága a napokban felfüggesztette állásától Engel Adolf főfelügyelőt, a budai állomás főnökét és vizsgálatot rendelt ellene, mert állitólag több waggon kukoricát a tilalom ellenére Budapestre szállitott és forgalomba hozott. Ezenkivül még más vádak is hangzottak el ellene.

— **Schenk Jenő** a világhirü telepatikus fenomén és szuggesztőr ma este tartotta első seanceát a Kaszinó nagytermében illusztris müértő közönség előtt. A mester legutóbbi kanizsai szereplése óta rendkivüli módon fejlődött. Bizonyiték erre a szédületes karrier, melyet rövid egy év alatt befutott. Mai estjén hihetetlennek látszó kisérletek sorát volt alkalmunk látni. Tömegszuggesztiói, melyekkel többek között ötszáz embert ragaszt oda egy pillantásával székeikhez, frappánsan hatott. Ez a rettenetes szuggesztiv erejü tanár azt teszi az eléje kerülő emberekkel, amit akar. A legnagyobb könnyedséggel merevit meg karokat, lábakat, dadogtat ép embereket és bárkivel elfelejteti az illető nevét, aki kérdésére közéleti nagyságok neveit kenytelen sajátjának mondani. A legfrenetikusabb hatást azzal érte el, hogy egy pohár vizzel holtrészegre berugatott valakit, azt szuggerálván, hogy pezsgőt ivott. Ez a kánai menyegzőjelenet az est fénypontja volt. Telepatikus kisérleteiről kell meg megemlékeznünk, melyek szintén elemi erővel hatottak és meg kell állapitanunk, hogy Schenk mester estélye Nagykanizsa idei évadjának nagy, forró szenzációja volt. Az estélyt ma este megismétli.

— **A furfangos csehek.** Érdekes dologról értesülünk kerülő uton. A magyar kormány előterjesztést tett az antantnál, hogy a csehek a szinmagyar Csallóközt ugy tekintik, mintha az is része lenne a cseh földnek. A budapesti antant misszió erre néhány tagból álló bizottságot küldött ki a helyszinére, a valóság felderitése végett. A csehek ugyanis azt állitották, hogy Csallóköz is tótokból áll. Egy angol tábornok vezette a bizottságot, mely Pozsonyban előadta a jövetele célját. Nyomban autókra ültették az egész társaságot. A legelső községben, ahova értek, mindenkit megkérdeztek tud-e magyarul? A legtöbben tótul válaszoltak.

Az angol generális a magyar perfidiát kezdte emlegetni, de tovább mentek. Malaczkára érkeztek; itt is megszóllitottak fütfát, de majd mindenki tótnak mondotta magát. Erre a generális éktelen haragra gyulladt, befejezte vizsgálódását és táviratot fogalmazott, amely szerint a bizottság a magyarok furfangjának esett áldozatául. Ebédelni betértek a vendéglőbe. A pincér kifogástalan angolsággal üdvözli őket.

— Hogyan, hát ön angolul is tud?

— Hogyne tudnék, évekig voltam Amerikában.

— Hát még milyen nyelven tud?

— Magyarul és tótul.

— Hogyan, hát csallóközi ember tud magyarul is?

— Én nem vagyok csallóközi, hanem trencséni. A Csallóközben különben min-

denki tud magyarul, mert ott csak magyarok laknak.

— Mit beszél? Hát Malackán miért nem tudnak magyarul?

— De kérem, tévedni tetszik, Malacka nincs a Csallóközben.

Most az angolokon volt a bámulás sora. A csehek, hogy Csallóközt megtarthassák, arra a gaztettre vetemedtek, hogy tót községeket mutattak be a bizottságnak csallóközi gyanánt. Ha a malackai pincérrel szóba nem állanak, hát sikerül is gyalázatos tervük, igy azonban kiderült a turpisság és Csallóköz nem sokáig fog cseh uralom alatt nyögni.

— **Hirdetmény.** A bánokszentgyörgyi erdőből kiutalt tüzifa beszállitási határideje folyó évi november hó 30-án lejárván, a bánokszentgyörgyi erdőgondnokság arról értesit bennünket, hogy azon utalványokra, melyekre még nem lett a tüzifa beszállitva, többé fát kiszolgálni nem áll módjában. Felhivjuk ennélfogva az ilyen igazolvány tulajdonosait, hogy a vételár visszatéritése végett a városi közellátási üzemeknél haladéktalanul jelentkezzenek. *Városi közellátási üzemek.*

— **A románok által okozott kár a Dunántulon.** Hivatalosan jelentik a románok által a Dunántul három vármegyéjében okozott károkat, bele nem számitva a vasutak, posta, és azon községek vesztességeit, melyekben a románok novemberben még benn voltak. A károk a következők: Esztergommegyében 1,661.405 K. Győrmegyében 8,924.303 K, Győr városában 812,541.098 K, Komárommegyében 42,626,486 K, A károk tulnyomó része két helyről származik, amennyiben Győrött az ágyugyár kára több mint 800 millió korona, Kisbéren pedig a tenyészállatokban okozott kár 14 és fél millió korona.

— **Uj telefondijszabás.** Budapestről jelentik: Január 1-től kezdve a kereskedelmiminiszterium uj telefondijszabást léptet életbe. A helyiforgalomba a beszélgetés ára 1 korona. A távolsági forgalomba a beszélgetés dija 50 kilométerere tavolságban 2 k korona, 200 kilométerig 4 korona, 200 kilométeren felül pedig 6 korona. Sürgős magánbeszélgetések ára: a egyszerü beszélgetés dijának háromszorosa. A budapesti telefon előfizetési dij egy évre 1200 korona, a vidéken pedig száznál több előfizetővel rendelkező városben 600 korona.

— **Vámvizsgálat Sopronban.** Eddig a vámkülföldre irányuló árukat a vám határállomásokon vizsgálták meg. Igy az Ausztria felé irányuló kereskedelemben Lajtaujfalun és Lajtaszentmiklóson volt vámvizsgálat. A mostani viszonyok mellett kiviteli cikkeink közt első helyet a bor foglalja el. A boroshordók felnyitását és lezárását azonban csak szakavatott emberek végezhetik el úgy, hogy az áru ne romoljon el. A többi árunál is sok függ a kezeléstől. A kis határállomásokon azonban rendesen hiányoznak a szakemberek. Hogy ezáltal ne érje károsodás kereskedőinket, a soproni kereskedelmi és iparkamara feliratban kérte a pénzügyminisztériumot, hogy rendelje el az Ausztria felé irányululó áruknak a soproni fővámhivatalnál való megvizsgálását. Ez annál is inkább kivánatos volna, mert ezáltal nemcsak az áru szakszerü kezelése van biztositva, hanem a forgalom lebonyolitása is egyszerűsül, mert nem kell a kis határálomásokon oly soká vesztegelnie az árunak.

— **Lakásberendezések** finom és izléses kivitelben a Dunántul legnagyobb butoráruházában Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

— **Népszavazás Szlovákiában.** Slovákiában befejezést nyertek a népszámlálások. A népszámlálás eredménye 2,940.374 lakos, amiből állitólag 1,961.000 szlovák, 665.000 magyar és 140.322 német. Hogy mennyire erőszakos lehet a tótoknak ez a számbeli fölénye, azt észrevehetjük, ha visszapillantunk az 1910-es népszámlálásra, amikor csak 1 milliónyi tótságról beszéltek.

— **Akik az idegen légióba készülnek.** Szegedről jelentik: A szegedi rendőrséghez az utóbbi időben gyakran jöttek nem szegedi lakosok azzal a kéréssel, hogy számukra erkölcsbizonyitványt állitsanak ki, mert ők az idegen légióba készülnek. Utánajártunk a dolognak s megtudtuk, hogy az ország minden részéből feltünően nagy számmal jönnek Szegedre exisztencia nélküli emberek, akik végső menedékként akarnak az idegenek légiójába menekülni. Hallották, hogy Szegeden francia megszálló csapatok vannak, gondolták hát, hogy felveszik őket. De mily csalódás: már az idegen légióba való felvételhez is erkölcsi bizonyitványt kérnek, melyet persze a szegedi rendőrség nem adhat meg az idegenből ideszakadt embereknek s azok utolsó reményüket vesztetten mennek tovább.

— **Orvosi hir.** Dr. *Berger* Miksa v. budapeati kórházi és klinikai orvos rendelését Sugár-ut 24. szám alatt (volt 48-as laktanyával szemben) megkezdte. Szakorvosi rendelés: fül-, orr-, torok- és gégebetegeknek d. e. 9—12-ig és délután 2—5-ig.

Nincs kegyelem Cserniéknek.

Budapest, dec. 17. A magyar kuria első büntető tanácsa *Ráth* Zsigmond kuriai másodelnök elnöklésével *Magyar* István kuriai biró előadása mellett tegnap a halálraitélt terroristák kegyelme kérdésével foglalkozott. A kuria zárt ajtók mögött hozta meg határozatát és zárt boritékan küldötte azt meg *Stocker* Antal kuriai birónak a terrorista bünügy főtárgyalási elnökének. A kegyelmi tanács határozata ma délelőtt kevéssel 11 óra után érkezett le a budapesti büntető törvényszékhez, amire Stocker kuriai biró egész birói tanácsával kiment a Margit köruti fogházba és a földszinten lévő nagy tárgyalási teremben kihirdette a kegyelmi tanács döntését. A bünvádi perrendtartás szerint a határozatot zárt ülésen hirdették ki. Igy a teremben a kihirdetéskor nem volt más, mint a halálrajtéltek, őreik, a birák s az ügyészség képviseletében Felföldy Elemér dr. államügyész, továbbá három védő.

A kegyelmi tanács határozatának kihirdetése alig pár percig tartott. *Egyetlenegy elitélt sem kapott kegyelmet.* Stocker kuriai biró a határozat kihirdetése után átadta az elitélteket az államügyészségnek, aki azonnal megtette az intézkedéseket, hogy az elitélteket a siralomházba szállitsák. Siralomháznak egyelőre az egyik kulcsárszobát rendezték be de még a nap folyamán egy másik szobát is átalakitanak erre a célre ugy, hogy az elitéltek két csoportban fogják utolsó éjszakájukat eltölteni. A kivégzés holnap délelőtt 3 turnusban fog megtörténni. Az első csoportba Schön Goldberger, Mészáros, Groó, Steiger és Tüzér a másodikban Mák, Kakas, Neumayer-Nagy, Löffler és Löbl, mig a halálraszántak harmadik csoportjába: Bonyháty, Somor, Pap és végül Cserni tartoznak.

Csehország költségvetése.

Bécs, dec. 17. Prágából jelentik: A kormány tegnap terjesztette be a nemzetgyülésnek az 1920. évre szóló rendes költségvetését. A mérleg 2666 millió korona deficitet mutat.

Károlyi Imre legujabb levele a főkapitányhoz.

Budapest, dec. 1á. *Károlyi* Imre gróf ma ujabb levelet intézett Mattyasovszky főkapitányhoz. A levélben örömét fejezi ki azon, hogy a főkapitány sajtópert indit ellene. Előre gratulál neki ahhoz a társasághoz, amely vele a sajtóperben felvonul. Kilenc pontban foglalkozik az előbbi levélváltás anyagával, majd a végén a következőket mondja:

— Ezzel — főkapitány ur — én igazán végeztem. Befejezésül csupán annyit jegyzek meg, hogy én a Tisza gyilkosság bünrészeseinek kinyomozását kivánom látni, hogy az őket megillető büntetést megkaphassák. Ezt Méltóságod, ugy látszik családi vagy magánérdeknek gondolja. Ezzel szemben az egész müvelt világ itéletére bizom, hogy magánérdek-e, ha a gyilkosságban résztvettek kivétel nélküli megbüntetését kivánom, vagy pedig pláne az én családi érdekem-e ez.

Károlyi Imre.

Tárgyalások az orosz helyzet konszolidálására.

Bécs, dec. 17. A *Neues Wiener Journal* jól értesült orosz forrásra hivatkozva azt a hirt közli, hogy Bécsben szombat óta, egyelőre nem kötelező természetü tárgyalások folynak egy orosz csoport megbizott politikusai között, abból a célból, hogy Oroszország helyzetét konszolidálják. A tárgyalásokat az antant diplomáciája kezdeményezte azért, hogy Oroszországban a bolsevizmus megszüntével, a hozandó megállapodások alapján a tervezett demokrácia kezébe adják az állam gyeplőjét.

Az értekezlet valamennyi résztvevője condcio sine qua non gyanánt Lenin és Trockij visszalépését kivánja, továbbá a kormány ujjáalakitását a kormányban benmaradó Kinovjev és Csicserin népbiztosok által. Az értekezlet résztvevői Oroszország talpraállitását feltétlenül bizonyosra veszik.

Loyd George Párisban.

Nauen, dec. 17. (Szikratávirat). A francia lapok jelentése szerint Loyd George december végén Párisba utazik, hogy viszonozza Clemenceau londoni látogatását.

Tőzsde.

Budapest, dec. 17. Az értéktőzsdén a hetekig tartó szilárdság után ma első izben mutatkozott reakció és az árfolyamok az egész vonalon erős áresést szenvedtek. A spekuláció ugyanis, amely heteken keresztül nagy angazsmánokat halmozott fel, a realizáláshoz látott, amelynek nyomán az árnivó — kezdetben csak a kulichban, de később a helyi piacokon is — jelentékenyen hanyatlott. A piac felvevő képessége az árukinálatnak nehezen tudott ellenállni és a piacra került áru csak nagyobb árengedményekkel volt elhelyezhető.

Magyar Hitel 1130, Osztrák Hitel 740, Kereskedelmi Bank 5090, Magyar Bank 810, Fabank 1912, Forgalmi 1600, Salgó 2740, Rima 1990, Adria 5950, Atlantika 3200, Klotild 930.

Valuták: Lei 398, Márka 324, Dollár 1275, Romanov 228 Szokol 220.

Szinház.

Heti műsor:

Csütörtök d. u.: Ifjusági előadás.
„ este: Enriko Frank.
Péntek, Szombat, Vasárnap d. u. és este: Farsang tündére. Rendes helyárakkal.

BUTOR

Teljes **lakásberendezések,** izléses és elsörangu kivitelben kaphatók a Dunántul legnagyobb **butoráruházában**

Kopstein Lipót, Sopron

Telefon 339 szám. 2257 **Várkerület 62.**

Zalaegerszegi magyar pénzügyigazgatóságtól.

30747. I. 1919. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A zalaegerszegi pénzügyigazgatóság 1920. január 1-től december 31-ig terjedő egy évre a nagykanizsai vasuti raktárból az állami dohányraktárba és onnan vissza a vasuti pályaudvarba leendő szállitás tekintetében nyilvános árlejtést és ajánlati tárgyalás megtartására határidőül *folyó évi december hó 23.* (huszonharmadik) napjának délelőtti 11 óráját kitüzi a nagykanizsai állami dohányraktár helyiségében.

Szállitási dijul minden egyszáz (100) kilogramm után 2 (kettő) korona állapittatik meg.

Az árlejtés a fent irt napon és órában Nagykanizsán a dohányáruraktár hivatalos helyiségében fog megtartatni.

Ajánlattevők kötelesek 800 (nyolcszáz) korona bánatpénzt az árlejtés előtt letenni, vagy annak valamely állampénztárnál történt letételét nyugtával igazolni.

Legelőnyösebb ajánlattevő bánatpénze biztositékul visszatartatik és vele a szerződés felsőbb helyről kieszközlendő jóváhagyás fentartása mellett megköttetni fog, mely szerződés a vállalkozóra nézve azonnal kötelező erővel bir, mig a kincstár részére nézve a kötelezettség csak a Penzügyminiszterium jóváhagyása után áll be.

Jelen vállalatra 1 korona bélyeggel ellátott zárt ajánlatok elfogadtatnak, de fenti bánatpénzzel felszerelve folyó évi december 23-ik napján reggel 9 óráig a dohányáruraktár főnökénél benyujtandók. Ezen ajánlatok felbontása a szóbeli árlejtés befejezte után fog eszközöltetni.

A szerződési feltételek a nagykanizsai dohányáru raktár hivatalos helyiségében betekinthetők.

Zalaegerszeg, 1919. december hó 12-én.

2337 *Pénzügyigazgatóság.*

Zalaegerszegi magyar pénzügyigazgatóságtól.

30746. I. 1919. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A zalaegerszegi pénzügyigazgatóság 1920. Január 1-től december 31-ig terjedő egy évre Nagykanizsára eszközlendő kincstári sószállitás, valamint a szállitmányoknak a rendeltetési helyén a sóhivatalban a kamarákba hordasa és máglyázása iránt nyilvános árlejtés és ajánlati tárgyalás megtartására határidőül *folyó évi december 23* (huszonharmadik) napjának délelőtti 9 óráját tüzte ki a nagykanizsai dohányáruraktár helyiségében.

Szállitási dijul minden egyszáz (100) kilogramm után az eddigi 1 korona állapittatik meg.

Az árlejtést a fenti napon és órában Nagykanizsán a dohányáruraktár hivatalos helyiségében fog megtartatni.

Ajánlattevők kötelesek 600 (hatszáz) korona bánatpénzt az árlejtés előtt letenni, vagy annak valamely állampénztárnál történt letételét nyugtával igazolni.

A legelőnyösebb ajánlattevő bánatpénze biztositékul visszatartatni és vele a szerződés felsőbb helyről kieszközlendő jóváhagyás fentartásával fog megköttetni, — mely szerződés a vállalkozóra nézve azonnal kötelező erővel bir, mig a kincstár részére nézve a kötelezettség csakis a Pénzügyminiszterium jóváhagyása után áll be.

Jelen vállalatra 1 koronás bélyeggel ellátott zárt ajánlatok is elfogadtatnak, ha a fenti összegü bánatpénzzel felszerelve folyó évi december hó 23. napja reggeli 9 óráig a a dohányáruraktár gondnokánál benyujtatnak. Ezen ajánlatok felbontása a szóbeli árlejtés befejezése után fog eszközöltetni.

A szerződési feltételek a nagykanizsai dohányáruraktárnál betekinthetők.

Zalaegerszeg, 1919. évi december hó 12.

2335 *Pénzügyigazgatóság.*

URANIA mozgókép-palota
Rozgonyi-u. 4. Telefon 259

Csütörtök, dec. 18-án

Nagy szenzáció!

HÓRTHY MIKLÓS fővezér és a dicsőséges nemzeti hadsereg bevonulása Budapestre. — Bemutatásra kerül még:

A BABA. „Star" vigjáték.

Lóth Ilával a főszerepben. — Azonkivül

A kanizsai szintársulat kabaré-estélye

Előadások köznapokon 6 és 8 órakor
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/27 és 8 órakor.

APRO HIRDETÉSEK

Üzleti állványhoz fiókok eladók Deák-tér 6. szám alatt.

Nagyrécsei uradalomba kerestetik nagy **gyakorlattal biró kovács,** lehető eg segéddel és inassal legkésőbb 1920. évi április 24 iki belépéssel. 2338

Mindennemü gramofon, kerékpár, motorkerékpár, öngyujtó stb. javitásokat jutányos áron vállal **Donát Ferenc szakmehanikus,** Arpád-utca 26. szám. Ugyanott alkatrészek is olcsón kaphatók. 2346

Korcsmát bérbe keresek helyben. Ajánlatok a kiadóba.

Elköltözés miatt azonnal eladó **egy csinos ebédlőszekrény,** egy csinos ebédlőasztal hat székkal. — Megtekinthető naponta délután 2-től 3-ig Szemere-utca 4/a (Kefegyár mellett, Luria-házban.) 2339

Képeskönyvek, ifjusági iratok és gyermekkönyvek nagy választékban kaphatók Fischel Fülöp Fiai könyvkereskedésében Nagykanizsán.

VILÁG nagymozgószinház Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Szerda, csütörtök. December 17., 18.

A magyar hadsereg bevonulása Budapestre

természeti felvétel.

AZ ELADOTT ÉLET

kalandordráma 4 felv.

Előadások kezdete 6 és 8 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, fél 7 és 8 órakor.
Jegyek d. u. 2 órától előre válthatók.

Ajánlok előnyös árban legjobb minőségü szivarkahüvelyeket és papirokat.

Riz Abadie, Flor Belmonte, Fekete Club, Kohinor, Nil, Luxuss, Le Delice, Tabu, Paros, Ottoman, Sempronia, Riz Cassino, Samum, Viribus Unitis stb.

Óriási választék karácsonyi és ujévi képeslapokban és művészlapokban. Levélpapirok, játékkártya és szivarszipkákban. — Viszonteladóknak előnyös engroszárak.

Gyufa nagyban és kicsinyben!

HIRSCHLER-tőzsde, Fő-ut

Korona-szálló épület.

Hirdetéseket felvesz a ZALA kiadóhivatala

Eladó több ezer békebeli, minden nagyságu **gyapjuzsák,** 1 amerikai gyártmányu „National"

(pénztár) Cassa,

irodai berendezési butorok, egy egész uj zöld email kályha, 2 gyönyörü cserépkályha, nagymennyiségü avét vas, sok vasabroncs, üzleti állvány, több tizedes mérleg, üveg demionok 25—30—50 literes, kőkorsók,

bádogkorsók, kávéshordók

sok üres láda stb.

Hofman József Fia utódánál

KESZTHELYEN. 2392

Teljesen jó állapotban levő, látható irásu, Stoewer-gyártmányu

irógép eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Nyomatott: a „Zala" Nyomda ésp Hirlakiadó Vállalatnál Nagykanizsán.

XLVI. évfolyam. Nagykanizsa, 1919. december 19. Péntek. 289. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA, Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavállalat Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: vidékre postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 15 K.
Negyed évre . . 45 „
Félévre . . . 90 „
Egész évre . . 180 „

Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, a nyilt-teret és magánközleményeket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal.

A politika eseményei.

Még mindig előtérben az internálás kérdése. — A függetlenségi párt részt vesz a választásokon. — Bárczy István nyilatkozata.

Budapest, dec. 18. Az *Az Est* jelenti: A politikai helyzet ütköző pontjában változatlanul az internálási rendelettel kapcsolatos kérdés áll. A szociáldemokrata pártban nem kételkednek a kormány békés szándékának teljes őszinteségében, azonban a megállapodások végrehajtására nézve nem látnak teljes garanciát Egyáltalában nincsen még tisztázva, hogy amennyiben a szociáldemokraták kiválnak a kabinetből, kiválik-e demokrata párt is.

A keresztény nemzeti egyesülés pártjának elnöki tanácsa ma értekezletet tartott, amelyen főleg a választások kérdésével foglalkozott.

Az országos nemzeti párt holnapi értekezletén fogják kimondani a pártnak függetlenségi és 48-as párttá való átalakulását. A párt nem fog sem jobbra sem balra összeköttetést keresni a választási harcokban, hanem amennyiben erre módja lesz, teljes erővel részt vesz benne. A párt ellene van minden osztály és felekezetellenes harcnak és egész politikájában a szélsőségek ellen lép fel. — Nagy fontossága lesz a párt hagyományos politikájának a királyválasztás kérdésében is.

Budapest, december 18. A Magyarország munkatársa meginterjuvolta *Bárczy* István igazságügyminisztert, a nemzeti demokratapárt egyik vezérét, aki az ujságiró azon kérdésére, vajjon az internálás kérdésében a szociáldemokratapárt és a demokratapárt közt van-e megegyezés — igy válaszolt:

— Mi nem voltunk és nem is leszünk egységes állásponton a szociáldemokratákkal minden pontra nézve, már csak azért sem, mert Payer pártja nevében azt kivánta, hogy a kormány vonja vissza az internálási rendeletet és hogy egyáltalán ne legyen internálás.

Már pedig mi azon az álláspontón vagyunk, hogy az internálási rendeletet bizonyos módositásokkal el lehet fogadni. Nekem pártom megbizásából kifogásom van az internálási rendelet egyes anyagi rendelkezései ellen és bizonyos pontokban nem értek a rendelettel egyet.

— Előadott aggályaimat a miniszterközi értekezleten is meg fogjuk vitatni és amenynyiben kivánságainkat honorálják, nincsen ok arra, hogy a koncentrációs kabinetből kiváljunk.

— Hangoztatnom kell azonban, hogy az internálási rendelet megváltoztatását énis kivánom és a tól függ maradásom, vajjon kivánságaimnak megfelelnek-e.

Budapest, dec. 18. A függetlenségi és 48-as párt pénteki és szombati alakuló gyülése elé minden oldalról nagy érdeklődéssel tekintenek. Ugy a fővárosi, mint a vidéki pártszervezetek nagy tömegekben jelentik be csatlakozásukat a párthoz. A pártban arra törekszenek, hogy Apponyit nyerjék meg a párt elnökéül. Apponyi azonban — hir szerint — a választások hangulatától teszi függővé, hogy elfogadja-e a pártvezérséget.

Még egy levélváltás Károlyi Imre és Mattyasovszky között.

Budapest, dec. 18. Mattyasovszky főkapitány ma a következő levelet intézte Károlyi Imre grófhoz:

Méltóságos Károlyi Imre gróf urnak

Budapest.

— Gróf ur! Parturiunt montes et nascitur ridiculus mus! Kinosan született válasza igazolja ezen latin közmondás igazságát és mutatja egyben azt is, hogy gróf ur haragszik, pedig a harag még az ügyvédnél is rosszabb tanácsadó. — Hogy kettőnk közül ki állit valótlant, azt majd az illetékes fórum fogja eldönteni. Különben levele egyes pontjaira nem reflektálhatok, mert ténybeli megfigyelései valótlanságát csak a hivatalos titok feltárásával tudnám kimutatni. — Nagyon természetes, hogy gróf urat a törvény elé fogom állittatni, de remélem, hogy ez elől nem fog ama bizonyos idegen trikolor védelme alá menekülni. Eljárásának méltó megitélését a jóizlésü közönség megitélésére bizom. Egyebekben Ön felől az a véleményem, ami boldogult emlékü unokabátyjáé volt, aki rokoni kötelékek dacára még az érintkezésre sem méltatta.

Budapest, 1919. dec. 18.

Mattyasovszky György.

Károlyi Imre gróf Mattyasovszky ma déli levelére a következőkben válaszolt:

Méltóságos Mattyasovszky György urnak

Budapest.

— Méltóságod mai napon hozzám intézett levelének kerteléseire nem reflektálok. Ám Méltóságod levele végén nem átalja azt mondani, hogy boldogult emlékü unokabátyám (ki alatt csakis Tisza Istvánt értheti) a rokoni kötelékek dacára, nem méltatott még csak érintkezésre sem. Ezzel szemben kijelentem, hogy Méltóságod arcátlanul hazudott.

Budapest, dec. 18.

Károlyi Imre gróf.

Budapest, dec. 18. Mattyasovszky főkapitány a késő éjjeli órákban a következőkben válaszolt Károlyinak:

— Méltóságos Uram! Hogy hazudom-e vagy sem, azt a biróság fogja eldönteni.

Punktum.

Budapest, december 18.

Mattyasovszky György.

Képviselőjelölések.

Budapest, dec. 18. A pomázi kerületben egyesült kisgazda és földmivespárti programmal *Szakács* Andor államtitkárt, a miniszterelnökségi sajtóosztály volt főnökét jelölték képviselőnek. Szakács a jelöltséget elfogadta.

A soproni kerületben Klebelsberg Kunó gróffal szemben *Schöpfer* Kálmán volt országgyülési képviselőt és polgármestert jelölték a nemzeti középpárt programjával.

Vázsonyi visszatér Budapestre

Budapest, dec. 18. Bécsi jelentés szerint *Vázsonyi* Vilmos fiának betegágya mellől Svájcból Budapestre érkezett és legközelebb visszatér Budapestre.

Anglia Magyarország feldarabolása ellen.

Berlin, december 18. Londonból jelentik: Angliában hetekkel ezelőtt nagyszabásu mozgalom indult meg, melynek célja Magyarország területi integritásának biztositása. A mozgalom vezetői az ország minden nagyobb városában népgyülést tartanak és tiltakoznak az ellen, hogy Magyarországot feldarabolják. Az angol nép véleménye szerint Európának szüksége van arra, hogy egy egységes es erős Magyarország álljon őrt keleten. A nepgyüléseken nagy tömegek vesznek részt és különösen a munkásság fejt ki nagy agitációt Magyarország mellett. A sajtó is mind többet foglalkozik Magyarország kérdésével és ma már egyöntetüen azt irják a lapok, hogy az egységes Magyarországot minden körülmények közt meg kell menteniök. A propaganda megindításában tevékeny részt vettek az egyházak és a gazdasági körök vezetői is. A mozgalom mind nagyobb mértéket ölt az angol nép körében s máris nagy szimpátiát váltott ki Magyarországgal szemben.

Erdélyi hirek.

Budapest, dec. 18. A románok erdélyi berendezkedéséről naponta érkeznek hirek és ezek mind azt tartalmazzák, hogy a magyarok elnyomatása nem szünik, hanem erősödik. Garbai Sándort, a két Robozt, Győryt és az egész Budapestről menekült társaságot megérkezésük után, mint bolsevista agitátorokat elfogták, de a katonai hatóságok intervenciójára azonnal szabadlábra is helyezték és azóta Garbaiék nyugodtan folytathatják agitációjukat a román érdekek mellett.

A románok megtiltották a magánhivataloknak és gyáraknak, hogy magyar tisztviselőket alkalmazzanak. Nagy hirdetményekben adják tudtul a románok, hogy az 1888—1900. években születettt katonakötelesek — nemzetiségre való tekintet nélkül —

e lentkezni tartoznak a katonai ügyosztályoknál összeirás végett. Ez a rendelet előkészíti a januárban megtartandó általános sorozást. A magyarok megtévesztésére mind több magyar nyelven megjelenő román lapot adnak ki. Legujabban a Nagyváradon megjelenő *Szabadság* cimü lap hirdeti a román igazságokat és egyedül üdvözitő dolognak tartja a magyarság szempontjából, ha a magyarok a románok mellé állanak és nem törődnek azzal, ami országuk határain kivül történik.

Egy volt népbiztos Pestre akar látogatni.

Budapest, dec. 18. A Nemzeti Ujság fentartással közli, hogy *Erdélyi* Mor, volt közélelmezési népbiztos, ki ezidőszerint Bécsben tartózkodik, beadványnyal fordult az igazságügyminiszterhez, amelyben fontos családi ügyben salvus conductust kér Budapestre. Bárczy állitólag a kérés teljesitésére tesz inditványt.

Elfogott kommunista női nyomozó.

Budapest, dec. 18. A rendőrség a Royal szállodában elfogta *Groó* Valéria 41 éves állásnélküli volt szinésznőt, akit a kommunizmus alatt a Royal-szállodában végzett kémkedései miatt politikai nyomozóvá neveztek ki. Groó Valéria a kommün bukása után elmenekült és csak most tért vissza. A volt politikai nyomozónő egy táblabiró özvegyének mondja magát és kijelenti, hogy a tegnap kivégzett terroristával semmiféle rokonságban nincsen.

Beszélgetés Héjas Istvánnal.

Budapest, dec. 18. Az *Az Est* munkatársa beszélgetést folytatott *Héjas* István főhadnagygyal, a kecskeméti karhatalom megszervezőjével azon eseményekről, amelyek a mult hetekben Kecskeméten lejátszódtak. Héjas kijelentette, hogy még a román megszállás alatt megkezdte a karhatalom megszervezését Kecskeméten. A románok kivonulása után a csendőrök összefogdosták mindazokat a kommunistákat, akiket a románok kiszabaditottak. Nem tagadja, hogy az őrségen összeverték a behozott kommunistákat. A fogházból nem ő szállittatta el a kommunistákat, hanem két százados, ő csak később értesült az esetről. Nagyon sajnálja a lajosmizsei esetet, abban az időben azonban már nem volt városparancsnok.

Tőzsdét terveznek Kassára.

Budapest, dec. 18. Kassáról jelentik: *Fabri* Pál dr. kassai zsupán kijelentette, hogy a kereskedelmi kamara reorganizációja kapcsán a közel jövőben Kassán tőzsdét állitanak fel, amely a Keletszlovenszko forgalmát fogja lebonyolitani.

Tőzsde.

Budapest, dec. 18. A tőzsdén ma igen kedvező volt a hangulat. A szilárd bécsi jegyzés fellenditette a vételkedvet. A valuta ezzel szemben gyengébb. Lei 385, Marha 325, Frank 13·50, Rubel 225, Szokol 211.

Magyar Hitel 1145, Osztrák Hitel 7180, Kereskedelmi Bank 5000, Magyar Bank 825, Agrá 1100, Fabank 1953, Forgalmi Bank 580, Konkordia 870, Gizella 815, Beocsini 2225, Sárvári 1710, Drasche 1500, Magnezit 2800, Általános kőszén 1950, Rima 1980, Schlick 565, Adria 5850, Atlantika 3250, Levante 3150, Klotild 1050, Nasici 71800.

Kommunista tárgyalás.

Borcsányi, Rothauser, Prihdoa és Bukovics a vádlottak padján. Krausz László, a vörös zászlóaljparancsnok.

(Saját tudósitónktól.) A centrálbeli tengerész terrorcsapat vezéreinek bünpörét tárgyalta tegnap dr. *Kenedy* Imre elnöklésével a nagykanizsai törvényszék ötös tanácsa. A bünpör szereplőinek mindegyikét ismeri hirből a város közönsége, hiszen köztudomásu volt róluk, hogy házi ezredeink derék, hazafias tisztikarat állandó üldözésben részesitették, annak nem egy tagját le is tartóztatták és hosszabbrövidebb ideig fogva tartották. A tárgyaláson a vádhatóságot dr. *Szabó* Lajos vezető államügyész képviselte, a vádlottak védelmét pedig dr. *Balázs* Zsigmond ügyvéd látta el.

A vádirat szerint Borcsányi Pál volt hadügyi politikai megbizott izgatással és több rendbeli személyes szabadság megsértésének büntettével, illetve vétségével van vádolva, Rothauser Ferencet és Prihoda Jánost személyes szabadság megsértésének büntettével, Prihodát ezenkivül Bukovics Józseffel együtt hatóság elleni erőszak büntettével vádolják.

Borcsányi a kommün bukását követő nap a laktanyában erősen izgató hangu beszédet mondott a tisztikar ellen, másik büne pedig, hogy Janicsek és Novák főhadnagyokat, valamint még több tisztet önhatalmulag letartóztatott. A letartóztatásban közremüködtek Rothauser és Prihoda is. Bukovics augusztus másodikán a tiszti karhatalmu század megalakulását megakadályozta azzal, hogy a kaszárnyában felhalmozott fegyvereket, a fegyvertár feltörése után saját szobájába vitette.

A vádlottak kihallgatása után a tanuk egész sora vonult fel, akik ugyszólván valamennyien igen terhelő adatokat szolgáltatnak a vádlottak ellen.

A perbeszédek után a biróság a következő itéletet hozta:

— *Borcsányit* bünösnek mondotta ki a törvényszék egyrendbeli izgatás büntettében, négyrendbeli személyes szabadság megsértésének büntettében és egyrendbeli hatóság elleni erőszak büntettében és ezért összbüntetésül *5 évi börtönre, 1000 korona pénzbüntetésre és 10 évi hivatalvesztésre* itélte.

Rothauser Ferenc egyrendbeli személyes szabadság megsértésének vétségéért *8 hónapi fogházbüntetést kapott.*

Prihoda János büntetése egyrendbeli hatóság elleni erőszak büntettéért és egyrendbeli személyes szabadság megsértésének vétségéért *3 évi börtön*, 500 korona pénzbüntetés és 5 évi hivatalvesztés.

Bukovics Józsefet egyrendbeli hatóság elleni erőszak büntette miatt *1 évi és 6 hónapi börtönre*, 400 korona pénzbüntetésre és 3 évi hivatalvesztésre itélte a törvényszék.

*

A másik ügy vádlottja *Krausz* László vörös zászlóaljparancsnok. Izgatással vádolják, mert a kommunista uralom idején a kaszárnyákban állandóan a tisztikar ellen szónokolt. Kebelbarátja volt Andrásnak, akivel — az egyik tanu állitása szerint — együtt főzték ki a tervet a rendőrség lefegyverzésére.

Több tanu állitja, hogy Krausz kezdeményezésére a harctéren 3 katonát halálra itélt a forradalmi törvényszék s csak később változtatták át a büntetést 100, 75 és 50 botütésre. E tanukihallgatások közben a közönség köréből egyszerre valaki közbeszól:

— Igenis, ezt én is tudom igazolni — s máris jön előre a biróság elé. Kohn Árpád — igyhivják a tanut — szemébe mondja Krausznak, hogy éppen ő volt az, akit annak idején halálra itéltetett.

A biróság teljes mértékben bizonyitottnak vette a vádiratban foglalt büncselekményt es Krausz Lászlót *4 évi börtönbüntetésre itélte.* Az itéletek ellen fellebbezésnek helye nincsen: jogerősek.

*

Az első tárgyalás utánkinos incidens játszódott le a folyosón, dr. Balázs Zsigmond védő és több tiszt között. A tisztek erős kritika tárgyává tették a védő szereplését s mindez sulyos szóbeli inzultusok közt folyt le. A fölizgult kedélyeket Kenedy Imre tárgyalási elnök tapintatos beavatkozása csillapitotta le, aki kijelentette, hogy dr. Balázsi a biróság rendelte ki védőül s csak kötelességét teljesitette. Az incidensről egyébként a következő tárgyalás során megemlékezett dr. Szabó Lajos vezeti államügyész is, aki kijelentette, hogy nincs módjában a védőnek ezen helyről elégtételt adni, de siet erről a helyről az expiálást megkezdeni, — hozzáfüzvén, hogy őt, mint a vádhatóság képviselőjét nagyon kinosan érintette az incidens. Hiszi, hogy a védő illetékes helyről megfelelő elégtételt fog kapni.

Az ügyész szavaira reflektálva a védők nevében dr. Rotschild Béla ügyvéd köszönetét fejezte ki a vádhatóság képviselőjének, hogy a védők nehéz helyzetét oly igazságosan méltányolta. Ő megtudja érteni a tisztikar felindultságát, de viszont legyenek meggyőződve a tisztikar tagjai is, hogy mi sem állunk távolabb az ügyvédi kartól, mint a kommunista érzelem.

HIREK.

1919. december 19 Péntek	NAPTÁR
	Róm. kath. Neméz. Prot. Neméz. Gör. kath. Bonif. Gör. kel. (dec. 6.) Miklós. Izr. Kiszlev 27
	A nap kél reggel 7 óra 44 perckor, nyugszik délután 4 óra 08 perckor.
	A hold kél éjjel 4 óra 35 perckor. nyugszik d. u. 4 óra 06 perckor.

— **A vágóhid áthelyezése.** A város a vágóhidat a kiskanizsai ut mellé akarja áthelyezni. A mérnökség a terveket már el is készitette s tegnapelőtt a helyszini szemlét is megtartották. Ennek dacára se valószinü, hogy az áthelyezésből egy emberöltőn belül lehessen valami s ennek örülünk is, mert az áttelepitést igen szerencsétlen gondolatnak tartjuk. Az öregebb kanizsaiak emlékeznek még rá, hogy a vágóhid valamikor ott volt, ahová most akarják helyezni. Akkor közegészségügyi okokból telepitették át jelenlegi helyére, amelynél ideálisabbat erre a célra elképzelni se lehet, mert a város közvetlen közelében fekszik s még sem fertőzi meg jellegzetes illatával a város levegőjét. Szakemberek tudják, hogy még a legmodernebbül berendezett vágóhidakat sem lehet teljesen mentesiteni a büztől, de ha lehetne is, mikor lesz a város abban a helyzetben, hogy egy ilyen nagyarányu és költséges épitkezéshez foghasson? Nem szabad a népes kiskanizsai ut levegőjét megrontani s a Principális-csatorna vizét közvetlen a két városrész közt megfertőzni. Elég baj már az is, hogy az uttest mellé sertéshizlaldát engedélyeztek. — A vágóhidkérdést pompásan lehet megoldani a jelenlegi vágó-

hid kibővitésével s a hozzá vezető rövid uttest járhatóvá tételével is. Melegen ajánljuk a közgyülésnek ezen szempont figyelembevételét.

— **A szanatórium-egyesület hangversenye.** A kövesdi Boér Gusztávné agilis vezetése alatt álló József kir. herceg szanatórium-egyesület a folyton szaporodó tüdőbetegek segélyezése céljából hirneves müvészek és a legelőkelőbb mükedvelők közremüködésével január 5-én a Polgári Egylet helyiségeiben nagyszabásu, tánccal egybekötött jótékonycélu estélyt rendez, melyre máris felhivjuk a város egész közönségének figyelmét. — Az estélyt dr. Tamás Jánosnéból, Remete Gézánéból, dr. Mutschenbacher Edvinből és dr. Etlényi Gézából álló szükebbkörü bizottság rendezi.

— **Még egy király-jelölt.** Berlinből jelentik azt az érdekes hirt, hogy Cyrill bolgár herceg a Bécs mellett Wiesenthalban fogadta „magyar hiveit" s kijelentette előttük, hogy elfogadja a magyar trónt s hajlandó egy angol hercegnőt feleségül venni. A bolgár uralkodóház erősen magyar érzelmü, sőt magyarnak tartja magát, mert ereiben Koháry-vér bizseg. A volt bolgár cárnak nagy birtokai is vannak Magyarországon s az év egy jelentős részét mindig Murány várában töltötte. Fiai is tökéletesen beszélnek magyarul s csecsemő korukban magyar dajka tejét szopták. — A bolgár udvari személyzet egy része is magyar volt.

— **Az aradi lapokból.** Néhány lapot kaptunk ismét a románok által elrabolt Aradról. Ezekből vesszük át az alábbi hireket: A román kormány rendeletére ezentul az aradiak csak *külföldi* utlevéllel utazhatnak magyar területre. — Az erdélyi kormányzótanács elrendelte az erdélyi közigazgatás állomositását. A törvény a jövő év elején lép életbe. Aradmegyében több főszolgabirói állás üresedett meg, amelyeket a román hatóságok nem tudnak betölteni, mert nem akad megfelelő képesitésü jelölt. A magyar ügyvédeket is fölszólitották pályázatra, de ezek tagadó választ adtak. — Az aradi hazafias szobrok lebontására a prefektus csak néhány napi haladékot adott. A szobrokat a reális ércérték ellenében kiadják a magyar kormánynak. — Október hónapban Aradot 2000 magyar hagyta el. Nevemberben ez a szám megduplázódott. Jelenleg a kitelepitési akció szünetel, mert a magyar kormány közölte a román kormánynyal, hogy nem hajlandó átvenni a Romániához csatolt területekről kiutasitott magyarokat, miután Magyarország népét sem tudja kellő élelemmel ellátni.

— **Elrendelték az 1920. évre az adókivetést.** A Budapesti Közlöny közli a pénzügyminiszternek a rendeletét, mellyel az 1920-ra szóló adókivetési munkálatok előkészitését elrendeli. Az előkészités, iletve az adókivetés meginditásának munkája abból áll, hogy minden város és község adókezelési szerve az adóköteles személyeket és tárgyakat összeirassa. Ez képezi ezután a kivetési munkálatoknak az alapját. A miniszteri rendelet a jövedelmi, a vagyonadó és hadinyereségadó és a III. oszt. kereseti adót kiveszi a jelenlegi utasitás alól. Ezekre az adónemekre nézve külön fog a pénzügyminiszter intézkedni.

— **Illusztris betörőbanda a rendőrség kezein.** E cimü hirünk kiegészitéséül közöljük, hogy Somogyi Hittinger Gyula üzelmeiről családjának, különösen köztiszteletben álló nevelőatyjának, Somogyi épitési vállalkozónak semmi tudomása nem volt.

— **Felolvasás orosz hadifoglyaink hazaszállitásáról.** Az Oroszországban sinylődő hadifogoly véreink hazaszállitása leromlott valutánk és állami pénzviszonyaink mostohaságán mulik — marad egy tovább beláthatlan időkig. Az erre szükséges kiadások összegyüjtése és előteremtése érdekében a hadügyminiszterium társadalmi téren is széleskörü mozgalmat inditott. Nálunk Nagykanizsán a hadügyminiszterium hadifogolyosztályának előadója fog ez ügyben a közeledő ünnepek alkalmából felolvasást tartani, melyre már ezuttal is felhivjuk a közönség figyelmét. A felolvasás helyét és idejét legközelebb közöljük.

— **Nyilvános elszámolás.** A nagykanizsai kath. Legényegylet november 9-én tartott mulatságon felülfizettek: Ujváry Géza 100 kor. Varga Nánder 51 kor. Deutsch József, Simon és Ujlaki, dr. Beusterien Erich, Szabó Antal, Ofenback Yilmos, Unger Ulmann Elek, Bruncsics József 50—50 kor. Kiss Ernő, Szekeres Dezső 44—44 kor. Dr. Szekeres József 42 kor. Heffer Gyula, Ferenczy Gyula, Szent Ferencrendi zárda 40—40 kor. Gödörházy Lajos 32 kor. Sáfrán József 23 kor. Vlasits Kázmér, dr. Kiss Lajos, Urbányi István, N. N., Lukács és Társa, dr. Malatinszky Jenő, Zalai és Gyarmati, Dedovác Béla, Kovács János, Bedekovics József, Hudy József, Bazsó József, Eperjessy Gábor, Ventzely Zoltán, Stampf Zsigmond, Pilczer Albert 20—20 kor. Szüllő Géza, Falczer Jakab, Nagy Iván, Ifj. Fabick Tivadar 14—14 kor. Hromltsek Vince, N. N., Pintér Nándor, Nagy István, Wellák János, Matán Ödön, Filértz Gyula, Pollermann János, Vojnovits Lajos, Nikicser József, Szakonyi Péter, Lichtfus Ottó, Kerca József, Németh Károly, Martinek Gyula, Thassy Ilona, Miltényi Sándor, Miltényi Gyula, dr. Kaufmann Lajos, Sió József, Martinek nővérek, Elschléger Elemér 10—10 kor. Feigl Pál, Sörley Gyula 9—9 kor. Horváth István 8 kor. Gálos Béla, Németh Imre 6—6 kor. Halvax Gyula, Oszvald János, Uverina Frigyes 5—5 kor. Csavnicsár Elek, Anhoffer Gyula, Tóth Kálmán, N. N., Magyar József, Borbély István, Horváth Károly, Dér Béla 4—4 kor. N. N. 2 kor. N. N., N. N. 1—1 korona. Összesen 1491 korona. Az összbevétel 6466 kor., kiadás 2298 kor. 60 f., marad 4167 kor. 40 f. mint tiszta jövedelem, mely összeget a katonai állomásparancsnokságnak átadtunk. Ez alkalomból ugy a fenti szives adakozóknak valamint az összes közreműködőknek és egyletünk kedves törzsközönségének és pártolóinak ezuton is hálás köszönetet mondunk azon kérelemmel, hogy egyletünket továbbra is szives jóindulatukban megtartani kegyeskedjenek. *A Kath. Legényegylet elnöksége.*

— **Hangverseny.** A Casinóban tartandó hangverseny fényes sikerünek igérkezik. Nagykanizsa zenét kedvelő közönségének már régen volt ily műélvezetben része, mint aminő e zenedst lesz. Nagy összeget juttatott jótékony célra e kiváló társulat és hisszük, hogy Nagykanizsa sem fog a támogatásban a többi város mögött maradni. Jegyek az előadásra előre válthatók Szerbnél és Mairnál.

— **A VAC.** Sylveszter estélyére nagyban folynak az előkészületek, mely a Szarvas éttermében és az ezzel szomszédos „Világ" mozgóban fog megtartani. Szebbnél szebb. énekszámok, szavalatok, büvészmutatványok, tombola szépségverseny, világposta stb. stb fogják a közönséget szórakoztatni. Bővebbet legközelebbi számunkban.

— **Karácsonyi pásztorjátékot** rendeznek a Rozgonyi-utcai iskola növendékei. — **Ma délután** ifjusági előadás lesz 2 korona belépődijjal, szombatan és vasárnap délután pedig 5 órai kezdettel a felnőttek részére 6, 5, 4 és 3 korona belépődijjal, amely a mezitlábos gyermekek fölsegitésére fordittatik. A pásztorjátékra a nagyközönséget ezuton hivja meg a tantestület és a gyermeksereg.

— **Az NTE.** vasárnap este a Kaszinóban táncestélyt rendez.

— **Az Uránlában a „Baba" cimü film cenzurázva megy.**

— **Orvosi hir.** Dr. *Berger* Miksa v. budapeati kórházi és klinikai orvos rendelését Sugár-ut 24. szám alatt (volt 48-as laktanyával szemben) megkezdte. Szakorvosi rendelés: fül-, orr-, torok- és gégebetegeknek d. e. 9—12-ig és délután 2—5-ig.

— **A VAC.** tánciskolája megnyillott a „Szarvas" étteremben. Beiratkozni lehet naponkint este 8—10-ig a tánciskolában.

— **Lakásberendezések** finom és izléses kivitelben a Dunántul legnagyobb butoráruházában Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62

— **A Világ** mozgó ma és holnap, azaz pénteken és szombaton mutatja be Anita Berber svéd művésznő felléptével a *Dida* cimü 5 felvonásos remek társadalmi drámát, melynek ragyogó kiállitása vetekedik az ilynemü filmekkel, valamint még csak pénteken lesz látható Horthy Miklós bevonulása Budapestre.

Szinház.

Heti müsor:

Péntek, Szombat, Vasárnap d. u. és este: Farsang tündére. Rendes helyárakkal.

A mai naptól kezdve az esti előadások fél 8 órakor, a délutáni előadások 4 órakor kezdődnek.

* **A „Farsang tündére" premierje.** Ma lesz a bemutatója Kálmán Imre legujabb operettjének, a Farsang tündérének, amely valamennyi operettjét tulszárnyalja a hirneves szerzőnek. Gyönyörü toilettek, uj diszletek, tökéletes preciz előadás fogja sokáig felejthetetlenné tenni a mai estét. A főszerepeket Bogár Gizi, Kürthy Böske, Szemere Józsa, Antal Nusi, Göndör, Érczkövy, Dezső, Szikla, Bakó játszák. Az előadást Heltai Hugó gondosan és ötletesen rendezte, a gyönyörü táncokat Heltainé Zombory Ilonka a zenei részt pedig Halmágyi Mihály karnagy tanitotta be. Szombaton és vasárnap megismétlik az előadást. Oly nagy az érdeklődés, hogy a jegyek máris elővételben kelnek el valamennyi előadásra.

Elköltözés miatt azonnal eladó

egy csinos ebédlőszekrény,

egy csinos ebédlőasztal 6 székkel.

Megtekinthető naponta délután 2-től 3-ig Szemere-utca 4/a. — (Kelegyár mellett, Luria-házban.)

Ajánlok előnyös árban legjobb minőségü szivarkahüvelyeket és papirokat.

Riz Abadie, Flor Belmonte, Fekete Club, Kohinor, Nil, Luxuss, Le Delice, Tabu, Paros, Ottoman, Sempronia, Riz Cassino, Samum, Virginus Unitis stb.

Óriási választék karácsonyi és ujévi képeslapokban és művészlapokban. Levélpapirok, játékkártya és szivarszipkákban. — Viszonteladóknak előnyös engroszárak.

Gyufa nagyban és kicsinyben!

HIRSCHLER-tőzsde, Fő-ut

Korona-szálló épület.

BUTOR

Teljes **lakásberendezések,** izléses és elsőrangu kivitelben kaphatók a Dunántul legnagyobb **butoráruházában**

Kopstein Lipót, Sopron

Telefon 339 szám. 2257 **Várkerület 62.**

APRO HIRDETÉSEK

Képkeretezést és üvegezést elvállal. Stern Kálmán üveges Kinizsi-u. 21. sz. 2333

Házeladás. A város belterületén modern háromszobás és ötszobás magánházak fürdőszobával, továbbá van több nagyobb és középnagyságu ház kerttel és kert nélkül eladók. — Bővebbet **Dukász Miksa** Rákóczy-utcza 29. szám. 2341

Nagyrécsei uradalomba kerestetik nagy **gyakorlattal biró kovács,** lehető eg segéddel és inassal legkésőbb 1920 évi április 24 iki belépéssel. 2338

Korcsmát bérbe keresek helyben. Ajánlatok a kiadóba.

Keresek családos, szorgalmas, erőteljes vincellért jó fizetéssel. Grünfeld Adolf, Magyar u. 25. sz.

VILÁG nagymozgószinház Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Péntek, szombat. December 19. és 20.

ANITA BERBER
svéd művésznő felléptével!

DIDA társadalmi dráma 5 felvonásben.

Herthy Miklós bevonulása Budapestre
még csak ma pénteken látható.

Előadások kezdete 6 és 8 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, fél 7 és 8 órakor.
Jegyek d. u. 2 órától előre válthatók.

Teljesen jó állapotban levő, látható irásu, Stoewer-gyártmányu **irógép eladó.** — Cim a kiadóban.

URANIA mozgókép-palota
Rozgonyi-u. 4. Telefon 289

Péntek, dec. 19-én
Nagy szenzáció!
HORTHY MIKLÓS fővezér és a dicsőséges nemzeti hadsereg bevonulása Budapestre. — Bemutatására kerül még:
A BABA. „Star" vigjáték.
Lóth Ilával a főszerepben.

Előadások köznapokon 6 és 8 órakor
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/27 és 8 órakor.

A GŐZFÜRDŐ
holnaputántól, szombattól kezdve e hó 26-ig bezárólag üzemben lesz.

Dunántuli élelmiszerforgalmi vállalat
NAGYKANIZSA
Iroda és raktár: Csengeri-ut 6. sz.
Telefon: 59. szám. Sürgönycim: „Argos" Nagykanizsa.

Közellátási célokra vásároljuk minden mennyiségben napi árakon, azonnali készpénzfizetés ellenében az alanti cikkeket:

Élő- és leölt sertéseket
Vadféléket
Babot
és egyéb élelmiszereket!

A budapesti hatósági Élelmiszer Felhozatali Egyesülés megbizottja.

Lehetőleg mintázott árajánlatokat személyesen vagy vagy irásban irodánkban d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6 óráig kérjük leadni.

A Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi R. T.

Zalavármegyei Kirendeltsége, Nagykanizsa

Bazár-épület I. emelet
A Dél-Zalai Takarékpénztár hátsó helyisége.
Távirati cim: „Futura"

Alapitók:
A „Hangya", az Országos Központi Hitelszövetkezet és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete.

Az intézet vásárol nagyban: Mindenféle magvakat, hüvelyeseket, zsirt, mézet, mákot, diót, gyümölcsöt, gyümölcsizt, fát, faszenet, valamint vágó- és igásmarhát, sertést, bort, bőrt gyapjut stb. a nemzeti hadsereg, a megszállás alól felszabadult területek ellátására, export célokra.

Foglalkozni fog azonkivül a megye gazdaközönségének **mezőgazdasági gépekkel, eszközökkel, ruhanemüvel,** bel- és külföldi iparcikkekkel való ellátásával.

Az intézet nagy nemzetgazdasági feladatokra vállalkozva reméli a megye gazdaközönségének hathatós támogatását!

Ajánlatokat kér szóban, irásban vagy telefonon.

Nyomatott: a „Zala" Nyomda ésp Hirlakiadó Vállalatnál Nagykanizsán.

XLVI. évfolyam. Nagykanizsa, 1919. december 20. Szombat. 290. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA, Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavállalat Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap koraeggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: vidékre postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 15 K.
Negyed évre . . 45 „
Félévre . . . 90 „
Egész évre . . 180 „

Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teréi és magán közleményeket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal.

A politika eseményei.

Budapest, december 19. A szociáldemokrata párt választmánya holnap este is tanácskozik és ezen okvetlenül döntést hoz. Annyival is inkább lehetővé válik a döntés, mert az internálás ügyében az illetékes négy miniszter ma megállapodott abban, hogy az együttes értekezletet holnap délelőtt 11 órakor tartják meg. — Annyi bizonyos, hogy sok mindennek kell addig történnie, mig a megegyezés létrejön, mert nemcsak a szocialisták és a belügyminiszter között van lényeges nézeteltérés, de a demokrata párt álláspontját sem fedi egészen a belügyminiszter állásfoglalása.

Budapest, dec. 19. Az internálási rendelet tárgyalásánál napról-napra halasztják a dűntést. A miniszteri értekezlet ma sem volt megtartva. *Beniczky* Ödon belügyminiszter, aki kijelentette, hogy érdemlegesen nem lehet megváltoztatni a rendeletet, megállapodott a másik három miniszterrel, hogy a konferenciát holnap délelőtt 11 órakor tartják meg. Szombaton délután a szociáldemokratapárt választmánya fog ülést tartani és itt már meg fog történni a döntés az internálási rendelet kérdésében. A minisztertanács azonban csak a jövő héten ülhet össze, mert Huszár miniszterelnök holnap Csongrádra utazik és csak hétfőn tér vissza a fővárosba. Minisztertanács igy valószinüleg csak kedden lesz.

A keresztény nemzeti egyesülés pártjában az a vélemény, hogy a szociáldemokraták tegnap szembehelyezkedtek *Payer* népjóléti miniszter és *Miakits* államtitkár álláspontjával és ellene vannak a megegyezésnek. Payer miniszter békülékeny álláspontja kisebbségben maradt a szakszervezetek véleményével szemben, amely kimondta, hogy ki kell vállnia a pártnak a koncentrációból. — A keresztény partban ugy látják a dolgot, hogy nem az internálási rendelet az oka ennek a kiválási szándéknak, hanem a párt ereje gyengült meg annyira, hogy a választásokon nem vehet részt és ez az incidens csupán ürügyül szolgál arra, hogy a párt passzivitásba menjen át. A kiválásban egyébként a szociáldemokraták egyedül maradnak, mert a nemzeti demokratapárt nem követi őket. A demokratapárt nem támogatja a szociálisták álláspontját, mert az a véleménye, hogy az internálási rendeletet végre kell hajtani.

A ma este ujraéledő függetlenségi és 48-as párt szintén állást foglal az internálás mellett és felirattal fordul a kormányhoz, amelyet arra kér, hogy intézkedjék a nemzetellenes elemek ártalmatlanná tetele dolgában.

Budapest, dec. 19. Az országos nemzeti párt amely tudvalevőleg a *Lovászy* csoportból a *Heinrich* csoportból és a régi függetlenségi pártból állott ma este *Bartha* Albert elnökletével választmányi ülést tartott, ahol *Sümegi* Vilmos javaslatára elhatározták, hogy a párt cimét a régi függetlenségi és 48 as párt névvel cserélik fel

Sürgős minisztertanács az éjjeli órákban.

Budapest, dec. 19. **Ma este 10 órakor hirtelen minisztertanácsot hivtak össze, amelynek tárgyát egy most érkezett antant jegyzék képezte. A minisztertanács lapzártakor még tart.**

Rubinek Gyula néhány aktuális kérdésről.

Budapest, dec. 19. Félhivatalosan közölték, hogy a románok megkezdték visszavonulásukat a demarkációs vonalra. Ez ügyben az *Az Est* munkatársa beszélgetést folytatott *Rubinek* Gyula földmivelésügyi miniszterrel, aki a következőket mondotta:

— A helyzetet az antantnál tapasztalható ellentétek uralják, amelyek erősen hozzájárulnak ahoz, hogy az antantnak amugy is jelentekenyen csökkent tekintélyét még jobban aláássák. Ennek a mai helyzetnek is természetszerüleg mi látjuk a kárát, mert az antant nem tud kellő erővel fellépni a megszálló csapatok, illetve a megszállást foganatosító államokkal szemben és minden szigoru ultimátum dacára, ma is teljes kétségben vagyunk a megszálló csapatok kivonulásának időpontja tekintetében. De amint ebben a tekintetben bizonytalanságban vagyunk, ugy viszont a kormánynak teljes egyértelmüséggel az az álláspontja, hogy mig a megszállás meg nem szünik, béketárgyalásokról nem lehet szó. — Az egész koncentráció alakulásnak kiindulási pontja szintén az volt, hogy a koncentráció létrejöttével kivonulnak a megszálló csapatok és ebben a tekintetben Sir Georg Clerk a leghatározottabb kijelentéseket tette a kormány tagjai előtt. Amennyiben az antant ezen szóbeli igéretét belátható időn belül teljesiteni nem tudná, maga a koncentráció is kérdésessé válnék, mert az antanttal létrejött nemzetközi jellegü megállapodásoknak csak az egyik részét teljesitette, azt, amely az országra nézve tartalmaz kötelezettségeket. Maga az antant vállalt kötelezettségeit végrehajtani nem tudja.

Az ujságirónak azon kérdésére: igaz-e, amint hire járt, hogy mindinkább felülkerekedik az az irányzat, amely a nemzetgyülési választásoknak elhalasztását és minél későbbi időre való kitolását kivánja — igy felelt a miniszter:

— Azokkal a hiresztelésekkel szemben, mintha a január 25-ére kiirt választások halasztást szenvednének, az országos kisgazda és földmivespárt a leghatározottabban állást foglalt és obben a tekintetben a kormányban is teljes az egység. A kormány a választások esetleges elhalasztására nem vállalkozhatna. Az ország helyzete nem tűri tovább a bizonytalanságot és a kormánynak az az álláspontja, hogy nem járulhat hozzá, hogy a mai törvénytelen állapotot csak egy perccel is meghosszabitsa. Sőt, egyenesen kötelessége mindenkinek abban az irányban közreműködni, hogy az alkotmányos élet mielőbb visszatérjen.

A megszállott felvidéken

Budapest, dec. 19. Az *A Nap* tudósitója a felvidéken járt és Eperjesről küldött tudósitásában a következőkben számol be tapasztalatairól:

— A csehek katonailag kiüritik a lengyel határ vitás területeit. Az odavaló katonaságot szabadságolják, miután a vitás zóna népszavazás alá kerül. Most a csehek hatalmas propagandát fejtenek ki főként az ottani papok utján, a lakosságnak pedig óktóber 20-án ingyen osztottak ki nullás lisztet, fehér cukrot, dohányt és petróleumot, azért, hogy rájuk szavazzanak. Viszont a lengyeleknek az az álláspontjuk, hogy, ha a csehek kapnak többséget, akkor fegyverrel fogják elfoglalni az az egész területet

Rimaszombatban kötelezték a diákokat, hogy október 28-án jelen legyenek a cseh nemzeti ünnepségeken. Azok meg is jelentek és az ünnepély végén elénekelték a magyar Hymnust. — Besztercebányán a 16 gyalogezred tót bakái magyar nótákat énekelve vonultak végig a városon. A cseh tisztek erre lefegyverezték őket. Losoncon ugyanez történt a 25. gyalogezred katonáival. Kassán és Nyitrán a tótok fellázadtak, megverték a cseheket és elénekelték a magyar Hymnust. Még több ilyen dolegról számol be az ujságiró és megáll. pitja, hogy a tótok nem tagadják meg ezeréves magyar hazájukat.

Kisérlet Montenegró helyreállitására.

Laibach, dec. 19. Dr. *Sustersics*, Krajna volt tartományi főnöke jelenleg Olaszországban tartózkodik, hogy ott a szlovén nemzetiségü hadifoglyokból expediciós sereget gyüjtsön, amellyel Nikitát visszahelyezze trónjára és Montenegrót helyreállitsa.

A tejtermékek szállitásának korlátozása.

Budapest, dec. 19. A közélemezési miniszter elrendelte, hogy tehéntejből és juhtejből készült mindennemü tejterméket még a belföldi forgalomban is csak szállitási igazolvánnyal lehet szállitani, amelyet az elsőfoku közigazgatási hatóságok állitanak ki, azonban a kiállitáshoz már előzőleg a közélelmezési minisztérium hozzájárulása szükséges. Szállitási igazolvány nélkül csakis teljes tej, a savó és az iró szállitható.

Dr. László Jenőt és négy társát halálra itélték.

Budapest, dec. 19. A budapesti büntető törvényszéknek a gyorsitott eljárás szabályai szerint itélkező tanácsa dr. *Surgoth* Gyula táblabiró elnöklete alatt ma estefelé hirdette ki az itéletet dr. *László* Jenő és büntársai ügyében. A biróság a következő itéletet hozta: dr. *László* Jenő ügyvédet *kötél általi halálra*, Döglí Imrét halálra, Korvin (Klein) Ottót halálra *Gombos* Ferencet *halálra*, *Horváth* Károlyt, *halálra*, *Mezei* Istvánt *15 évi fegyházra*, dr. *Somogyi* Károly joggyakornokot *15 évi*, dr. *Szirmay* István törvényszéki jegyzőt *15 évi*, *Kiss* Lajost *8 évi*, *Hikádé* Antalt *8 évi*, *Mahai* Ernőt *6 évi*, *Benyovszky* Károly volt detektivfőnököt *6 évi*, *Pintér* Jánost *3 évi*, *Harsányi* Jánost *3 évi* és *Trattner* Árpádot *2 évi fegyházra* itélték. Az itélet indokolása este fel 11 óráig tartott.

Csak szükebb békebizottság utazik Párisba.

Budapest, dec. 19. Tekintettel arra, hogy egy nagyobb békeküldöttség kiküldése Párisba, esetleg akadályokba ütközhet, vagy esetleg sulyos pénzügyi áldozatokkal járhat, illetékes helyen az a terv merült fel, hogy Versaillesba csak a szükebbkörü békedelegáció menjen ki Apponyi Albert vezetésével, a békefeltételek átvétele végett. A békefeltételeket azután idehaza nagyobb bizottság elé terjesztik, amely letárgyalja azokat minden részletében. Ezek alapján a magyar kormány megszerkeszti válasziratát, amelyet azután a békeküldöttség elé juttatnak. Végleges döntés egyelőre még nem történt, de a beavatott körök azt hiszik, hogy a kormány ezt a formát fogja választani.

A volt közélelmezési népbiztos salvus conductusa.

Budapest, dec. 19. A *Nemzeti Ujság* mai ezáma közli, hogy *Erdélyi* Mór volt közélelmezési népbiztos salvus conductust kért Budapestre. Erre vonatkozólag *Bárczy* István igazságügyminiszter egy ujságirónak a következőket mondotta:

— Megallapitom, hogy ha Erdélyi ilyen értelmü kérelmet előterjesztett, ugy az tárgyalás alatt is áll Nem igaz azonban az, mintha én annak teljesitésére igéretet tettem volna. Semmi féle ilyen ügyben nem intézkedtem és igéretet nem tettem.

Alomkórság Stockholmban.

Berlin, dec. 19. Az Abend jelenti Stockholmból, hogy ujabb időben Stockholmban járványos alomkórság dühöng. Sok eset halálos kimenetelü volt. A járvány különösen fiatal emberek el szedi áldozatait.

HIREK.

1919. december 20 Szombat	NAPTÁR
	Róm. kath. Teofil. Prot. Teofil. Gör. kath. Ignác. Gör. kel. (dec. 7.) Ambrus. Izr. kiszlev 28. A nap kél reggel 7 óra 44 perckor, nyugszik délután 4 óra 08 perckor. A hold kél éjjel 5 óra 38 perckor, nyugszik d. u. 5 óra 10 perckor.

— **Megállnak a vonatok?** Két szomoru jelentés fekszik előttünk. Az egyik szerint Ausztriában ma megállnak az összes vonatok s december 29 ig nem közlekednek, — a másik jelentés pedig arról számol be, hogy a Máv. a szénhiányra való tekintettel december 24-től kezdve minden vonatjáratot beszüntet. Hogy a Déli Vasut forgalmat mennyiben érdeklik ezen intézkedések, arra vonatkozólag a nagykanizsai pályaudvar főnöksége eddig semmi értesitést se kapott.

— **A nagykanizsai romai katholikus hitközség** pénztárosa fölkéri azon kitközségi tagokat, kik a folyó évre tagdijukat még nem fizették be, hogy a befizetést a helybeli plébánia hivatalnál mielőbb eszközölni sziveskedjenek. Hivatalos órák hétköznapokon d. e. 9—11-ig, vasár- és ünnepnapokon d. e. 9—12-ig és d. u. fél 3—4-ig.

— **Uj politikai hetilap** Január hó elején dr. *Fenyves* Ferenc tanár szerkesztésében egy uj hazafias irányu hetilap indul meg, mely minden hétfőn reggel fog megjelenni. Minthogy e napon reggel sem pesti, sem helyi ujság nincs, a lap az eddigi előfizetők nagy számából itélve nagy keletnek fog örvendeni. Azonkivül, hogy az összes vasárnapi közéleti, politikai és sportesemények telefonjelentéseit hozza, főként a város kulturügyeinek és társadalmi békéjének szócsöve óhajt lenni, melyben egy kitünően összeállitott irógárda fog segédkezni. A lap előfizetési dija havonkint 3 K, egyes szám ára 80 fillér. Előfizetéseket, hirdetéseket, valamint a lap szellemi életét érdeklő sorokat Szerb Ernő könyvkereskedése és a lap szerkesztősége fogad el. (Ideiglenesen Főut 24 vagy Postafiók 22.)

— **Bácska és Baranya a mienk.** Párisi jelentések szerint a békekonferencia Bácskát és Baranyát Magyarországnak itélte s a szerbeket máris fölszólitotta ezen területek haladéktalan kiüritésére. Ezen hiradást megerősiti *Sándor* szerb trónörökösnek alábbi kijelentése is, melyet a Petit Journal közöl: „Ami Magyarországot illeti — várjuk határaink végleges megállapitását. Ez idő szerint kénytelenek vagyunk megszálló csapatainkat a baranyai és bácskai területekről visszavonni. Ha a legfelsőbb tanács megmarad ezen határozata mellett, akkor követelni fogjuk, hogy legalább a pécsi bányák kitermelésének jogát adják Szerbiának, kárpótlásul azokért a pusztitásokért, amelyeket az osztrákok és a bolgárok a szerb bányákban véghezvittek Csak igy tudjuk nagynehezen a vasuti forgalmunkat fenntartani. Mindenesetre azt kivánjuk, hogy a baranyai és bácskai területek, ha már nem kerülhetnek a mi birtokunkba, ne jussanak magyar iga alá. A lakosság inkább kivándorolna, semhogy ezt elviselné“ Hogy a szerbek mért ragaszkodnak annyira a baranyai bányákhoz, ez könnyen megérthető. Ezek a bányák az egyedüli magas kaloriáju valódi kőszenet szolgáltató telepek Magyarországon. Évi termelésük eddig kb. 7 és fél millió métermázsa volt, amiből 1 és fél millió métermázsát a tulajdonos társaság a maga céljaira használt el, a többit pedig áruba bocsátotta. A társaság már korábban olyan beruházásokhoz fogott hozzá, amelyek segitségével a termelést 10—12 millió métermázsára lehet fokozni. A szerb uralom alatt a munkásviszonyok annyira elfajultak, hogy az idei termelés aligha fogja az 5 millió métermázsát elérni. Utóbbi időben a helyzet lényegesen javult és a naponta kiaknázott mennyiség 180 waggonra rug, holott a bolseviki uralom idejében 15 waggonra hanyatlott. Ha a bányák ismét magyar impérium alá kerülnek, remélhetőleg hamarosan sikerül majd a viszonyokat annyira konszolidálni, hogy az egész termelőképességük kihasználható legyen.

— **Az irodalmi és művészeti kör felolvasó estélye.** Előkelő miliőben folyt le a csütörtöki estély. A hangulat distingvált melegsége és az előadottak komoly nivója uralta az estélyt. Bodrog a „Ködfoszlányok“ kvalitásos szerzője ezen most megjelent verskötetéből adott elő szemelvényeket. Meglátásának plasztikai ereje és temperamentuma szilajsága még csak fokozódott, rutinos, finoman nüanszirozott előadásában. A „Boszorkánytanya“ buja tüze, „Sár Sára kutja“ szines bűbája és „Emlékezés egy leányszobára“ édes, szerelmes derüje, mind egyformán büvölték meg a hallgatóságot. — Utána Majtényi tanár fejtegette széleskörü tudással nemzetünk erényeit és büneit. A hibát — ugymond — ne keressük rajtunk kivül, mert az önön magunkban vagyon. Urhatnámságunkban, szellemi restségünkben, bünös indolenciánkban. Kitartó munka menthet csak meg a végleges katasztrófától. Nagy tudása, előadói készsége és lelkes egyénisége garancia arra, hogy még sok szép dolgot fogunk a kör eme agilis titkárától hallani. Ezen nagyon is aktuális előadása folytatását is kilátásba helyezte. A harmadik szereplő Rédiger Ödön volt, ki nagyon kedvezően mutatkozott be közönségünknek. Szavalatai közül „Erdélyhez“ cimü keltett nagy lelkesedést. Bátor fellépése, előadói érzéke és bársonyos meleg-érces hangja sokat engednek még tőle remélnünk. A közönség egy kellemesen eltöltött óra emlékével távozott és most már érdeklődő várakozással van eltelve a kör jövendő szereplése iránt. *P. E.*

— **Köszönetnyilvánitás.** Schäffer Rezső csáktornyai fakereskedő a Budapesten szekelő II-ik vadászzászlóaljnak négy vaggon hasitott száraz tüzifát, — Nova járás hazafias közönsége pedig egy vaggon élelmiszert adományozott. A zászlóalj átutazó tisztjei a nemeslelkü adományokat addig is hálásan köszöni, mig a hivatalos nyugtázás megtörténik.

— **A magyarok helyzete Sanghaiban és Japánban.** Néhány nappal ezelőtt érkezett Bécsbe Komor Szigfrid, aki harminchárom év óta él Honkongban és a magyar internáltak és hadifoglyok sorsáról a következőket mondotta el: Sanghaiban a háboru kitörésekor internálták az összes ellenséges polgárokat, de az internálás nem volt szigoru, mert jól bántak velük és szabadon mozoghattak.

Japánban ellenben az internálás teljesen szigoru volt és még arra is kiterjedt a tilalom, hogy idegen semmiféle ingatlant nem szerezhetett s meglévő vagyonát zár alá helyezték. A háboru után az internáltak vagyonát eladták s a befolyt vételárat hadikárpótlás cimén visszatartották. Ez az összeg több millió jenre rug. Ami a japán életet illeti, ott most is hallatlan drágaság uralkodik, körülbelül a hatszorosra emelkedtek az egyes árak. Igen nagy

hiány van rizsben, melyet óriási tömegekben exportáltak, pedig ez a nép legfőbb tápláló szere. Én Trieszten keresztül jöttem Bécsbe, a jegyem Hongkongból Bécsig 105 fontba, vagyis a mi pénzértékünkben 40.000 koronába került.

— **Januárban megkezdik a hadikölcsön kamatok fizetését.** A kormány elhatározta, hogy 1920. január 1-én megkezdi az államadósági kötvények kamatainak fizetését, nem teljes összegben ugyan, hanem csak bizonyos korlátozással. Ugyanis a jelenlegi viszonyok között, amikor az országnak jelentékeny részét ellenséges csapatok tartják megszálva és még nem tudjuk, hogy a békekonferencia Magyarországnak mely határvonalakat fogja megitélni, a kormány nem teheti azt, hogy az összes kötvénytulajdonosoknak fizesen kamatot és esetleg olyan fizetéseket teljesitsen, amelyekre nincs kötelezve. Értesülésünk szerint a kormány a kamatfizetés céljaira szükséges összeget már megszerezte, hatszázmillió koronát vett fel kincstári jegyek ellenében az Osztrák Magyagyar Banktól.

— **A templomi ének- és zenekar** ma délután próbát tart és pedig: az énekkar délután 5 órától, a zenekar délután fél 7 órától a gimn. zenetermében. *Rácz.*

— **Az NTE. táncestélye.** Tegnapi számunkban tévesen azt közöltük, hogy az NTE. rendes heti táncestélyét vasárnap tartják meg. Most arról értesitenek bennünket, hogy a táncmulatság ma szombaton lesz a Kaszinó nagytermében megtartva.

— **Közellátási közlemény.** Egészséges burgonya kapható a városi közellátási üzemeknél.

— **A Kereskedelmi Alkalmazottak** saját helyiségében (Kaszinó földszint) ma este fél 8 órai kezdettel táncestélyt tartanak cigányzenével.

— **A ma esti** órákban jelenik meg a „*Pletyka*" szinházi és sporthetilap legujabb száma a cimlapon *Bogár* Gizi művészi fényképével, igen változatos és ötletes tartalommal. Ára 2 K, kapható a szinházi pénztárnál, Horváth ujságelárusitónál és a dohánytőzsdékben.

— **Fantomas** detektiv I. kalandját mutatja be az Uránia. Ez a kép az idény legnagyobb detektiv-slágere, melyben a hajmeresztő trükkök egész sorozata váltakozik.

— **Lakásberendezések** finom és izléses kivitelben a Dunántul legnagyobb butoráruházában Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

Most hasad a hajnal.

A ZALA részére irta *Bognár* Sándor az „Ostenburg" vadászok hadnagya.

Ugy látom, hogy most hasad a hajnal!
Talán nem csalódom!? Magyar lesz a magyar!
Romjaiból támad...
Ugy érzem, még szól a magyar nóta
Ott a Tisza partján este fonóba
Honszeretőn szépen...
Biztosan tudom én! Csiki hegyek ormán
Tilinkóz a székely csillagos éjszakán!
Megyünk hadak utján!...

Ébredj magyar! Ébredj! Ezeréves honunk
Vissza kell szerezni! Vagy pedig pusztulunk
Jajszó nélkül csendben...
Velünk aki magyar! Halljátok jajszavát
Csaba fiainak! Siró bús sóhaját?!
Gyergyói szél hozza...
Vérszagot is vele! Testvér vér folyik ott!
„Segitség magyarok! Van még lövészárok
Erdélyi havasain!"

Kitartás székelyek! Magyarok! Testvérek!
A Duna partján már magyar szinek lengnek,
Megyünk nemsokára!...
Nem! Nem csalódom! Hajnalodik! Virrad!
Itt a Dunántulon Árpád népe támad,
Szól a magyar nóta!
Szól a magyar nóta! Nem messze a Tisza
Turáni sik népe honát vijja vissza,
Összetört hazáját...

Előre hát! Rajta! Százezer poklon át
Még csak meg nem látjuk csiki hegyek ormát!
Hasad már a hajnal...!

Államositották a pozsonyi rendőrséget.

Bécs, dec. 19 Prágából jelentik: A *Narodni Politika* irja, hogy dr. *Srobár* miniszter rendeletileg, végrehajtotta a pozsonyi rendőrség államositását. A cseh állam a rendőrség személyzetét teljes egészében átveszi.

Beszüntették a vasuti tisztképző tanfolyamokat.

Budapest, dec. 19. A kereskedelemügyi minisztérium arra való tekintettel, hogy elegendő kiképzett vasuti hivatalnok áll rendelkezésre, a vasuti tisztviselő tanfolyam működését december 31-ével átmenetileg felfüggesztette.

Pénzügyi államtitkárunk Bécsben.

Bécs, december 19. *Valkó* Lajos pénzügyi államtitkár tegnap este Bécsbe érkezett. Az államtitkár egy ujságiró kérdésére megcáfolta azt a hirt, hogy a lejáró bankjegyszabadalom kérdésében fog az osztrák kormánnyal tárgyalni.

Állandó hadsereget proponálnak Angliában.

Bécs, dec. 19. A *Morning Post* irja, hogy a jobboldali angol pártcsoportok inditványt terjesztettek be az angol alsóházba, amelyben állandó hadsereg felállitását javasolják az állandó hadkötelezettség alapján.

Összeesküvés az olasz király ellen.

Milano, december 19. Rómában kiterjedt összeesküvést fedeztek fel az olasz király ellen. Az összeesküvésbe sok képviselő és szenátor is be volt avatva. Eddig több mint 1700 embert tartóztattak le.

Tőzsde.

Budapest, dec. 19. A tőzsde mai magánforgalma rendkivül szilárd. Egyes értéket szinte ugrásszerüen emelkedtek, igy a Haltenyésztő 400 koronával, a Fabank pedig 120 koronával.

Magyar Hitel 1185, Osztrák Hitel 805 Kereskedelmi Bank 5150, Magyar Bank 820, Leszámitoló 660, Agrár 1040, Fabank 2080, Jelzálog 550, Általános kőszén 4800, Salgó 2060, Fatermelő 3490, Haltenyésztő 2800, Közuti 270, Városi 405, Déli Vasut 438.

Valuták: Lei 390, Márka 320, Dollár 134, Rubel 230, Frank 13·40

Szinház.

Heti műsor:

Ma d. u. Tul a nagy Krivánon, Bogár Gizi felléptével.
Este Farsang tündére, Kürty Böske felléptével.
Vasárnap d. u. Farsang tündére.
Este „ „
Hétfőn Papa kedvence — csak felnőtteknek.

A mai naptól kezdve az esti előadások fél 8 órakor, a délutáni előadások 4 órakor kezdődnek.

* **Villanyvilágitás** mellett lesz vasárnap délután 4 órakor a Farsangtündére, a cimszerepet Bogár Gizi játsza, este fél 8 kor ugyancsak Farsangtündére Kürthy Böske felléptével kerül szinre 4 szer.

* **Figyelmeztetés.** Hétfőn a Papa kedvence előadására leányokat és deákokat nem bocsájtunk be a szinházba — Igazgatóság.

* **A „Farsang tündére" premierje.** Végtelenül kedves — bár kissé ismerős — muzsika, szép diszletek, izléses és ügyes rendezés tettek vidéki nivón felülállóvá a szereplők kiváló teljesitményei mellett a *Farsang tündére* tegnapi bemutatóját. Meglátszott az előadáson, hogy a társulat hetek óta nagy ambicióval és buzgalommal készült a tegnapi premierre. A cimszerepet ismét kettős szereposztásban Bogárra és Kürthyre osztotta a direkció, alkalmat adván a két primadonnának, hogy nemes versengéssel müvészetük legjavát mutassák be. A bonvivant szerep ezuttal Göndör Józsefnek jutott, mert itt a kettős szereposztás Körmendy Árpád betegsége miatt nem volt keresztülvihető. — A szereplők tegnap esti teljesitményei méltatásánál *Bogár* Gizi és *Göndör* József mellett elsőhelyen *Érckövy* Lacival kell foglalkoznunk. Egyenesen bámulatba ejtő, amit ez a nagytehetségü fiatal művész estéről-estére produkál.

A táncai — Zombory Ilonka tanitása — annyira nagyszerűek, hogy egyedül Rátkaiéval tudjuk összehasonlitani, ötletes alakitása, kifogyhatatlan humora, mozgékonysága egyenesen felbecsülhetetlenné teszik őt a közönség előtt. Nem akartunk jóslásokba bocsájtkozni, kijelentjük, hogy Érczkövy Lacival igen rövid időn belül fővárosi szinpadon fogunk találkozni. Egyelőre a legőszintebben gratulálunk néki tegnapesti sikeréhez. *Bogár* Gizi primadonna behizelgő, kedves hangját, a fess *Göndör* József finom és elegáns játékát sürü tapsokkal honorálta a hálás közönség. Nagy sikere volt még *Szemere* Józsának, akinek különösen Erckövyvel való jelenetei tetszettek nagyon. *Szikla* Szilárd egy paralitikus öregurat alakitott sok humorral, igen ügyesen. A zenekar kiváló munkát végzett *Halmágyi* karnagygyal az élén. A dicséret legmagasabb héngján kell megemlékeznünk. H. *Zombory* Ilonkáról, aki a darabb összes — müvészinél-müvészibb táncait táncait betanitotta Ami zavaró momentum az előadáson felmerült, az sem a szinpadon, hanem a nézőtéren történt, ahová a kettős szereposztást ugy látszik szintén kiterjesztették, agyanazt az ülőhelyet egyszerre többeknek kiadván. Egy kissé több figyelmet kérünk a közönséggel szemben.

Ma este szintén a *Farsang tündére* megy, ezuttal *Kürthy* Böskével a cimszerepben, akinek Baron Mici szalonjában került csodás toilettjei szenzációi lesznek az estének.

BUTOR

Teljes **lakásberendezések,** izléses és elsőrangu kivitelben kaphatók a Dunántul legnagyobb

butoráruházában

Kopstein Lipót, Sopron

Telefon 339 szám. 2257 **Várkerület 62.**

APRÓ HIRDETÉSEK

Kisebb-nagyobb karácsonfát eladok

Bathyány-u. 27. sz.

Székeket megvételre keres Stojanovits Lambert Kinizsi-u. 21.

Mindennemü gramofon, kerékpár, motorkerékpár, öngyujtó stb. javitásokat jutányos áron vállal **Donát Ferenc szakmehanikus,** Arpád-utca 26. szám. Ugyanott alkatrészek is olcsón kaphatók. 2346

Fedéllemez megérkezett!

Batthyányi-utca 3. szám.

Teljesen jó állapotban levő, látható irásu, Stoewer-gyártmányu

irógép eladó!

Cim a kiadóhivatalban.

Hirdetéseket

csak a kiadóhivatal vesz fel naponta délután fél 5 óráig.

NAPI- HETI- FALI- ÓRIÁSI- ZSEB- ÉS TÁRCZA-

NAPTÁRAK

nagyválasztékban már kaphatók:

Fischel Fülöp Fiai

könyv- és papiráruházában NAGYKANIZSA

Városház - épület.

VILÁG nagymozgószinház Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Péntek, szombat. December 19. és 20.

ANITA BERBER

svéd művésznő felléptével!

DIDA társadalmi dráma 5 felvonásben.

Horthy Miklós bevonulása Budapestre

még csak ma pénteken látható.

Előadások kezdete 6 és 8 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, fél 7 és 8 órakor.

Jegyek d. u. 2 órától előre válthatók.

Ajánlok előnyös árban legjobb minőségü szivarkahüvelyeket és papirokat.

Riz Abadie, Flor Belmonte, Fekete Club, Kohinor, Nil, Luxuss, Le Delice, Tabu, Paros, Ottoman, Sempronia, Riz Cassino, Samum, Viribus Unitis stb.

Óriási választék karácsonyi és ujévi képeslapokban és művészlapokban. Levélpapirok, játékkártya és szivarszipkákban. — Viszonteladóknak előnyös engroszárak.

Gyufa nagyban és kicsinyben!

HIRSCHLER-tőzsde, Fő-ut

Korona-szálló épület.

URANIA mozgókép-palota Rozgonyi-u. 4. Telefon 259

Szombat, vasárnap. December 20., 21.

Fantomas detektiv I. kalandja

A titokzatos Vénus

Detektiv-dráma 4 felvonásban.

Előadások köznapokon 6 és 8 órakor

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/2 7 és 8 órakor.

Eladó több ezer békebeli, minden nagyságú **gyapjuzsák,** 1 amerikai gyártmányu „National" **(pénztár) Cassa,** irodai berendezési butorok, egy egész uj zöld emaiI kályha, 2 gyönyörü cserépkályha, nagymennyiségü avét vas, sok vasabroncs, üzleti állvány, több tizedes mérleg, üveg demionok 25—30—50 literes, kőkorsók,

bádogkorsók, kávéshordók

sok üres láda stb.

Hofman József Fia utódánál

KESZTHELYEN. 2392

A gőztürdő

ma, szombattól

kezdve e hó 26-ig

üzemben van.

Borbély Pedikür.

Nyomatott: a „Zala" Nyomda és Hirlapkiadó Vállalatnál Nagykanizsán.

XLVI. évfolyam. Nagykanizsa, 1919. december 21. Vasárnap. 291. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA, Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavállalat Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap koraregge

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: vidékre postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 15 K.
Negyed évre . . 45 „
Félévre . . . 90 „
Egész évre . . 180 „

Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78. Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magán közleményeket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal.

A politika eseményei.

Az internálási rendelet a miniszterközi értekezlet előtt. — Beniczky és Bárczy miniszterek nyilatkozatai. — Megvan a remény a megegyezésre.

Budapest, dec. 20. Az internálás dolgában napok óta tervezett miniszterközi értekezlet végre a mai napon összeült. Az értekezleten a kijelölt négy miniszter helyett csak három vett részt. *Friedrich* István hadügyminiszter ugyanis kimentette távolmaradását, mert a bolsevikok által meggyilkolt Ferry Oszkár altábornagy emlékére rendezett rekviemen kellett megjelennie, képviseletével azonban megbizta *Beniczky* Ödön belügyminisztert. Az értekezlet délelőtt 11 órára volt kitüzve az igazságügyminiszteriumban.

Az értekezlet elé *Bárczy* István igazságügyminiszter terjesztett egy uj tervezetet, amelyet a három miniszter alaposan megvitatott. Egyes dolgokra nézve megállapodás is jött létre, igy a központra nézve ugy határoztak, hogy az előterjesztést tudomásul veszik, válaszukat azonban az ebben a tárgyban összehivandó minisztertanácson adják meg, amelyen meg lesz ebben a sokáig huzódó ügyben a végleges döntés. A függőben maradt kérdésekben ugyanis ugy Beniczky belügyminiszternek, mint Peyer népjóléti miniszternek párthiveivel kell tanácskozni.

Körülbelül 1 óráig tárgyalt a három miniszter. Az értekezletről elsőnek Beniczky távozott el, aki a tárgyalásokról egy ujságirónak a következőket mondotta:

— Értekeztünk a miniszter urakkal. Tudomásul vettem kivánságaikat. Azok egy részéről nyilatkoztam, másrészéről azonban még nem tudok nyilatkozni, mig át nem gondolom a dolgot. Dönteni az egész ügyben a minisztertanács .og.

Arra a kérdésére az ujságirónak, hogy van-e kilátás megegyezésre, igy felelt a miniszter:

— Mind a hármunknak az a törekvése, hogy megegyezést hozzunk létre.

Peyer még egy kis ideig ott maradt az igazságügyi miniszteriumban Bárczyval, akivel később együtt távoztak. Távozásukkor Bárczy a következő információkat adta:

— Értekezletünkön az internálások dolgában én előterjesztettem egy uj tervezetet a belügyminiszter rendelkezésének módositására nézve. Ez az előterjesztésem három kérdésre irányul. Az első arra vonatkozott, hogy a rendeletben pontosan, mindennemü kétely eloszlatása végett irják elő, kik azok akiket internálni kell. Nincsen semmi szükség arra, hogy ne irjuk ki világosan, hogy tényleg a bolsevistákat akarjuk internálni. Az eredeti rendelet a továbbiakban ezt mondja: „A gyanus üzérkedőket és lánckereskedőket internálni kell". Ezt is világosan kell kifejezni

— A második kérdés, amelyre módositásom irányul, a jogorvoslat kérdése és az őrizetbevétel dolg. Mi ugy az őrizetbevétel, mint az internálás dolgában jogorvoslatot tartunk szükségesnek.

— Harmadik előterjesztésem az internálás módjára és a bánásmódra tesz módositó javaslatot. A korlátozások egyéni szempontból ne legyenek tulzottabbak, mint a mit a személyes szabadság korlátozása ilyen esetre előirhat.

— Előterjesztéseimmel szemben a szociáldemokrata párt nem akarja az internálást, illetőleg azt korlátozni kivánja. Peyer ad referendum vette propoziciómat, Beniczky pedig kijelentette, hogy jóindulattal megfogja vizsgálni azokat.

Az igazságügyminiszter nyilatkozatából csak az derül ki, hogy a kormány tagjai közt meg van a szüséges jóakarat a kérdés igazságos megoldására és most már a pártokon mulik, hogy az ügy békésen megoldódjék.

Budapest, dec. 20. A karhatalom kérdésében a kormány tagjai közt nézeteltérések vannak. A mai miniszteri értekezlet foglalkozott ezzel az üggyel is. A kormány elvileg megállapodott abban, hogy a karhatalom polgári és közigazgatási ügyekben csak a rendőrhatóság utasitására járhat el, katonai és hadsereg kérdésekben azonban oly rendeletek alapján, amelyek egy a Friedrich kormány előtt kiadott hadügyminiszteri rendeletben foglaltatnak. Ennek a rendeletnek a kiadása van a legközelebb soron.

Interpelláció Nyugatmagyarország kérdésében.

Bécs, dec. 20. Az osztrák tartománygyülés tegnapi ülésén Müller—Guttenbrunn nagynémet képviselő interpellációt intézett Renner kancellárhoz Nyugyatmagyarország kérdésében. Az interpelláló német képviselő Clemenceau legutóbbi táviratára utalva, kérdi a kormányt, hajlandó-e a magyar kormánytól követelni az Ausztriának itélt területeknek meghatározott időn belüli kiüritését.

Téves hir az antant jegyzékről.

Budapest, dec. 20. Délelőtt megjelenő lapokban feltünést keltő cikkek jelentek meg Clemenceaunak állitólagos jegyzékéről, amely azt követelné, hogy a magyar kormány haladéktalanul intézkedjék Nyugatmagyarország kiüritése iránt. A lapoknak eme téves információkon alapuló közleményeivel szemben a *Magyar Távirati Iroda* illetékes helyről nyert információk alapján megállapitja, hogy az antattól semmiféle néven nevezendő jegyzék az utóbbi napokban nem érkezett. A magyar kormány által folyó hó 14-én a békekonferenciára való meghivás tárgyában elküldött jegyzékre a válasz még a mai napig nem érkezett meg. Eszerint a nyugatmagyarországi kérdéssel foglalkozó antantjegyzékről szóló hir légből kapott és igy a hozzáfüzött minden kommentár is minden józan alapot nélkülöz.

Razzia a galiciaiak között.

Budapest, dec. 20. Ma reggel fél 6 órakor a rendőrség és a karhatalom emberei jelentek meg, a Király- és Dob-utcák környékén és mindenkit igazoltattak. Elzárták a Wesselényi-, Király-, Dob-, Holló- és Dohány-utcák környékét és minden egyes embert igazolásra szólitottak. Igazolás után csak azokat az embereket engedtek ki az utcákból, akik nem ezen a területen laktak.

A Dob-utca környékén a razzia nagy riadalmat keltett a galiciaiak körében. A kávémérések törzsvendégei szétszaladtak, a kereskedők pedig lehuzták üzletük redőnyeit. Már a kora reggeli órákban igen sok galiciait fogdostak össze, akikről bebizonyosodott, hogy csak rövid idő óta tartózkodnak Budapesten és nincsen rendes foglalkozásuk. Mindezeket a toloncházba szállitották. A razzia még a déli órákban is tartott és mindazokat, akik nem tudták magukat kellőképen igazolni, őrizetbe vették. A galiciaiak jó előre neszét vették a razziának és még napokkal ezelőtt elhurcolkodtak erről a környékről.

Karácsony után dönt a Kuria a László ügyben.

Budapest, dec. 20. *Surgóth* Gyula táblabiró, tanácselnök ma délelőtt személyesen vitte át a Kuriához a László ügy kegyelmi aktáit. A Kuria tekintettel a nagy anyagra, csak a karácsonyi ünnepek után fog a kegyelem kérdésében dönteni.

A hazafias egri jogakadémia.

Budapest, dec. 20. Haller István közoktatásügyi miniszter leiratott intézett az egri jogakadémiához, amelyben arra kéri az akadémia tanári karát, hogy a mai szomoru közállapotok között sulyos feladata teljesitésében támogassa. A tanárikar a leiratra a következőket felelte:

— Ha szeretett hazánk területi épségének megvédésére az igazság fegyvere elégtelennek bizonyulna, akkor az első hivó szóra ott leszünk, ahol egy végső kétségbeesésbe kergetett, de élni akaró nemzetnek az élethez való jogát be kell bizonyitania.

HIREK.

1919. december 21 Vasárnap

NAPTÁR

Róm. kath. Tamas. Prot. Tamás. Gör. kath. Juliánna. Gör. kel. (dec. 8.) Patáp. Isz. Kiszlev Teb. 29.

A nap kél reggel 7 óra 47 perckor, nyugszik délután 4 óra 09 perckor. A hold kél reggel 6 óra 40 perckor. nyugszik d. u. 3 óra 40 perckor.

Ránk

köszöntött a karácsony hete, a szeretet az emberi szolidaritás ünnepéé. Most már a második karácsony, amikor vége hossza nélküli lövészárkokat nem öntöz bővenomló embervér. S béke még sincsen. Nincsen papiroson, mert a békeszerződés feltételeit még csak ezután közlik velünk. Nincsen valóságban sem, mert románok, szerbek, csehek fegyveres légiói szentségtelenitik meg még mindig a szent hazai rögöket. Nincsen béke, mert a lelkeket éppen most zaklatja fel annak hire, hogy az antant ismét belehasit testünkbe: Nyugatmagyarországnak záros határidőn belüli átadását követelvén Ausztriának. Nincsen béke, mert üres a kamara, hideg a szoba, megfizethetetlenül drága a piac és a bolt Nincsen béke, mert nem adhatjuk meg gyermekeinknek, öregeinknek, betegeinknek azt, amit fejlődő, vagy hanyatló fizikumuk megkövetelne: a cukrot, tejet, tojást stb. Nincsen békéje a családnak, mert a cipő lukas, a fehérnemü elnyüttt, a ruha kopott... Nincsen béke, mert gyermekeink karácsonyfájára nem tüzhetünk mást, mint legfeljebb aranyozott imitációs papirrongyokat. Most, hogy karácsony hetében az üzleteket járjuk, látjuk, hogy volna ugyan majd minden, ami békében szokott lenni s mégis üresek a boltok, nincsen vevő, — mert nincsen pénz sem. Fekete karácsonyunk lesz az idén is, mint már hatodik éve. A szeretetet, szimbolizáló karácsonyi gyertyácska, nem gyullad az idén fel a homályos ablaktáblák mögött. De elcsüggedni nem szabad. A karácsonyfa gyertyafénye helyén lobogjon majd a szent estén a reménység meleg, biztos fénye: hogy a Mindenható a jövendő szeretet ünnepére dus karácsonyfát állit föl kicsinynek-nagynak, amelyen mindent visszaád, amit a gonosz sors és gonosz ellenség elvett tőlünk: az egyéntől és a nemzettől egyaránt.

— **Élelmiszerszállitás Nagykanizsáról.** Dr. *Kaufman* Lajos városi aljegyzőnél panaszolták tegnap, hogy Nagykanizsáról akkor, amikor a város is a legszükkebben van ellátva élelmiszerekkel és a hus és zsir ára is napról napra szökik fel, — társzerekkel szállitják vasutra az élelmiszereket, legfőképpen pedig a hasitott sertéseket. A panasztemelők szerint ez a hatalmas arányu kivitel az oka annak, hogy a sertés élősulybani ára az utóbbi napokban legendás magasságra szökött, s hogy kanizsai ember ma már alig tud hizott sertéshez jutni. Dr. Kaufman aljegyző megigérte, hogy az esetet sürgős vizsgálat tárgyává teszi, s amennyiben a nagymérvü kivitel következtében a város élelmezése valóban veszélyben forogna, a hatóság megteszi a gátló intézkedéseket. Nem tudjuk, hogy a rengeteg élelmiszert Budapestnek vagy Bécsnek szállitják-e, — mindkét főváros éhező tömegei iránt a legnagyobb részvéttel vagyunk, rajtuk minden tőlünk telhető módon segiteni kivánunk, — de az utolsó falatot igazán nem vagyunk kötelesek odaadni magunktól, nem szabad türnünk, hogy a drágaságot mesterségesen fokozzák nálunk s hogy olyan élelmiszereket vigyenek ki tőlünk, amelyeknek hiányát az egész város fogyasztóközönsége érzi és a melynek hiánya következtében a népkonyha sem nyilhat meg.

— **Az idén nem nyilt meg a népkonyha.** Az szegények százai az idén is várva-várták, mikor nyilik meg az ő legnagyobb téli jótékony intézményük: a népkonyha, amelynek ajtai minden télen kitárultak a rászorulók előtt, csak tavasszal záródtak be ujra, amikor megenyhült az ellátás gondja. Az idén — sajnos — zárva maradtak ezek az ajtók, amint a népkonyha vezetősége közli velünk, mert nincs zsir, nincs liszt, nincs burgonya, nincs semmi, ami az olcsó és ingyen ebédek előállitásához szükséges. A népkonyha vezetősége mindent elkövetett, hogy a szükséges cikkeket megszerezhesse, de eredménytelenül. Utolsó kisérletképpen a város hatóságához fordultak, ahonnan azt a szomoru választ kapták, hogy a hatóságnak sem áll módjában a szükséges anyagokat a népkonyha rendelkezésére bocsájtani. Igy állnak a dolgok. *Révész* Lajosné a népkonyha vezetőségének egyik agilis tagja elmondta nekünk, hogy a népkonyha jótékony urnőitől a szegények uton-utfélen elfogják s keserü szemrehányással kérdik, mikor nyilik már meg a népkonyha. Az ő tájékoztatásukra közöljük tehát, hogy ne reménykedjenek, de azért ne okolják a népkonyha vezetőségét, de a hatóságot sem, mert igazán nem rajtuk mulik a dolog. A népkonyha jótéteményeitől elesettek közül különösen azokat a kisdiákokat sajnáljuk, akik az előző években oly nagy rajokban lepték körül előadás után a népkonyha meleg ételtől párolgó fehér abroszos asztal it. A jövő generációért igazán mindent meg kell tenni s kérve-kérjük a hatóságot és a társadalmat, tegyék mégis lehetővé, hogy legalább januárban a legzordonabb idő beálltával jussanak némi meleg ételhez azok, akik ezt igazán csak a jótékonyságtól remélhetik és kaphatják meg.

— **Pásztorjáték.** A Rozgonyi-utcai elemi iskola két lelkes tanitónője: *Horváth* Józsefné és *Szabó* Mariska fáradságot nem kimélve, egy gyönyörü pásztorjátékot rendeztek az iskola kisded növendékeivel. Csütörtök és és pénteken az iskolák növendékeinek, szombaton pedig a nagyközönség részére voltak az előadások. Az első két napon bizony megtelt a Rozgonyi-utcai iskola tornaterme a lelkes ifjusággal, tegnap azonban már a részvétlenség jelei mutatkoztak az előadáson. Pedig de megérdemelték volna a kis dilettánsok, hogy a szülők és iskolabarátok nagyobb érdeklődést mutattak volna, a jótékony előadás iránt. A kis szereplők: *Gál* Annus, *Hencsics* Krisztina, *Ofenbeck* Teruska, *Hajda* Margit, *Lovasi* Margit, *Reidinger* Józsi, *Ritter* Margit, *Hoffman* Károly, *Horváth* Gyula és a többi nagyon ügyesen játszottak. Az előadás ma délután 5 órakor utoljára lesz megtartva és reméljük, hogy a nagyközönség megfogja tölteni a tornatermet és egyrészt örömet fog szerezni a lelkes kisdedeknek, másrészt pedig áldozni fog a jótékonyság emez igaz oltárára.

— **Az „Iktosz" és „Magántisztviselő Szövetség"** helybeli csoportjai 1919. december 26-án d. e. 10 órakor a keresk. alkalm. helyiségében (Casiné földszint) együttes taggyülést tartanak. A tagok a feltétlen megjelenésre elkéretnek.

— **Nagy éhségzavargások Innsbruckban.** Innsbruckból jelentik, hogy ott az élelmiszerhiány nagyarányu zavargásokra adott okot. Ugy délután 2 óra tájban több száz főnyi asszony és fiatalkoruból álló tömeg vonult az Inn hidja felé s ott áttörve a csendőrség kordonát a Mária Terézia-utcába hatoltak. Utközben mindenütt beverték a kávéházak ablakait, kifosztották az élelmiszereket s a tartománygyülés háza elé vonultak. Minthogy itt semmiféle élelmiszerkészletet nem találtak, az izgatók unszolására a tömeg a jezsuiták kollégiuma elé vonult. A tömegben nagyon sok katona s jól öltözött nők is voltak. A kollégium kapuját őrző legényseget eltuszkolták, néhányat meg is sebesitettek, behatoltak az épületbe, elrabolták az ott levő pár napi élelmet s ezzel meg nem elégedve összetörték a poharakat, az ebédlő berendezését s minden elvihetőt elloptak. A tömeg innen a Canistanum elé vonult, itt azonban már nem folytathatták a rablást, mert a közben kivonult olasz karabinerik kordont vontak az egyetem körül s a zavargókat szétszórták. Este 6 óra tájban ujból összeverődött pár száz főnyi tömeg, behatoltak a Föhn-féle kaszinó helyiségeibe, ott összetörtek mindent, az értékesebb holmikat pedig elrabolták. A csakhamar megjelent olasz gránátosok teremtettek itt rendet. A zavargások este 8 és 11 óra tájban még megismétlődtek a Karmelita utcában és a Lánchidnál, de nagyobb mérvet már nem öltöttek. A zavargások után a városkapitány felhivást bocsátott ki a lakossághoz, melyben igéri, hogy a hatóságok mindent el fognak követni az élelmezés zavartalan biztositása érdekében s kéri a lakosságot, hogy az ország jóhirnevének megóvása végett tartózkodjék minden rendbontástól és zavargástól.

— *Ma jelent meg a PLETYKA második száma. Kapható az ujságárusitónál.*

— **Az oláhok erdélyi egyeteme.** Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári Ferenc József egyetemen az első félévi beiratkozások most fejeződtek be. A beiratkozottak nemzetiségét tekintve a következő pontos számadatokat közölhetjük, Beiratkozott összesen 1700 hallgató. Ezek közül oláh 1443, szász 215, magyar 36, orosz 4, szerb 1, francia 1. Az oláhok feltünően nagy száma azonnal érthető, ha tudjuk, hogy a román kormányzótanács oly értelmü rendeletet adott ki, mely szerint a tudományegyetemre való beiratkozáshoz középiskolai végzettség nem kell. — Tehát bármely irni-olvasni tudó ember az egyetem hallgatói közé felvetetheti magát. Ennek a rendelkezésnek az lett a folyamánya, hogy ugy a Kolozsvárra utóbbi időben becsődült, mint a közeli falukban lakó oláh tanitók és papok valamennyien egyetemi hallgatónak is beiratkoztak. Ki kell emelnünk, hogy a békében a kolozsvári egyetem hallgatóinak legfeljebb 8 százaléka volt oláh. Ki kell emelnünk azt is, hogy a magát magyarnak nevező 36 beiratkozott hallgató legnagyobb része orvosnő, aki utolsó szigorlata előtt áll.

— **Magnus** a néger óriás a főszereplője a Világ mozgóban ma vasárnap és hétfőn bemutatásra kerülő *„A földalatti szindikátus"* cimü csodás attrakciós drámának. E filmen az óriás és Herkules erejü néger csoda dolgokat produkál. E helyen emlitjük meg, hogy a világ legkolosszusabb filmje a „Nyugati Bestiák" iránt már nagy az érdeklődés. Jegyek e karácsonyi attrakcióra már válthatók.

ZALA MEGYEI LEVÉLTÁR

— **Az Izr. kistemplomban** tegnap tartott ünnepélyről kijövet egy *téli kesztyü* elveszett. A becsületes megtaláló kéretik a neki értéktelen kesztyüt a *Zala* nyomdában leadni.

— **A borbélyüzletek** karácsony első napján zárva, karácsony másnapján pedig csak délig lesznek nyitva.

— **A Magyar Haladás ujraéledése.** Értesülésünk szerint a legközelebbi napokban meg fog jelenni a *Magyar Haladás* c. kulturális hetilap legujabb száma. A lap technikai nehézségek miatt több héten keresztül szünetelni volt kénytelen, remény van azonban rá, hogy sikerülni fog a nehézségeket leküzdeni és a lapot legalább két hetenként pontosan megjelentetni.

— **Végre jöhetnek a csereáruk.** Szombathelyről jelentik: A kompenzációs árucsereüzletre vonatkozólag a földmivelésügyi minisztertől végre az engedély a mai napon megérkezett a nyugatmagyarországi kormánybiztossághoz. Karner Gusztáv kormánybiztoshelyettes már intézkedett is, hogy a csereüzlet lebonyolitása haladéktalanul megkezdődjék. Nagy megkönnyebbülés, hogy végre valahára idáig jutottunk és a földmivelésügyi miniszterium Sigray, valamint Karner kormánybiztosok sürgetésére és naponta öt-hat távirati sürgetésre végül mégis rászánta magát erre a lépésre. A csere-akció ilyenformán rövid időn belül sok mindennapi közszükségleti cikk érkezését jelenti, a marha és egyéb kompenzációkkal szemben, amit mi Ausztriának adunk. — Hamarosan várják a szén, fa, különféle olaj, cukor, mindenféle vasáru (ekevas, patkó stb.) és sok más közfogyasztásra szükséges áru érkezését. Kereskedők olyan árut is hozhatnak ugyan be a csereüzlet utján, amelyek nem feltétlenül közfogyasztási cikkek, azonban ezekért kompenzációt nem adnak. Az árucsere a mai napon megkezdte müködését.

— **Lakásberendezések** finom és izléses kivitelben a Dunántul legnagyobb butoráruházában Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

— **Karácsonyi és ujévi művészlapok** drbja *40 fillér.* Kapható Fischel Fülöp Fiai papiráruházában Nagykanizsán.

Képviselőjelölés Székesfehérváron.

Budapest, dec. 20. Székesfehérvárról jelentik a Magyar Kurirnak: A keresztény-pártok közös értekezletükön Friedrich Istvánt kiáltották ki a kerület képviselőjelöltjévé. Ezzel szemben a tulsulyban levő keresztény szocialista párt Tamási Viktort, a párt régi harcosát jelölte.

A magyar békedelegáció összeállitása.

Budapest, dec. 20. A M. T. I. jelenti: A béketárgyalásokon résztvevő magyar megbizottak névsora a következő: Elnök: gróf Apponyi Albert. Főmegbizottak: gróf Teleki Pál, gróf Bethlen István, Popovics Sándor, dr. Lers Vilmos báró, Zoltán Béla dr. volt igazságügyminiszter, Somssich József gróf külügyminiszter. Megbizottak: Valkó Lajos dr. államtitkár (pénzügyi), Kállay Tibor dr. államtitkár (a magyar felszámoló hivatal elnöke), Barta Richárd helyettes államtitkár (igazságügyi), Csáky Imre gróf első osztályu követségi tanácsos (külügyi), Láng Boldizsár báró vezérkari alezredes (hadügyi), Ottlik István (földmüvelésügyi). A politikai tanácsadók még bizonytalanok. Szakértők, főtitkárok és titkárok A sajtó részéről: Barabás Alhert, dr. Benda Jenő, dr. Fabró Henrik, Keleti Géza, Krisztics Sándor, Marton Ferenc, Orbók Attila, dr. Ottlik György és Saly Dezső.

Tőzsde.

Budapest, dec. 20. A bécsi szilárdság hatását ma teljesen ellensulyozta a berlini tőzsde tegnapi ellanyhulása, amely nálunk is erősebb árcsökkenést okozott.

Magyar Hitel 1125, Osztrák Hitel 7160, Kereskedelmi Bank 5000, Magyar Bank 875, Agrár 1045, Fabank 1995, Forgalmi 555, Konkordia 870, Gizolla 890, Beocsini 2200, Sásvári 17040, Drasche 1500, Magnezit 2500, Általános kőszén 41880, Rima 1900, Schlick 385, Adria 6000, Atlantica 3355, Levante Klotild 1050, Nasici 61710

Valuták: Lei 337, Márka 317, Dollár 134, Rubel 226, Frank 13·30.

Szinház.

Heti műsor:

Hétfőn: Papa kedvence, Bogár Gizi felléptével. Csak felnőtteknek!

Kedden: Matuska, rémdráma. Ez idényben csak egyszer.

Szerdán: Délután 4 órakor gyermekelőadás félhelyárakkal. Mit álmodott Jancsi a karácsonyfán, mesejáték. Rendes villanyvilágitással.

Csütörtökön: Délután félhelyárakkal Gróf Rinaldó, Kürthy Böske felléptével. Este rendes helyárakkal Arany kakas, operette ujdonság.

Pénteken: D. u. 4 órakor mérsékelt helyárakkal Farsang tündére, villanyvilágitás mellett. Este nincs előadás!

Szombaton: Leányvásár, operett. Bogár Gizi és Kürthy Böske felléptével.

Vasárnap: D. u. Mágnás Miska, operett. Este utoljára Leányvásár.

* **A „Farsang tündére"** tegnapi második előadása bizonyos tekintetben még fényesebb és pazarabb volt, mint a premier. *Kürthy* Böske a társulat közkedveltségnek örvendő primadonnája kreálta tegnap a cimszerepet, akinek brilliáns játéka, pezsgő temperamentuma végig uralta az egész előadást és szinte magával ragadta partnereit, szenzációszámba menő gyönyörü toilletjei pedig a bámulat moraját váltották ki a közönségből. A kiváló együttes többi tagjai is méltó osztályosai voltak Kürthy Böske óriási sikerének.

Ma délután és este ugyancsak a Farsang tündére megy, délután Bogár Gizivel, este pedig Kürthy Böskével.

* **Tolongás a szinházi pénztárnál.** A Farsang tündére mindkét előadására csak ugy kapkodják a jegyeket. Ugyszintén előre válthatók a jegyek hétfőn a „Papa kedvencé"-hez valamint a keddi Matuska rémdrámához, mely bizony csak egyetlenegyszer kerül szinre Kanizsán.

Értesités.

Tisztelt vevőimmel közlöm, hogy a hatósági árucikkek kimérését 1920 januárhóban megkezdem. Aki ezen árucikkeket nálam óhajtja beszerezni, — az máris előjegyezhet üzletemben.

Diósy Béla
Kossuth Lajos-tér 6.

APRO HIRDETÉSEK

Bálirucha eladó. — Zrinyi Miklós utca 52 szám. 2348

Mosdószekrény tükörrel és márványlappal eladó Kazinczy-ut 1. sz. 2352

Majdnem uj állapotban levő **finom télikabát eladó.** Batthyány-utca 10. sz.

Üzlettárs, megfelelő tőkével kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 2350

Egészséges, erős **öt hónapos leányka** tartásra fizetéssel kiadó, esetleg örökbeadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Kelkáposzta-, kalaráb-, zeller-, makói hagyma- és egyéb kerti magvak már kaphatók esetleg más magvakért elcserélhetők a Gazdakör áruraktárában Sugár-ut 18. sz. alatt. Ugyanott takarmánymész is (40%-os phosphortartalommal) beszerezhető. 2349

Székeket megvételre keres Stojanovits Lambert Kinizsi-u. 21.

Képkeretezést és üvegezést elvállal. Stern Kálmán üveges Kinizsi-u. 21. sz. 2333

Keresek családos, szorgalmas, erőteljes vincellért jó fizetéssel. Grünfeld Adolf, Magyar-u. 25. sz.

Mindennemü gramofon, kerékpár, motorkerékpár, öngyujtó stb. javitásokat jutányos áron vállal **Donát Ferenc szakmehanikus,** Arpád-utca 26. szám. Ugyanott alkatrészek is olcsón kaphatók. 2346

Eladó jókarbanlevő gyermekkabát és ruhaüzlet berendezési allványdeszkák, 2 korcsmaasztal, üzletajtók, egy falióra stb. — Batthyány-u. 10. szám. 2353

ZSOLDOS-tanintézet

Budapest, VIII. Dohány-u. 84.

a legjobb sikerrel készit elő polgári- és középiskolai **magánvizsgákra,** felvételi vizsgákra stb. **Telefon: József 124-47.**

Értesitem a nagyközönséget és uradalmakat, hogy

mindennemü szőrmét

(nyul, róka, stb.) — legmagasabb napi áron **vásárolok.** —

Szamek Mór, Kazinczi-u. 12.

Schapringer Adolf
órás és vésnök, Nagykanizsa.

Nagy választék zsebórákban, láncokban, arany- és ezüstnemüekben.
Javitások mérsékelt árban, pontosan és gyorsan végeztetnek.

Hirdetéseket felvesz a ZALA kiadóhivatala

BUTOR

Teljes **lakásberendezések,** izléses és elsőrangu kivitelben kaphatók a Dunántul legnagyobb

butoráruházában

Kopstein Lipót, Sopron

Telefon 339 szám. 2257 **Várkerület 62.**

VILÁG nagymozgószinház Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Vasárnap, hétfő. December 21. és 22.

MAGNUS

az óriás néger felléptével!

A földalatti Szindikatus

kalandordráma 5 felvonásban.

Előadások kezdete 6 és 8 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, fél 7 és 8 órakor.
Jegyek d. u. 2 órától előre válthatók.

URANIA mozgókép-palota
Rozgonyi-u. 4. Telefon 259

Szombat, vasárnap. December 20., 21.

Fantomas detektiv I. kalandja

A titokzatos Vénus

Detektiv-dráma 4 felvonásban.

Előadások köznapokon 6 és 8 órakor
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, ½7 és 8 órakor.

Ajánlok előnyös árban legjobb minőségü szivarkahüvelveket és papirokat.

Riz Abadie, Flor Belmonte, Fekete Club, Kohinor, Nil, Luxuss, Le Delice, Tabu, Paros, Ottoman, Sempronia, Riz Cassino, Samum, Viribus Unitis stb.

Óriási választék karácsonyi és ujévi képeslapokban és művészlapokban. Levélpapirok, játékkártya és szivarszipkákban. — Viszonteladóknak előnyös engroszárak.

Gyufa nagyban és kicsinyben!

HIRSCHLER-tőzsde, Fő-ut

Korona-szálló épület.

Dunántuli élelmiszerforgalmi vállalat

NAGYKANIZSA

Iroda és raktár: Csengeri-ut 6. sz.

Telefon: 59. szám. Sürgönycim: „Argos" Nagykanizsa.

Közellátási célokra vásároljuk minden mennyiségben napi árakon, azonnali készpénzfizetés ellenében az alanti cikkeket:

Élő- és leölt sertéseket

Vadféléket

Babot

és egyéb élelmiszereket!

A budapesti hatósági Élelmiszer Felhozatali Egyesülés megbizottja.

Lehetőleg mintázott árajánlatokat személyesen vagy vagy irásban irodánkban d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6 óráig kérjük leadni.

Egy pár ló szerszámmal és kocsival együtt eladó. — Eötvös-tér 7. szám alatt.

Nagyrécsei uradalomba kerestetik nagy **gyakorlattal biró kovács,** lehető segéddel és inassal legkésőbb 1920 évi április 24 iki belépésre. 2338

A Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi R. T.

Zalavármegyei Kirendeltsége, Nagykanizsa

Bazár-épület I. emelet
A Dél-Zalai Takarékpénztár hátsó helyisége.
Távirati cim: „Futura"

Alapitók:
A „Hangya", az Országos Központi Hitelszövetkezet és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete.

Az intézet vásárol nagyban: Mindenféle magvakat, hüvelyeseket, zsirt, mézet, mákot, diót, gyümölcsöt, gyümölcsizt, fát, faszenet, valamint vágó- és igásmarhát, sertést, bort, bőrt gyapjut stb. a nemzeti hadsereg, a megszállás alól felszabadult területek ellátására, export célokra.

Foglalkozni fog azonkivül a megye gazdaközönségének **mezőgazdasági gépekkel, eszközökkel, ruhanemüvel,** bel- és külföldi iparcikkekkel való ellátásával.

Az intézet nagy nemzetgazdasági feladatokra vállalkozva reméli a megye gazdaközönségének hathatós támogatását!

Ajánlatokat kér szóban, irásban vagy telefonon.

Elköltözés miatt azonnal eladó

egy csinos ebédlőszekrény,

egy csinos ebédlőasztal 6 székkel.

Megtekinthető naponta délután 2-től 3-ig Szemere-utca 4/a. — (Kefegyár mellett, Luria-házban.)

Nyomatott: a „Zala" Nyomda ésp Hirlakiadó Vállalatnál Nagykanizsán.

XLVI. évfolyam. Nagykanizsa, 1919. december 23. Kedd. 292. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA, Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavállalat Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap koraregge

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: vidékre postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 15 K.
Negyed évre . . 45 „
Félévre . . . 90 „
Egész évre . . 180 „

Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magánközleményeket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal.

A politikai helyzet.

Budapest, dec. 22. A szociáldemokratapárt szombati határozata után a politikai közvélemény elsimultnak tekinti a válságot. Az a vélemény alakult ki, hogy Bárczy inditványa némi módositással fogadtatik el. Most már a keresztény körökben is, bizonyosra veszik a fenforgó ellentétek eltüntetését. A szociáldemokratapárt szombat esti határozatát a keresztény pártok nagy megnyugvással vették tudomásul s a blokk tagjai ugy vélik, hogy a békés együttműködésnek minden feltétele megvan. A döntő minisztertanács az internálás és a válsággal kapcsolatos kérdésekben ma délután tartatik meg. Bárczy is ugyanekkor terjeszti be rendelet-tervezetét a cenzura kérdésében. A cenzurarendelet az ünnepek után fog megjelenni.

A miniszterelnök programbeszéde.

Budapest, dec. 22. *Huszár* Károly miniszterelnök szombaton Csongrádra utazott, hogy elmondja programbeszédét. Délután 5 órakor érkezett meg Csongrádra, ahol Kovács főjegyző üdvözlésére kijelentette, hogy most minden pártvillongást félre kell tenni, össze kell fogni mindenkinek, hogy Magyarországot romjaiból felépithessük. Este a csongrádi pártelnöknél rendezett vacsora alkaimával azon nézetének adott kifejezést, hogy Magyarország csakis olyan politikát folytathat, amelylyel barátokat szerez magának. — Vasárnap reggel a népgyülésen hatalmas beszédben fejtette ki programját a miniszterelnök. Vázolta azokat az okokat, amelyek az ország romlását okozták s kijelentette, hogy bosszuállást nem hirdet: a bünösöknek lakolniok kell, azonban a félrevezetet tömeghez a megbocsájtás fegyvereivel szabad közeledni. A zsidókérdésről a következőket mondotta a miniszterelnök: Tisztelem a szorgalmas és becsületes zsidó polgártársaimat, akik az országban produktiv munkát végeznek, de a zsidóság körében nagyon sokan akadtak a közelmultban, akik csak arra törekedtek, hogy az ország 100 éves fundamentumát aláássák, Ezeknek többé nem szabad szóhoz jutniok.

A népgyülés a Hymnusz eléneklésével ért véget.

Magyarország békefeltételei.

Berlin, dec. 22. A francia és angol lapok részletéket közölnek a teljesen készen álló magyar békeszerződésből. A szerződés igen jelentős intézkedéseket tartalmaz a Magyarországtól elszakadó részeken élő nemzetiségi kisebbségek védelméről. Igy az olyan egységes területeken, amelyeken 40 ezer vagy ennél több magyar él, magyarnak kell lenni a közigazgatásnak, iskolának és templomnak. Magyar iskolának olyan területeken is kell létezni, ahol 40 ezernél kevesebb magyar él. Ezen intézkedések betartására permanens antantbizottságok fognak őrködni. A békeszerződés ezen pontját a csehek és szerbek már el is fogadták, csupán még a románok vonakodnak. A Duna Regensburgtól a Szulina öbölig nemzetközi lesz s a Dunabizottság székhelye most már hivatalosan is Budapest. A szerződés rendelkezéseket tartalmaz arra nézve, hogy az angolok és franciák kiépitik a csepeli kikötőt és a Duna-Tisza csatornát. *Magyarország a legközelebbi tiz éven belül gazdasági szerződéseket csak antantellenőrzés mellett köthet.* Magyarország hadereje hat gyalog és 2 lovasdivizió. *Magyarország határai legnagyobbrészben ugyanazok maradnak, mint amelyeket a mostani demarkációs vonalak jelölnek meg.* A petrozsényi és felsőmagyarországi szénbányák termelésének fele 10 éven át Magyarországot illeti meg. Az államforma felett népszavazás dönt, de a szerződés 126. szakasza szerint *Habsburg többé Magyarország trónjára nem ülhet.* Magyarországnak 25 év alatt 18 milliárd hadikárnótlást kell fizetnie s dunai hajóinak 20 százalékát az antant részére kell kiszolgáltatnia. A magyar békeszerződés a fiumei kérdést semmilyen formában sem érinti.

Egy francia tábornok a magyarokról.

Budapest, dec. 22 *Tournadre* tábornok a Szegedet megszállva tartó csapatok parancsnoka ma Budapesten tartózkodott ahol *Pester Lloyd* munkatársa kérdést intézett hozzá, mit tart a magyarokról. — Tournadre a legnagyobb rajongással beszélt a magyar faj hősiességéről, vendégszeretetéről, szabadságvágyáról, az irodalom és művészet iránti vonzódásáról s egyéb ragyogó képességeiről. De kijelentette, hogy ezzel szemben vannak a magyarságnak nagy hibái is. Ezek: pártoskodnak, az egyéni érdekeket a közérdekek fölé helyezik, ami az országot rendszerint az ellenség kezére juttatja. A magyar nemzet története állandóan nagy pártoskodásokról tanuskodhat. Karakterizálja a magyart az is, hogy mindig mentőre vár. Most is keres egy olyan zsenit, aki az ország bajait megszüntethené, de fájdalom ilyen nincs. S mit tesz erre a magyar? Belsőleg szétszakadozik, ahelyett, hogy egyesülne. Kerüli a munkát, kimerül a szónoklatokban s kisérletet sem tesz a pártoskodás, gyülölködés megszüntetésére. Pedig érzi, tudja a nemzet minden egyes tagja, hogy az ország megmentésénél az ország összes férfiainak együtt működésére vannak utalva. Az ország nagyreszben agrár-állam — a kisgazdák vállain, nyugszik, de iparának szüksége van munkásokra, kereskedelmében a zsidók is nélkülözhetetlenek. Minden rétegnek össze kell fognia, mert Magyarország sem huzhatja ki magát azon szabályok alól, amelyek Európa többi államainak rendjét és boldogulását biztositják.

Bünvádi eljárás gróf Károlyi Imre ellen.

Budapest, dec. 22. Beniczky belügyminiszter Mattyasovszky főkapitány előterjesztésére megadta a budapesti államügyészségnek a felhatalmazást, hogy Károlyi Imre gróf ellen nyilyános rágalmazás és becsületsértés miatt a bünvádi eljárást folyamatba tegye.

A békekonferenciáról.

Páris, dec. 22. Az ötös tanács foglalkozott azon pénzügyi helyzettel, amelyet Magyarországon a bolseviki kormányzat által kibocsájtott bankjegyek idézték elő, továbbá tanulmányozta a magyar-román-jugoszláv vasut kérdést.

Az olasz kamarából.

Róma, dec. 22. Az olasz képviselőházban a külügyminiszter bejelentette, hogy az Adria kérdésben még nincs megoldás. Ez a bejelentés nagy izgalmat keltett. Az egyik szociáldemokrata képviselő követelte, hogy tegyék meg az előkészületet a köztársasági államformára. Nitti miniszterelnök energikusan jelentette ki, hogy nem türi az ilyen felforgató törekvéseket s beszédét a király éljenzésével végezte. A király ünneplésében csak a baloldal nem vett részt.

Megérkezett az első cseh szénvonat.

Budapest, dec. 22. Ma reggel megérkezett Budapestre az első szénvonat. A vonat 35 waggonból állott, ebből 10 waggon koksz. a többi 25 waggon pedig gázszén.

Tőzsde.

Budapest, dec. 22. A tőzsdén ma igen kesernyés hangulat uralkodott. *Valuta:* Lei 367, Márka, 318, Dollár 136, Rubel 224, Frank 13 25, Font 515.

Magyar hitel 1160, Osztrák Htel 7195, Kereskedelmi Bank 4180, Magyar Bank 910, Leszámitoló 660, Agrár 1125, Fabank 2050, Konkordia 850, Gizella 880, Beocsini 2200, Sárvári 1700, Drasche 1500, Általános kőszén 4800, Schlick 598, Adria 6300, Atlantiks 3150, Levante 3250, Klotild 1080, Nasici 8100.

Horthy fővezér Nagykanizsán.

— *Saját tudósitónktól.* —

Vasárnap délután egy simpla távirat érkezett Kanizsára, amely a nemzeti hadsereg fővezérének, a legendáshirü *Horthy* Miklósnak Kanizsára érkeztét jelentette be. Az a lenemirható szeretet és rajongás, amellyel a magyarság e vezér alakját övezi — teszi érthetővé, hogy még a tegnap esti órákban nagy sürgésforgás indult meg a városban, parancsok, rendelkezések, utasitások röpködtek széjjel s rövid egy óra mulva, már mindenki tudta, hogy hétfőn délben a legnagyobb magyar hazafit tisztelheti Nagykanizsa falai között.

A távirat a megérkezés időpontját nem jelölte meg, s igy már reggel 8 óra után nagyszámban lepték el az érdeklődők a pályaudvar környékét. Félkilenc órakor megérkezett a diszszázad is *Csikós* főhadnagy parancsnoksága alatt, majd egymás után jöttek a város katonai és polgári hatóságainak fejei. Ekkor még valahol Zamárdi körül járt a fővezér sinautója s ugy számitottak, hogy fél 11 felé ér majd Kanizsára.

Közben sürü pelyhekben megeredt a hó, egyszinüvé festve mindent az egész környéken. A fogadtatásra megjelentek bevonulnak a váró és éttermekbe, kisebb csoportokra oszlanak és élénk diszkurzus keretében vitatják meg, hogy mi lehet a célja a fővezér utjának,

Közben uj telefonjelentés érkezik: csak fél 12 felé fog befutni Horthy sinautója. Fél 12-kor pedig azt jelzik az állomásfőnökségnek, hogy most indult el az autó Komárvárosról, tehát dél körül érkezik meg.

Lassan élénkülni kezd a perron, a várótermekből mind többen és többen jönnek, hogy kellőkép elhelyezkedhessenek a fogadásra. Bevonul a diszszázad is. Néhány vezénysző és *Riedl* ezredes, Zalavármegye katonai parancsnoka már kapja is a jelentést, hogy a század rendben van. A tisztikar jelenlévő tagjai a diszszázad két szárnyán helyezkednek el: a jobbszárnyon *Riedl* ezredes vármegyei parancsnok és tisztjei, továbbá az állomásparancsnokság tisztikara *Pawlas* alezredessel az élén. A helyőrség többi tisztjei a diszszázad balszárnyán állanak fel, ugyanitt helyezkednek el a polgári hatóságok képviselői.

Egynegyed egy órakor gördül be az állomás fedett csarnoka alá a fővezér nagy sinautója. Hatalmas éljen. *Horthy* leugrik s sietős léptekkel megy fel a perronra. Magas, szép szál férfi, erős energikus arcvonásokkal. A fején tengernagyi sapka, prémes katona köppeny, csizma van rajta, az oldalán derékszij bajonettal. A diszszázad kürtöse a tisztelgőt fujja.

Előbb Riedl ezredesnek, majd Pawlas alezredesnek jelentéseit fogadja, majd elvonul a diszszázad előtt, kezet fog a megjelent tisztek valamennyiével és megáll a polgári notabilitások csoportja előtt. Itt a város közönsége nevében dr. *Krátky* István városi főjegyző nagyszabásu, tartalmas beszédben üdvözli a fővezért, aki ezuttal elsőizben jelenik meg a város falai között, de akinek legendás hire már régóta itt él közöttünk s akinek egyetlen hivó szavára a derék zalai fiuk is csoportosan jelentkeztek zászlói alá.

— Az egész Dunántul Megváltóként üdvözli Nagyméltóságodat, — mondotta a főjegyző — aki a végső csüggedés szomoru stádiumában levő nemzetbe uj életkedvet birt önteni. Mi is nagy lelkesedéssel csatlakoztunk zászlai alá, mert biztunk benne, hogy Nagyméltóságod lángoló hazaszeretete ismét fennen fogja lobogtatni a nemzeti trikólort. Ez Nagyméltóságod müve volt s ezért jár ki Nagyméltóságodnak az egész magyar nemzet osztatlan szeretete. — Ebben a városban is ugyanaz a szellem uralkodik, amely Nagyméltóságod zászlóit körül lengi. Uj reménységek élnek lelkünkben s hogy ezek valóra válhassanak, olyan emberre van szükségünk, mint Nagyméltóságod. Azzal a hő óhajjal végzem: adja a magyarok Istene, hogy ezek a reménységek valóra váljanak s akkor beteljesedik Széchenyi mondása: „Magyarország nem volt, hanem lesz!“ (Dörgő éljenzés.)

Egyszerü keresetlen szavakkal válaszol a fővezér.

— Köszönöm Uraim, hogy megtiszteltek azzal, hogy kijöttek elibém. Nagyon sajnálom, hogy várakozniok kellett.

Néhány szóval vázolta azokat a nehézségeket, amelyeknek még eléje néz a nemzet s óvá intett mindenkit az optimizmustól. Körül vagyunk véve ellenségtől, de itt bent az országban is meglapul még az ellenség, várva az alkalmas pillanatot a harc felvételére. Figyelmezteti belső elleneinket, hogy a most uralmon lévő nemzeti irányt letörni nem lehet. Azok, akik a zavarosban szeretnének halászni, nagyon fognak csalódni, mert a belső rendet minden körülmények közt fenn akarja tartani. Kéri a város lakósságát, hogy fogjon össze s a közelgő képviselőválasztások alkalmával olyan embert tüntessen ki bizalmával, aki erre önzetlenségével, becsületességével és hazafiasságával minden tekintetben rászolgált.

Hatalmas éljenzéssel fogadták az egybegyültek Horthy szavait, akinek azután az egyes notabilitásokat mutatta be dr. Krátky főjegyző. A fővezér pár szót váltott mindegyik bemutatottal, majd a diszszázad elvonulásának megtekintése után a város kocsijára ült s kiséretével együtt behajtatott a városba.

A városháza előtt hatalmas néptömeg várakozott a fővezérre s mikor Krátky főjegyző jobbján megpillantották daliás alakját, szünni nem akaró óváció tört ki. A fővezér fölsietett a szőnyeggel, fenyőgallyakkal ékes városházi lépcsőn a tanácsterembe. Krátky főjegyző az erkélyre lépett s a következőket mondta:

— Minden polgárnak kötelessége lelkesen fogadni azt az embert, aki a nemzeti hadsereget megteremtette és a nemzeti eszmét legszebben képviselte. Fogadja őt Nagykanizsa városa is lelkesedéssel.

Mire Horthy lépett ki s szakadatlan ünnepeltetés közt mondta:

— Az ország a nemzeti hadsereggel áll vagy bukik. A nemzeti hadsereg kitart az ország mellett, jöjjön aminek jönnie kell. Mindenkinek kötelessége most támogatni a nemzeti hadsereget. A sok becstelenség után kell, hogy most becsület igazság és tisztesség uralkodjék az országban. Kérem a város közönségét is, hogy fogadja lelkesedéssel szeretetébe a nemzeti hadsereg tagjait

A tomboló tetszéssel fogadott beszéd után Horthy fővezér az egyházi és világi hatóságok fejeivel a Koronába ment ebédelni. Innen nemsokára visszatért a városházára, *ahol teljesen katonai jellegü tanácskozás volt.* Ennek végeztével kiséretével kihajtatott az állomásra, rövid, de meleg bucsut vett a kanizsai uraktól, Krátky főjegyző előtt kijelentette, hogy igen jól érezte magát Kanizsán, aztán sinautójára ült, amely pillanatok alatt eltünt történelmi nagyságu utasával. Horthy este már résztvett Budapesten a minisztertanácson.

HIREK.

1919. december 23 Kedd	NAPTÁR
	Röm. kath. Viktória. Prot. Viktória. ör. kath. Krétai. Gör. kel. (dec. 10) Menna. Izr. Kiszlev Teb. 1. A nap kél reggel 7 óra 47 perckor, nyugszik délután 4 óra 09 perckor. A hold kél reggel 8 óra 45 perckor. nyugszik d. e. 7 óra 42 perckor.

Szomoru riport.

Fölhtvták a figyelmemet a kanizsai tüdőgondozóra. Minthogy ez a nemes emberbaráti intézmény tényleg megérdemli, hogy foglalkozzék az ember vele, felkerestem kövesdi Boér Gusztávné u nőt. Éppen a szegénygyermekek részére válogatott össze karácsonyi ajándékokat, amikor beléptem hozzá. — Kérésemre elmendotta, hogy bizony a tüdőgondozó ügye nem a legjobban áll, sőt a legkétségbeejtőbb, mert a Károlyi aéra óta semmiféle állami támogatást nem kaptak, ***a kommunizmus meg egyenesen akadályozta az egyesületet működésében, különféle okvetetlenkedésekkel.*** A helyzet ma olyan, hogy az egyesület csak a legnagyobb ügygyel-bajjal tud nemes céljának némiképpen is megfelelni.

Majd elém adta a József kir. herceg szanatórium leiratát, amelyből kitetszik, hogy központ sem tud segitséget nyujtani, mert maga is a teljes csőd előtt áll.

Éppen szombati nap — tehát az orvosi vizsgálat napja — lévén, átmentünk a tüdőgondozó Királyi Pái-utcai helyiségébe, ahol már igen sok beteg várta az orvosi vizsgálat kezdetét. A várakozók — legnagyobb része asszony, akiknek legtöbbje kisleánnyal jött.

Végig nézem az orvosi vizsgálatot, amely a lehető legpontosabb. Minden betegről naplót vezetnek, amelyben a betegről szóló minden adat megtalálható, s akinek tüdőlelete van, azt a naplóba pontosan belerajzolják, a beteg rész pontos megjelölésével.

Az orvosi vizsgálat befejeztével, — amely bizony jó hosszu ideig eltartott — dr. Szigethy Károly főorvos ur, aki az orvosi vizsgálatot és naplóvezetést is végezte egyuttal, — a következőket volt szives mondani a tüdőgondozó mai helyzetéről:

— Mi tulajdonképpen csak az u. n. hektikás tüdőbajjal, s a nekik járó gyógyszerek elosztásával foglalkozunk. De amint látta, minden jelentkező betegről naplót vezetünk, őket az orvosi vizsgálat alkalmával szortirozzuk, s ha nem hozzánk tartoznak, elküldjük őket oda, ahova tartoznak, de természetesen mindenkit megvizsgálunk, akárhova is tartozik az illető. Igen sokan járnak ide — különösen nem hozzánk tartozók, akik csak általunk ellenőriztetik a bajukat.

— Mennyi az idei betegek száma?

— Eddig 146. Az elmult évben összesen 151 beteget kezeltünk, de sajnos minden valószinüség szerint most is elérjük a tavalyi számot, sőt tulhaladjuk. Ezt a növekedést rajtunk kivül álló körülmények, a mai nehéz élelmezési viszonyok, a lakás- és szénmizéria okozzák. Tejhez, — ami legfontosabb lenne egyáltalában nem jutunk hozzá . . .

— Minő támogatást kap az egyesület az államtól?

— **Az elmult évben summa summárum 5000 koronát kaptunk, *a bolseviki regime alatt semmit.*** Az egyesület helyzete — amely oly nemes célt szolgál — ma olyan, hogy csak a legerőteljesebb társadalmi akció mentheti meg a teljes csődtől.

Elbucsuzom a főorvos urtól — aki ezeket már az uton mondotta — azon megnyugvással, hogy a tüdőbetegek sorsa igen jó kezekben van, amely jó kezek azonban magukban a kellő anyagi támogatás hiányában mit sem tehetnek. Itt igazán csak a társadalom segithet, de — kevesebb mulatsággal és több áldozatkészséggel!

Az egészben az a legérdekesebb, hogy ezzel a nemes emberbaráti intézménnyel a bolseviki uralom bánt legmostohábbul pedig Kun Béla és briganti társai azzal maszlagolták a népet, hogy elsősorban a betegekről, aggokról, tehetetlenekről gondoskodik a proletárállam s ime, még azon intézmények működését is megbénitották, amelyeket a magánjótékonyság teremtett meg. Mutassuk meg ujra a betegeknek, hogy a segitséget nem a kommunistáktól várhatják. —*erke.*

— **Nagykanizsa város képviselőtestülete** december 23-án délután 3 órakor a városháza nagytermében rendes közgyülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Villamosáram egységárának felemelése. 2. Szabályrendelet a magáncélokra kiadandó bizonyitványok, valamint a közigazgatási iroda és levéltár által magánügyekben kiszolgáltatandó hiteles másolati kiadmányok után a házipénztár javára befizetendő dijákról. 3. Borital és husfogyasztási adószerződés megkötésének bejelentése. 4. Varga Ferenc ingatlan vételi ajánlata. 5. A v. nyugdijszabályrendelet módositása és kiegészitése. 6. A v. közkórház 1919. aug.—dec. havi költségvetése. 7. A v. közkórház 1920. évi költségvetése. 8. Az alsónyiresi erdőrész csemetekertjének házépités. 9. A Dunántuli Gazdasági Szeszgyárosok szeszfinomitó r. t. ingatlanátruházási szerződésének jóváhagyása. 10. Nagykanizsa—Bajcsa—Légrád-i vicinális uti bizottságába egy kiküldött választása. 11. Kártya és dominó adó szabályrendelet. 12. A nagykanizsai államilag segélyezett iparostanonciskola 1919—1920 tanévi költségelőirányzata. 13. Deák Péter v. rendőrfőkapitány nyugdijazási kérelme. 14. Francz Józsefné hagyatéki ügyében hagyatéki tárgyalási jegyzőkönyv jóváhagyása. 15. A nagykanizsai Szentferencrendü zárda kérelme évi javadalmának felemelése iránt. 16. A nagykanizsai kegyesrendi társház kérelme a v. képviselőtestület által megszavazott 10430 K segély kiutalásáért. 17. A városi közigazgatási, főgimnáziumi, kórházi, ovodai alkalmazottak részére segély megállapitása 1919 és 1920 évre. 18. Dr. Pillitz Sámuel lemondása képviselőtestületi tagságáról. 19. A v. altisztí és szolgaszemélyzet 1919 és 1920 évi természetbeni ruhajárandóságának megváltása készpénzben. 20. Krajcsovics József v. kántor fizetésemelés iránti kérelme. 21. Kiss Józsefné v. rendőr özvegyének kérelme özvegyi ellátásának és gyermekei nevelési járulékának megállapitása iránt. 22. Kovács Péterné v. rendőr özvegyének kérelme özvegyi ellátás és gyermekei nevelési járulékának megállapitásáért. 23. Néh. Matkovics Sándor ny. v. tanácsnok özvegyének kérelme özvegyi ellátás megállapitása iránt. 24. Szánté Jánosné elhalt v. erdőőr özvegyének kérelme özvegyi ellátás megállapitása iránt. 25. Péter János v. rendőrtizedes kérelme nyugdijaztatásért. 26. A v. állatorvosok kérelme állatvásári napidijak felemeléséért. 27. Bognár Mihály illetőségének elismerése. 28. Petrekovics Magdolna illetőségének megtagadása. 29. Gaube Vince, Ruprecht Lajos, özv. Mikula Antalné és fia kérelme az illetőségi kötelékbe való felvétel kilátásba helyezéséért.

— **A rendőrség államositása Nagykanizsán.** A nagykanizsai rendőrség átszervezése most folyik. A kanizsai államrendőrség körülbelül tiz főnyi tisztikarból, száz főnyin fölüli gyalogos legénységből, nyolc lovasrendőrből s tiz titkos rendőrből fog állni. A várost három körzetre osztják föl. Őrségek lesznek: a volt 48-as laktanyában, a vasuton, Kiskanizsán s a főőrség a városházán. Nagy baj, hogy a rendőrkapitányi hivatal jelenlegi helyisége a megszaporodott személyzet részére szük s addig is, mig az államrendőrség uj helyiséget talál, — a városházi magánlakásokból kellene hivatalhelyiségeket átalakitani.

— **Kommunistatárgyalás.** Két ügyben itélkezett tegnap a nagykanizsai törvényszék ötös tanácsa dr. *Kenedy* Imre táblabiró elnöklésével. Az első ügy vádlottai a zalaszentbalázsi direktórium tagjai voltak, akik a községben a diktatura érdekeit szolgálták és érettük exponálták magukat. Dr. *Metz* Jenő államügyész a vádlottakat részben izgatással, részben személyes szabadság megsértésének vétségével, részben pedig hatósági közeg elleni erőszak kisérletének vétségével vádolja. A bizonyitási eljárás az ügyész vád- s dr. *Krausz* Aladár ügyvéd védbeszéde után a törvényszék Szatai István vádlottat 8 havi börtönre, Halász József vádlottat 1 évi és 6 havi börtönre, Beke Józsefet 4 havi fogházra és Péntek Vendelt 6 havi és 14 napi fogházra itélte, mig Beke Simon, Szekeres László és Pali Péter vádlottakat az ellenük emelt vád alól felmentette. — A zalaszentbalázsi kommunisták után a pacsai kommunisták bünügyének tárgyalására került a sor. A vádlottak: Szunyog János pacsatüttösi asztalos, Lázár Ágoston biztositási ügynök, Landi Ferenc tanitó és Tóth-Csősz Ilona. Valamennyiöket izgatással vádolja az államügyészség. A bizonyitási eljárás és dr. Domján Lajos ügyvéd vádbeszéde nyomán a biróság csak Szunyog Jánost, Lázár Ágostont és Szalay Józsefet találta bünösöknek és őket — büncselekményüket vétséggé fokozván — 4—4 havi fogházbüntetésre itélte, Landi Ferencet és Tóth Csősz Ilonát pedig felmentette. Az ítéletek jogerősek.

— **Megszurkálta a mostohaapját.** *Lodner* Lajos Petőfi-ut 62. szám alatti lakóst a mostohafia, Nemes György tegnap este 7 óra után összeszólalkozás közben három késszurással ugy megsebesitette, hogy Lodnert nagyon sulyos sérülésekkel a közkórházba kellett beszállitani. Lodnert az éjszaka folyamán a vizsgálóbiró kihallgatta — állapota válságos.

— **Jótékonycélu előadás.** A nagykanizsai Katholikus Legényegylet december 26-án (karácsony másnap?án) délután fét hat órai kezdettel jótékonycélu előadást rendez a Polgári-Egylet nagytermében, melyre az egyesület szives pártfogó közönségét tisztelettel meghivja az Elnökség. Előadás utáni tánc.

— **A rendőri büntető biróság itélete.** A rendőri büntető biróság a lefolyt héten a következő itéleteket hozta: Kommunista irányu sajtótermékek be nem szolgáltatásért Péter Ferenc 200 korona, Varga Kálmán 8 napi elzárás és 100 korona pénzbüntetés; 34 háztulajdonos illetve bérlő a járda tisztitás elmulasztásáért 20—40 koronáig terjedhető pénzbüntetés; 42 szállásadó a be- és kijelentés elmulasztásáért 20—100 koronáig terjedő pénzbüntetés. A rendőrhatóság ezuton is figyelmezteti a szállásadókat, hogy a be- és kijelentéseket a törvényben előirt módon 24 óra alatt teljesitsék, mert azt, aki másodizben követi el a kihágást, okvetlenül elzárással fogja büntetni a büntetőbiró.

— **Rablógyilkosságok.** Az ország minden részén szaporodik a rablógyilkosságok száma. A legutóbbi napokban a budapesti Zugligetben levő lakásán megölték Gödény József előljárósági kézbesitő feleségét s 400 koronát elraboltak a lakásból. — Szekszárdon szerdán két katonaruhás fiatalember megölte Mojsai György jómódu gazdát s lakását kirabolták. Két helybeli legény személyében elfogták a gyilkosokat. A katonai ruhát jogtalanul viselték. Csór községben egy asszonyt öltek meg két gyermekével s azt a családot is kifosztották.

— **A hadifoglyok száma Szibériában.** Párisi jelentés szerint Szibériában összesen még 162.000 magyar hadifogoly él.

— **A galiciaik kiutasitása** Budapestről jelentik telefonon: Tegnapelőtt a rendőri razzia 1200 galiciait és egyéb foglalkozás nélküli egyént eredményezett, akiket részben a hajmáskéri fogolytáborba szállitottak, részben a toloncházban helyeztek el. Tegnap délben a Rombach és Dob utcákban megismételték a razziát s ez alkalommal is több száz idegen állampolgárt állitottak elő, akiknek a fővárosból való eltávolitására szintén megtették az intézkedéseket.

— **Az „Iktosz" és „Magántisztviselő Szövetség"** helybeli csoportjai 1919. december 26-án d. e. 10 órakor a keresk. alkalm. helyiségében (Casinó földszint) együttes taggyülést tartanak. A tagok a feltétlen megjelenésre elkéretnek.

— **Henny Porten,** a világhirü német szinésznő, kinek tökéletes játéka és bájossága Nagykanizsa közönségét is meghóditotta, — uj darabjában mutatkozik be a moziközönségnek. A darab cime *„Az orvos felesége."* Ezen darabot az Uránia mutatja be hétfőn és kedden. Bemutatásra kerül még „A kikapós vőlegény". Ezt a képet végig mulatja a közönség.

— **Műbutorok** a legfinomabb kivitelben, egyszerü és polgári berendezések jutányos árban, tartós kivitelben. Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

— **A nyugati bestiák** a cime annak a csodás film-attrakciónak, mely az amerikai Pathe filmgyár remeke s amelyet a Világmozgó fog sorozatos előadásokban bemutatni. Az első rész cime a *Tetovált kereszt.* Bemutatásra kerül dec. 23., 24. és 25-én, mig a II. rész dec. 26., 27. és 28-án, a III. rész dec. 29., 30. és 31-én kerül bemutatóra. Mind a három részben Mollie King a csodaszép amerikai művésznő játsza a főszerepet. A 26-iki műsor szenzációját még emeli az is, hogy a helybeli szintársulat *Kabaré*-premiert tart a Világ-mozgóban. Jegyek már előjegyezhetők.

Szinház.

Heti műsor:

Kedden: Matuska, rémdráma. Ez idényben csak egyszer.

Szerdán: Délután 4 órakor gyermekelőadás félhelyárakkal. Mit álmodott Jancsi a karácsonyfán, mesejáték. Rendes villanyvilágitással

Csütörtökön: Délután félhelyárakkal Gróf Rinaldó, Kürthy Böske felléptével. Este rendes helyárakkal Arany kakas, operett ujdonság.

Pénteken: D. u. 4 órakor mérsékelt helyárakkal Farsang tündére, villanyvilágitás mellett. Este nincs előadás!

Szombaton: Leányvásár, operett. Bogár Gizi és Kürthy Böske felléptével.

Vasárnap: D. u. Mágnás Miska, operett. Este utoljára Leányvasár.

BUTOR Óriási választékban, teljes lakásberendezések a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelben tartós és szolid minőségben.

Kopstein Lipót, Sopron

Telefon 339 szám. 2257 Várkerület 62.

APRO HIRDETÉSEK

Jókarbanlevő **hálószobabutor megvételre kerestetik.** — Cim a kiadóban.

Szántóföld, két hold, felesbe kiadó. Müvészi kiállitásu bronzlámpa eladó Cim a kiadóhivatalban. 2362

Gépészkovács uradalomba ajánlkozik április 24-ére erős inassal és szerszámmal. Cim a kiadóban. 2360

Szép pedálos cimbalom eladó!
Teleki-ut 29. szám.

Bérbe, esetleg megvételre kerek **4 szobából és mellékhelyiségekből álló házat** a város belterületén. 3 szobás modern lakást rendelkezésre bocsájtok. Ajánlatokat „Központ" jeligére a lap kiadóhivatalába kérek 3 napon belül. 2363

Teljesen jó állapotban levő, látható irásu, Stoewer-gyártmányu

irógép eladó!

Cim a kiadóhivatalban.

Hirdetéseket
csak a kiadóhivatal vesz fel naponta délután fél 5 óráig.

URANIA mozgókép-palota
Rozgonyi-u. 4. Telefon 259

Kedden, december 23-án
Szenzációs bemutató!
Henny Porten szereplésével.
Az orvos felesége
dráma 3 felv. — és
A kikapós vőlegény
vigjáték 3 felv.

Előadások köznapokon 6 és 8 órakor
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/27 és 8 órakor.

Ajánlok előnyös árban legjobb minőségü szivarkahüvelyeket és papirokat.

Riz Abadie, Flor Belmonte, Fekete Club, Kohinor, Nil, Luxuss, Le Delice, Tabu, Paros, Ottoman, Sempronia, Riz Cassino, Samum, Viribus Unitis stb.

Óriási választék karácsonyi és ujévi képeslapokban és müvészlapokban. Levélpapirok, játékkártya és szivarszipkákban. — Viszonteladóknak előnyös engroszárak.

Gyufa nagyban és kicsinyben!
HIRSCHLER-tőzsde, Fő-ut
Korona-szálló épület.

VILÁG nagymozgószinház
Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Kedd, szerda, csütörtök. December 23., 24. és 25.
Mollie King
csodaszép amerikai szinésznő felléptével
A nyugati Bestiák
I. rész: A tetovált kereszt.
kalandor és trükk dráma 4 felvonásban.

Előadások kezdete 6 és 8 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, fél 7 és 8 órakor.
Jegyek d. u. 2 órától előre válthatók.

Hirdetéseket felvesz a ZALA kiadóhivatala

Gyufa megérkezett!

Hüvely óriási mennnyiségben kapható, kereskedőknek igen előnyös feltételek mellett szállit:
Garamvölgyi és Szemere
dohány nagy- és kül. áruda.

Karácsonyi vásár

AJÁNDÉKTÁRGYAK KICSINYEKNEK ÉS NAGYOKNAK.

Képeskönyvek
Ifjusági iratok
Diszkönyvek
Imakönyvek, olvasók
Képeslapalbumok
Emlékkönyvek
Zenealbumok
Bélyegalbumok
Szépirodalmi müvek
Divatlapok

Karácsonyfadiszek — Gyermekjátékok
Legfinomabb bőráruk
pénztárcák, erszények, redikülök, manicürök, ékszerdobozok, kártyadobozok, fényképdobozok, szivar- és cigaretta tárcák!

Diszlevélpapirok, Névjegyek
Fényképkeretek, Disztárgyak

Fényképezőgépek
Harmonikák, Hegedük,
vonók, húrok és egyéb alkatrészek
Építőszekrények, Sakktáblák.
Festőszerek és rajzszerek
Szivar- és cigarettaszipkák
Karácsonyi- és ujévi müvészlapok
Üdvözlő-kártyák!

NAPTÁRAK
zseb, tárca, órlási, napi, fali és asztali
nagy választékban!

Játékkártyák — Iróasztal-készletek.
„MOHA" főzőszekrények
minden háztartás részére.

Villamos zseblámpa
elem és körte.
ÖNGYUJTŐ.

KAPHATÓK:

FISCHEL FÜLÖP FIAI KÖNYV-, PAPIR-, JÁTÉK- ÉS DISZMÜÁRUHÁZÁBAN.
NAGYKANIZSA, VÁROSHÁZ-PALOTA SAROK.

Nyomatott a „Zala" Nyomda és Hirlapkiadó Vállalatnál Nagykanizsán.

XLVI. évfolyam. Nagykanizsa, 1919. december 24. Szerda. 293 szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA, Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavállalat Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: vidékre postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 15 K.
Negyed évre . . 45 „
Félévre . . . 90 „
Egész évre . . 180 „

Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magánközleményeket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal.

Készülődések a választásokra.

Nagyatádi Szabó zalaegerszegi incidense.

Budapest, dec. 23. A választási mozgalom egyre élénkül, a pártok agitációja mind hevesebb lesz. Politikai körökben élénken tárgyalják a zalaegerszegi népgyülést, ahol nagyatádi Szabó közélelmezési minisztert nem engedték szóhoz jutni.

Nagyatádi Szabó több párthivével utazott le Zalaegerszegre, ahol a kisgazdapárt népgyülést akart tartani. A kerület keresztény nemzeti pártja Szmrecsányi Györgyöt jelölte képviselőnek, akinek hivei felvonultak a népgyülésre. Ott azután olyan jelenetek játszódtak le, hogy a miniszter nem juthatott szóhoz.

Nagyatádi Szabó az esetet a következőképpen beszélte el egy ujságirónak:

— Tény, hogy a zalaegerszegi népgyülésen nem engedtek beszélni. Egész ellenzéki politikai pályám alatt sohasem fordult ez elő s most, amikor tagja vagyok a kormánynak, — megtörténhetet. Egy nyilvánvalóan szervezett társaság müve volt az egész. Ezek szüntelenül lármáztak, én pedig ilyen lármában nem akartam beszélni, bár nagyszámban voltak képviselve párthiveim: kisgazdák és kisiparosok. Láttam azonban a helyzetet s nem akartam élesebb összetüzést provokálni. Megjegyzem azonban, hogy mindezek dacára alapos reményem van, hogy Zalamegye háromnegyed része kisgazdapárti képviselőt küld a parlamentbe. Ezt fogja tenni maga a zalaegerszegi kerület is.

Hir szerint a zalaegerszegi incidenst nagyatádi Szabó a minisztertanács elé viszi. de tárgyaltatni fogja azt az egyesült kisgazdaparttal is.

E kérdés azonban ezzel korántsincs elintézve, mert ez elsősorban a keresztény pártoknak belső kérdése. Itt ugyanis a keresztény nemzeti és a keresztény szocialista pártok szembenállanak az egybeolvadt két kisgazdapárttal, amelynek vezetője *Rubinek* Gyula földmivelésügyi miniszter. Bár megkisérelték több izben — a blokk két frakciója közt semmiféle megegyezés a választásokra nézve nem jöhetett létre és maig sincs megálapitva az, hogy az egyesült pártok jelöltjei hány kerületben léphetnek fel a másik két keresztenypárt sérelme nélkül. A keresztény szocialista és a keresztény párt Rubinekéket azzal vádolják, hogy kiméletlenül törekszenek többségre és arra sincsenek tekintettel, hogy vannak kerületek, amelyek már évtizedek óta a keresztényszocialista párthoz, illetve a néppárthoz tartoztak.

A keresztény blokknak egyik vezére az incidensről kijelentette, hogy ennek a harcnak ki kellett törnie s hogy sokkal előbb ki nem tört, az egyedül a keresztény pártok véghetetlen türelmének köszönhető. Már hetek óta azt a taktikát követték, hogy minden megállapodást lehetetlenné tettek, a már meglévő megállapodásokat pedig felbontották, ugy, hogy egyenesen nyilvánvaló lett, hogy Rubinek Gyula a nagyatádiékkal való szövetkezést is csak azért csinálta, hogy igy pártja többségre jusson.

A tegnapi minisztertanács.

Budapest, dec. 23. A M. T. I. jelenti: A kormány tagjai hétfőn este 6 órakor ültek össze a miniszterelnökségi palotában minisztertanácsra, amelyen a kormány valamennyi tagja résztvett. A jegyzőkönyvet báreziházi Bárczy István miniszteri tanácsos vezette. A minisztertanács a folyó ügyeket tárgyalta. A tanácskozásokat 9 órakor megszakitották. Vacsora után a szociáldemokratapárt memorandumának tárgyalása következett.

Az osztrákok lemondanának Nyugatmagyarországról.

Budapest, dec. 23. Osztrák politikai tényezők Budapesten tudakozódtak azirányban, hogy Magyarország nem volna-e hajlandó Ausztriával hosszabb tartamu gazdasági szerződést kötni és ezesetben Ausztria lemondana Nyugatmagyarországról. Nem először merült fel az a hir, hogy ha Magyarország hosszabb időre kötelezné magát Ausztriát élelemmel ellátni — nem nagyon ragaszkodnának Nyugatmagyarországhoz. A magyar kormánynak már több izben volt alkalma erről az osztrák óhajtásról tudomást szerezni, de eddig sohasem tett még olyan kötelező kijelentéseket, amellyekkel figyelembe vette volna az osztrákok üzleti ajánlatát.

Windischgrätz herceg Budapesten.

Budapest, dec. 28. Windischgrätz Lajos herceg az elmult éjjel Budapestre érkezett.

Népszavazást akarnak a tótok.

Budapest, dec. 23. A katholikus tótság nevében *Jehlicska* Ferenc dr., a magyarbarát tót néppárt nevében pedig *Kmoskó* Mihály memorandummal fordultak Páris érsekéhez, amelyben kérik, hogy vesse latba befolyását azért, hogy a tót nemzetnek adassék meg a népszavazás lehetősége. A csehekhez való kapcsolást vállási szempontból is károsnak tartják. A csehek kigunyolják a szlovákok vallásosságát, a szent szobrokat vagy megcsonkitják, vagy pedig gunyos felirásokkal látják el. A tót nemzetnek minden tekintetben jobb dolga volna a régi hazájában: Magyarországban.

Korvin-Kleint megakarták szöktetni.

Budapest, dec. 23. A napokban letartóztatták Feldmár Marcelt és öccsét Györgyöt. A letartóztatás azért történt, mert a két fiatalember Korvin-Kleint megakarta szöktetni és kiakarta szállitani Svájcba. Egy millió koronát szántak erre a célra. A terv ugy derült ki, hogy Feldmár Marcel 100 ezer koronával meg akarta vesztegetni azokat, akiket Korvin megszöktetése érdekében fel akart használni. A letartóztatottak nem akarják elárulni büntársaik nevét.

Elfogató parancs egy ékszertolvaj földbirtokos ellen.

Budapest, dec. 23. A büntető törvényszék vizsgálóbirája elfogató parancsot adott ki az Odescalchi herceg kárára elkövetett sok milliós ékszerlopás miatt Benkő István 24 éves földbirtokos és felesége Fabrinyi Lili ellen.

Királypárti küldöttség Horthynál

Budapest, dec. 23. A *M. T. I.* jelenti: A magyar királyság pártjának küldöttsége kedden délelőtt *Pásztély* István báró vezetésével tisztelgett Horthynál. A fővezér keresetlen beszédben válaszolt. Rámutatott azokra a nagy feladatokra, amelyek az egész nemzetre várnak az ujjáépités nagy munkájában. A külső ellenségek mozgolódásán kivül a még mindig nagyszámu belső ellenség is utjába áll a reorganizálásnak. Ma mindenkinek produktiv munkát kell végeznie, akkor nyugodtan nézhetünk a jövő elé. A fővezér beszédének igen lelkes h tása volt a küldöttségre.

Szerb-román közeledés.

Belgrád, dec. 23. Politikai körökben ugy vélekednek, hogy Marinkovich népmüvelődési minisztert, ki magánügyben utazott Bukarestbe, fontos misszióval bizták meg, amely Romániának és a jugoszláv államnak egymáshoz való közeledésére vonatkozik. Hire jár, hogy legközelebb Pribicsevics belügyminiszter — aki a mostani román miniszereknek személyes barátja — szintén Bukarestbe fog utazni.

Vilmos császár felelősségre vonása.

Berlin, dec. 23. A *Daily Mail* szerint Vilmos volt német császár állitólag most már beleegyezett abba, hogy megjelenik a szövetségesek valamelyik birósága előtt. A helyet és az időpontot maga akarja megállapitani. Azt is feltételül tüzi ki, hogy német jogászok védjék.

A városi képviselőtestület ülése.

Áts József tanácsnok nyitja meg a közgyülést. Rotschild Sámut a közgyülés elhunyt tagját kegyeletes szavakkal parentálja el s inditványozza, hogy érdemeit jegyzőkönyvben örökitsék meg. Az inditványt a közgyülés egyhangulag elfogadja.

Napirend előtt dr. Fried Ödön szólal föl. Hosszabb beszédben mutatja ki, hogy a városi szeszfőző üzemének vezetésére és ellenőrzésére megválasztott városi képviselők azért maradtak meg ezen megbizatásukban a a diktatura alatt is, hogy a város ottani vagyonát s a mintegy 300,000 koronát érő szeszét a város részére megmentsék. Abból azonban, hogy helyükön megmaradtak, — egyesek azt a vádat kovácsolják ellenük, hogy a kommunizmust támogatták. Ebben a kérdésben egyetlen jogos birónak a város képviselőtestületét ismeri el s kérdi, hogy az a bizottság, amelynek elnöke *Ujvári* Géza volt, helyesen cselekedett-e? Kéri egyuttal, hogy azok ellen, akik ezt a hajszát megkezdték s hivatalos okiratok fölhasználásával terjesztették, — fegyelmi eljárást inditsanak.

Ujvári Géza: Kijelenti, hogy ez a hajsza ellene irányul. Öt városi képviselőtársai beszélték rá, hogy tovább is maradjon helyén, annál is inkább, mert a város vagyonáért a saját vagyonával is felelős. A város érdekei lebegtek szemei előtt s kéri a közgyülést ő is, hogy mondjon fölötte itéletet.

Dr. *Tamás* János inditványozza, hogy mondjon a közgyülés köszönetet Ujvári Gézának és tagtársainak a városi vagyon megoltalmazásáért. (Nagy helyeslés.)

Dr. *Rotschild* Jakab inditványozza, adják meg a fölhatalmazást a megvádolt képviselőtestületi tagoknak, hogy a vádak terjesztői ellen bünügyi eljárást indithassanak rágalmazásért. Egyebekben a vádakat itt most elbirálni nem lehet s meg kell várni a szeszfőzde fölügyelő bizottságának évi jelentését, amely a szeszfőző intézőbizottságának működéséről is beszámol. Ebben lehet majd szó az esetleges vétkes és indiszkrét tisztviselők elleni fegyelemről.

Sommer Ignác kéri, hogy a közgyülés ma igenis döntsön afölött, hogy igazoltnak tartja-e a szeszfőző intézőbizottságának eljárását.

Az elnök szavazás alá bocsátja a kérdést s a képviselőtestület egyhangulag igazoltnak tekinti a szeszfőző-bizottság tagjait

Ujvári Géza (az elnökhöz): Második inditványról is volt szó.

Elnök: Miről?

Ujvari: Fegyelmi alá vonni azt a tisztviselőt, aki indiszkréciót követett el s a vádat terjesztette.

Elnök: Ki volt az?

Ujvári: Hemmert főszámvevő ur.

Hemmert főszámvevő kérdőre vonta Ujvárit, hogy kitől nyerte ezen értesülését s visszautasitja a vádat.

Ezután Király müszaki tanácsos terjeszti elő a villamosvilágitási árak fölemelésére vonatkozó tanácsi javaslatát. Többen erősen kritizálják a tanácsi javaslatot s a villany társulat eljárását Tóth József, dr. Malek fölszólalásai után dr. Rotschild Jakab jelenti ki, hogy a villanytársulat soha semmi kötelezettségét nem teljesitette a várossal és a közönséggel szemben. Nem tud olyan könnyen belenyugodni abba, hogy ezentul *havonkint* 24 koronát fizessünk azért, amiért ezelőtt *évenként* 20-at fizettünk. A vállalat harminc év alatt elég haszonra tett szert, viselje most a kedvezőtlenebb idők következményeit is. Nem ajánlja, hogy az ujabb árdrágitásba belemenjenek. Egyébként ő azt sem tudja, hogy kik voltak a város szakértői s milyen számitás alapján jöttek ki ezen egységárak. Mindenesetre a maga részéről szükségesnek tartanó a megállapodás fölülvizsgálatát szakértőkkel.

Király müszaki tanácsos fölsorolja, kik voltak a város szakértői és megbizottai a villanytársulattal folytatott tárgyalásnál.

Eperjesy Gábor hosszabban fejtegeti, hogy miként jött létre a villanytársulattal a tanács által beterjesztett mostani megállapodás. Óvatosságra int, mert ha a közgyülés azt a megállapodást visszautasitja, az a céget se fogja tovább kötelezni. Egyébként szerinte nem nehéz összehasonlitani, hogy melyik drágább: a villany-e, vagy a gyertya és petróleumvilágitás?

Király tanácsos szombathelyi, veszprémi, soproni, székesfehérvári, kaposvári példákkal bizonyitja, hogy a villamosteleppel kötött megállapodás reális.

Petrik mérnök fölvilágositást ad az egységárak kiszámitásáról. Ha naponkint az egy lámpával való világitás 80 fillérbe kerül, — ez szerinte a mai viszonyok közt nem tulságosan sok.

Székely mérnök szerint szinte lehetetlen megállapitani, hogy a villamostársulatnak mibe kerül a villany, mert Kanizsán a villamostelep malomüzemmel van összekötve.

Dr. Tamás János Rotschild Jakab inditványát fogadja el, mert nem tud megnyugodni ily horribilis ugrásban az árokná.

Rotschild: Magam is beismerem, emelni kell a világitási dijakat, de a villamos-bizottság munkáját nem tartom alaposnak s igy megbizhatónak.

Igy én kérem az egész aktát visszaadni a bizottságnak.

Malek dr: Kérdi, hogy ha a villamtelep nem akarna világitást adni, mit lehetne tenni?

Fölkiáltások: Katonai igazgatás!

Még egy óráig tartó vita után a villamos ügy aktait visszaadják a bizottságnak.

Ezután egymásután veszi tudomásul a képviselőtestület a magáncélokra szolgáló bizonyitványok, továbbá a közigazgatási iroda és levéltár által magánügyekben kiszolgáltatandó hiteles másolati kiadmányok után a házipénztár javára befizetendő dijakról szóló szabályrendelet, a borital és husfogyasztási adószerződés megkötésének bejelentését, valamint Varga Ferencnek ingatlan vétel iránti ajánlatát.

Módositotta a képviselőtestület a városi nyugdijszabályrendeletet, amennyiben annak 3. paragrafusát hatályon kivül helyezte és helyébe a változott körülményeket is figyelembe vevő szakaszt iktatott.

A Nagykanizsa—Bajcsa—Légrád-i vicinális utibizottságába Plander György kültanácsost küldötte ki a képviselőtestület.

Deák Péter rendőrfőkapitány nyugdijaztatását kérte a várostól, betegségére és előrehaladott korára való tekintettel. A képviselőtestület a nyugdijazási kérelmét elfogadta.

A Szent Ferencrendi zárda évi javadalmazását ez évre 30 ezer koronára emelte a képviselőtestület.

Letárgyalta ezután a közgyülés a városi közigazgatási, főgimnáziumi, kórházi és ovodai alkalmazottaknak az 1919 és 1920 évekre szóló segély megállapitása iránti kérelmét és részükre az 1919 évre fizetésük 50%-át, az 1920 évre pedig annak 100%-át szavazta meg rendkivüli segély cimén.

Dr. Pillitz Sámuel lemondott képviselőtestületi tagságáról. Elfogadták.

Még a városi altiszti és szolgaszemélyzet természetbeni ruhajárandóságának megváltása kérdését tárgyalta le a képviselőtestület s a ruhakoptatás díját a szolgák részére napi 2 koronában, az erdőőrökét pedig napi 2 korona 50 fillérben állapitotta meg.

Több jelentéktelenebb ügy letárgyalása után a közgyülés este 7 órakor végetért.

Ukrániából Ausztriába.

Lezuhant bolseviki pilóta.

Még mindig sokan vannak, akik nem akarják elhinni, hogy Ausztria egyes részein különösen Bécsben csendes bolsevizmus van, amely csak alkalmas pillanatra vár, hogy teljes dühével egy szép napon kirobbanjon.

Főmozgatója ennek az áltos áramlatnak a bécsi bolsevista központ, amelynek ismeretlen szálai elhuzódnak Magyarországba is és összeköttetést tartanak fenn Leninnel és a Szovjetországgal. Ez a központ a legutóbb válságos anyagi helyzetbe került, ugy hogy már nem volt képes a különböző segélyeket fizetni, sem pedig az agitációs költségeket fedezni, ezért Leninékhez fordultak segitségül. Ez a segitség nem is késett volna soká, ha utközben Ausztria határánál egy kis szerencsétlenség közbe nem jön, amelyet részletesen ismertet az alhói csendőrőrs hivatalos jelentése, amelyből nyiltan kitünik, hogy Ausztria mennyire cinkostársa a magyar bolsevistáknak.

A jelentés egyébként igy hangzik:

Jelentem, hogy f. hó 10-én a délutáni órákban Pinkafőtől Lafnitz (Steier) irányában 2 repülőgép teljesen az ország határon haladott előre.

Midőn Lapincsujtelek község felett áthaladták a magyar határt s mintegy 120 méterre elhagyták, azaz Lafnitz (Steier) község határába értek, az egyik repülőgép szolgálatát felmondva, lezuhant, mig a másik Bécs irányába tovább haladt.

Midőn a lezuhanó repülőgép a föld felett mintegy 10 méter magasságban volt, lezuhanás közben az utas kiugrott és ennek következtében sulyos sérüléseket szenvedett.

A lezuhant repülőgépen 2 ládafélé volt. Az egyik valami kötszer és gyógyszerrel volt tele rakva. A másik igen nehéz volt és annak felnyitása ellen a pilóta tiltakozott. Igy a 2 ládát és a lezuhant pilótát a járőr beszállitotta még aznap Grázba. Hogy a nehezebbik láda mit tartalmazott, megállapitható nem volt.

Megállapitotta az osztrák járőr azt is, hogy a repülőgép Ukrainából jött, mutatója 1300 kilométert mutatott és Bécsnek volt irányitva.

Osztrák tiszti járőr véleménye szerint a két repülőgép pilótája orosz bolseviki volt, kik a bécsi kommunistákkal akarták az összeköttetést fenntartani.

A lezuhant repülőgép még a helyszinén van.

ZALA MEGYEI LEVÉLTÁR

Most már azt hisszük, nem kell többé bizonyitanunk, hogy Ausztriában csendes bolsevizmus van. Ez a jelentés napnál fényesebben bizonyitja, hogy Ausztria egy puskaporos hordó, amelyet egyre jobban fognak körül a lángok, s amely egy szép napon az anyagilag amugy is nagyon zilált Ausztriát a legnagyobb veszedelemben fogja sodorni.

HIREK.

1919. december 24 Szerda	NAPTÁR Róm. kath. Adám. Éva. Prot. Ád., Éva. Gör. kath. Eug. Gör. kel. (dec. 11.) Dániel. Izr. Kiszlev Teb. 2. A nap kél reggel 7 óra 47 perckor, nyugszik délután 4 óra 09 perckor. A hold kél reggel 9 óra 40 perckor. nyugszik d. e. 9 óra 40 perckor.

— **Megszünt vonatjáratok.** A Máv. és az osztrák vasutak példájára a Délivasut is megszüntette januárig járatait. Az utolsó vonat tegnap reggel indult Budapest és Bécs felé hihetetlenül megtömve s Bécs és Budapest felől is ugyanakkor érkeztek az utolsó vonatok. Ezen idő alatt kizárólag tehervonatok jönnek, de ezek legalább póstát is hoznak. Igaz, hogy a pesti lapok ezentul csak a harmadik napon jutnak el hozzánk. Sokkal kellemetlenebb ennél, hogy állitólag január elseje után is igen korlátozott marad a vasutak forgalma. Ellenben a Délivasut még januárban uj járatokat fog kapni s forgalmát a francia érdekeltség igyekszik a Máv. forgalma fölé helyezni.

— **Eljárás a vöröshadsereg vezérkara ellen.** Budapestről jelentik telefonon: Ismeretes, hogy Julliet Ferenc vezérkari alezredest, aki Stromfeld leköszönése után a vörös hadsereg vezérkari főnöke volt, továbbá Tombor vezérkari alezredest, a hadügyi népbiztosság vezérkari főnökét, Kerekes és Szakáll vezérkari alezredeseket, akik a vörös front egyes hadtesteinek vezérkari főnökei voltak — a proletárdiktatura bukása után őrizetbe vették. A katonai kerületi parancsnokság most valamennyit szabadlábra helyezte, Takács és Kerekes ellen — amennyiben semmiféle büncselekmény gyanuja nem merült fel ellenük — az eljárást megszüntette. Csak Juillet, Tombor és Stromfeld ellen folyik tovább az eljárás.

— **Mért szöktették meg a románok Garbait?** Bécsből jelentik: Mindenki álmélkodott, amikor olvasta, hogy a románok Budapestről való kivonulásuk alkalmával magukkal vitték Garbai Sándort is, a tanácsköztársasági kormány elnökét. Amint most kipattant, Garbai megszöktetésének romantikus háttere van. Amikor a románok megszállták Pestet, — az ott rekedt vezető kommunistákat a Hungária-szálló negyedik emeletén internálták. Erre a sorsra jutott Garbai is, akit fogságában sürün látogatott meg a lánya, egy föltünő szépségü hölgy. A szép lányt meglátta s megszerette egy román vezérkari tiszt, aki a Hungária első emeletén lakott s rövid ismeretség után feleségül kérte. Az esküvő Budapesten folyt le s amikor a románoknak ki kellett vonulni, a román vezérkari tiszt nemcsak feleségét, de az apóst is magával vitte.

— **A kanizsai lányoknak** a zalai gyalogezred következő sastollas katonái kivánnak boldog karácsonyi ünnepeket a Zala utján Gazdag János szakaszvezető, Csányi Ferenc őrvezető, Bozzay Ferenc, Forintos István, Magyar József, Zelkó József tizedes, Soós György őrvezető, Balogh János, Sziváki Gyula, Czober János, M. Tóth Béla, Pólfi Imre, Héja Mihály, Magyar József, Czerbusz János tizedes, Raffai Gyula őrmester, Szabó Gyula, Kocsis Lajos.

— **Igazoló eljárás.** A f. évi 16034/eln. 31. számu (72. sz. R. K. szab. rend.) hadügyminiszteri rendeletből kifolyólag minden tiszt, aki hadifogságból visszatért, maga ellen az igazoló eljárást kérni tartozik. Nem hivatásos tisztek ezen kérvénye a tartózkodás szerinti illetékes felszámoló pótkeretnek terjesztendő be. Ezen kérvény mintája a helybeli felszámoló pótkeretnél megtekinthető.

— **Értesités.** A Király-sörfőzde r. t. részvényeinek 8. számu szelvényei a f. hó 21-én megtartott közgyülési határozat értelmében a Pesti Magyar Kereskedelmi bank helybeli fiókjánál a pénztári órák alatt beváltatnak.

— **Antant misszió Rédicsen.** A Rédics—Alsólendva között a multkorában megesett incidens megvizsgálására Rédicsre antantmisszió utazott, melyet a megye részéről Riedl Miklós alezredes, dr. Skublics Ödön főszolgabiró és Barthelmes Valter döbrétei földbirtokos kizért.

— **Jótékonyság.** A mezitlábas tanulóknak adakoztak: Adler Károly 40 K, Novotny Ilona 2 leányruhát és 5 koronát, Dános György 1 nadrágot és egy szvettert.

— **Előzetesen jelentjük,** hogy f. hó 26, 27, 28-án bemutatásra kerül a *„Jamata"* c. szenzációs *Corvin* film, melyben a főszerepeket *Rajnay* Gábor, *Lóth* Ila és *Fenyvesi* Emil alakitják. Rezdezte: *Korda* Sándor. A film beállitása és rendezése felülmulja az eddigi magyar filmeket. Ez az első magyar film, mely arra van hivatva, hogy a magyar filmkulturát külföldön terjessze. Az érdeklődés városszerte oly nagy, hogy ajánlatos a jegyekről már is gondoskodni.

— **Elveszett** pénteken este a Rákóczi-utcában egy Wertheimkassza kulcs 3 apróbb kulccsal. Megtaláló illő jutalom ellenében adja le Rákóczi ú. 15. sz. alatt.

Vasárnap d. e. 9 és 10 óra között elveszett egy sárgásbarna pénztárca a Fő-uti ujságbódétól a barátok templomáig. Megtaláló kéretik a pénz megtartása ellenében a tárcát és a benne levő iratokat e lap kiadóhivatalában leadni.

— **Karácsonyi és ujévi művészlapok** drbja *40 fillér.* Kapható Fischel Fülöp Fiai papiráruházában Nagykanizsán.

— **Műbutorok** a legfinomabb kivitelben, egyszerü és polgári berendezések jutányos árban, tartós kivitelben. Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

Renner kancellár Prágában és Belgrádban.

Bécs, dec. 23. A Neues 8 Uhr Blatt kormánykörökből szerzett értesülése szerint Renner dr. kancellár január 7-én Prágába utazik, ahol négy napig fog maradni. Bécsbe való visszatérte után — valószinüleg január 14 és 20 közt Belgrádba megy, ahol szintén tárgyalni fog a nemzeti államokhoz való közeledésről. A tárgyalások elsősorban ezzel a kérdéssel kapcsolatosak, de szó lesz politikai ügyekről is.

Clemenceau visszavonul?

Páris, dec. 23. Jól értesült forrásból eredt hir szerint Clemenceau elhatározta, hogy az elnökségre való jelölést nem fogadja el, mert a politikai élettől teljesen vissza akar vonulni. Visszavonulása a versaillesi szerződés ratifikálása, vagy a szenátusi választások befejezése után fog megtörténni.

Osztrák gyermekek az olasz városokban.

Páris, dec. 23. Olaszországból érkező hirek szerint 4000 éhező osztrák gyermeket fogadtak be az olasz városok annak a felhivásnak eredményeképpen, amelyet Renner kancellár intézett a szövetségesekhez.

Tőzsde.

Budapest, dec. 33, A tőzsdén ma nyugodt mederben folyt az üzlet. A valuta piacon szilárdabb volt az üzlet. Lei 380, Márka 322, Dollár 138, Rubel 240, Frank 13.40

Magyar Hitel 1160, Osztrák Hitel 790, Kereskedelmi Bank 4940, Magyar Bank 900, Agrár —, Fabank 2112, Forgalmi 565, Konkordia —, Gizella 897, Viktoria 2025, Sásvári 1760, Általános kőszén 8980, Salgó 3050, Rima 1952, Schlick 602, Adria 6400, Atlantica 3271, Klotild 1090, Nasici 8275.

Szinház.

Heti műsor:

Szerdán: Délután 4 órakor gyermekelőadás félhelyárakkal. Mit álmodott Jancsi a karácsonyfán, mesejáték. Rendes villanyvilágitással.

Csütörtökön: Délután félhelyárakkal Gróf Rinaldó, Kürthy Böske felléptével. Este rendes helyárakkal Arany kakas, operette ujdonság.

Pénteken: D. u. 4 órakor mérsékelt helyárakkal Farsang tündére, villanyvilágitás mellett. Este nincs előadás!

Szombaton: Leányvásár, operett. Bogár Gizi és Kürthy Böske felléptével.

Vasárnap: D. u. Mágnás Miska, operett. Este utoljára Leányvásár.

* **Szülők.** Küldjétek gyermekeiteket ma délután a szinházba, mert derék szinészeink erre az alkalomra tanulják be, ezt a kellemes és kedves mesejátékot, hogy „Mit álmodott Jancsi a karácsonyfán", a cimszerepet Erczkövy játsza.

* **A szintársulat** vendégjátéka a Világ mozgóban e hó 26-án karácsony péntekjén d. u. 5, 7 és este 9-kor. Igen érdekes kabaré lesz a legujabb kuplék, tréfák és táncok teljes zenekar melletti bemutatásával. Jegyek előre válthatók a Világ mozgó pénztáránál.

Nyilt-tér.

Ezuton értesitem t. rendelőimet, hogy balesetem folytán egyideig nem működhetek, de szabóüzletem azért továbbra is rendelkezésre áll, hol megfelelő szakerőről gondoskodtam. Kérem szives támogatásukat,

mély tisztelettel

Ofenbeck Károly,
szabómester.

Ajánlok előnyös árban legjobb minőségü szivarkahüvelyeket és papirokat.

Riz Abadie, Flor Belmonte, Fekete Club, Kohinor, Nil, Luxuss, Le Delice, Tabu, Paros, Ottoman, Sempronia, Riz Cassino, Samum, Viribus Unitis stb.

Óriási választék karácsonyi és ujévi képeslapokban és művészlapokban. Levélpapirok, játékkártya és szivarszipkákban. — Viszonteladóknak előnyös engroszárak.

Gyufa nagyban és kicsinyben!

HIRSCHLER-tőzsde, Fő-ut

Korona-szálló épület.

BUTOR Óriási választékban, teljes lakásberendezések a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelben tartós és szolid minőségben.

Kopstein Lipót, Sopron

Telefon 339 szám. 2257 Várkerület 62.

APRO HIRDETÉSEK

Jókarbanlevő hálószobabutor megvételre kerestetik. — Cim a kiadóban.

Ebédre és vacsorára kosztosok elfogadtatnak! Elismert izletes házikoszt. — Cim a kiadóhivatalban. 2366

Képkeretezést és üvegezést elvállal. Stern Kálmán üveges Kinizsi-u. 21. sz. 2333

Keresek családos, szorgalmas, erőteljes vincellért jó fizetéssel. Grünfeld Adolf, Magyar u. 25. sz.

Gépészkovács uradalomba ajánlkozik április 24-ére erős inassal és szerszámmal. Cim a kiadóban. 2360

Eladó jókarbanlevő gyermekkabát és ruhaüzlet berendezési állványdeszkák, 2 korcsmaasztal, üzletajtók, egy falióra stb. — Batthyány-u. 10. szám. 2353

Dunántuli élelmiszerforgalmi vállalat
NAGYKANIZSA
Iroda és raktár: Csengeri-ut 6. sz.
Telefon: 59. szám. Sürgönycim: „Argos" Nagykanizsa.

Közellátási célokra vásároljuk **minden mennyiségben** napi árakon, azonnali készpénzfizetés ellenében az alanti cikkeket:

Élő- és leölt sertéseket
Vadféléket
Babot
és egyéb élelmiszereket!

A budapesti hatósági Élelmiszer Felhozatali Egyesülés megbizottja.

Lehetőleg mintázott árajánlatokat személyesen vagy vagy irásban irodánkban d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6 óráig kérjük leadni.

URANIA mozgókép-palota Rozgonyi-u. 4. Telefon 259

Csütörtök, dec. 25-én
Amerikai szenzáció!
A börzekirály
Amerikai dráma 4 felvonásban.
Remek kisérő kép!
Előadások köznapokon 6 és 8 órakor
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, ½7 és 8 órakor.

Teljesen jó állapotban levő, látható irásu, Stoewer-gyártmányu
irógép eladó!
Cim a kiadóhivatalban.

VILÁG nagymozgószinház Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Kedd, szerda, csütörtök. December 23., 24. és 25.
Mollie King
csodaszép amerikai szinésznő felléptével
A nyugati Bestiák
I. rész: A tetovált kereszt.
kalandor és trükk dráma 4 felvonásban.
Előadások kezdete 6 és 8 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, fél 7 és 8 órakor.
Jegyek d. u. 2 órától előre válthatók.

Jókarbanlevő utazóbunda, elegáns csikos nadrág és egy rövid női téliköbát eladó. — Megtekinthetők Rákóczy-utca 29. sz. alatt. 2366

A Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi R. T.
Zalavármegyei Kirendeltsége, Nagykanizsa

Bazár-épület I. emelet
A Dél-Zalai Takarékpénztár hátsó helyisége.
Távirati cim: „Futura"

Alapitók:
A „Hangya", az Országos Központi Hitelszövetkezet és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete.

Az intézet vásárol nagyban: Mindenféle magvakat, hüvelyeseket, zsirt, mézet, mákot, diót, gyümölcsöt, gyümölcsizt, fát, faszenet, valamint vágó- és igásmarhát, sertést, bort, bőrt gyapjut stb. a nemzeti hadsereg, a megszállás alól felszabadult területek ellátására, export célokra.

Foglalkozni fog azonkivül a megye gazdaközönségének **mezőgazdasági gépekkel, eszközökkel, ruhanemüvel,** bel- és külföldi iparcikkekkel való ellátásával.

Az intézet nagy nemzetgazdasági feladatokra vállalkozva reméli a megye gazdaközönségének hathatós támogatását!

Ajánlatokat kér szóban, irásban vagy telefonon.

Nyomatott: a „Zala" Nyomda és Hirlapkiadó Vállalatnál Nagykanizsán.

XLVI. évfolyam. Nagykanizsa, 1919. december 25. Csütörtök. 294. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA, Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavállalat Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap koraregge

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: vidékre postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 15 K.
Negyed évre . . 45 „
Félévre . . . 90 „
Egész évre . . 180 „

Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magán közleményeket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal.

A miniszterelnök karácsonyi üzenete a nemzethez.

Budapest, dec. 24. *Huszár* Károly miniszterelnök a karácsonyi ünnepekre üzenetet küld a nemzethez:

A magyar história legnagyobb katasztrófáját érte meg a mai nemzedék, — mondotta — soha generáció nagyobb áldozatot nem hozott, mint a mai. Ha a világháboru befejezése után a két forradalom alapjában meg nem renditi a magyar államot, akkor nagyon hamar kiheverhettük volna az eddigi pusztulást. Ha a magyarság uj életre akar támadni, előbb el kell takaritani a romokat. Az egyéni önzés és pártszenvedély teljes háttérbe szoritásával az egyetemes nemzeti érdekeket kell mindnyájunknak előtérbe állitani. Az osztályok nagyzási hóbortja helyébe a társadalmi harmóniát kell állitani. A magyar intelligencia és a magyar köznép közti szakadékot egészséges szociális érzékkel át kell hidalni. A kalandor politika minden aknamunkáját a népbujtogatók minden becstelenségét lehetetlenné kell tenni. A magyar társadalom katholikus és protestáns rétegeinek közösen kell megvivni a harcot a felforgató törekvésekkel szemben. És a keresztény felekezetek közt oly lelkes atmoszférát kell teremteni, amely lehetővé teszi, hogy históriai hivatásunkat betölthessük. Elszántak leszünk a megtorlásban a bünösökkel szemben, de a kiengesztelődés politikáját kell követnünk azokkal szemben, akit a letünt rendszer hibái folytán áldozatul estek a forradalom agitációjának.

— Megállapitom, hogy a magyar nép megértéssel hajlandó egy ilyen higgadt keresztény nemzeti reformpolitikát támogatni. A magyar nép nagy lelki válságok előtt áll. A békekötés válságos napjaiban vigyáznunk kell, hogy a kétségbeesés ne legyen urrá felettünk. *Néhány hét mulva lesz országgyülésünk*, akkor azután sokkal könnyebben kezdődhetik meg az ország reorganizációja.

Ha betudjuk bizonyitani, hogy élet-erős nép vagyunk, akkor bármilyen is legyen a párisi itélet — bizom abban, hogy a magyar nemzet a mostani válságból megerősödve fog kikerülni!

Nagyfontosságu politikai tanácskozások.

Budapest, dec. 24. *Huszár* Károly miniszterelnök ma délelőtt magához kérette gróf *Somssich* József külügyminisztert és *Rubinek* Gyula földmivelésügyi minisztert. A tanácskozásokon résztvett *Horthy* Miklós fővezér is. A tanácskozás rendkivül nagyfontosságu és célja az, hogy a békekonferenciának adandó utasitás tekintetében megállapitásokat létesitsenek a kormány főszervei.

A kormány szükségesnek tartja, hogy mielőtt még a békedelegáció vezetőivel beszélne, a kérdéseket a maga részéről tisztázza. Végül megállapitják azokat az instrukciókat, amelyek értelmében Apponyi Albert, a békedelegáció elnöke az elszakitandó országrészek hangulatát fogja tolmácsolni a párisi ötös tanácsnak.

Rubinek gazdasági jövőnkről

Budapest, dec. 24. *Rubinek* Gyula földmivelésügyi miniszter ma a következő nyilatkozatot tette:

— Az antant által megrajzolt uj térkép ugy alkotta meg az egyes országokat, hogy azok egymagukban nem tudnak megélni. Elsem képzelhető, hogy Magyarország, Ausztria és Csehország elkülönitve gazdasági életét éljenek és a több évszázados gazdasági kapcsolat egy csapásra megszünjön.

— A megkötendő békében feltétlenül biztositani kell tehát legalább a forgalmat Magyarország, Ausztria és Csehország között.

— A békeszerződésnek legfontosabb kikötése egy megfelelő nagyságu valutáris kölcsön, mert enélkül nálunk meg sem indulhat a termelő munka.

Apponyi az Egyesült Államokról

Páris, dec. 24. Egy amerikai lap tudósitója beszélgetést folytatott Apponyi Alberttel. Apponyi ezeket mondotta:

— Rendkivül sajnáljuk az Egyesült Államoknak a szövetségesek legfőbb tanácsából való visszavonulását, mert az Egyesült Államok elsősorban garantálták azon elveket, amelyeken egyedül épülhet fel Európa békéje. Igy elsősorban általános népszavazást fogunk követelni a Magyarországtól elszakitandó területeken.

— Közvetlenül ujév után szándékozunk utrakelni és reméljük, hogy eddig az időpontig a románok kiüritik az általuk megszállva tartott magyar területeket.

Szó sincs a pénz lebélyegzéséről.

Budapest, dec. 24. Báró *Korányi* Frigyes pénzügyminiszter ma egy ujságiró előtt a következő nyilatkozatot tette

— A papirpénz felül- és lebélyegzéséről különböző hirek forognak közszájon. Ezekkel szemben hangsulyoznom kell, hogy ilyen elhatározásról szó sincs.

Vizsgálat a proletárdiktatura előkészitői ellen.

Budapest, dec. 24. A budapesti államügyészség elrendelte a bünvádi eljárás meginditását mindazok ellen, akit akár közvetlenül, akár közvetve a proletárdiktatura előkészitésében résztvettek s ezáltal elősegitői lettek annak a borzalmas csapásnak, amely egész Magyarországot 4 hosszu hónapon keresztül megfeküdte.

Követendő példa.

Budapest, dec. 24. A M. T. I. jelenti: A Kovács és társa malomépitészeti és felszerelési vállalat munkásai, hivatalnokai és főnökei átérezve azt a borzalmas gazdasági helyzetet, amelybe hazánk jutott, elhatározták, hogy a napi 8 órás munkaidőt napi 9 órára emelik fel és a tulórák bérét a magyar nemzetnek ajánlják fel.

Clemenceau a külügyi helyzetről.

Páris, dec. 24. Clemenceau a kamarában nyilatkozott a külügyi politikáról. A miniszterelnök hangsulyozta, hogy az Angliával való szoros szövetséget fenn kell tartani. Az orosz kérdésre áttérve Clemencean heves kifejezésekkel bélyegezte meg az orosz szovjet kormányt. A legbarbárabb és leggyülöletesebb kormánynak jelentette ki és hangsulyozta, hogy a szövetségesek szóba sem állanak a szovjet kormánnyal.

Az olasz kamarából.

Róma, dec. 24. A kamara tegnapi ülésén Nitti miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány csatlakozik a parlament ama nézetéhez, amely szerint ezentul már csak a parlament, nem pedig egyedül a király üzenhet háborut és köthet békét.

Tőzsde.

Budapest, dec. 24. Az értéktőzsdén ma rendkivül szilárd irányzattal indult az üzlet.

Magyar Hitel 1190, Osztrák Hitel 7190, Kereskedelmi Bank 910, Leszámitoló 680, Agrár 1200, Fabank 2180, Forgalmi Bank 570, Gizella 880, Viktória 2050, Sárvári 1750, Drasche 1550, Magnezit 2800, Általános kőszén 4950, Rima 1985, Adria 6400, Atlantika 3300, Levanta 3350, Klotild 1100, Nasici 8300.

A valutapiacon az irányzat nagyon lanyha volt csak a dollár maradt szilárd.

Lei 381—64, Márka 322—16, Dollár 137—36, Font 515, Romanov 235—40, Lira 1085, Frank 13·50—13·30, Szokol 212.

A fogház karácsonya.

Dr. Szabó Lajos vezető államügyész humánus érzése meleggé, szinessé varázsolta a fogház lakói számára a karácsony ünnepét. A foglyok részére tegnap délután ünnepélyt rendezett, — ma pedig nemesszivü adakozások folytán megjavitott, ünnepi koszt kerül a festetlen asztalokra.

Pár perc 3 óra előtt. A szürke ház vaspántos cellaajtói sorjában nyilanak fel s egymásután vonulnak lakói a fogház első emeletén lévő kápolnahelyiségbe. — Fogházőrök sietnek jobbra-balra nagy kulcscsomókat zörgetve, rendezkednek, elhelyezik a foglyokat a kápolnában. Itt lesz az ünnepség. Fehér pokrócokkal leteritett szoba a kápolna, az elején oltárral, jobbról balról padsorokkal, hátul az ajtó mellett orgona. Az oltár mellett jobbról hatalmas karácsonyfa, gyönyörüen diszitve.

Három óra van. A rabok már elhelyezkedtek a kápolnában. Mindnyájan nem férnek el bent, jórészük kiszorul a folyosóra. Nagyon sok ismerős arcot pillant meg az ember soraikban. Brónyai, Bárány, Beck, az egykori direktóriumi tagok ott ülnek egymásközelében. Borcsányi a nemrég 5 évre itélt hadügyi megbizott mélyen behuzza magát kabátja gallérjába Pongrácz detektivnek reumája van, nem tud állni: egyik udvarias elitélt kollégája feláll és felajánlja neki helyét. Prihoda, a kis vézna terrorista érdeklődve néz körül a szobában. Bukovics, a másik terrorista látszik csak idegesnek.

A nők csoportja az ajtón kivül helyezkedik el. Érdekesebb alak köztük a halálra itélt keszthelyi rablógyilkos németlány. Egész csinosan van öltözve. Többször egymásután a karácsonyfa édességeire veti sóvár tekintetét: nagyon régen lehetett része ilyesmiben.

Dr. Szabó Lajos vezető államügyésszel az élén bevonulnak a meghivott vendégek: Jeromos atya, az ünnepség szónoka, a törvényszék, járásbiróság, rendőrkapitányság és a sajtó képviselői.

A kápolnában felzug az orgona hangja s a legnagyobbrészt kommunista elitéltekből álló fogházi énekkar karácsonyi énekbe kezd. Rendkivüli megilletődés fogta el az embert, amikor éppen azoknak az ajakáról hangzott el az Isten dicsőséget hirdető ének, akik röviddel ezelőtt egy vallás- és nemzetellenes irány szolgálatába szegődtek. Áhitat, megilletődés a foglyok arcán. Még Bukovics is, aki az előbb emberölő pillantásokkal tekintett körül, most imára kulcsolt kezeire horgasztja fejét.

Az ének utolsó akkordjai is elhangzanak, Jeromos atya lép az oltár elé és beszélni kezd. Beszél a szeretetről, amelynek minden ember szivét át kell hatnia, beszél a megelégedett szegénységről, amely sokkalta több boldogságot tud az emberek szivébe csepegtetni, mint az elégedetlenség magvát örökösen magában hordozó fény, pompa, gazdagság. A lelkipásztor hangja mind ércesebbé válik: most azokat ostorozza, akik az egyenetlenség, elégületlenség és kételkedés csiráját hintették el a hivők között. Végül figyelmeztette a foglyokat, hogy a fogház karácsonyestéje is megnyugvással töltheti el a lelkeket, ha azok megbánásra őszinte.

A legmélyebb megilletődést keltették a gyönyörü szavak A legtöbb szem könybe borúlt. Most ismét a fogházi dalárda szerepelt. Ismét egy szenténeket, majd a Hymnuszt énekelték el s ezzel a fogház karácsonyi ünnepélye véget ért. A foglyok visszatértek celláikba, ahol ünnepi vacsora várta őket. Azok a hálás tekintetek, amelyeket a távozó foglyok Szabó vezető-államügyészre vetettek, — bizonyitják, hogy ez a bánásmód teljes bizonyossággal visszavezeti a társadalom megtévelyedettjeit az igaz utra.

HIREK.

NAPTÁR

1919. december 25 Csütörtök	Róm. kath. Karácsony. Prot. Karácsony. Gör. kath. Karácsony. Gör. kel. (dec. 12.) Szpirid Izr. Kiszlev Teb. 3. A nap kél reggel 7 óra 47 perckor, nyugszik délután 4 óra 09 perckor. A hold kél reggel 10 óra 44 perc. kor, nyugszik d. e. 10 óra 42 perckor

Tudod-e

nyájas olvasó, hogy a háboru kitörése óta a hatodik karácsony virradt rád a mai nappal? Vissza tudsz-e még emlékezni a háboru legelejére, amikor abban reménykedtél, hogy „lombhullásra", karácsonyra meglesz a béke. Hatszor hullott le azóta a lomb; hatodik már az ünnep s béke még mindig nincs. Sőt a legnagyobb megpróbáltatás előtt most áll a magyar nemzet A hat esztendős világrengés legnagyobb katasztrófája most szakad a fejünkre, amikor az országnak több mint felét fogjuk elveszíteni s az erről szóló irást elszoruló szivvel, fuldokló torokkal, véresre tépett ujjakkal saját magunknak kell aláirni. A megváltoztatlanba bele kell nyugodni. Nem mondhatjuk, hogy nem adjuk oda Erdélyt, nem mondhatjuk, hogy rögtön vérrel szerezzük vissza Felsőmagyarországot, mert legyöngült, elvérzett, tönkrevert nemzet vagyunk. De csák egyelőre kell hazánk megtépésébe, földarabolásába belenyugodnunk. Addig, mig megerősödünk. Ne feledjük el, hogy volt már hazánk földarabolva, amikor az osztrák császárt, nemzeti királyt, török szultánt és az erdélyi fejedelmet uralták egyes részei. Ne feledjük el, hogy Lengyelországot kétszer és földarabolták s ime, most az a vihar, amely bennünket megtépett, — őt most egyesitette, fölszabaditotta. Ne feledjük el, hogy Elzász és Lotharingia évtizedekig Németországhoz tartoztak, most mégis a gallkakas védőszárnya alatt áll. Országunk letépett részeinek visszaszerzéséhez azonban már mos hozzá kell kezdenünk; ez pedig igy történjék, hogy az iskolákban a leglángalóbb hazaszeretetet hirdessék s az anya gagyogni kezdő csecsemőjét Erdély és Felsőmagyarország nevére tanitsa meg legelőször. S fogjon össze máris mindenki, aki ebben a hazában született, felekezeti, nemzetiségi, társadalmi külömbség nélkül az ország fölépitésére, fölvirágoztatására, mert csak egy erős Magyarország remélheti azt, hogy amikor az alkalom elérkezik, — mindent visszaszerezhet, amit most elraboltak tőle. Az ország fölépitésének munkájánál mindenkire szükségünk van, akiben magyar érzés lakik s aki dolgozni tud és akar, bármiként hivják is, bármilyen legyen a vallása, foglalkozása. Aki az épités munkáját pártoskodással, felekezeti vilongások fölidézésével akadályozza, az nem magyar ember, az nem akarja, hogy Erdély és Fölsőmagyarország ismét a magyar jogart uralja.

— **Evangelikus istentisztelet.** Az evangelikus templomban a karácsonyi ünnepek alatt *Sóstarécz* Ferenc püspöki s. lelkész tart istentiszteletet. Idő d. e. 10 óra.

— **Horvát hetilap Nagykanizsán.** A sok szónoklás mellett, hogy micsoda eszközökkel mentsük meg Magyarország számára a tőlünk elszakitott nemzetiségek szimpátiáját, — végre egy cselekedet. S boldogok vagyunk, hogy ennek a cselekedetnek a szinhelye Nagykanizsa, ahol tegnap jelent meg az az egyetlen muraközi nyelven szerkesztett hetilap: a Medjimurje. Mert ne gondolja ám senki, hogy a muraközi horvát nyelv azonos a drávántulival. A horvatországi és a muraközi horvát nép nem érti meg egymás beszédét s a zágrábi lapok hiába iparkodnak maszlagolni az erősen magyar érzelmü derék muraközieket. A harminchatodik évfolyamát élő Medjimurje, amely Csáktornyán jelent meg s amelyet Fischel Fülöp nagykanizsai nyomdász alapitott, — eddig is megbecsülhetetlen szolgálatokat tett Muraközhen a magyarságnak. A jövendőben pedig a legfontosabb nemzeti és kulturális hivatás vár rá. Az uj uralom a Medjimurjét megszüntette, — a nyomdáját elvette s ezért kell annak most Nagykanizsán megjelenni s innen ápolni Muraköz derék horvátjaiban az évezredes magyar érzelmeket. A kitünően szerkesztett lapnak, amely tele van izzó magyar hazafiságu cikkekkel, Hajbarics István a szerkesztője s a Fischel Fülöp Fia cég adja ki. Ha mindenki ugy szolgálja a magyar nemzeti érdekeket, mint a Medjimurje fölelevenitői, — akkor nem kell sokáig keseregnünk a tőlünk elszakitott területek miatt.

— **Egy orosz fogoly rémtette.** Borzalmas bünselekmény tartja izgatottságban Csór község lakóit. Egy orosz fogoly, aki egy özvegy asszonynál volt szolgálatban, munkaadó asszonyát és ennek két kis gyermekét kegyetlenül meggyilkolta, kirabolta és azután megszökött. Özv. Zsédelyi Pálné csóri földmivesasszonynak már több mint három éve volt munkása Gozola Iván orosz fogoly. Az asszony és munkása között ezideig a legjobb egyetértés volt, sőt azt is beszélték, hogy gyengédebb viszony is füzi őket egymáshoz. Gozolát, a rablógyilkos oroszt mindenki tisztességes, csendes munkásembernek ismerte, aki még korcsmába sem járt. Mult pénteken este Gozola pénzt kért az asszonytól, aki azonban a kérelmet megtagadta, mire szóváltás támadt közöttük. Később azonban kibékültek és senki, talán Zsédelyiné legkevésbbé sejtette, hogy az orosz micsoda szörnyü tervet forgat agyában. Szombaton reggel feltünt a szomszédoknak, hogy Zsédelyiéknél minden csendes, senki sem mutatkozik a házban. Többen átmentek megnézni, hogy nem történt-e valami baja az özvegynek és gyermekeinek. A nyitott ajtón át rémes látvány tárult eléjük. Az özvegy 14 éves fia a küszöbön feküdt holtan, szétroncsolt koponyával, 12 éves kisleánya pedig az ágy lábainál óriási vértócsában. Zsédelyiné az ágyban véres párnák és takarók alatt szintén halott volt. Gozola Iván éjjel támadt rá a családra. Az asszonyt késszurásokkal ölte meg, a gyermekeket pedig, akik menekülni akartak, fejszecsapásokkal teritette le. Gyilkos munkája után Gozola kira-

bolta a lakást: pénzt és egyébb értékeket magához véve — megszökött. A rablógyilkos kézrekeritésére széleskörü nyomozás indult meg.

— **Szabadost a soproni fegyházba szállitották.** A bakónaki bünügy jogerősen elitélt vádlottait: Szabados Árpádot, Holmik Gyulát, Zoltán Jánost, Molnár Gábort és a két terroristát fegyházbüntetésük kitöltése végett az elmult héten a soproni fegyintézetbe szállitották. Rauch Ferenc, aki mint vasmunkás a fogház lakatos mühelyében dolgozik, itt maradt Nagykanizsán.

— **Gépirásban jártas rokkantisztek elhelyezése.** Gépirásban jártas hadirokkant tisztek és altisztek magasabb parancsnokságoknál elhelyezést nyerhetnek. Jelentkezés a hadügyminiszterium harmincegy osztálya czimére az alábbi adatok közlése mellett kizárólag irásban történhetik: 1. Allományilletékes csapattest 1918. november 30 előtt, nyugdijasoknál tartózkodási hely és nyitvántartó hatóság jelenlegi hatóság. 2. rendfokozat, rang. 3. név, a gépirásban való jártasság. 4. fok és ezt hol sajátitotta el. 5. rokkantság mibenléte. 6. korábbi alkalmazás. 7. nyelvismeret. Különös ügyességek pl. gyorsirás, rajzoló. 8. harctéri szolgalat, hol és meddig. 9. tényleges szolgálat teljesitőkről a fenti adatokat előljáró parancsnokságuk, gyüjtve tegyék meg. 10. megjegyzés, különös kérelmek, javaslatok.

— **A fogház karácsonyi ünnepére** adakoztak: Dr. Rothschild Jakab patronage elnök gyójtése 895 kor., Prager Ferenc 15 kiló, Petrics György 2 kiló, Rein Ernő 2 kiló, Singer Izidor 2 kiló, Mandlbaum Oszkár 1 kiló, Somogyi Samu 1 kiló, Kluger Simon 5 kiló hust, Lackenbacher Ádám 3 kiló zsirt, Kardos Vilmos háromnegyed kiló hust, Katholikus missio 60 koronát, Sörgyár 25 liter sört, Beck Henrik, Sipos Andor, Gyenes Lajos, Rosenfeld Adolf Fiai és Ágh Teréz cukorkaféléket. A nemesszivü adományokért lapunk utján hálás köszönetet mond dr. Szabó Lajos vezetőállamügyész.

— **A Katholikus Legényegylet** mükedvelő ifjai által december 26-án (karácsony másodnapján) délután fél hat órakor a Polgári Egylet nagytermében tartandó jótékonycélu előadáson szinre kerül: *A betlehemi bakter.* Pásztorjáték 3 felvonásban. *A fehér kabát.* Karácsonyi kép 1 felvonásban. Külön kivánjuk megemliteni, hogy az estélyen a szintársulat népszerü müvészei: Érczkövy és Göndör urak is közremüködnek, hogy komoly és magas nivóju énekeikkel a n. é. közönséget szórakoztassák.

— **A tüdőbajosok karácsonya.** A kanizsai tüdőbajosok segitésére Pollák M. Emil 2000 koronát és Windisch József 200 koronát adományozott. Ez a két nemesszivü adomány lehetővé tette, hogy a szanatórium-egyesület ötvenhat kanizsai tüdővészes részére az ünnepekre fejenkint fél kiló cukrot, két kiló finom lisztet és tüzelőfát utaljon ki s őket tovább is segitene. Jószivü emberbarátok, kérve-kérünk benneteket, kövessétek a föntebbi példát.

— **Nyugatmagyarország sorsa.** Weinteufel osztrák nemzetgyülési képviselő kijelentette, hogy Nyugatmagyarország számára szervezett hivatalok már készen állanak feladatuk átvételére, csak arra várnak, hogy az antant elrendelje a bevonulást, illetve, hogy arról a területről a magyarokat elparancsolja, mert ők fegyveresen fellépni nem akarnak. Az uj országrészben a magyar törvényeket alkalmazzák és csak fokozatosan léptetik életbe az osztrák törvényeket. Az uj országrész központja Sopron lesz.

— **A Centrál kávéház Szylvesztere.** A Centrál kávéház agilis tulajdonosai nagyban készülődnek, hogy vendégeik Szylveszterkor minél kedélyesebben érezzék magukat. Több cigánybanda fog felváltva muzsikálni, a szintársulat legnépszerübb tagjai fogják legjobb kabarészámaikat előadni, ezenkivül lesz malacvisitás, kéménysepő, tüzijáték és sok más móka, amiknek legjavát meglepetésnek tartogatják a közönség számára. Remélhetőleg lesz tehát jókedv.

— **Eljegyzés.** Zsoldos Gyula órás és ékszerész f. hó 23-án eljegyezte Berger József vizvári állomásfőnök leányát Elluskát.

— **Közellátási közlemények.** Az 1920-ik évre szóló hatósági igazolványokat az élelmezési hivatal fotytatólag a következő sorrendben állitják ki: December 29-én Beck Henrik és Berger Adolf vevői részére. December 30-án Brand Adolf és a délivasuti élelmezési raktár vevői részére. December 31-én Berger Benő es Balaton Testvérek vevői részére. 1920. január 2 án Gyenes Lajos, Diósi Béla és Brunczics József vevői részére. Január 3-án Magánalkalmazottak szövetkezete, Wollák Mór és Brunczics János vevői részére. Január 5-én Dedovátz Béla és Toch Miksa vevői részére. Január 7-én Fleischacker Albert vevői részére. Január 8-án Fischer Ferenc vevői részére. Január 9-én Rácz-utcai fogyasztási szövetkezet és Rosenberg Béla vevői részére. Január 10-én Rosenfeld A. Fiai és Rosenthal Jakab vevői részére. Január 12-én Lackenbacher József és Mezriczky József vevői részére. Január 13-án Neu és Klein vevői részére. Január 14-én Mersits Nővérek vevői részére. Január 15 én Reich Mátyás vevői részére. Január 16-án Sipos Andor vevői részére. Január 17-én Stampf Zsigmond vevői részére. Január 19-én Szieger Istvánné vevői részére. Január 20-án Valics és Deutsch vevői részére. Mindenki a részére megállapitott napon jelentkezzék az élelmezési hivatalban és ugyanakkor régi hatósági igazolványát mutassa be, mert az elmaradó családok igazolványai csak január 20-ika után lesznek kiállithatók. Minden család az uj hatósági igazolvány beszerzési költsége fejében 2 koronát tartozik befizetni. *Közellátási Üzemek.*

— **Esküvő.** *Melczer* Jenő f. hó 25-én délután 4 órakor tartja esküvőjet *Stern* Böskével Csengery-utca 16. sz. alatt.

— **Igazoló eljárás.** A f. évi 16034/eln. 31. számu (72. sz. R. K. szab. rend.) hadügyminiszteri rendeletből kifolyólag minden tiszt, aki hadifogságból visszatért, maga ellen az igazoló eljárást kérni tartozik. Nem hivatásos tisztek ezen kérvénye a tartózkodás szerinti illetékes felszámoló pótkeretnek terjesztendő be. Ezen kérvény mintája a helybeli felszámoló pótkeretnél megtekinthető.

— **Yamata** egy nubiai rabszolga életét és tragikumát adja. Yamatát egy francia márki veszi meg kinzójától és szabadsággal ajándékozza meg de a párisi levegőjében Yamatát a parfüm és Ninon ragyogó szépsége elkábitja, Ninont azonban elveszti, ebben való elkeseredésében megöli Ninzint. A filmen sok előkelő pompa, megható groteszkség, mély és lobilincselő meleg érzés lüktet, ami ezen müvet fölébe emeli az eddigi „Corvin" képeknek. A főszetepben Rajnal Gábor, Ninon szeteplője pedig Lóth Ilus, a rendezést pedig Korda Sándor látte el. E csodás képet az *Uránia* három napig mutatja be. F. hó 26., 27. és 28-án. Ez az első film, melyet a magyar filmmüvészet külföldön való terjesztésére készült.

— **Műbutorok** a legfinomabb kivitelben, egyszerü és polgári berendezések jutányos árban, tartós kivitelben. Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

Szinház.

Heti műsor:

Csütörtökön: Délután félhelyárakkal Gróf Rinaldó, Kürthy Böske felléptével. Este rendes helyárakkal Arany kakas, operette ujdonság.

Pénteken: D. u. 4 órakor mérsékelt helyárakkal Farsang tündére, villanyvilágitás mellett. Este nincs előadás!

Szombaton: Leányvásár, operett. Bogár Gizi és Kürthy Böske felléptével.

Vasárnap: D u. Mágnás Miska, operett. Este utoljára Leányvásár.

* **Szinházi hirek.** Ma délután 4 órakor *Kürthy* Böske és *Körmendy* Árpád felléptével a *Gróf Rinaldo* kerül szinre. A közönség nagy érdeklődéssel tekint ez előadás elé, mert ismét gyönyörködhetik két kedvencének: Kürthynek és Körmendinek müvészi játékában, akiket már pár napja nélkülözni volt kénytelen.

Este *Bogár* Gizi felléptével az *Arany kakas* cimü énekes vigjáték képezi a müsor tárgyát. Az est főérdekessége Bogár Gizi felléptén és azon kivül, hogy *Érckövy* és *Dezső* versenyezni fognak a közönség megnevettetésében — az a fényes táncduett, amit H. *Zombory* Ilonka es Érckövy lejtenek. Ez előadásra ajánlatos már délelőtt jegyekről gondoskodni.

Nagyban készül a szintársulat a *Leányvásár* szombati bemutatóján, amelynek sikere annál is inkáb biztositva van, mert a főszerepeket Bogár Gizi, Kürthy Böske, Antal Nusi, Szemere Józsa, Körmendy, Érckövy, Dezső, Szikla és Láng játszák.

Értesités.

Tisztelt vevőimmel közlöm, hogy a hatósági árucikkek kimérését 1920 január hóban megkezdem. Aki ezen árucikkeket nálam óhajtja beszerezni, — az máris előjegyezhet üzletemben.

Diósy Béla
Kossuth Lajos-tér 6.

URANIA mozgókép-palota
Rozgonyi-u. 4. Telefon 259

Péntek, szombat, vasárnap. December 26., 27. és 28.

„Corvin" szenzáció!

YAMATA

Exsotikus történet. Rendezte Korda Sándor.

Főszereplők:
Rajnai Gábor, Lóth Ila és Fenyvesi Emil.

Előadások köznapokon 6 és 8 órakor
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/27 és 8 órakor

SZABADOS ANDOR
ezelőtt BAKOS és SZABADOS
Zsák-, ponyva-, zsineg- és textiláru nagykereskedés
Budapest, V., Bálvány-utca 18.

Azonnal raktárról szállithat:
Kenderzsineget és zsinort minden vastagságban, cipészfonalat. Gazdasági kötélárut, ipar- és malomhevedert. Kendertömiőt. Uj zsákot. Vizmentes ponyvát. — Meleg takarót, lótakarót. Szalmazsákot és fejvánkost. Mindennemü kárpitos és szijgyártó cikkeket. — Legolcsóbb árak, — legpontosabb kiszolgálás!
Zalamegye és környéke részére mintaküldemény és rendelések felvétele: Nagykanizsa, Csengery-ut 27/A. II.
TELEFON 305.

BŰTOR

Óriási választékban, teljes lakásberendezések a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelben tartós és szolid minőségben.

Kopstein Lipót, Sopron

Telefon 339 szám. 2257 Várkerület 62.

APRO HIRDETÉSEK

Ellátást keres idősb hivatalnok kis családdal egy szobában. Értékes élelmiszert adhat. Található Kossuth Lajos tér 7. szám, háziasszonynál.

Intelligens leány lakást, ellátást keres urnőnél. Cim a kiadóban.

Jókarbanlevő **hálószobabutor meg vételre kerestetik.** — Cim a kiadóban.

Elsőrendü száraz

apritott tüzifa

kapható minden mennyiségben

KONDOR ADOLF és TÁRSA cégnél.

Megrendelhető:

Arany János-utca 2 és a telepen Tárház-utca 15.

Dunántuli élelmiszerforgalmi vállalat

NAGYKANIZSA

Iroda és raktár: Csengeri-ut 6. sz.

Telefon: 59. szám. Sürgönycim: „Argos" Nagykanizsa.

Közellátási célokra vásároljuk minden mennyiségben napi árakon, azonnali készpénzfizetés ellenében az alanti cikkeket:

Élő- és leölt sertéseket

Vadféléket

Babot

és egyéb élelmiszereket!

A budapesti hatósági Élelmiszer Felhozatali Egyesülés megbizottja.

Lehetőleg mintázott árajánlatokat személyesen vagy vagy irásban irodánkban d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6 óráig kérjük leadni.

VILÁG nagymozgószinház Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Kedd, szerda, csütörtök. December 23., 24. és 25.

Mollie King

csodaszép amerikai szinésznő felléptével

A nyugati Bestiák

I. rész: A fetovált kereszt.

kalandor és trükk dráma 4 felvonásban.

Előadások kezdete 6 és 8 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, fél 7 és 8 órakor.

Jegyek d. u. 2 órától előre válthatók.

Hirdetéseket

csak a kiadóhivatal vesz fel naponta délután fél 5 óráig.

Ajánlok előnyös árban legjobb minőségü szivarkahüvelyeket és papirokat.

Riz Abadie, Flor Belmonte, Fekete Club, Kohinor, Nil, Luxuss, Le Delice, Tabu, Paros, Ottoman, Sempronia, Riz Cassino, Samum, Viribus Unitis stb.

Óriási választék karácsonyi és ujévi képeslapokban és művészlapokban. Levélpapirok, játékkártya és szivarszipkákban. — Viszonteladóknak előnyös engroszárak.

Gyufa nagyban és kicsinyben!

HIRSCHLER-tőzsde, Fő-ut

Korona-szálló épület.

Teljesen jó állapotban levő, látható irásu, Stoewer-gyártmányu

irógép eladó!

Cim a kiadóhivatalban.

A Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi R. T.

Zalavármegyei Kirendeltsége, Nagykanizsa

Bazár-épület I. emelet

A Dél-Zalai Takarékpénztár hátsó helyisége.

Távirati cim: „Futura"

Alapitók:

A „Hangya", az Országos Központi Hitelszövetkezet és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete.

Az intézet vásárol nagyban: Mindenféle magvakat, hüvelyeseket, zsirt, mézet, mákot, diót, gyümölcsöt, gyümölcsizt, fát, faszenet, valamint vágó- és igásmarhát, sertést, bort, bőrt gyapjut stb. a nemzeti hadsereg, a megszállás alól felszabadult területek ellátására, export célokra.

Foglalkozni fog azonkivül a megye gazdaközönségének **mezőgazdasági gépekkel, eszközökkel, ruhanemüvel,** bel- és külföldi iparcikkekkel való ellátásával.

Az intézet nagy nemzetgazdasági feladatokra vállalkozva reméli a megye gazdaközönségének hathatós támogatását!

Ajánlatokat kér szóban, irásban vagy telefonon.

Nyomatott: a „Zala" Nyomda és Hirlapkiadó Vállalatnál Nagykanizsán

XLVI. évfolyam. Nagykanizsa, 1919. december 28. Vasárnap. 295. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA, Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavállalat Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap koraregge!

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: vidékre postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 15 K.
Negyed évre . . 45 „
Félévre . . . 90 „
Egész évre . . 180 „

Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 76.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magánközleményeket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal.

A miniszterelnök az összeesküvésről.

Budapest, dec. 27. A *Magyar Távirati Iroda* Jelenti: A keresztény nemzeti egyesülés pártjában ma este élénk élet volt. Megjelentek a pártkörben *Huszár* Károly miniszterelnök, *Beniczky*, *Haller* és *Bleyer* miniszterek és mások. Huszár beszédet intézett a megjelentekhez, amelyben ezeket mondotta:

— Sulyos természetü bünügy derült ki az utóbbi napokban. Az ügyben a hadbiróság nyomoz. (Felkiáltások. Statáriumot!)

Huszár: Horthy kezeibe van letéve az ügy. A vizsgálat mai állása arra enged következtetni, hogy az ügy minden szálát sikerül kibogozni. Mindenkit, aki ez ügyben kompromittálva van, felelősségre fogunk vonni. Nem engedük meg, hogy a bünösök közül csak egy is elmenüküljön. Viszont hiába lenne az is, ha egyesek vétkeiért testületeket, esetleg egész pártot meg akarnánk büntetni. A vizsgálat kideritette, hogy a bünügybe nem is annyira munkások, mint inkább intellektüellek vannak belekeverve. A vizsgálat a bünügy minden részletét kideritette és megállapitotta, hogy a merénylet szálai egészen Leninig nyulnak

— Nemcsak a mi érdekünk, hanem a minket környező és nyugati országoknak is érdekük, hogy az ügy minden részletét kideritheassük és a bünösök elnyerhessék büntetéseiket. Mert ha ebben az országban még egyszer fellobban a bolsevizmus lángja, nem fog megállani határainkon, hanem fel fogja forgatni egész Európát. Remélem, hogy a pártot rövidesen tájékoztathatom a részletek felől Ez alkalommal részletekről nem nyilatkozhatom, mivel ez a nyomozást megnehezitené.

A párt tagjai a miniszterelnök beszédét helyesléssel vették tudomásul.

Politikusok a vidéken.

Budapest, dec. 27. *Huszár* Károly miniszterelnök holnap, vasárnap reggel 8 órakor Mezőkövesdre utazik, ahol nagyobb beszédet fog tartani és még este visszatér Budapestre, *Haller* István kultuszminiszter Félegyházán, *Karaffiath* Jenő dr. miniszterelnökségi államtitkár Ipolyfelkán, *Raffay* Sándor dr. igazságügyi államtitkár pedig Abonyban mond holnap programbeszédet.

Haller, akit eddig Budapest I. kerületben és a felsőlövői kerületben jelöltek képviselőnek, a ceglédi jelöltséget is elfogadta.

Apponyi beszélni fog a békekonferencian.

Budapest, dec. 27. *Apponyi* Albert grófnak külföldi barátai részéről lépések történtek avégből, hogy Apponyinak Párisban necsak a politikai élet vezetői és a békekonferencia egyes tényezői előtt legyen alkalma megvilágithatni politikai helyzetünket, hanem arra is legyen alkalma, hogy a békeszerződés átadása előtt hosszabb beszédben mutathasson rá gazdasági, politikai és társadalmi viszonyaink történelmi fejlődésére s azon érvekre és körülményekre, amelyek Magyarország jobb jövőjét európai érdekké teszik. Kilátás van arra, hogy Apponyi személyére és a magyar nemzet szerencsétlen helyzetére való tekintettel nem fogunk mint néma szereplők a békekonferencia asztalánál ülni.

Egy izgatással vádolt orvos bünügye.

Budapest, dec. 27. A kommunizmus bukása után letartóztatták dr. Szőllős Henriket, aki a diktatura alatt május elsején a Rókus kórház udvarán a személyzet előtt beszédet mondott, amelyben hangoztatta, hogy azokat, akik a kommunista eszméket nem támogatják, ugy kell agyonütni, mint a kutyákat. Szőllőst ma vonta felelősségre a törvényszék. Tagadja hogy ilyen beszédet mondott volna. A tárgyalást hétfőn folytatják.

Szakadás az osztrák szocialista pártban.

Bécs, dec. 25. A *Neue Wiener Journal* jelenti: *Renner* kancellár hirtelen megbetegedése a saját párthiveitől való elkedvetlenedésére vezethető vissza, mert a radikálisok pártja éles hangu határozatot fogadott el a Magyarországon vád alá helyezett terroristák érdekében. Meglehdt, hogy a szociáldemokrata pártban nyilt szakadás fog bekövetkezni, amennyiben a mérsékeltebb elemek Renner elnöklésével önálló párttá nyilvánitják magukat. Bauer és Adler ez esetben külön radikális pártot alakitanak.

Massaryk rólunk.

Bécs, dec. 27. *Massaryk* dr. a cseh-szlovák köztársaság elnöke a *Neues Wiener Tagblatt* prágai tudósitójával beszélgetést folytatott. A beszélgetés során Massaryk rátért Szlovákország helyzetére és a felföldnek Magyarországhoz való helyzetére.

Mint minden államnak — mondotta — ugy Magyarországnak is alá kell vetnie magát a békeszerződés feltételeinek, amelyek a határokat megállapitják. *A mi országunk határai megváltoztathatatlanok (?).*

Arra a kérdésre, hogy ki lesz Magyarország jövendő uralkodója, igy válaszolt az elnök:

— Véleményem szerint angol herceg nem lesz. Az angol politika ugyanis sokkal józanabb, semhogy presztizsét ily módon kockáztassa. *A királyi palástot másutt szövik.*

Garami intő szava Bécsből.

Bécs, dec. 27. Az *Arbeiter Zeitung* mai száma cikket közöl *Garami* Ernő tollából. A cikkben Garami a többek között felszólitja a magyar szociáldemokrata pártot, hogy léppen ki a kormányból, mert ha tovább is részt vesz a kormányzásban, ezzel sulyos hibát követ el.

Magyar-, Olasz-, Lengyel gazdasági megállapodás

Bécs, dec. 27. A *Corriere*-nek táviratozzák Varsóból: Beavatott politikai körökben hire jár, hogy Lengyelország, Olaszország és Magyarország közt bizonyos megállapodások jöttek létre, illetve a már meglévő érdekközösséget egyöntetüen leszögezték. A megállapodások elsősorban gazdasági jellegüek és sem politikai, sem katonai élük, vagy jelentőségük nincsen.

A külföldi kommunisták erőlködései.

Bécs, dec. 27. A bécsi kommunisták mindent elkövetnek, hogy Korvin-Klein Ottót a megérdemelt kötélhaláltól megszabaditsák és céljuk elérésére a legpokolibb eszközöktől sem riadnak vissza. Tegnap ultimátumot intéztek a bécsi magyar követséghez és bejelentették, hogy ha a követség 24 óra leforgása alatt garanciát nem vállal Korvin-Klein Ottó megkegyelmezéséért és kiszabaditásáért, ugy levegőbe röpitik a bécsi Magyar Házat. E fenyegetés következményekép a bécsi Magyar Házat tegnap rendőrkordon vette körül.

Ez üggyel kapcsolatosan Varsóból érkezett futárok kijelentették, hogy Lenin rettenetes bosszut akar állni Korvin-Klein és dr. László Jenő kivégzése esetén: az Oroszországban lévő összes hadifoglyokat, köztük egy *Széchenyi* grófot is felkoncoltatja.

D'Annunzió elhagyta Fiumét.

Páris, dec. 27. Rómából jelentik: Hire jár, hogy D'Annunzió megállapodást kötött az olasz kormánnyal és elhagyta Fiumét.

Tőzsde.

Budapest, dec. 27. Az értéktőzsde iránya ma is szilárd volt. A valutapiacon a Lei 378, Márka 318, Dollár 138·50, Rubel 228 koronán zárult.

Magyar Hitel 1247, Osztrák Hitel 7170, Kereskedelmi Bank 5200, Magyar Bank 950, Leszámitoló 700, Agrár 1240, Fabank 2158, Forgalmi 575, Konkordia 920, Gizella 910, Beocsini 2480 Sarvári 1960, Drasche 1620, Általános kőszén 5170, Rima 1990, Levante 3561, Klotild 1150, Olaj 1321. A bécsi tőzsdén ma a magyar koronajáradék 3 százalékkal esett.

HIREK.

1919. december 28 Vasárnap

NAPTÁR

Róm. kath. Aprószentek. Prot Aprószentek. Gör. kath. T. e. v. Gör. kel. (dec. 15) Anti. Izr. Kiszlev Teb. 6.

A nap kél reggel 7 óra 49 perckor, nyugszik délután 4 óra 12 perckor. A hold kél d. u. 1 óra 45 perc. kor. nyugszik éjjel 12 óra 24 perckor

— **Nagykanizsán az államrendőrség megkezdte működését.** A nagykanizsai rendőrség történetében tegnap jelentős esemény állott be. Életbe lépett ugyanis a városi rendőrség államositása s mára a városi-, és határrendőrség „államrendőrség" cimen egybeolvadt. Ez alkalommal *Beusterien* Erich rendőrtanácsos. a nagykanizsai áilamrendőrség vezetője lelkes, buzditó beszédet intézett a nagykanizsai államrendőrség egybegyült tagjaihoz. A tegnapi napon megtörtént az államrendőrök uj szolgálati beosztása is. E szerint a város 4 körletre oszlik. A legénységi ügyek vezetésével *Stuller* László főfelügyelő, osztályparancsnok bizatott meg. Az első és második körletben két-két idősebb altiszt és 20—20 államrendőr, a harmadikban pedig 2 altiszt és 12 államrendőr teljesit szolgálatot, a negyedik körletben (Kiskanizsa) három altiszt és 20 államrendör végzi a teendőket *Némethy* Béla rendőrfelügyelő parancsnoksága alatt. Vasutőrséget teljesit *Lengyel* Mihály rendőrfelügyelő vezetésével 8 államrendőr. A központi őrség áll 2 altisztből és 8 emberből, továbbá a tartalékból. A szolgálat ma már ezen beosztás szerint folyik. A bünügyi-, kihágási-, rendőrségi- és közigazgatási ügyosztályok szervezése, továbbá a segéd- és kezelőirodák felállitása szintén folyamatban van.

— **Nyilvántartás a háboruban résztvettek részére.** Tudvalévő, hogy a két forradalom és az azokat követő zavaros állapotok ugy a katonai, mint a polgári hatóságok munkáját annyira megzavarták, hogy azoknak az egyes katonai személyekről készült nyilvántartásai teljesen értéküket vesztették, sőt a legtöbb helyen egyáltalában nem is léteznek. Ezen a lehetetlen állapoton kiván segiteni az a hadügyminiszteri körrendelet, amely tegnap Nagykanizsa városához leérkezett. A rendelet szükségesnek látja, hogy ismét rendszeres és pontos nyilvántartások készüljenek valamennyi, a világháboruban részt vett katonáról s ezért elrendeli, hogy a közigazgatási hatóságok hatáskörében külön katonai nyilvántartási osztályok végezzék a nyilvántartást. E nyilvántartási osztályokat egy csapatszolgálatra alkalmatlan törzstiszt fogja vezetni, akinek egy, ugyancsak csapatszolgálatra alkalmatlan főtiszt és a megfelelő segédszemélyzet fog segédkezni. Az uj hivatalok működésüket a világháboruban résztvett 1865—1900 évfolyambeli volt katonák összeirásával kezdik. Ez az összeirás lesz azután az alapja a későbbi nyilvántartásnak. Mint értesültünk az összeirást Nagykanizsán a közeljövőben megkezdik.

— **Gyöngyös város átirata Nagykanizsához.** Gyöngyös városának legutóbbi képviselőtestületi ülésén inditványt terjesztettek elő egy, a kormányhoz intézendő memorandum tárgyában. A memorandum elmondja, hogy a proletárdiktaturának közönséges bünczselekmények elkövetésével gyanusitott szereplőin kivül — akiket bünvádi uton vannak, felelősségre — magánjogi felelősséggel birnak azok is, akik a kommunista rendszer előidézésében és támogatásában tevékenykedtek — *noha teljes anyagi függetlenségük mellett arra rászorulva nem voltak.* A továbbiakban rendeleti uton való intézkedést kér a memorandum a belügyminisztertől arra vonatkozólag, hogy *a kommunista rendszer áldozatai kártalanitassanak a proletárdiktatura előidézőinek, résztvevőinek, támogatóinak, szóval a bünös rendszer összes részeseinek vagyonából.* Gyöngyös városa ezt a memorandumot megküldötte Nagykanizsa városának is, azzal a kérelemmel, hogy Nagykanizsa képviselőtestülete hasonló értelemben irjon fel a belügyminiszterhez. Gyöngyös város átiratát a legközelebbi képviselőtestületi ülésen tárgyalják.

— **A statáriális biróság ülése.** Megirtuk a multkoriban, hogy keszthelyi és kanizsai gonosztevők milyen vakmerőséggel támadtak meg Keszthelyen december 16-án éjjel egy badacsonyi korcsmárost. A rablók; Farkas Kálmán és öccse József keszthelyi csirkefogók, továbbá Tomasics György és Sós Lajos közismert kanizsai gonosztevők áldozatukat egy sötét utcában leütötték és tizenhatezer koronányi készpénzét, óráját és egyéb értéktárgyait elrabolták, A rablók a tett elkövetése után elszéledtek, egy részük Kanizsára szökött. Itt azután a rendőrség az egyik Farkas testvért és Tomasics Györgyöt letartóztatta, a banda többi tagjai pedig Keszthelyen kerültek horogra. Minthogy pedig a nagykanizsai törvényszék területén rablás büntettére statárium van hirdetve, tegnap összeült a nagykanizsai törvényszék rögtönitélő birósága, hogy ez ügyben a statariális eljárás szabályai szerint itéletet hozzon. Minthogy azonban egyrészt a vasuti közlekedés szünetelése következtében sem a sértett, sem a tanuk a tárgyaláson meg nem jelenhettek, másrészt pedig a statáriális eljárás szabályai értelmében háromszor 24 óra alatt itéletet kellene hozni — az ügyet statáriális letárgyalni nem lehetett s ezért a biróság ugy határozott, hogy az ügyet a rendes bünvádi utra teréli.

— **Gyászrovat.** E hó 23-án Veszprémben meghalt *Rosos* István apátkanonok 71 éves korában. A megboldogult 9 évvel ezelőtt ment el Murakereszturról, ahol apátplébános volt. Mint Murakereszturban, ugy Veszprémben is az a nyilt, barátságos igaz magyarember volt, akit a magasabb állás nem téritett el szerény, jóságos modorától, amelyet itteni ismerősei oly nagyra becsültek és ami őt közkedveltté tette városunkban. Ismerősei bizonyára megilletődéssel fogják halála hirét olvasni, mert benne egy derék hazafit, igaz főpapot és kiváló jó embert veszitettek. Temetése 25-én d. u. fél 4 órakor volt.

— **Cukrot kap a város.** Volt tegnap megint öröm a városházán. Az iktatóban, ahol a napi póstát felbontják és átnézik, az egyik tisztviselő egy nagy sárga boriték feltépése után a legnagyobb boldogság hangján kiáltott fel: *Cukor!* Egy pillanat alatt körülötte termettek összes tisztviselőtársai s szent áhitattal nézték a sokszorositott papirlapot, amelynek felzetén: „Magyar Közélelmezési Minisztérium", alatta pedig „cukor kiutalása tárgyában" — állott. Mohón olvasták a minisztériumi leiratot, amelyben arról értesiti a miniszter a városokat és falvakat, hogy számukra bizonyos cukor mennyiséget utalt ki. Ennél a lépésénél az a cél is vezérelte a minisztert, hogy a vidék termelő közönségét terményeik beszolgáltatása körül nagyobb áldozatokra serkentse és ezáltal a főváros élelmezését lehetőleg megkönnyitse. Nem mulasztja el a leirat figyelmeztetni a fogyasztókat, hogy lehetőleg takarékosan bánjanak e cikkel, amely bizony nagyon kis mennyiségben áll rendelkezésre és amelyből nem tudja a miniszter, hogy a közeljövőben tud e majd kiutalásokat eszközölni. Arról, hogy mennyi cukrot kap a város, mikor és hol kapja — nem szól a leirat. Azért talán majd csak megkapjuk.

— **Tisztujitás a Kaszinóban.** A nagykanizsai Kaszinóban csütörtökön tartották meg a tisztujitást. Elnökké egyhangulag Unger Ullmann Elek nagykereskedőt választották meg, akinek a Kaszinó felvirágoztatása körül nagy érdemei vannak.

— **A szanatórium egylet estélye.** Nagy érdeklődéssel tekintenek a szanatórium egylet részéről a polgári egylet összes termeiben 1920 január 5 én rendezendő estély elé, a melynek tiszta jövedelme a szegénysorsu tüdő betegek javára fog forditatni s amelyre városunk nemesszivü közönségét az Egyesület Elnöksége lapunk utján is meghivja. Az estély programja városunk előkelőségeinek közreműködésével fog lefolyni. Dr Mutschenbacher Edvin törvényszéki biró prológja után Kiss Lajosné, Dr. Krátky Istvánné, Tamás Duczi, Eperjesy Mici, Bogyai Piroska, Dénes Bözsi, Ferenczy Margit és Bodrogközy Zoltán mint görög mythologiai szobrok lesznek láthatók. A jeleneteket Pfeiffer Elek főgimnáziumi tanár rendezi és szemléltető előadással Ketting Ferenc kiséri. Ezután Pessek Ignéc, Tellemann és Záborszky Zoltán urak művészi triója következik, melynek befejeztével Rátz János által vezetett vegyes énekkar bájos produkciói fogják a közönséget gyönyörködtetni. Bodrogközi molo drámája majd egy rokokó táncszám zárják le a nagy gonddal előkészitett estély műsorát. A tánccal egybekötött estély helyárai páholyülések és az első sorok ülőhelyei 20 K, többi sorok 15 és 10 K, külön meghivókat a a rendezőség nem bocsájt ki, jegyek Szerb Ernő könyvkereskedésében már most előjegyezhetők. Az előadandó zene- és énekszámokat, ugy a melodrámát és a táncszám résztvevőinek névsorát a napokban megjelenő részletes műsort fogja tartalmazni.

— **A közönség figyelmébe.** A rendőrség a következőket hozza a közönség tudomására: A katonaság a fehérnemüben nagyon is szükölködő katonák részére fehérnemü gyűjtést indit. Hogy a közönségnek az önkéntesen beszolgáltatandó fehérnemüeknek illetékes helyre való juttatását megkönnyitse, elhatározta a katonai állomásparancsnokság, hogy utcáról-utcára gyüjtőkocsikat indit katonai járőrök kisérete mellett, amely járőrök azután házról-házra járva összefogják gyüjteni a felajánlott fehérnemüeket. Minthogy azonban a multban előfordult, hogy néhány elvetemült ember a nemzeti hadsereg ruházatában a saját javára folytatott ilyen gyüjtéseket, a rendőrség figyelmezteti a közönséget, hogy csak olyan katonai járőröknek szolgáltasson át fehérnemüt, amelyek kiséretében rendőrök is vannak.

— **Házasság.** *Kertész* Árpád, a Löbl József és fia R. T. Budapest cég főtisztviselője és *Wellisch* Erzsi tanitónő házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

— **Orvosi hir.** Dr. *Schichtanz* István fogorvos a pilseni helyőrség fogászati intézetének v. vezető orvosa, a bpesti Ker. Pénztár fogászati osztályának v. rend. főorvosa rendel d. e. 9—12 és d. u. 2—5 óráig Csengeri-ut 27/a I. emelet.

— **A kereskedelmi alkalmazottak nagyszabásu Szylveszter estélyének** programmjét már véglegesen megállapitották. A minden tekintetben gazdag és nagyszabásu programmot több müvészi kvalitásu szám élénkiti. Az estélyre sikerült megnyerni *Tellemann* gordonkamüvészt, aki két szólószám keretében mutatkozik be a kanizsai közönségnek. Éjfélre egy ballettal meglepetést készitenek elő, amiről bővebbet nem árult el a rendezőség. A mükedvelők közül *Dobó* Évi és *Maj inszky* Pista stepp tánccal, *Kramer* Bandi aktuális strófákkal, *Sáfrány* énekszámmal, *Garamvölgyi* recitátummal, *Szabó* Jucika monologgal szerepelnek. A szinészek közül *Heltai* direktor, *Zombory* Ilona, *Kovácsovics* Margit lépnek fel. Az estélyen szépségverseny, világposta és tombola lesz. A szépségverseny győztese egy ezüst teáskészletet, a világpostáé egy velencei tükröt kap. *A tombolán 1000 drittesortet játszanak ki.* A belépőjegyhez egy sorsjegyet mellékelnek, amin az éjfélben kisorsolandó malacot lehet megnyerni. Ugy értesülünk, hogy a jegyek legnagyobb része már elővételben elkelt, a még kapható jegyeket a magánalkalmazottak szövetkezetében árusitják. Az estélyre a meghivók szétküldettek. Az egyesületek, mint pld. NTE, Iktosz, Magántisztviselők stb. testületileg hivattak meg, miért is ezen egyesületek tagjai, ha nem is kaptak volna külön meghivót, az estélyre hivatalosak.

— *Kedden este jelenik meg a PLETYKA Szylveszteri száma Körmendy Árpád arcképével egy csomó Szylvester-éjjelre szóló hasznos utbaigazitással és sok más kedves és ötletes szinházi- és sportapróságggal. A Szylveszter-szám 12 oldal terjedelemben jelenik meg, ára: 3 korona, kapható mindenütt.*

— **Felolvasó est.** A már hirdetett Irodalmi és Müvészeti Kör előadása vasárnap, 28-án délután fél 6 órakor a városháza disztermében tartatik meg.

— **Táncmulatság.** *Winhoffer Vilmos* Eötvös-tér 4 szám alatti vendéglős meghivja tisztelt vendégeit és barátait 1919. december 31-én este 7 órakor kezdődő tánccal egybekötött Szilveszter estélyére.

— **Karácsonyi Pásztorjátékot** a Rozgonyi utcai iskolások közkivánatra ma délután 4 órakor megismétlik, hogy kis mezitlábas pajtásaikat felruházhassák.

— **A Világ** nagymozgó közönsége ismét hálásan fogja venni, hogy a tulajdonosok a slágerek egész özönével árasztja el, egyszerre nem is egy, hanem három slágert illesztett be műsorába, ugyanis vasárnap és hétfőn mutatja be a „Szegény gazdagok", „Az utolsó akkordok" és a „Sziklák mögött" cimü remek életkép és drámákat.

— **Igazoló eljárás.** A f. évi 16034/eln. 31. számu (72. sz. R. K. szab. rend.) hadügyminiszteri rendeletből kifolyólag minden tiszt, aki hadifogságból visszatért, maga ellen az igazoló eljárást kérni tartozik. Nem hivatásos tisztek ezen kérvénye a tartózkodás szerinti illetékes felszámoló pótkeretnek terjesztendő be. Ezen kérvény mintája a helybeli felszámoló pótkeretnél megtekinthető.

— **Műbutorok** a legfinomabb kivitelben, egyszerü és polgári berendezések jutányos árban, tartós kivitelben. Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

ad 17451/1919.

Hirdetmény.

Folyó évi december hó 29-én d. e. 9 órakor a tárházaktól a vasuti átjáróig, d. e. 10 órakor a Csengery-utcai őrháztól a Kisfaludy-utcáig és vissza, d. u. fél 2 órakor a Kazincy-utcában a sörháztól a vasuti őrházig és vissza ez utcákon levő beszámozott fák nyilvános árverésen eladatnak.

December hó 30-án d. e. 11 órakor eladatnak a köztemetőben kivágott fák ágai és gyökerei és a raktározott épület, butor és műfa.

Nagykanizsán, 1919. évi december hó 27.

Polgármester.

Szinház.

Heti műsor:

Vasárnap: D. u. Mágnás Miska, operett. Este utoljára Leányvásár.
Hétfő: Farsang tündére. Bogár felléptével.
Kedd: Van-e babája? Csak felnőtteknek.
Szerda: Kabaré a Centrálban.
Csütörtök: D. u. Leányvásár. Este Farsang tündére. Kürthy és Bogár felléptével.
Péntek: ?. Csak felnőtteknek.
Szombat: D. u. Ifjusági előadás. Este Szókimondó asszonyság.
Vasárnap: D. u. Fehér kabaré. Este Szókimondó asszonyság.

* **Leányvásár.** Egyike volt a szezon legsikerültebb előadásainak. A közönség is mintha megérezte volna, hogy minő elsőrangu élvezetben lesz része — zsufolásig megtöltötte a szinházat, gyönyörüséggel hallgatta a Jakabi-Martos operette fülbemászó muzsikáját s nagyon sokat és hálásan tapsolt a darab elsőrangu munkát produkáló szereplőinek. *Kürthy* és *Bogár* nagyszerü játékában most egy előadás keretében gyönyörködhettünk s tényként szögezhetjük le, hogy mind a két müvésznő tudása legjavát nyujtotta. A tegnapi szereposztás után örömmel állapithatjuk meg, hogy a társulat müértő direktora kiismerte már a két primadonna kvalitásait s azokat a megfelelő szerepekben alkalmazta. *Körmendy* Árpád tegnap este ujra nagyszerü formát mutatott. Hangja ismét a régi tiszta bassbariton, játéka minden tekintetben kifogástalan. Megértjük és aláirjuk a róla kialakult azon véleményt, hogy ő a vidék legjobb Tom Migglese. *Érczkövy* Lacit nem szükséges már dicsérni: az ő képességeit már mindenki ismeri. Nagyszerüen illeszkedtek bele a kiváló együttesbe a többi szereplők: *Kovacsics* Margit, *Dezső* Vilmos, *Szikla*, *Mihályi* Erzsi és *Láng* is.

Nyilt-tér.

Kanizsáról való eltávozásom alkalmából mindazon ismerőseimtől és jóbarátaimtól, akiktől személyesen nem bucsuzhattam el, ezuton veszek bucsut.

Müller Móric.

Értesitem a n. b. vevőimet, hogy az uj évre a hatósági könyvecskék kiadása cégem részére január 2-án történik, egyben felkérem mindazokat, kik a hatósági cikkeket nálam óhajtják beszerezni, könyvecskéjükkel január 2-án a közélelmezési hivatalban jelenjenek meg átirás végett.

Kiváló tisztelettel

GYENES LAJOS
fuszer- és csemege kereskedő.

Villanysodrony sárgarézből, továbbá iróasztalvillanylámpa és hálószekrény villanylámpa zongongorára is alkalmas, eladó. Zrinyi Miklós-utca 45.

Vennék egy pár brilliáns függőt és egy nagyobb egy köves brilliáns gyürüt. **Schnitzer Géza** ékszerés Deák-tér. 2379

Egy-két holdas kertet keresek bérbe vagy felesbe. Lehet szántóföld is. Cim a kiadóhivatalban. 2377

Házvezetőnői, vagy bármily házi munkára ajánlkozik Deutschné Bader Regina Hajtsár-utca 1 sz. 3-ik ajtó. 2378

Ügyes, megbizható **háziszolga azonnal felvétetik** Weiss Jakab üvegkereskedésében. 2387

Megérkezett Budapestről **Lantos Gyula**

elsőrendü tamburazenekarával
esténkint a **„Fiume"-kávéházban**
kuplékkal és mókákkal
nagy hangversenyt tart!
Beléptidij nincs.

Négy waggon sót,
mely Sopron állomáson fekszik, azonnalra szállithatok. Azon érdeklődők jelentkezzenek, akiknek behozatali engedélyük megvan. Sürgöny érintkezést kérek:
Weiner Samu, Szombathely.

ÉRTESITÉS.
Értesitem a n. é. közönséget, hogy Kinizsi-u. 21. szám alatti
volt Völgyi-féle vendéglőt átvettem
s azt a mai kornak megfelelőleg berendeztem és megnyitottam. — Ételekről és italokról mindenkor gondoskodva lesz. Kérem a n. é. közönség b. látogatását. Tisztelettel
Stojanovits Lambertné.

Ajánlok előnyös árban legjobb minőségü szivarkabüvelyeket és papirokat.
Riz Abadie, Flor Belmonte, Fekete Club, Kohinor, Nil, Luxuss, Le Delice, Tabu, Paros, Ottoman, Sempronia, Riz Cassino, Samum, Viribus Unitis stb.
Óriási választék karácsonyi és ujévi képeslapokban és művészlapokban. Levélpapirok, játékkártya és szivarszipkákban. — Viszonteladóknak előnyös engroszárak.
Gyufa nagyban és kicsinyben!
HIRSCHLER-tőzsde, Fő-ut
Korona-szálló épület.

VILÁG nagymozgószinház Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.
Vasárnap és hétfőn
Három szenzációs sláger!
Szegény gazdagok
életkép 3 felv.
A sziklák mögött
epizod-dráma 2 felv.
Az utolsó akkordok
dráma 3 felvonásban
Előadások kezdete 6 és 8 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, fél 7 és 8 órakor.

URANIA mozgókép-palota Rozgonyi-u. 4., Telefon 259
Péntek, szombat, vasárnap. December 26., 27. és 28.
„Corvin" szenzáció!
YAMATA
Exotikus történet. Rendezte Korda Sándor.
Főszereplők:
Rajnai Gábor, Lóth Ila és Fenyvesi Emil.
Előadások köznapokon 6 és 8 órakor
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/27 és 8 órakor

BUTOR

Óriási választékban, teljes lakásberendezések a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelben tartós és szolid minőségben.

Kopstein Lipót, Sopron

Telefon 339 szám. 2257 Várkerület 62.

Frank József mérlegkészitő

Nagykanizsa, Eötvös-tér 5. sz.

Ajánlja saját készitményü erős szerkezetü mérlegeit.

Javitásokat mérsékelt árban elfogad.

Szabó József, épület- műlakatos

Nagykanizsa, Báthory-utca 12.

Van szerencsém a n. érd. közönség becses tudomására hozni, hogy **Nagykanizsán, Báthory-utca 12. szám alatt** első budapesti épület- és műlakatos vasszerkezeti műhelyemet **megnyitottam.** — Raktáron tartok és készitek Magyarországon, Ausztriában és Németországban szabadalmazott saját-szerkezetü **falazásnélküli takaréktüzhelyeket, stb.**

Szives pártfogást kérve vagyok tisztelettel

Nagy képes árjegyzékkel készséggel szolgálok.

Tanulók felvétetnek.

SZABÓ JÓZSEF lakatos.

Elsőrendü száraz

apritott tüzifa

kapható minden mennyiségben KONDOR ADOLF és TÁRSA cégnél.

Megrendelhető: Arany János-utca 2 és a telepen Tárház-utca 15.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy

férfiszabó műhelyemet

József főherceg-ut 49. szám alá helyeztem át. — **Laski Jenő** szabó.

Egy darab jó egyesben járó 4 éves 16, kocsival és alig használt szerszámmal eladó. Megtekinthető f. hó 29 én d. u. 2—4-ig a Hajó kocsma udvarán.

Divatos szabásu fekete férfiöltöny eladó.

József főherceg-ut 34.

Dunántuli élelmiszerforgalmi vállalat

NAGYKANIZSA

Iroda és raktár: Csengeri-ut 6. sz.

Telefon: 59. szám. Sürgönycim: „Argos" Nagykanizsa.

Közellátási célokra vásároljuk minden mennyiségben napi árakon, azonnali készpénzfizetés ellenében az alanti cikkeket:

Élő- és leölt sertéseket

Vadféléket

Babot

és egyéb élelmiszereket!

A budapesti hatósági Élelmiszer Felhozatali Egyesülés megbizottja.

Lehetőleg mintázott árajánlatokat személyesen vagy vagy irásban irodánkban d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6 óráig kérjük leadni.

A Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi R. T.

Zalavármegyei Kirendeltsége, Nagykanizsa

Bazár-épület I. emelet

A Dél-Zalai Takarékpénztár hátsó helyisége.

Távirati cim: „Futura"

Alapitók:

A „Hángya", az Országos Központi Hitelszövetkezet és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete.

Az intézet vásárol nagyban: Mindenféle magvakat, hüvelyeseket, zsirt, mézet, mákot, diót, gyümölcsöt, gyümölcsizt, fát, faszenet, valamint vágó- és igásmarhát, sertést, bort, bőrt gyapjut stb. a nemzeti hadsereg, a megszállás alól felszabadult területek ellátására, export célokra.

Foglalkozni fog azonkivül a megye gazdaközönségének **mezőgazdasági gépekkel, eszközökkel, ruhanemüvel,** bel- és külföldi iparcikkekkel való ellátásával.

Az intézet nagy nemzetgazdasági feladatokra vállalkozva reméli a megye gazdaközönségének hathatós támogatását!

Ajánlatokat kér szóban, irasban vagy telefonon.

Nyomatott: a „Zala" Nyomda és Hirlapkiadó Vállalatnál Nagykanizsán.

XLVI. évfolyam. Nagykanizsa, 1919. december 30. Kedd. 296 szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA, Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavállalat Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: vidékre postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 15 K.
Negyed évre . . 45 „
Félévre . . . 90 „
Egész évre . . 180 „

Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magán közleményeket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal.

A miniszterelnök mezőkövesdi beszéde.

Budapest, dec. 29. *Huszár* Károly miniszterelnök tegnap Mezőkövesden volt, hol a népgyülésen a többi között ezeket mondotta:

— Husz év óta hirdetem, hogy ha a magyar nép ebben az országban boldogulni akar, akkor más politikát, mint keresztény néppolitikát nem csinálhat. A régi politikának az volt a hibája, hogy akkor az uri osztály és az értelmiség azt hitte, hogy egyedül csak ő tud politikát csinálni. A proletárdiktatura a másik végletbe esett: akkor meg a munkások hitték, hogy csak ők hivatottak arra, hogy politikát csináljanak. Most meg vannak emberek, akik azt hirdetik, hogy a képviselőházban csak földmüveseknek van helye. Feltétlenül áll az, hogy az ország politikájának sulypontját a földmüves osztályra kell helyezni. A képviselőházban azonban nemcsak földmüvesekre van szükség, hanem munkásokra, iparosokra és tanult emberekre is.

Ezután a miniszterelnök a tervezett merényletről szólott.

— A gonosztevőket kézrekeritettük, ezek el fogják venni méltó büntetésüket. Hogy veszedelmes szándékai ellen megvédhessük az országot, szükséges, hogy a nép félretegyen minden pártoskodást, s amikor orgyilkosok leselkednek ránk, nem szabad egymással tusakodnunk.

Minisztertanács.

Budapest, dec. 29. A miniszterelnökségi palotában ma este 7 órakor minisztertanács kezdődött, amelyen a kormány összes tagjain kivül Apponyi Albert gróf is résztvett. A jegyzőkönyvet bárczaházi Bárczy István miniszteri tanácsos vezette. A minisztertanácson gróf Apponyi beszámolt azokról az alapelvekről, amelyek a békedelegáció munkájában irányitani fogják. A minisztertanács a késő éjjeli órákig tartott.

Apponyit nem engedték haza a csehek.

Budapest, dec. 29. Apponyi Albert gróf az ünnepekre haza akart utazni eberhardi birtokára, ahol felesége és családja jelenleg is tartózkodik. A csehek megtagadták az utlevél kiadását azzal, hogy Apponyi, mint a magyar békedelegáció elnöke, a cseh érdekekkel ellenkező működést fog kifejteni, tehát ellenségnek tekinthető. A cseh kormány egyuttal megtagadta Apponyi feleségének Budapestre való utazását is. Apponyi a sérelmes intézkedések ellen az antanthatalmak budapesti hépviselőihez fordul.

Megegyezés a kereszténypárt és a földmüvespárt között.

Budapest, dec. 29. A keresztény nemzeti párt és az országos földmüves és kisgazdapárt között tárgyalások vannak folyamatban, hogy a választások kérdésében megállapodásra jussanak. Ezek a tárgyalások eredményre is vezettek, amennyiben a két párt vezetősége elhatározta, hogy az egyes kerületekben a hivatalos jelölteket illetőleg igyekezni fognak megállapodást létesiteni.

Magyar-, Olasz-, Lengyel gazdasági szerződés.

Bécs, dec. 29. A *Corriere d'Itália* jelenti Varsóból: Azokról a tárgyalásokról, amelyek Magyarország, Olaszország és Lengyelország közt már bizonyos mérvü eredményre vezettek, illetékes helyről további részleteket közölnek. A megállapodások elsősorban a vámtarifa kölcsönös szabályozására, másodsorban Lengyelország részéről petroleum és benzin, Olaszország részéről pedig gyarmatáruk és textil cikkek szállitására vonatkoznak, amelyek ellenében Magyarország mezőgazdasági kompenzációkat vállal. A megállapodásnak csak annyiban van politikai jelentősége, hogy Magyarország és Olaszország közt annak a fegyverszüneti szerződésnek bizonyos mérvü revizióját foglalja magában, amelyet Wéber tábornok Diaz vezérkari főnökkel kötött és amelyet az osztrák-magyar vezérkar 36 órával később lejárandónak vélelmezett. Ennek a félreértésnek Magyarországot terhelő konzekvenciáiért a most kötött egyezség lényeges kárpótlásokat biztosit.

Ujabb cseh szénszállitmányok Budapestnek.

Budapest, dec. 29. A mult héten jelzett három szénszállitmány után szombaton ujabb szállitmányok érkeztek a fővárosba és ezeken kivül még két szénvonat érkezését jelezték Mährisch-Ostrauból.

Uj békekonferencia?

Berlin, dec. 29. A Vorwärts vasárnapi száma azt a hihetetlenül hangzó, állitólag hiteles forrásból származó hirt közli, hogy egy második békekonferencia készül, mert kétségtelenül bebizonyosodott, hogy az eddigi békeszerződés a problémák egész sorát megoldatlanul hagyja. Amerika visszavonult viselkedését olybá lehet venni, mint hogy hivatalosan bejelentette érdektelenségét. Olaszország a maga belső bajaival van elfoglalva, Japán segitsége pedig csak papiron van meg. Ilyen körülmények között Anglia és Franciaország számára a béke majdnem elviselhetetlen lesz. A lap értesülése szerint januárban egy második békekonferencia fog összeülni, amelynek az lesz a célja, hogy a függőben hagyott kérdéseket dülőre vigye.

Megkisérelték Korvin-Klein kiszabaditását.

Budapest, dec. 29. Már régebben neszét vették a Margit-köruti fogház csendőrei, hogy Korvin-Kleint egy fanatikus banda meg akarja szökteni. A csendőrök fokozottabb éberséggel kisérték figyelemmel a fogház azon részét, ahol Korvin-Klein volt. Szombatról-vasárnapra virradó éjszaka észrevették, hogy a fogház falát vasdorongokkal próbálták áttörni, azonban szándékuk csak kisérlet maradt. A banda tagjait keresi a rendőrség.

A Lipótváros Lukács László jelöltsége mellett.

Budapest, dec. 29. A Lipótvárosi első kerület vezetőférfiai ragaszkodnak ahhoz az elhatározásukhoz, hogy *Lukács* László volt miniszterelnököt és pénzügyminisztert kérik fel a kerület mandátumának vállalására. Erről a törekvésről tudomása van Lukácsnak is, akinek azonban az az álláspontja, hogy nem kiván részt venni a pártok tusakodásában és a jelöltséget csak akkor vállalja, ha a polgárság tekintélyes része jön őt erre felkérni.

Haubrich a vádlottak padján.

Budapest, dec. 29. A Herczeg Géza meggyilkolása ügyében inditott bünügyben holnap délelőtt kezdik meg a tárgyalást. A vádlottak padján gyilkosságra való felbujtás büntettével terhelve ott fog ülni Haubrich József volt vörös hadtestparancsnok is.

Elitélt orvos.

Budapest, dec. 29. Vasárnap délután hirdette ki a törvényszék dr. Szőllős Henrik orvos bünügyében az itéletet. A biróság Szőllős dr-t izgatás büntettében mondotta ki bünösnek és ezért 2 évi börtönre itélte.

Tőzsde.

Budapest, dec. 29. A valutapiac megszilárdult. Lei 375—78, Márka 318—22, Dollár 139—40·50, Romanov 225, Lira 10·75, Frank 13·60, Szokol 218—22.

Magyar Hitel 1347—15, Osztrák Hitel 805—790, Jelzálog 535—55—45, Leszámitoló 7180—55, Agrár 1295—65—75, Magyar Bank 1020—970, Forgalmi 600—575, Fabank 2165—20—29, Adria 8000—200, Atlantika 5900—700, Levante 3700—50, Konkordia 935—25, Gizella 920—40, Nasici 9000, Beocsini 2500—480, Általános Kőszén 5500—590, Salgó 3360—4175, Rima 2100—140, Schlick 634—45, Klotild 1220—80.

Hogy történt a lendvai incidens

A szerbek bosszuja.

A *Vasvármegye* irja: A fővárosi lapokban és a naponkint érkező táviratokban élénken ecsetelve, de nem épen a valóságnak megfelelő módon értesült az olvasóközönség arról a demarkációs vonalon történt incidensről, mely a jugoszlávok és saját embereink közt történt, most azonban egy alsólendvai szemtanu leirása alapján nyugodtan bocsájtjuk közre az alábbi részleteket.

November 29-én reggel éktelen lárma és lövöldözés riasztotta fel Alsólendva lakóit. Mint hamarosan kiderült, Rédics felől egynéhány magyar határrendőr és civilek intéztek támadást a jugoszlávok ellen, akiket beszoritottak a lendvai főtérig, de ott a demarkációs vonalról megfutamodott körülbelül 200 főnyi jugoszláv csapat egyesült a városban állomásozó szerb őrséggel (körülbelül 200 ember) s ez az egyesült csapat rávetette magát a támadókra, akik mindössze 60-an lehettek és visszaverték őket.

Borzalmas percek következtek ezután. Akiket elfogtak, nem tudtak megmenekülni a haláltól. Az egyik lakáson, amely körül a legnagyobb harc folyt, a kézigránátok bezúzták az összes ablakokat, ebben a házban fogtak el sokat az állami határrendőrök közül.

Itt mészároltak le a szerbek egy magyar határrendőrt, egy lendvai tartalékos hadnagyot és egy teljesen ártatlan polgárembert. A hegyekben ugyancsak találtak több ilyen szerencsétlen sorsra jutott holttestet. A magyarok visszaszoritása után ágyutüz alá vették Rédicset, amelynek következtében több ház kigyulladt.

Támadás történt ugyancsak ebben az időben Péce község ellen is, mert ott a mintegy 20 főből álló lovászi és szentmiklósi civilek, elzavartak a községből egy egész jugoszláv századot s csak a Bányavárról és Szerdahelyről jövő szerb tüzérség ágyutüze tudta menekülésre birni a támadókat. Itt azután a jugoszlávok megszállottak több demarkációs vonalon innen fekvő területet, ugy hogy most a határ ezen a részen körülbelül a következő: A hegygerincen Kerkaszentmiklóstól Csentevölgy felett, Lendvakecskés, Szabólakosmajor, a Varasd—pozsonyi-ut mellett Gáborjaház, Kebeleszentmárton.

A támadások óta a vidéken egyre tartanak a rablások és fosztogatások s a közelben fekvő öt községben több mint egy millió korona érték pusztult el. A jugoszlávok egyébként a legalávalóbb módon akarják lecsillapitani a forrongó hangulatot.

Alsólendván 40 intelligens személyiséget internáltak, ezek közül már 21-et állitólag Belgrádba hurcoltak, sorsuk egyébként teljesen ismeretlen. Ugyancsak Alsólendváról 50 család van előjegyezve kitiltásra. Legközelebbre várható egy rendelet, mely az állami tisztviselőkön kivül, az összes nem lendvai születésü 30 évet be nem töltött egyéneket ki fogja utasitani a város területéről.

A jugoszlávok kivonulására semmi kilátás sincsen. Magyar hatóság nincs, az iskolák laktanyákká változtak át. A pénzt most bélyegzik le 20 százalékos levonással, a lebélyegzett pénzt pedig januárban dinárra fogják átváltani természetesen ismét megfelelő levonással. Egyszóval ugy rendezkednek be a jugoszlávok, mintha máris övöké volna a vendvidék. Ez a rédicsi összetüzés és a vendvidék helyzetének hiteles leirása.

Bosszuból kiutasitották a csehek a magyarokat.

Betiltották a magyar szintársulatok működését.

Napokkal ezelőtt megirtuk, hogy a csehek az antant parancsára kötelesek kiüriteni Pozsonyt. Ezt a hiradást azóta az összes fővárosi lapok is átvették, sőt a „Magyar Kurir" is megerősitette.

Pozsony fölszabadulásával egyidőben a cseheknek több magyar várost kellene kiüriteniök, igy többek között Kassát és Rimaszombatot is át kell, hogy adják a magyaroknak. A kiüritésre vonatkozó tárgyalások megkezdésére az antant Handson angol őrnagyot küldte ki, egy misszió élén. Az őrnagy még kedden megérkezett Pozsonyba, meg is kezdte a tárgyalásokat de ugy látszik, hogy a csehek ismét akadályokat görditenek az antant parancsának teljesitése elé, mert az antant parancsára azzal feleltek, hogy

a magyar szintársulatok müködését beszüntették és azokat a magyar állampolgárokat, akik nem hajlandók a cseh állampolgári esküt letenni, kiutasitották.

A cseheknek ezt az eljárását az antant egész bizonyos, hogy nem fogja megtorolatlanul hagyni és ha a csehek az antant akaratának szép szerével nem engedelmeskednek, parancsának erélyesebb eszközökkel fog érvényt szerezni.

A kiutasitott magyarok igen érdekes epizódokat mondtak el a kiutasitás részleteiről. A kiutasitást — mondották — egyik napról a másikra határozták el a csehek.

Oly gyorsan kellett a parancsuknak engedelmeskedni, hogy a szerencsétlen emberek azt sem tudták, mit csináljanak, el menjenek-e vagy pedig letegyék az esküt. Ugyanis az eltávozásra 48 órai haladékot adtak a csehek, de a butorok és más háztartási dolgok elszállitására nem adtak vasuti kocsikat és igy a csehek az elé a probléma elé állitották a magyarokat, hogy vagy ott hagyják mindenüket és egy ruhában világgá mennek, vagy pedig cseh állampolgárok lesznek.

Természetesen a hazafiasan gondolkodó magyarok között nem akadt egy sem, aki letette volna az esküt és igy igen nagy számmal

mindenükből kifosztva 40 waggonban elhagyták még ma a cseh területet.

Pozsonyban és Kassán december 30-ig engedték meg Polgár Károly és Faragó Ödön szinigazgatók társulatának müködését, de Rimaszombatból Sarkadi Gusztáv társulatának azonnal el kellett jönni.

A magyar ajku tisztviselőknek rémes a helyzetük a csehek által megszállott területen. Hivatalból elüzték a tisztviselőket ugy, hogy törvényszéki birák, ügyvédek és hivatalnok emberek fát vágnak, zsákot hordanak és más napszámos munkát végeznek, hogy magukat és családjukat fenn tudják tartani.

Egészen bizonyos, hogy az antant nem fogja megtorolatlanul hagyni a cseheknek ezt az eljárását a magyarokkal szemben és épen ez az eljárásuk bizonyitja azt, hogy inog a talaj a talpuk alatt és kiskirályságuk nem örökké való.

HIREK.

1919. december 30 Kedd

NAPTÁR

Róm. kath. Anisz. Prot. Aniza. Gör. kath. Anizai. Gör. kel.(dec. 17.) Dániel. Izr. Kiszlev Teb. 8.

A nap kél reggel 7 óra 50 perckor, nyugszik délután 4 óra 15 perckor. A hold kél d. e. 11 óra 30 perckor. nyugszik d. e. 12 óra 01 perckor.

— **Protestáns istentisztelet.** A Csengeri utcai evangelikus templomban szilveszterkor délután félháromkor és ujév napján délelőtt tiz órakor az evangelikus és református hivek réseére Kádár Lajos református lelkész tart istentiszteletet.

— **Képviselőjelölés.** Tegnap délben egy küldöttség kereste föl dr. *Szigethy* Károlyt s a vasutasság nevében s keresztény nemzeti programmal fölajánlották neki a nagykanizsai választókerület jelöltségét. Dr. Szigethy a jelölést elfogadta.

— **Nyugalomba vonult lelkész.** *Hütter* Lajos, a nagykanizsai evangelikus egyházközség lelkésze nyugalomba vonult s Pápára költözött. Hivei s a város társadalma is, amely Hütter lelkészi erényeit mindenkor megbecsülte, — őszintén sajnálják távozását.

— **A választási összeiró biztosok esküttétele.** A belügyminiszternek nemrégiben érkezett rendelete értelmében Nagykanizsa városát a választásokra 12 szavazó körre osztották fel s minden egyes körben egy kéttagu bizottságra ruházták a választók összeirását Az egyes bizottságok tagjai a következők: 1. Lányi László, Mátyás Ferenc; 2. Móger Károly, Tripammer Jenő; 3. Dedovác Béla, dr. Tamás János; 4. Bogenrieder Frigyes, Viola József; 5. Eperjesy Gábor, Eötvös Emil; 6. Irmler József, Szaváry Sándor; 7. Matán Ödön, Töllösy Péter; 8. Petrits Dezső, Pasqualetti Gyula; 9. Plander György, Győry László; 10. Hegedüs György, Major József; 11. Mátés József, Gyergyák József; 12. Karlovics József és Kis Ferus István. Az egyes bizottságok tagjai tegnap délelőtt 10 órakor tették le az esküt a polgármester helyettes kezeibe és a napokban már megis kezdik a választók összeirását.

— **A közönséghez.** Hadifoglyaink hazaszállitása oly horribilis összegbe kerül, hogy a kiadásokkal a kormány az állampénztár mai helyzete mellett nem küzdhet meg. Szükség van a nagyközönség áldozatkészségére, szükség van a jólelkek támogatására amely — a nemes cél érdekében bizonyára nem marad el. Tegyük lehetővé, hogy akik értük küzdöttek s most távoli világrészekben várják sinylődésük megszünését, — mielőbb visszatérhessenek a drága hazába, amelynek ma oly nagy szüksége van rájuk. Adakozzon mindenki a tehetsége szerint. Az adományokat a *Zala* nyilvánosan nyugtázza.

— **Fabick városi főkertész nyugdijazását kérte.** Egy jelentés feküdt tegnap délelőtt a városháza iktatójának asztalán, a közgyüléshez cimezve Fabick Tivadar, a városnak 30 év óta becsülettel szolgáló főkertésze irta a jelentést, amelyben bejelenti a közgyülésnek, hogy a várost szolgálni tovább nem hajlandó. Elhatározása indokául többek közt panaszolja, hogy ujabban szakavatlan kezek mártják be magukat munkájába s ugy látja, hogy egy kertész szakértelmére nincs is szüksége a városnak, pedig szerződése felelőssé teszi őt minden kertészeti munkáért. Most már erdősök irtják a várost szépitő

sorfákat is, ennél nagyobb sérelmet pedig — irja a főkertész — szakemberen ejteni nem lehet. Ugy érzi, hogy leghelyesebb, ha visszaadja megbizatását s kéri a közgyülést, hogy oly körülmények között nyugdijazza, amelyek lehetővé teszik, hogy 30 éves munkája után tisztességesen megélhessen. Eddig szól az önérzetében, melyen megbántott főkertész beadványa s remélhetőleg a városi közgyülés igazságosan fogja orvosolni a rajta esett sérelmeket.

— **Kommunista tárgyalás.** A nagykanizsai törvényszék ötös tanácsa tegnap Dumbrava Ignác volt határrendőr bünügyét tárgyalta le, akit izgatás büntette és személyes szabadság megsértésének vétsége miatt 7 hónapi börtönre, továbbá 3 évi hivatalvesztésre itélt a törvényszék. — Ma került volna tárgyalásra a zalaszentmihályi kommunisták bünügye is, de a tanuk a vonatközlekedés szünetelése miatt nem jelenhettek meg s igy a tárgyalást elhalasztották.

— **Visszahuzta a szive.** Tegnapelőtt töltötte le 6 hónapos fogházbüntetését Nagy Imre 19 éves kanizsai csirkefogó, akit legutoljára az Uránia mozgó kárára elkövetett betörés miatt itéltek el. A rosszhajlamu gyerek már a betörés elkövetése előtt is ismerőse volt a rendőrségnek, amennyiben a mult évben a Köő korcsma elől egy biciklit lopott. Tegnap azután kiszabadulása után egy nappal uj büntettel őregbitette előéletét. Lopás és betörés után ez alkalommal csalással próbálkozott, célul tüzvén ki ugylátszik magának, hogy végigcsinálja a Büntetőtörvénykönyv összes paragrafusaiba ütköző büncselekményeket. Délelőtt 11 óra tájban Nagy azzal állitott be özv. Adler Mórné virslisüzletébe, hogy a Vida korcsma részére nagyobbmennyiségü virslit és szalámit kér. El is vitte az árut s tegnap délelőtt ugyanazzal jött vissza, hogy ismét Vidáék számára akar virslit vinni. Adlernénak gyanus lett a dolog, utánament a gyereknek s látta, hogy az éppenséggel nem a Vida vendéglő felé megy. Rendőrt hivott s Nagy Imrét előállittatta. A rendőrségen a bünöző hajlamu gyerek azt hozta fel mentségéül, hogy nagyon éhes volt - ez birta rá a büntett elkövetésére. Nagy Imre pedig ma két napos távollét után ismét elfoglalja helyét a fogházban.

— **Hadifoglyainkért.** Ma, 30-án, kedden délután 5 órakor, a városháza nagytermében zene és felolvasás, illetve szabad előadás lesz *„Oroszországi és szibériai hadifoglyaink"* cimmel. Belépti dij tetszés szerint. a szibériai és oroszországi hadifoglyaink hazaszállitási és segélyezési alapjához csatolva, a hadügyminiszterium hadifogoly osztályának fog a rendelkezésére bocsáttatni. Osztály-párt és valláskülömbség nélkül, szenvedő véreink érdekében kérjük a nagyközönség támogatását.

— **Óvakodjunk a rémhirterjesztőktől.** A vasuti forgalom szünetelését és a pesti lapok késedelmes megjelenését felelőtlen egyének könnyen arra használhatlák föl, hogy a polgári lakosság nyugodtságát rémhirek terjesztésével izgassák föl. Kérjük a lakosságot, hogy a rémhirterjesztőknek sonkise üljön föl s aki ilyenekről tud, tartsa hazafias kötelességének följelentést tenni a rendőrségen.

— **Betörés a cserfői hegyen.** E hó 23-áról 24 ere virradó éjjel betörők jártak Ziegler Ferenc kiskanizsai földmüves cserfői pincéjében. A betörők leverték a pince egyik ablakát, behatoltak a szobába, onnan pedig a présházba, ahonnan 100 liter bort és több apróságot vittek el. A betörést csak tegnap délután jelentették a rendőrségnek, amely azonnal hozzá fogott az eset kideritéséhez.

— **Tolvaj vasuti kalauzok.** Schiller György és Vágner Péter székesfehérvári kalauzok e hó 26-án egy tehervonattal utaztak Kanizsa felé. Komárváros és Zalaszentjakab állomások között Schiller bemászott az egyik teherkocsiba és onnan négy vég glottot emelt el. Zsákmányával visszament a kalauzkocsiba, ahova Vágner Péter kalauz éppen akkor nyitott be, amikor Schiller a lopott holmit rakosgatta. Hogy Vágnert hallgatásra birja, Schiller egy vég glottot adott át neki. A lopást Meszner főkalauz fedezte fel, aki Kanizsára érve átadta a magukról megfeledkezett embereket a rendőrség embereinek. Schiller és Vágner ellen lopás, illetve orgazdaság miatt emelt vádat a nagykanizsai államügyészség.

— *Szerdán reggel jelenik meg a PLETYKA szenzációs tartalmu Szylveszter-száma. Hasznos utmutató Szylveszter éjszakára szolid családapák és serdületlen aranyifjak részére. Ára 3 korona.*

— **Kedélyes est a Centrálban.** *Garai* Testvérek, a Központ kávéház agilis vezetői, Sylveszter este kedélyes estét rendeznek a Centrál szálló szuterén és kávéházi helyiségeiben. Az estélyen a helybeli szintársulat is közremüködik, lesz azonkivül cigányzene, ujévi malac stb hasonló szilveszteri tréfa. — Itt emlitjük meg, hogy Garai Testvérek tervbe vették egy álarcos bál sorozat megrendezését és világvárosi mintára és az első álarcosbál értesülésünk szerint folyó hó 10-én lesz.

— **A Világ mozgó** engedve a közóhajnak, ismét meghozatta s ma csak egy napos müsor keretében mutatja be a *Nyugati Besliák* I. részét és a *Tetovált kereszt*-et. Ezzel is alkalmat óhajt szolgáltatni a közönségnek, hogy ezt a kinematográfiai remekmüvet megtekinthessék mindazok, kik még nem láthatták. Szerdán és a további napokon már a II. rész is látható lesz.

— **A hadigondozó népiroda** a városház épületébe II. emelet, 32. számu szobába helyeztetett át.

— **Megérkezett végre 30-án** a régen várt *„Börzekirály"* az *Urániába.* Ezt a szenzációs amerikai filmet mindenki nézze meg, mert ehhez hasonló még eddig amerikai filmekben nem volt. Bemutatásra kerül még a *„Diákélet"* cimü 2 felv. vigjáték is. Ezeket a képeket az Uránia csak kedden mutatja be.

— **Elveszett.** Folyó hó 22-én elveszett az állomás környékén egy gömbölyü alaku Silskin muff. Megtaláló illő jutalmat kap Rosenfeld Adolf Fiainál.

— **Orvosi hir.** Dr. *Schichtanz* István fogorvos a pilseni helyőrség fogászati intézetének v. vezető orvosa, a bpesti Ker. Pénztár fogászati osztályának v. rend. főorvosa rendel d. e. 9—12 és d. u. 2—5 óráig Csengeri-ut 27/a I. emelet.

— **Olvasóink** figyelmét felhivjuk, hogy a Dunántul legnagyobb butoráruházában ismét kaphatók a legfinomabb és elsőrendü minőségü butorok. Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

Szinház.

Heti müsor:

Kedd: Van-e babája? Csak felnőtteknek.
Szerda: Kabaré a Centrálban.
Csütörtök: D. u. Leányvásár.
Este Farsang tündére. Kürthy és Bogár felléptével.
Péntek: ?. Csak felnőtteknek.
Szombat: D. u. Ifjusági előadás.
Este Szókimondó asszonyság.
Vasárnap: D. u. Fehér kabaré.
Este Szókimondó asszonyság.

M. kir. államrendőrség nagykanizsai kapitánysága.

11023/1919. Kzg. szám.

Tárgy: Ebzárlat elrendelése.

Hirdetmény.

Az 1888. VII. t. c. végrehajtása tárgyában kiadott 40,000/1888. F. M. sz. utasitás 188. § a alapján Nagykanizsa város területére 40 napi időtartamra az ebzárlatot elrendelem.

A zárlat tartalma alatt az összes ebek láncra téve elzárva tartandók; pórázon is csak akkor vezethetők, ha harapás ellen biztositó szájkosárral vannak ellátva.

Szabadon járó ebek védjegy dacára a gyepmester által befogatnak és kiirtatnak, tulajdonosaik ellen pedig a kihágási eljárás folyamatba tétetik.

Nagykanizsa, 1919. december 24.

Beusterien s. k.,
tanácsos,
kapitányság vezető.

100—120 kilós hizott sertést keresek azonnali megvételre. Ajánlatokat a Zala kiadóhivatalába kérek **Hizott sertés** cimen. Ugyanott a cimem is megtudható.

Eladó egy 10 személyes, plüssüléses jó állapotban levő omnibusz. — Cim a kiadóhivatalban.

Egy-két holdas kertet keresek bérbe vagy felesbe. Lehet szántóföld is. Cim a kiadóhivatalban. 2377

URANIA mozgókép-palota
Rozgonyi-u. 4. Telefon 259

Csak kedden, dec. 30-án

A börzekirály

amerikai szenzáció 4 felv. — Azonkivül

Diákélet

Vigjáték 2 felvonásban.

Előadások köznapokon 6 és 8 órakor
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/27 és 8 órakor

Ajánlok előnyös árban legjobb minőségü szivarkahüvelveket és papirokat.

Riz Abadie, Flor Belmonte, Fekete Club, Kohinor, Nil, Luxuss, Le Delice, Tabu, Paros, Ottoman, Sempronia, Riz Cassino, Samum, Viribus Unitis stb.

Óriási választék karácsonyi és ujévi képeslapokban és művészlapokban. Levélpapirok, játékkártya és szivarszipkákban. — Viszonteladóknak előnyös engroszárak.

Gyufa nagyban és kicsinyben!

HIRSCHLER-tőzsde, Fő-ut
Korona-szálló épület.

ÉRTESITÉS.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Kinizsi-u. 21. szám alatti

volt Völgyi-féle vendéglőt átvettem

s azt a mai kornak megfelelőleg berendeztem és megnyitottam. — Ételekről és italokról mindenkor gondoskodva lesz. Kérem a n. é. közönség b. látogatását. Tisztelettel

Stojanovits Lambertné.

BUTOR

óriási választékban a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig kapható a Dunántul legnagyobb butoráruházában

Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

Telefon 339 szám. 2257 Telefon 339 szám.

VILÁG nagymozgószinház Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Ma kedden, csak egy nap

Közkivánatra

A nyugati Bestiák

I. része

Előadások kezdete 6 és 8 órakor.
Jegyek d. u. 2 órától előre válthatók.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, fél 7 és 8 órakor.

Alulirottak fájdalomtól megtört szivvel tudatják, hogy hőn szeretett anyjuk, testvérük, illetve rokonuk

özv. Ungár Gyuláné

szül. Schapringer Berta

életének 63. évében hosszu szenvedés után f. hó 28-án elhunyt.

A megboldogult hült tetemeit f. hó 29-én az izr. sirkertbe helyeztük örök nyugalomra.

Nyugodjék békében!

Ungár Antal, Ungár Imre, Ungár Leó gyermekei. — Ungár Antalné sz. Ehrenstein Hermin menye. Ehrenstein Jakabné sz Schapringer Hanna testvére. — Ehrenstein Jakab sógora. Ungár Gyula és Livia unokái.

Elsőrendü száraz

apritott tüzifa

kapható minden mennyiségben KONDOR ADOLF és TÁRSA cégnél.

Megrendelhető: Arany János-utca 2 és a telepen Tárház-utca 15.

Megérkezett Budapestről Lantos Gyula elsőrendü tamburazenekarával esténkint a „Fiume"-kávéházban kuplékkal és mókákkal nagy hangversenyt tart! Belépidij nincs.

Egy hizott sertés eladó! Kinizsi-u. 46. szám.

Konvenciós bognárt április 24-i belépéssel keres a Homokkomáromi Fülöp major gazdaság. 2393

Egy szét zedhető és összeállitható 4—5 sertésre való hidas eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Vennék egy pár brilliáns függőt és egy nagyobb egy köves brilliáns gyürüt. Schnitzer Géza ékszerés Deák-tér. 2379

MEGHIVÓ.

A „Király-Sörfőzde Részvénytársaság"

t. részvényesei tisztelettel meghivatnak az 1920. évi január hó 8-án délelőtt 11 órakor Nagykanizsán, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókintézetének helyiségében tartandó

rendkivüli közgyülésre.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság javaslata a részvénytőke felemelése iránt.
2. Az alapszabályok 2. és 29. §-ainak módositása.

Nagykanizsa, 1919. december 29.

Az igazgatóság.

Aki szavazati jogával élni kiván, tartozik részvényeit szelvényeivel együtt az alapszabályok 13. §-a értelmében, legalább 3 nappal a közgyülés előtt, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank főpénztáránál Budapesten, vagy ezen bank nagykanizsai fiókintézetének pénztáránál letenni, aminek ellenében részére igazolvány áliittatik ki, mely őt a közgyüléson való részvételre feljogositja.

Nyomatott: a „Zala" Nyomda és Hirlapkiadó Vállalatnál Nagykanizsán.

XLVI. évfolyam. Nagykanizsa, 1919. december 31. Szerda. 297 szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA. Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavállalat Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap koraregge

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: vidékre postai szétküldéssel:
Egy hóra . . . 18 K.
Negyed évre . . 45 „
Félévre . . . 90 „
Egész évre . . 180 „

Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.
Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magán közleményeket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal.

Koholmányok kormányváltozásról.

Budapest, dec. 30. Napok óta riasztó hirek vannak forgalomban. Felelőtlen egyének teljes erővel dolgoznak és a legképtelenebb hirekkel telitik az amugy is túlfűtött politikai szenvedélyeket. Legutóbb olyan hirek terjedtek el, hogy a kormányzatban jelentős változás készülne. Illetékes helyen a M. T. I. szóba hozta a dolgot és a következő felvilágositást kapta:

— Sem a kormány, sem a keresztény párt részéről ilyen törekvés nem nyilvánult meg. Ellenkezőleg felelőssége tudatában minden tényező azon van, hogy a kormány helyzetét megszilárditsa, amely elé mérhetetlen akadályok tornyosulnak, különösen az ellátás kérdésében. Sem a kormány, sem a kormányon kivül álló körök nem vállalnak közösséget e hiresztelésekkel és azokat merő koholmányoknak nyilvánitják.

A kormányt ma nagyobb és aktuálisabb kérdések foglalják le. Ilyen a többek között a békedelegáció ügye. Mint ismeretes, a békebizottság körülbelül január 5-én utazik el és január 7-e felé érkezik meg Párisba, ezuián pedig rövidesen megkezdődnek az érdemi tanácskozások. Előreláthatólag csak a fődelegáció és vele együtt a politikai delegáció megy ki ebben a turnusban, a szakbizottságok és a delegáció egyéb szervei csak a későbbi turnésusokban mennek ki a szükség mérve szerint.

Apponyi a békedelegáció munkájáról.

Budapest, dec. 30 Apponyi Albert gróf egz ujságiró a következő nyilatkozatot tette:

— Most, hogy közeledik a tárgyalások napja, mindinkább kényesebbé válik bármit is nyilatkozni. Az előkészitő bizottság — azon vindikaciók nyomán, amelyeket a többi államokkal kötött békeszerződés nyújt — minden eshetőséget mérlegelt.

— Egyébként nem ennél a békekötésnél dől el az ország sorsa, hanem eldönti az, hogy a béke után mekkora erényeket tud a nemzet a rekonstrukció munkájában érvényesiteni. Nekünk vissza kell nyernünk a nemzetek becsülését, amelyet nem a háboru, hanem az utána következő idők rabolták el tőlünk.

Kijelentette azután Apponyi, hogy a békeszerzőgés munkálatait befejezték már s csak forditások vannak még hátra.

Antant összekötőtiszt Budapesten.

Budapest, dec. 30. Ma mutatkozott be a kormánynál Frankó Jakomuni olasz tüzérfőhadnagy, a párisi békekonferencia összekötőtiszt.e, ki a magyar békedelegációt Párisba fogja kisérni.

Bandholz tábornok elhagyja Budapestet.

Bécs, dec. 30., Diplomáciai körükben szerzett értesülések szerint *Bandholz* tábornok és az amerikai misszió a legközelebbi napokban, esetleg még ma elhagyja Budapestet. Addig, mig az Egyesült Államok diplomáciai megbizottja megérkezik Budapestre, egy kisebb misszió fogja fentartani az érintkezést a magyar kormánnyal es ez fogja ellátni az amerikai állampolgárok védelmét.

Január 2-án megindulnak a vasutak.

Budapest, A vasúti forgalom január 2-án ismét megindul, egyelőre azonban csak azokkal a korlátozásokkal, amelyekkel a karácsony előtti forgalmat bonyolitották le. Az ugynevezett távolsági forgalomban a Máv. vonalain csak hétfőn, kedden, csütörtökön és szombaton közlekednek vonatok, szerdán és pénteken csak a helyiforgalomban lesz közlekedés, vasárnap pedig mindenütt szünetel a forgalom.

Nem lesz több nyilvános akasztás.

Budapest, dec. 30. Illetékes helyen ujból foglalkoztak a biróságok által hozott halálos itéletek végrehajtásának kérdésével s elhatározták, hogy több nyilvános kivégzést nem csinálnak.

A Haubrich-ügy tárgyalása.

Budapest, dec. 30. Ma kezdte a budapest büntető törvényszék annak az ügynek a tárgyalását, amelyet az államügyészség Herczeg Géza meggyilkolása miatt inditott. Az ügy vádlottai: Trattler Árpád, Haubrich József, dr. Szirmay István, Rózsa-Rosenfeld Izidor asztalossegéd, Rákos Ferenc és Schreier Lajos.

Haubrich, amikor a katonai rangját kérdi az elnök, habozás után igy szól: — szakaszvezető.

Elnök: Hallatlan! És ő volt Budapest katonai főparancsnoka. (Zugás a közönség körében.)

Ezután megkezdik a vádlottak kihallgatását. Trattler nem érzi magát bünösnek és kizárólag anyagi okokból állott szolgálatába a proletárdiktaturának. Rózsa Rosenfeld Izidor, mikor az elnök kérdi, hogy bünösnek érzi-e magát — igy felel:

— Olyan bünösnek nem. Ugy értem, hogy igen nagy terror alat. állottam. Szirmay dr. azt vallja, hogy a Herczeg ügyben semmi része sem volt. Mikor elmondták neki, hogy Herczeg Gézát ki fogják végezni, távozni akart, de Schreier visszatartotta. Azt állitja hogy csak azért maradt ott a kivégzésnél, mert megakarta akadályozni azt.

Ezután Haubrich védője tiltakozott az ellen, hogy védencét nem értesitették előzetesen a vádinditványról. Kéri, hogy Haubrich ügyét alapos előkészités végett válasszák külön a tárgyalás alatt álló ügytől.

A tárgyalást holnapra halasztották.

A román miniszterelnök politikájáról.

Bécs, dec. 30. A *Neue Freie Presse* munkatársának *Vajda* Sándor miniszterelnök a többi között a következő nyilatkozatot tette:

— Lesz rá gondom, hogy a legrövidebb időn belül missziót küldjek Budapestre. Meg fogom kérni *Mihályi* Tivadar dr.-t, a román tanácsok alelnökét, hogy vállalja el a misszió vezetését.

— Mint Magyarországgal, éppen ugy Ausztriával is a legjobb barátságban akarunk élni. Elvárjuk azonban, hogy a másik részről hasonló érzéssel közelitsenek hozzánk. El kell ismertetnünk mindazon hóditásainkat, amelyeket a háboru alatt szereztünk.

— A belső politikában is uj utakon fogok haladni. Szakitok elődeim politikájával, ellenzem a katonai diktaturát s a népnek a lehető legnagyobb szabadságot akarom biztositani.

Oroszországi hadifoglyaink hazajövetele.

Budapest, dec. 30. A vöröskereszt egylet dec. 6-áról és 9-éről kelt genfi jelentései a többek között ezeket mondják:

— A Szibériában sinylődő magyarok száma ma bizonytalan. Vannak, akik 162 ezerre becsülik őket. A legelfogadhatóbb becslés szerint 120 ezerre tehető a szibériai magyar hadifoglyok száma. Az általános benyomás az, hogy a foglyok hazaszállitására jövő tavasz előtt gondolni sem lehet.

Tőzsde.

Budapest, dec. 30. Az értéktőzsdén ma többnapos ingadozás után szilárd maradt az irányzat. A valuta is szilárd volt. Lei 378—82, Márka 320, Dollár 142·5—43·5, Romanov 2427, Lira 10·65, Szokol 216—14.

Magyar Hitel 1310, Osztrák Hitel 865, Kereskedelmi Bank 5470, Magyar Bank 975, Leszámitoló 745, Agrár 1285, Fabank 2095, Forgalmi 660, Konkordia 930, Gizella 940, Beocsini 2400, Szászvári 2160, Drasche 1700, Általános kőszén 5580, Rima 2270, Schlick 635, Adria 8400, Atlantika 4150, Levanie 3775, Janica 3400, Klotild 1446, Nasici 3750, Olaj 1470.

A nagykanizsai választás.

Nagykanizsa, dec. 30.

Négy hét múlva fog sorsa fölött dönteni a magyar nemzet. Nőknek és férfiaknak nemcsak joguk, de kötelességük is kiválasztani azokat a polgártársakat, akik hazafiság, tehetség, jellem, önzetlenség és áldozatkészség tekintetében különbek a többinél s így rájuk lehet bizni az uj Magyarország alapzatának megépitését. Minden szavazócédula, melyet az urnába dobunk, halált, vagy föltámadást jelent. A haza megrontója lesz, aki könnyelműen, meggondolatlanul s nem legjobb meggyőződését követve fogja leadni szavazatát. Hisszük, hogy a Nagykanizsán gombamódra megszaporodott jelöltek közül a választók bizalma, belátása a legérdemesebbet fogja a megujhodott parlamentbe küldeni. Nagykanizsán eddig Ujváry Géza, dr. Domján Lajos és dr. Szigethy Károly a polgárság jelöltjei. Komoly formában beszélnek dr. Kratky István jelöltségéről is. Ezek valamennyien keresztény nemzeti alapon állnak. Most már bizonyos, hogy lesz még jelöltje a magyar munkások országos szövetségének (Takács János épitész és Békássy Jenő hirlapiró) és a szociáldemokrata pártnak (Széll Menyhért budapesti párttitkár). Hogy az egyesült kisgazdapárt állit-e jelöltet, — nem tudni. Lehet, hogy a választásokig megfogyatkozik a jelöltek száma, de az sincs kizárva, hogy megszaporodik. A választásokról a következő tudnivalókat közöljük:

Köteles szavazni minden 24 éven fölüli férfi, — minden bármily nyelven olvasni, irni tudó nő és a Károly csapatkeresztesek. A város tizenkét szavazókörzetre van fölosztva. Ebből az 1—8 körzet Nagykanizsa, a 9—12 körzet Kiskanizsa. Az egyes körzetekbe a következő utcák tartoznak:

I. szavazó kerület.

Magyar utca mindkét oldala Ördög árokig; 60—155 és 53—173 házszámok. Árpád-utca mindkét oldala Ördög árokig Józseffőherceg utig 24—45 és 27—53 házszámok. Sikátor-utca mindkét oldala. Garay utca mindkét oldala, Józseffőherceg ut mindkét oldala Magyar utcától a Kinizsy utcáig 2—46 és 1—51 házszámok. Rákóczi-utca északi oldala Sikátor utcától Kinizsy utcáig 1—23 házszámok. Kinizsy-utca nyugati oldala Rákóczi utcától Józseffőherceg utig 36—74 számok. *Külterek*: Herkules téglagyár, Cserfő, telekiuti erdőslak, vágóhidi vasuti őrház és hizlalda.

II. szavazó kerület.

Kinizsy-utca keleti oldala Rákóczi utcától Józseffőherceg utig 49—67 házszámok. Sugár-ut mindkét oldala Rákóczi utcától Józseffőherceg utig 40/a—74-ig és 25/a—53 házszámok. Petőfi-ut mindkét oldala Rákóczi utcától végig 48—92 és 35—99 házszámok. Honvéd-utca nyugati páros oldala. Józseffőherceg ut mindkét oldala Kinizsy utcától Petőfi utig 53—95-ig és 48—114 házszámok. Vörösmarty-utca mindkét oldala. Rákóczi-utca északi oldala Kinizsy utcától Petőfi utig 25—93/a házszámok. *Külterek*: Stern felső téglagyára, gyeptelep.

III. szavazó kerület.

Magyar-utca mindkét oldala az ördög árokig 1—51 és 2—58/a házszámok. Báthory-utca mindkét oldala. Erzsébet-tér 5—23 házszámok. Kinizsy-utca mindkét oldala a Rákóczi utcáig 1—47 és 2—34/d házszámok. Sugár-ut nyugati oldala Rákóczi-utcáig 2—40 házszámok. Árpád-utca mindkét oldala ördög árokig 1—25/a és 2—23 házszámok. Rákóczi-utca déli oldala a Sugár-utig 2—8 házszámok. Arany János-utca mindkét oldala. Rozgonyi-utca mindkét oldala az Erzsébet-tértől a Sugár-utig 1—13 és 2—12 házszámok. Király-utca északi oldala Erzsébet-térig 1—53 házszámok. Fő-ut északi oldala Erzsébet-tértől Sugár-utig 1—11 házszámok. Szeszfinomitó gyár.

IV. Szavazó kerület.

Sugár-ut keleti oldala elejétől a Rákóczi-utcáig 1—23 házszámok. Kölcsey-utca mindkét oldala. Hunyadi utca mindkét oldala. Petőfy-utca mindkét oldala a Rákóczi-utcáig 5—33 és 2—46 házszámok. Rákóczi-utca déli oldala a Sugár-uttól Petőfi-utig 10—66 házszámok. Honvéd-utca páratlan számu oldala 1—55 házszámok. Királyi Pál-utca mindkét oldala. Atilla-utca északi oldala 1—59 házszámok. Rozgonyi-utca mindkét oldala Sugár-uttól a Hunyady-utcáig 15—29 és 14—18 házszámok. Deák Ferenc-tér északi oldala 9—15 házszámok. Fő-ut északi oldala a Deák-tértől Eötvös-térig 13—23 házszámok. Eötvös-tér északi oldala 1—13 házszámok. Huszti György-tér.

V. Szavazó kerület.

Kazinczy-utca keleti oldala Fő-uttól Zrinyi Miklós-utcáig s nyugati oldala Fő-uttól a majorig vagyis 1—7 és 2—16 házszámok. Zrinyi Miklós-utca északi oldala Király-utcától Széchény-térig 1—59 házszámok és déli oldala a Király-utcától Kazinczy-utcáig 2—26 házszámok. Csengery-ut mindkét oldala Fő-uttól Zrinyi Miklós-utcáig 1—7 és 2—8 házszámok. Király-utca déli oldala 2—40 házszámok. Erzsébet-tér déli oldala 1—4 házszámok. Zárda-utca mindkét oldala. Fő-ut déli oldala 2—24 házszámok. Deák Ferenc-tér déli oldala 1—8 házszámok. Széchény-tér. Bocskay-utca mindkét oldala. Szentgyörgyvári-utca 1—3 házszámok. Bajza-utca páratlan oldala Szentgyörgyvári utcától Kórház-utcáig 7—15 házszámok. Kórház-utca párosszámu oldala. Eötvös-tér déli oldala 23—34 házszámok. Franz malom. 116 sz. őrház.

VI. Szavazó kerület.

Kazinczy-utca páratlan számu oldala Zrinyi-utcától Delivasut pályaudvarig 9—61 házszámok, nyugati oldalon major 115. sz. őrház pályamesterilak, izraelita temető. Csányi László-utca mindkét oldala. Csengery-ut keleti oldala Zrinyi-utcától Vécsey-utcáig 9—51 házszámok és nyugati oldala Zrinyi-utcától Hajcsár-utig 10—78/k házszámok. Batthyány-utca mindkét oldala Kossuth-téri 1—15 és 22—26 házszámok. Csányi László utca mindkét oldala. Zrinyi Miklós-utca déli oldala 2—62 házszámok. Bajza-utca 1—5 és 2—20 házszámok. Nador-utca mindkét oldala. Kisfaludy Sándor-utca mindkét oldala. Szemere-utca mindkét oldala. Tárház-utca mindkét oldala. Só utca mindkét oldala. Hajcsár-utca 1. sz ház.

VII. Szavazó kerület.

Atilla-utca déli párosszámu oldala. Teleky utca mindkét oldala. Rózsa-utca mindkét oldala. Petőfi-utca 1—3 házszámok. Eötvös-tér 14—22 házszámok. Kórház-utca páratlan számu oldala. Kossuth-téri 16—21 sz. házak. *Külterek*: Katonai főreáliskola, Vásárállási major, Felső sánci major, Szabadhegy, Récsei állomás, Alsóerdei erdőslak, Viktoria téglagyár, a budapesti vonalon fekvő 70—70/a—70/b és 71 számu vasuti őrházak.

VIII. Szavazó kerület.

Csengery-ut keleti oldala Vécsey-utcától végig 53—119 házszámok. Gyár-utca mindkét oldala. Hajcsár-ut mindkét oldala 3—23 és 2—12 számok. *Külsőségek*: Délivasuti állomás területe, Murakereszturi vasuti vonalon fekvő őrházak. Stern féle alsó téglagyár, Király serfőzde, Pátria gyár, városi járvány kórház, Hadikórház, Ferenc major (Dr. Plihál), Mezei malom (Potyli).

IX Szavazó kerület.

Ország-ut mindkét oldala Templom-togtól kifelé 63—155 és 66—112 házszámok. Cigány-utca mindkét oldala, Homokkomáromi-utca nyugati páros oldala. Templom-tér 5. sz. ház. Szent Flórián-tér 17—29 házszámok. Hunyadi-tér 12—26 házszámok. Szepetneki-utca páratlan oldal. Körmös-utca mindkét oldala. Rozmaring-utca mindkét oldala. Polgár-utca páros oldala. Varasdi-utca páratlan oldala, Polgár-utcától a Szt. Flórián-térig 59—73 házszámok. *Külterek*: Gördövényi erdőslak.

X. Szavazó kerület.

Homokkomáromi-utca keleti páratlan oldala, Templom tér 1—4 és 5/a—11 házszámok. Polgár-utca keleti páratlan oldala. Varasdi-ut északi oldala elejétől a Polgár-utcáig 1—27 házszámok. Ország-ut mindkét oldala elejétől Templom-térig 1—61 és 2—64 házszámok. Szent Rókus-utca mindkét oldala. Őrtorony-utca mindkét oldala. Berekköz mindkét oldala. Zsigárdiköz mindkét oldala. Vágóhid.

XI. Szavazó kerület.

Szepetneki-ut páros oldala. Hunyadi-tér déli oldala 1—11 házszámok. Szent Flórián-tér déli oldala 5—16 házszámok. Varasdi-ut déli oldal Kisrácz-utcától Szt. Flórián-térig 8—66 házszámok. Kisrácz-utca páros oldala. Nagyrácz-utca páros oldala. Jakabkuti-utca mindkét oldala. Alsótemető-utca mindkét oldala. Felsőtemető utca mindkét oldala. Pápai-utca mindkét oldala. Bajcsai-utca mindkét oldala.

XII. Szavazó kerület.

Kisrácz-utca keleti páratlan oldala. Nagyrácz-utcai keleti páratlan oldala. Varasdi-utcából 2—6 házszámok. Pivári-utca mindkét oldala. Sziget utca mindkét oldala. Bába utca mindkét oldala.

Az egyéb tudnivalók dolgában fölhivjuk a közönség s különösen a háztulajdonosok és megbizottaik figyelmét a város polgármesterének lapunk mai számában közölt hirdetményére.

A szavazás a hirdetményben közölt körzeti székházakban folyik le. Az első körzetbeliek az Arany János-utcai iskolában s igy tovább. Minden szavazó egy szavazólapot kap, amelyen az összes jelöltek nevei föl vannak tüntetve s minden név mellett egy üres négyszög van. A szavazók ezen lappal egy fülkébe gyülnek; azon jelölt kockájába, akire szavaznak, egy keresztet huznak, aztán a lapot egy borítékba zárják s az urnába dobják. Ezzel a szavazat aktusa véget ér s a további teendők már a választási bizottságokra tartoznak.

— **A levélportó felemelése.** A póstai díjszabás megváltoztatásáról a kereskedelemügyi miniszternek ma egy rendelete jelent meg, mely 1920 január 1. hatállyal uj árszabást állapit meg. Belföldi forgalomban közönséges levél dija 60 fillér, levelezőlap dija 40 fillér. Ajánlási dij bármilyen viszonylatban 1 K, póstautalvány dija 100 koronánkint 40 fillér, csomag dija belföldi forgalomban értéknyilvánitás nélkül 5 kilóig 3 K, (élelmiszercsomagnál), más tartalommal 5 kilóig 5 K, 10 kilóig 10 K. A póstadijakat általában négy szeresére emelte a rendelet.

— **Kedélyes est a Centrálban.** *Garai* Testvérek, a Központ kávéház agilis vezetői, Sylveszter este kedélyes estét rendeznek a Centrál szálló szuterén és kávéházi helyiségeiben. Az estélyen a helybeli szintársulat is közreműködik, lesz azonkivül cigánzene, ujévi malac stb hasonló szilveszteri tréfa. — Itt emlitjük meg, hogy Garai Testvérek tervbe vették egy álarcos bál sorozat megrendezését és világvárosi mintára és az első álarcosbál értesülésünk szerint folyó hó 10-én lesz.

— **A Magánalkalmazottak Szövetkezete** értesiti t. tagjait, hogy tagsági és hatósági könyvecskéikkel január 3-án a közellátási üzemeknél átirás végett jelentkezzenek. **Az igazgatóság.**

ZALA MEGYEI LEVÉLTÁR

HIREK.

NAPTÁR

1919. december 31 Szerda	Róm. kath. Szylveszter Prot. Szylveszter. Gör. kath. Melánia. Gör. kel. (dec. 18.) Sebes. Izr. Kiszlev Teb. 8. A nap kél reggel 7 óra 50 perckor, nyugszik délután 4 óra 16 perckor. A hold kél d. e. 11 óra 59 perckor. nyugszik d u. 1 óra 18 perckor.

— **Az uj kordon-parancsnok.** A bel ügyminiszterium *Biró* Albert rendőrfőtanácsost Nagykanizsáról elhelyezte s a kordon parancsnokságával *Beisterten* Erich tanánsost, a kanizsai állami rendőrkapitányság vezetőjét bizta meg. Beisterien rövid ideje áll a nagykanizsai rendőrség élén, de ezen idő alatt is őszinte rokonszenvet tudott maga iránt támasztani. Erőskezü, de igazságos, szigoru, de humánus ember, aki minden tekintetben alkalmas arra, hogy a mai sulyos időkben a város rendjét, békéjét biztositsa. Aránylag fiatalon került magas poziciójába, amelyet azzal érdemelt ki, hogy Fiumében — mint a magyar rendőrség politikai osztályának vezetője — rendkivül hasznos szolgálatokat tett a magyarságnak. Ősei idegen származásuak voltak, de őt a legmagyarabb érzés heviti s a fiumei irredentisták a legkiméletlenebb ellenséget félték benne. Amikor Fiumében az olaszok kerekedtek fölül, menekülnie kellett s hatalmas öröklött vagyonát, mesés értékü mükincseit, pazar szépségü villáját hátrahagyva a mi elárvult, szegény hazánkba jött s családjával végigélte a menekülés minden keserüségét, nélkülözését, martiromságát. Nagykanizsa sokat nyert az ő rokonszenves szemályében; ilyen magyar emberekre van szükségünk, akik áldozatot tudnak hozni a magyarságért és a magyarság érdekelért.

— **Estély a tüdővészesek javára.** A József herceg szanatórium egylet nagykanizsai fiókja a szegény tüdőbetegek javára január 5 és este fél 8 órakor a Polgári Egylet helyiségeiben estélyt rendez, melyre a nemesszivü közönséget tisztelettel meghivja. Müsor a következő: 1. Prológ. Tartja dr. Mutschenbacher Edvin. 2. a) Gabii Artemis Lissipestól, kreálja Kiss Lajosné; b) Kophisedetes: Eireas a Pluró gyermekkel, kreálja dr. Krátky Istvánné; c) Palasies: Nike, kreálja Tamás Ducl; d) Ismeretlen szerzőtől: Herkulaneusi nő, kreálja Ferenczy Margit; e) Redoszi iskola: Artemis, kreálja Dénes Bözsi; f) Attales: Halott amasea, kreálja Szigethy Baba; g) Lisippes: Fréjusi Aphrodite, kreálja Lajpcig Busi; h) Perganosi iskola: Sophokles, kreálja Vajnovics József. A jeleneteket rendezi Pfeiffer Elek szemléltető előadással Ketting Ferenc kiséri. 3 a) Trió: Mendelsohn — Bartheldy Op. 49. Andante. Előadják Pesek Ignác (hegedü), Telleman Fülöp (cello), Záborszky Zoltán (zongora), b) Duo: Pagasisi Variációk a „Velencei Karneval" témáról, előadják Pesek Ignác (hegedü), Záborszky Zoltán (gitár), c) Duó: Popper Dávid Tarantella, előadják Tellamen Fülöp (cello), Záborszky Zoltán (zongora). 4. Bodrog szaval. 5. a) Kar „Hugonottak" c. operából Mayerbeertól, b) népdalegyveleg, előadja a Rátz János karnagy vezetése alatti egyházi énekkar. 6. Ballet, tancolják Ötvös Bözsi, Mathea Mici A táncokat betanitotta Szabó István ur. Müsor után tánc. Helyárak: Páholy 120 K, I—V. sor 20 K, VI—XI. sor 15 K, XI—XVII. sor 10 K. Belépőjegy 6 K. Felülfizetéseket — tekintettel a jótékony célra — köszönettel fogad el az Egyesület Elnöksége. Jegyek Szerb Ernő könyvkereskedésében kaphatók.

— **Népszavazás a Bácskában.** Párisból jelentik: A 132. pontból álló békeszerződés szerint a Bácska hovatartozandóságának kérdésében népszavazás fog dönteni. Ezen a területen bárminémü propagandát inditani tilos.

— **A V. A. C. Szylveszteri mulatsága** valamennyi Szylveszteri estély közül a legsikerültebbnek igérkezik. A rendezőség mindent elkövetett, hogy a közönség jól érezze magát. A szépen összeállitott müsoron kivül tombola, szépségverseny, világposta stb. fogja a vendégeket szórakoztatni.

— **Meghivó.** A keresztény otthonban 2 korona belépti dij mellett fél 9 órai kezdettel *tréfás szylveszter est* lesz, melyre a város és vidék keresztény közönségét szivesen látja a rendezőség.

— **Szylveszter az Uránlában.** Szenzációs magyar bemutató lesz az Urániában Szylveszter este. Bemutatásra kerül a *„Könnyek asszonya* cimü uj magyar film. A főszerepet egy uj magyar mozicsillag Hadri Anna játsza. Fellépnek még Várdory és Gere. A legjobb programm az Urániában lesz, mert egy kacagtató vigjátékot is bemutatnak, a cime *Ma és holnap.* Jegyek már válthatók.

— **A Világ mozgó** ma és a további napokon, azaz dec. 31. és Január hó 1. és 2-án mutatja be az amerikai filmgyártás remekbe készült alkotását a *Nyugati Bestiák* II. részét, *Az ármány és szerelem* cimü gyönyörü filmet, amely tultesz ugy témája és kiállitásánál fogva az I. részen is. — Jegyek már válthatók.

— **Orvosi hir.** Dr. *Schichtanz* István fogorvos a pilseni helyőrség fogászati intézetének v. vezető orvosa, a bpesti Ker. Pénztár fogászati osztályának v. rend. főorvosa rendel d. e. 9—12 és d. u. 2—5 óráig Csengeri-ut 27/a I. emelet

— **Olvasóink** figyelmét felhivjuk, hogy a Dunántul legnagyobb butoráruházában ismét kaphatók a legfinomabb és elsőrendü minőségü butorok. Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

Szinház.

Heti müsor:

Szerda: Kabaré a Centrálban.
Csütörtök: D u. Leányvásár.
Este Farsang tündére. Kürthy és Bogár felléptével.
Péntek: ?. Csak felnőtteknek.
Szombat: D. u. Ifjusági előadás.
Este Szókimondó asszonyság.
Vasárnap: D. u. Fehér kabaré.
Este Szókimondó asszonyság.

19008/1919.

Tárgy: Nemzetgyülési választók névjegyzékének elkészitése.

Hirdetmény.

Az 5987/1919. M. E. rendelet 7. §-a alapján közhirré teszem, hogy a háztulajdonosok, vagy azok megbizottai *1920. évi január hó 2-án délután 2—6 óra között* tartoznak a bejelentő lapokat, valamint azok egybegyüjtésére szolgáló gyüjtőiveket az összeirási biztosoktól alább felsorolt helyekről elvinni:

1. Arany János-u. 5. sz. iskola,
2. Rozgonyi-u. 25. sz. emeletes iskola,
3. Arany János-u. 5. sz. elemi iskola,
4. Rozgonyi- és Hunyadi-utcai sarokiskola, (Hunyadi-u. 14. sz.)
5. Városház (Fő-ut 2. sz.)
6. Kereskedelmi iskola (Csengery u. 10 sz.)
7. Teleky-ut 14. sz. elemi iskola,
8. Tárház (Hajcsár-ut 6 sz.)
9. Szent Flórián-tér 17. sz. ovoda,
10. Templom-tér 5. sz. elemi iskola,
11. Kis Rácz-u. 25. sz elemi iskola,
12. Kis Rácz-u. 25. sz. elemi iskola.

A városnak 12. szavazó kerületre való beosztását a 16913/1919. sz határozatommal állapitottam meg.

A bejelentő lapokat a háztulajdonos, vagy azok megbizottai kötelesek a házukban lakó választásra jogosultak között azonnal kiosztani és a bejelentő lapok hátlapján levő utasitás szerint való kitöltés után, de legkésőbb 48 óra alatt a gyüjtő ivekkel együtt kiszolgáltatni.

Nagykanizsán, 1919. évi december 29-én.

Dr. Prack István s. k.
h. polgármester.

Kereskedelmit végzett urileány állást keres urnő, vagy nagyobb gyermekek mellé (hol családtagnak tekintenék) társalkodónőnek, vagy felolvasónőnek. Háztartásban, esetleg irodában is segitene. Vidékre is megy. Leveleket „Szorgalmas" jeligére a kiadóba kér.

100—120 kilós hizott sertést keresek azonnali megvételre. Ajánlatokat a Zala kiadóhivatalába erek **Hizott sertés** cimen. Ugyanott a cimem is megtudható.

Keveset viselt divatos szabásu fekete **férfi-öltöny olcsón eladó. József főherceg-ut 34. szám.** 2401

Egy jókarban levő, **nagy batár olcsó áron eladó.** Cim a kiadóban. 2400

Házvezetőnői, vagy bármily házi munkára ajánlkozik Deutschné Bader Regina Hajtsár-utca 1. sz. 3-ik ajtó. 2378

Egy-két holdas kertet keresek bérbe vagy felesbe. Lehet szántóföld is. Cim a kiadóhivatalban. 2377

Vennék egy pár brilliáns függőt és egy nagyobb egy köves brilliáns gyürüt. **Schnitzer Géza** ékszerés Deák-tér. 2379

Elsőrendü száraz
apritott tüzifa
kapható minden mennyiségben
KONDOR ADOLF és TÁRSA cégnél.
Megrendelhető:
Arany János-utca 2 és a telepen Tárház-utca 15.

ÉRTESITÉS.
Értesitem a n. é. közönséget, hogy Kinizsi-u. 21. szám alatti
volt Völgyi-féle vendéglőt átvettem
s azt a mai kornak megfelelőleg berendeztem és megnyitottam. — Ételekről és italokról mindenkor gondoskodva lesz. Kérem a n. é. közönség b. látogatását. Tisztelettel
Stojanovits Lambertné.

Értesitem a közönséget és uradalmakat, hogy
mindennemü szőrmét
(nyul, róka, stb.) — legmagasabb napi áron **vásárolok.** —
Szamek Mór, Kazinczi-u. 12.

Megérkezett Budapestről **Lantos Gyula**
elsőrendü tamburazenekarával
esténkint a **„Fiume"-kávéházban**
kuplékkal és mókákkal
nagy hangversenyt tart!
Beléptidij nincs.

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt közönséget, hogy ::
SÁRKÖZY DEZSŐ
teljes zenekarának közreműködése mellett az éttermemben
Sylveszter estét
tartok. — Szives pártfogást kér
Kiss Ernő Korona szállodás.

BUTOR

óriási választékban a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig kapható a Dunántul legnagyobb butoráruházában

Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

Telefon 339 szám. 2257 Telefon 339 szám.

URANIA mozgókép-palota
Rozgonyi-u. 4. Telefon 250

Szerdán és csütörtökön
Magyar filmbemutató!

Könnyek asszonya

4 felvonás. — Főszereplők: Vándory Gusztáv, Hadrik Anna és Gere Zsigmond. — Azonkivül:

Ma és holnap vigjáték 2 felv.

Előadások köznapokon 6 és 8 órakor
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/27 és 8 órakor

VILÁG nagymozgószinház
Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Szerda, csütörtök, péntek

A nyugati Bestiák

II. része

Örmány és szerelem.

Előadások kezdete 6 és 8 órakor.
Jegyek d. u. 2 órától előre válthatók.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, fél 7 és 8 órakor.

Ajánlok előnyös árban legjobb minőségű szivarkahüvelveket és papirokat.

Riz Abadie, Flor Belmonte, Fekete Club, Kohinor, Nil, Luxuss, Le Delice, Tabu, Paros, Ottoman, Sempronia, Riz Cassino, Samum, Viribus Unitis stb.

Óriási választék karácsonyi és ujévi képeslapokban és művészlapokban. Levélpapirok, játékkártya és szivarszipkákban. — Viszonteladóknak előnyös engroszárak.

Gyufa nagyban és kicsinyben!

HIRSCHLER-tőzsde, Fő-ut
Korona-szálló épület.

Értesltem a n. é. közönséget, hogy

férfiszabó műhelyemet

József főherceg-ut 49. szám alá helyeztem át. — **Laski Jenő** szabó.

Konvenciós bognárt

április 24-i belépéssel keres a Homokkomáromi Fülöp-major gazdaság. 2393

Vasrácskerités és vaskapu

amely Thurn-Taxis herceg baltavári kastélyáról szereltetett le, **eladó.** Kiválóan alkalmas vidéki uradalmaknak: Bármikor megtekinthető. — Cim a kiadóhivatalban

Dunántuli élelmiszerforgalmi vállalat
NAGYKANIZSA
Iroda és raktár: Csengeri-ut 6. sz.
Telefon: 59. szám. Sürgönycim: „Argos" Nagykanizsa.

Közellátási célokra vásároljuk minden mennyiségben napi árakon, azonnali készpénzfizetés ellenében az alanti cikkeket:

Élő- és leölt sertéseket
Vadféléket
Babot
és egyéb élelmiszereket!

A budapesti hatósági Élelmiszer Felhozatali Egyesülés megbizottja.

Lehetőleg mintázott árajánlatokat személyesen vagy vagy irásban irodánkban d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6 óráig kérjük leadni.

A Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi R. T.

Zalavármegyei Kirendeltsége, Nagykanizsa

Bazár-épület I. emelet
A Dél-Zalai Takarékpénztár hátsó helyisége.
Távirati cim: „Futura"

Alapitók:
A „Hangya", az Országos Központi Hitelszövetkezet és a Magyar Mezögazdák Szövetkezete.

Az intézet vásárol nagyban: Mindenféle magvakat, hüvelyeseket, zsirt, mézet, mákot, diót, gyümölcsöt, gyümölcsizt, fát, faszenet, valamint vágó- és igásmarhát, sertést, bort, bőrt gyapjut stb. a nemzeti hadsereg, a megszállás alól felszabadult területek ellátására, export célokra.

Foglalkozni fog azonkivül a megye gazdaközönségének **mezőgazdasági gépekkel, eszközökkel, ruhanemüvel,** bel- és külföldi iparcikkekkel való ellátásával.

Az intézet nagy nemzetgazdasági feladatokra vállalkozva reméli a megye gazdaközönségének hathatós támogatását!

Ajánlatokat kér szóban, irásban vagy telefonon.

Nyomatott: a „Zala" Nyomda és Hirlapkiadó Vállalatnál Nagykanizsán.